

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

PARLAMENT EUROPEJSKI

REGULAMIN**wydanie 16****lipiec 2004***Wskazówki dla czytelnika*

Wszelkie sformułowania dotyczące osób płci męskiej należy rozumieć jako odnoszące się również do osób płci żeńskiej, chyba że z kontekstu jasno wynika inaczej.

We fragmentach tekstu pisanych kursywą zawarta została wykładnia w rozumieniu art. 201 Regulaminu.

SPIS TREŚCI

		Strona
TYTUŁ I	POSŁOWIE, ORGANY PARLAMENTU, GRUPY POLITYCZNE	12
ROZDZIAŁ 1	POSŁOWIE DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	12
Artykuł 1	Parlament Europejski	12
Artykuł 2	Niezależność mandatu	12
Artykuł 3	Weryfikacja mandatów	12
Artykuł 4	Okres sprawowania mandatu parlamentarnego	13
Artykuł 5	Przywileje i immunitety	14
Artykuł 6	Uchylenie immunitetu	14
Artykuł 7	Procedury dotyczące immunitetu	14
Artykuł 8	Zwrot wydatków i diety	15
Artykuł 9	Kodeks postępowania	15
Artykuł 10	Postępowania wewnętrzne Europejskiego Urzędu do Spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)	15
ROZDZIAŁ 2	MANDATY	16
Artykuł 11	Przewodniczący senior	16
Artykuł 12	Kandydatury i przepisy ogólne	16
Artykuł 13	Wybór Przewodniczącego — Przemówienie inauguracyjne	16
Artykuł 14	Wybór wiceprzewodniczących	16
Artykuł 15	Wybór kwestorów	16
Artykuł 16	Kadencje	16
Artykuł 17	Wakaty	17
Artykuł 18	Wcześniejsze zwolnienie z obowiązków	17
ROZDZIAŁ 3	ORGANY I ICH KOMPETENCJE	17
Artykuł 19	Kompetencje Przewodniczącego	17
Artykuł 20	Kompetencje wiceprzewodniczących	17
Artykuł 21	Skład Prezydium	17
Artykuł 22	Kompetencje Prezydium	18
Artykuł 23	Skład Konferencji Przewodniczących	18
Artykuł 24	Kompetencje Konferencji Przewodniczących	18
Artykuł 25	Kompetencje kwestorów	19

Artykuł 26	Konferencja Przewodniczących Komisji	19
Artykuł 27	Konferencja Przewodniczących Delegacji	19
Artykuł 28	Jawność prac Prezydium i Konferencji Przewodniczących	19
ROZDZIAŁ 4	GRUPY POLITYCZNE	19
Artykuł 29	Tworzenie grup politycznych	19
Artykuł 30	Działalność i sytuacja prawna grup politycznych	19
Artykuł 31	Posłowie niezrzeszeni	20
Artykuł 32	Przydział miejsc na sali posiedzeń	20
TYTUŁ II	LEGISLACJA, BUDŻET I INNE PROCEDURY	20
ROZDZIAŁ 1	PROCEDURY LEGISLACYJNE — PRZEPISY OGÓLNE	20
Artykuł 33	Program działalności legislacyjnej i prac Komisji	20
Artykuł 34	Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa oraz skutków finansowych	20
Artykuł 35	Weryfikacja podstawy prawnej	20
Artykuł 36	Weryfikacja zgodności finansowej	21
Artykuł 37	Dostęp do dokumentów i informowanie Parlamentu	21
Artykuł 38	Reprezentacja Parlamentu na posiedzeniach Rady	21
Artykuł 39	Inicjatywa przewidziana w art. 192 Traktatu WE	21
Artykuł 40	Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych	22
Artykuł 41	Konsultacje w sprawie inicjatyw Państw Członkowskich	22
ROZDZIAŁ 2	PROCEDURY W KOMISJACH	23
Artykuł 42	Sprawozdania legislacyjne	23
Artykuł 43	Procedura uproszczona	23
Artykuł 44	Sprawozdania nielegislacyjne	23
Artykuł 45	Sprawozdania z własnej inicjatywy	23
Artykuł 46	Opinie komisji	23
Artykuł 47	Ścisła współpraca między komisjami	24
Artykuł 48	Sporządzanie raportów	24
ROZDZIAŁ 3	PIERWSZE CZYTANIE	25
	Rozpatrywanie na szczeblu komisji	25
Artykuł 49	Zmiany w projekcie Komisji	25

Artykuł 50	Stanowisko Komisji oraz Rady w sprawie poprawek	25
Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym		25
Artykuł 51	Zamknięcie pierwszego czytania	25
Artykuł 52	Odrzucenie projektu Komisji	25
Artykuł 53	Przyjęcie poprawek do projektu Komisji	25
Dalsza procedura		26
Artykuł 54	Postępowanie po wydaniu opinii przez Parlament	26
Artykuł 55	Ponowne przekazanie do Parlamentu	26
Artykuł 56	Postępowanie porozumiewawcze przewidziane we wspólnej deklaracji z 1975 r. ...	27
ROZDZIAŁ 4	DRUGIE CZYTANIE	27
Rozpatrywanie na szczeblu komisji		27
Artykuł 57	Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady	27
Artykuł 58	Przedłużenie terminów	27
Artykuł 59	Odesłanie do właściwej komisji oraz procedura rozpatrywania	27
Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym		28
Artykuł 60	Zamknięcie drugiego czytania	28
Artykuł 61	Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady	28
Artykuł 62	Poprawki do wspólnego stanowiska Rady	28
ROZDZIAŁ 5	TRZECIE CZYTANIE	29
Postępowanie pojednawcze		29
Artykuł 63	Powołanie komitetu pojednawczego	29
Artykuł 64	Delegacja do komitetu pojednawczego	29
Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym		29
Artykuł 65	Wspólny projekt	29
ROZDZIAŁ 6	ZAMKNIĘCIE PROCEDURY LEGISLACYJNEJ	30
Artykuł 66	Porozumienie w pierwszym czytaniu	30
Artykuł 67	Porozumienie w drugim czytaniu	30
Artykuł 68	Podpisanie przyjętych aktów prawnych	30
ROZDZIAŁ 7	PROCEDURY BUDŻETOWE	31

Artykuł 69	Budżet ogólny	31
Artykuł 70	Udzielenie Komisji absolutorium z wykonania budżetu	31
Artykuł 71	Inne procedury udzielania absolutorium	31
Artykuł 72	Kontrola Parlamentu nad wykonywaniem budżetu	31
ROZDZIAŁ 8	WEWNĘTRZNE PROCEDURY BUDŻETOWE	31
Artykuł 73	Preliminarz budżetowy Parlamentu	32
Artykuł 74	Uprawnienia w zakresie ponoszenia i pokrywania wydatków	32
ROZDZIAŁ 9	PROCEDURA ZGODY	32
Artykuł 75	Procedura zgody	32
ROZDZIAŁ 10	ŚCIŚLEJSZA WSPÓŁPRACA	33
Artykuł 76	Procedury w Parlamencie	33
ROZDZIAŁ 11	INNE PROCEDURY	33
Artykuł 77	Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE	33
Artykuł 78	Procedury dotyczące dialogu społecznego	33
Artykuł 79	Procedury dotyczące rozpatrywania porozumień dobrowolnych	33
Artykuł 80	Kodyfikacja	33
Artykuł 81	Postanowienia wykonawcze	34
ROZDZIAŁ 12	TRAKTATY I UMOWY MIĘDZYNARODOWE	34
Artykuł 82	Traktaty akcesyjne	34
Artykuł 83	Umowy międzynarodowe	34
Artykuł 84	Procedury oparte na art. 300 Traktatu WE w przypadkach tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów międzynarodowych lub ustalenia stanowiska wspólnotowego w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej	35
ROZDZIAŁ 13	REPREZENTOWANIE UNII NA ZEWNĄTRZ ORAZ WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA	35
Artykuł 85	Mianowanie wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	35
Artykuł 86	Mianowanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	35
Artykuł 87	Oświadczenia wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz innych specjalnych przedstawicieli	35
Artykuł 88	Reprezentacja na szczeblu międzynarodowym	36

Artykuł 89	Konsultacje z Parlamentem i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	36
Artykuł 90	Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	36
Artykuł 91	Łamanie praw człowieka	36
ROZDZIAŁ 14	WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH	37
Artykuł 92	Informowanie Parlamentu w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	37
Artykuł 93	Konsultacje z Parlamentem w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	37
Artykuł 94	Zalecenia w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	37
ROZDZIAŁ 15	NARUSZENIE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE ZASAD PODSTAWOWYCH ..	37
Artykuł 95	Stwierdzenie naruszenia	37
TYTUŁ III	PRZEJRZYŚĆ PRAC	38
Artykuł 96	Przejrzystość w działalności Parlamentu	38
Artykuł 97	Publiczny dostęp do dokumentów	38
TYTUŁ IV	STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANAMI	39
ROZDZIAŁ 1	POWOŁYWANIE NA STANOWISKA	39
Artykuł 98	Wybór przewodniczącego Komisji	39
Artykuł 99	Wybór Komisji	39
Artykuł 100	Wotum nieufności dla Komisji	40
Artykuł 101	Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego	40
Artykuł 102	Powoływanie członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego	40
ROZDZIAŁ 2	OŚWIADCZENIA	40
Artykuł 103	Oświadczenia Komisji, Rady i Rady Europejskiej	40
Artykuł 104	Wyjaśnienia decyzji Komisji	41
Artykuł 105	Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego	41
Artykuł 106	Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego	41
Artykuł 107	Zalecenia dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej	41
ROZDZIAŁ 3	PYTANIA DO RADY, KOMISJI I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO	41
Artykuł 108	Pytania wymagające odpowiedzi ustnej i debaty	41
Artykuł 109	Tura pytań	42

Artykuł 110	Pytania wymagające odpowiedzi na piśmie	42
Artykuł 111	Pytania pisemne do Europejskiego Banku Centralnego	42
ROZDZIAŁ 4	SPRAWOZDANIA INNYCH INSTYTUCJI	43
Artykuł 112	Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji	43
ROZDZIAŁ 5	REZOLUCJE I ZALECENIA	43
Artykuł 113	Projekty rezolucji	43
Artykuł 114	Zalecenia dla Rady	43
Artykuł 115	Debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa	44
Artykuł 116	Oświadczenia pisemne	44
Artykuł 117	Zasięganie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego	45
Artykuł 118	Zasięganie opinii Komitetu Regionów	45
Artykuł 119	Wnioski do europejskich agencji	45
ROZDZIAŁ 6	POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE	45
Artykuł 120	Porozumienia międzyinstytucjonalne	45
ROZDZIAŁ 7	WNOSZENIE SKARG DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI	46
Artykuł 121	Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości	46
Artykuł 122	Konsekwencje bezczynności Rady po przyjęciu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy	46
TYTUŁ V	STOSUNKI Z PARLAMENTAMI NARODOWYMI	46
Artykuł 123	Wymiana informacji, kontakty i wzajemne udogodnienia	46
Artykuł 124	Konferencja Komisji do Spraw Europejskich (COSAC)	46
Artykuł 125	Konferencja parlamentów	46
TYTUŁ VI	SESJE	47
ROZDZIAŁ 1	SESJE PARLAMENTU	47
Artykuł 126	Kadencja Parlamentu, sesje, sesje miesięczne i posiedzenia	47
Artykuł 127	Zwoływanie Parlamentu	47
Artykuł 128	Miejsce obrad	47
Artykuł 129	Uczestnictwo w posiedzeniach	47
ROZDZIAŁ 2	PORZĄDEK PRAC PARLAMENTU	48

Artykuł 130	Projekt porządku dziennego	48
Artykuł 131	Procedura na posiedzeniu plenarnym bez poprawek i debaty	48
Artykuł 132	Przyjęcie i zmiana porządku dziennego	48
Artykuł 133	Debata nadzwyczajna	48
Artykuł 134	Tryb pilny	49
Artykuł 135	Debata łączna	49
Artykuł 136	Terminy	49
ROZDZIAŁ 3	OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA POSIEDZEŃ	49
Artykuł 137	Wstęp na salę obrad	49
Artykuł 138	Języki	49
Artykuł 139	Przepis przejściowy	50
Artykuł 140	Doręczanie dokumentów	50
Artykuł 141	Udzielanie głosu i treść wystąpień	50
Artykuł 142	Przydzielanie czasu wystąpień	50
Artykuł 143	Lista mówców	51
Artykuł 144	Wystąpienia jednogminutowe	51
Artykuł 145	Oświadczenia osobiste	51
Artykuł 146	Przywołanie do porządku	51
Artykuł 147	Wykluczenie posłów	51
Artykuł 148	Zakłócenie porządku w Parlamencie	51
ROZDZIAŁ 4	KWORUM I GŁOSOWANIE	52
Artykuł 149	Kworum	52
Artykuł 150	Składanie i przedstawianie poprawek	52
Artykuł 151	Dopuszczalność poprawek	52
Artykuł 152	Procedura głosowania	53
Artykuł 153	Równa liczba głosów	53
Artykuł 154	Zasady głosowania	53
Artykuł 155	Kolejność głosowania nad poprawkami	54
Artykuł 156	Rozpatrywanie w komisjach poprawek złożonych na posiedzeniu plenarnym	54
Artykuł 157	Głosowanie podzielone	54
Artykuł 158	Prawo do głosowania	55
Artykuł 159	Głosowanie	55

Artykuł 160	Głosowanie imienne	55
Artykuł 161	Głosowanie elektroniczne	55
Artykuł 162	Głosowanie tajne	55
Artykuł 163	Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania	55
Artykuł 164	Kwestionowanie ważności głosowania	56
ROZDZIAŁ 5	WYSTĄPIENIA W SPRAWACH PROCEDURALNYCH	56
Artykuł 165	Wnioski proceduralne	56
Artykuł 166	Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu	56
Artykuł 167	Pytanie wstępne	57
Artykuł 168	Odesłanie do komisji	57
Artykuł 169	Zamknięcie debaty	57
Artykuł 170	Odroczenie debaty lub głosowania	57
Artykuł 171	Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia	57
ROZDZIAŁ 6	JAWNOŚĆ PRAC	58
Artykuł 172	Protokół obrad ⁽¹⁾	58
Artykuł 173	Pełne sprawozdanie z obrad	58
TYTUŁ VII	KOMISJE I DELEGACJE	58
ROZDZIAŁ 1	KOMISJE — POWOŁYWANIE I KOMPETENCJE	58
Artykuł 174	Powoływanie komisji stałych	58
Artykuł 175	Powoływanie komisji tymczasowych	58
Artykuł 176	Komisje śledcze	59
Artykuł 177	Skład komisji	60
Artykuł 178	Zastępcy członków komisji	60
Artykuł 179	Kompetencje komisji	61
Artykuł 180	Komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów	61
Artykuł 181	Podkomisje	61
Artykuł 182	Prezydium komisji	61
ROZDZIAŁ 2	KOMISJE — ZASADY FUNKCJONOWANIA	62
Artykuł 183	Posiedzenia komisji	62

(¹) Jeśli chodzi o posiedzenia komisji, patrz art. 184.

Artykuł 184	Protokoły posiedzeń komisji	62
Artykuł 185	Głosowanie w komisji	62
Artykuł 186	Zastosowanie przepisów dotyczących posiedzeń plenarnych do posiedzeń komisji .	62
Artykuł 187	Tura pytań w komisji	62
ROZDZIAŁ 3	DELEGACJE MIĘDZYPARLAMENTARNE	63
Artykuł 188	Powoływanie i funkcje delegacji międzyparlamentarnych	63
Artykuł 189	Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy	63
Artykuł 190	Wspólne komisje parlamentarne	63
TYTUŁ VIII	PETYCJE	64
Artykuł 191	Prawo do składania petycji	64
Artykuł 192	Rozpatrywanie petycji	64
Artykuł 193	Jawność petycji	65
TYTUŁ IX	RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH	65
Artykuł 194	Mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich	65
Artykuł 195	Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich	65
Artykuł 196	Odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich	66
TYTUŁ X	SEKRETARIAT PARLAMENTU	66
Artykuł 197	Sekretariat Generalny	66
TYTUŁ XI	KOMPETENCJE DOTYCZĄCE PARTII POLITYCZNYCH NA POZIOMIE EUROPEJSKIM	66
Artykuł 198	Kompetencje Przewodniczącego	66
Artykuł 199	Kompetencje Prezydium	66
Artykuł 200	Kompetencje właściwej komisji i Parlamentu na posiedzeniu plenarnym	67
TYTUŁ XII	STOSOWANIE I ZMIANY REGULAMINU	67
Artykuł 201	Stosowanie Regulaminu	67
Artykuł 202	Zmiany w Regulaminie	68
TYTUŁ XIII	POSTANOWIENIA RÓŻNE	68
Artykuł 203	Sprawy w toku	68
Artykuł 204	Układ załączników	68

ZAŁĄCZNIK I	Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 1 — Przejrzystość i korzyści finansowe posłów	69
ZAŁĄCZNIK II	Przebieg tury pytań przewidzianej w art. 109	71
ZAŁĄCZNIK III	Wytyczne i ogólne kryteria wyboru tematów wpisywanych do porządku dziennego debat nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa, przewidzianych w art. 115	74
ZAŁĄCZNIK IV	Procedura stosowana przy rozpatrywaniu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych	75
ZAŁĄCZNIK V	Procedura rozpatrywania i podejmowania decyzji w sprawie udzielenia absolutorium budżetowego	80
ZAŁĄCZNIK VI	Uprawnienia stałych komisji parlamentarnych	83
ZAŁĄCZNIK VII	Dokumenty oraz informacje poufne i sensytywne	92
ZAŁĄCZNIK VIII	Zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski	98
ZAŁĄCZNIK IX	Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 2 — Lobbying w Parlamencie Europejskim ...	101
ZAŁĄCZNIK X	Wykonywanie zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich	103
ZAŁĄCZNIK XI	Dochodzenia wewnętrzne w zakresie walki z przestępczością finansową, korupcją oraz wszelką nielegalną działalnością szkodliwą dla interesów Wspólnot	113
ZAŁĄCZNIK XII	Wykonywanie uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji	116
ZAŁĄCZNIK XIII	Porozumienie ramowe dotyczące stosunków pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją	118
ZAŁĄCZNIK XIV	Program działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej	127
ZAŁĄCZNIK XV	Lista dokumentów dostępnych bezpośrednio w rejestrze	128
ZAŁĄCZNIK XVI	Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów	132

TYTUŁ I
POSŁOWIE, ORGANY PARLAMENTU, GRUPY POLITYCZNE

ROZDZIAŁ 1

POSŁOWIE DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Artykuł 1

Parlament Europejski

1. Parlament Europejski jest zgromadzeniem wybranym zgodnie z Traktatami, z Aktem z dnia 20 września 1976 r. dotyczącym wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich oraz z krajowymi przepisami prawnymi ustanowionymi na podstawie Traktatów.

2. Nazwy przedstawicieli wybranych do Parlamentu Europejskiego brzmią następująco:

„Diputados al Parlamento Europeo” w języku hiszpańskim,

„Poslanci Evropského parlamentu” w języku czeskim,

„Medlemmer af Europa-Parlamentet” w języku duńskim,

„Mitglieder des Europäischen Parlaments” w języku niemieckim,

„Euroopa Parlamendi liikmed” w języku estońskim,

„Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου” w języku greckim,

„Members of the European Parliament” w języku angielskim,

„Députés au Parlement européen” w języku francuskim,

„Deputati al Parlamento europeo” w języku włoskim,

„Eiropas Parlamenta deputāti” w języku łotewskim,

„Europos Parlamento nariai” w języku litewskim,

„Európai Parlamenti Képviselők” w języku węgierskim,

„Membru tal-Parlament Ewropew” w języku maltańskim,

„Leden van het Europees Parlement” w języku holenderskim,

„Posłowie do Parlamentu Europejskiego” w języku polskim,

„Deputados ao Parlamento Europeu” w języku portugalskim,

„Poslanci Európskeho parlamentu” w języku słowackim,

„Poslanci Evropskega parlamenta” w języku słoweńskim,

„Euroopan parlamentin jäsenet” w języku fińskim,

„Ledamöter av Europaparlamentet” w języku szwedzkim.

Artykuł 2

Niezależność mandatu

Posłowie do Parlamentu Europejskiego wykonują swój mandat w sposób niezależny. Nie mogą być związani instrukcjami ani nie otrzymują mandatu wiążącego.

Artykuł 3

Weryfikacja mandatów

1. Parlament, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, przystępuje niezwłocznie do weryfikacji mandatów i stwierdza ważność mandatu każdego z nowo wybranych posłów, a także rozstrzyga ewentualne spory zgłoszone zgodnie z postanowieniami Aktu z dnia 20 września 1976 r., z wyjątkiem sporów opartych na krajowych ordynacjach wyborczych.

2. Sprawozdanie właściwej komisji opiera się na oficjalnym komunikacie każdego Państwa Członkowskiego w sprawie wyników wyborów, zawierającym nazwiska wybranych kandydatów oraz nazwiska ich ewentualnych zastępców w ustalonej według wyników głosowania kolejności.

Ważność mandatu posła może zostać stwierdzona wyłącznie po złożeniu przez niego pisemnych oświadczeń zgodnie z art. 7 Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz z załącznikiem I do niniejszego Regulaminu.

Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, rozstrzygać w dowolnym momencie w sprawie sporów dotyczących ważności mandatu posła.

3. Jeżeli nominacja posła następuje w wyniku rezygnacji kandydatów znajdujących się na tej samej liście, komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów czuwa nad tym, by rezygnacja ta przebiegała zgodnie z duchem i literą Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz art. 4 ust. 3 niniejszego Regulaminu.

4. Właściwa komisja czuwa, aby każda informacja mogąca wpłynąć na wykonywanie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego lub na kolejność wprowadzania zastępców została niezwłocznie zgłoszona Parlamentowi przez władze Państw Członkowskich lub Unii; w przypadku powołania posła komisja dba o to, aby została wskazana data, z którą staje się ono skuteczne.

Jeśli właściwe organy Państwa Członkowskiego rozpoczęły postępowanie mogące doprowadzić do pozbawienia posła mandatu, Przewodniczący wnosi o regularne informowanie go o stanie postępowania i przekazuje sprawę właściwej komisji. Na podstawie propozycji komisji Parlament będzie mógł zająć stanowisko w tej sprawie.

5. Każdy poseł zachowuje swoje miejsce w Parlamencie i w jego organach oraz pełni praw do momentu, aż zostanie zweryfikowany jego mandat i podjęta decyzja, co do ewentualnych sporów.

6. Na początku każdej kadencji Przewodniczący zwraca się do odpowiednich organów Państw Członkowskich o zgłaszanie Parlamentowi wszelkich informacji istotnych dla stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Okres sprawowania mandatu parlamentarnego

1. Poseł rozpoczyna i kończy sprawowanie mandatu w terminach określonych w Akcie z dnia 20 września 1976 r. Mandat posła wygasa w wyniku śmierci posła lub zrzeczenia się przez niego mandatu.

2. Posłowie pełnią swoje funkcje do chwili otwarcia pierwszego posiedzenia Parlamentu po wyborach.

3. Poseł zrzekający się mandatu ma obowiązek poinformować o tym Przewodniczącego i podać datę, z którą zrzeczenie się jest skuteczne, nie przekraczającą trzech miesięcy od daty złożenia powiadomienia o zrzeczeniu. Powiadomienie ma formę protokołu sporządzonego w obecności Sekretarza Generalnego lub jego przedstawiciela, podpisanego przez tegoż oraz przez zainteresowanego posła oraz przedłożonego niezwłocznie właściwej komisji, która włącza go do porządku obrad swojego pierwszego posiedzenia następującego po otrzymaniu protokołu.

Jeśli właściwa komisja uzna, że zrzeczenie się jest niezgodne z duchem lub literą Aktu z dnia 20 września 1976 r., powiadamia o tym Parlament, aby ten zdecydował w przedmiocie wakatu.

W przeciwnym przypadku wakat stwierdza się od dnia wskazanego w protokole przez zrzekającego się posła. Parlament nie przeprowadza głosowania w tej sprawie.

Dla wyjątkowych sytuacji została stworzona procedura uproszczona. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy pomiędzy dniem, w którym zrzeczenie się mandatu nabiera mocy a dniem pierwszego posiedzenia właściwej komisji odbywa się jedna lub więcej sesji, co wskutek braku stwierdzenia wakatu, pozbawiłoby grupę polityczną, do której należy poseł zrzekający się mandatu, możliwości zastąpienia go we wspomnianych okresach sesji. Procedura ta upoważnia sprawozdawcę właściwej komisji odpowiedzialnego za powyższe kwestie do niezwłocznego przystąpienia do rozpatrzenia każdego prawidłowo zgłoszonego zrzeczenia się i, w przypadku, gdyby jakiekolwiek opóźnienie w zbadaniu sprawy mogło mieć negatywne skutki, do przedstawienia go przewodniczącemu komisji, aby ten, zgodnie z postanowieniami ust. 3:

— zgłosił Przewodniczącemu Parlamentu w imieniu komisji, że może zostać stwierdzony wakat, lub

— zwołał nadzwyczajne posiedzenie komisji w celu zbadania poszczególnych trudności zgłoszonych przez sprawozdawcę.

4. O wynikającej z prawodawstwa krajowego niepołączalności stanowisk powiadamiany jest Parlament, który przyjmuje tę informację do wiadomości.

Po poinformowaniu Przewodniczącego przez odpowiednie organy Państw Członkowskich, Unii lub przez samego zainteresowanego posła o powołaniu go na stanowisko niepołączalne z mandatem posła do Parlamentu Europejskiego, Przewodniczący powiadamia o tym Parlament, który stwierdza wakat.

5. Organy Państw Członkowskich oraz Unii powiadamiają Przewodniczącego o wszelkich funkcjach, jakie zamierzają powierzyć jednemu z posłów. Przewodniczący przekazuje sprawę przedmiotowo właściwej komisji w celu zbadania zgodności planowanych funkcji z duchem i literą Aktu z dnia 20 września 1976 r. Wnioski komisji Przewodniczący przekazuje Parlamentowi, posłowi i zainteresowanym organom.

6. Za datę wygaśnięcia mandatu i powstania wakatu uważa się:

— w przypadku zrzeczenia się mandatu: datę stwierdzenia przez Parlament wakatu, zgodnie z protokołem zrzeczenia się,

— w przypadku powołania na stanowisko niepołączalne z mandatem posła do Parlamentu Europejskiego, czy to według krajowego prawa wyborczego, czy też w myśl art. 7 Aktu z dnia 20 września 1976 r., datę wskazaną przez odpowiednie organy Państw Członkowskich lub Unii albo przez zainteresowanego posła.

7. Po stwierdzeniu wakatu Parlament informuje o nim zainteresowane Państwo Członkowskie.

8. Wszelkie zastrzeżenia dotyczące ważności mandatu posła, którego mandat został wcześniej zweryfikowany, zostają przekazane właściwej komisji. Komisja ta jest zobowiązana niezwłocznie złożyć sprawozdanie Parlamentowi, najpóźniej na początku następczej sesji miesięcznej.

9. Parlament zastrzega sobie prawo do unieważnienia mandatu lub odmówienia stwierdzenia wakatu w przypadku, gdy zostanie uprawdopodobnione, że przyjęcie mandatu lub jego zrzeczenie się wynika z błędów rzeczowych bądź z wady oświadczenia woli.

Artykuł 5

Przywileje i immunitety

1. Posłom do Parlamentu Europejskiego przysługują przywileje oraz immunitety przewidziane w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wyborze posłów Przewodniczący Parlamentu wydaje *laissez-passer* zapewniające posłom swobodę przemieszczania się na terenie Państw Członkowskich.

3. Posłowie mają prawo wglądu do wszystkich dokumentów będących w posiadaniu Parlamentu lub poszczególnych komisji z wyjątkiem osobistych dokumentów i rachunków, do których wgląd ma wyłącznie poseł, którego one dotyczą. Załącznik VII do niniejszego Regulaminu określa wyjątki od powyższej zasady dotyczące dokumentów, do których można odmówić publicznego dostępu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽²⁾.

Artykuł 6

Uchylenie immunitetu

1. Wykonując swoje uprawnienia związane z przywilejami oraz immunitetami Parlament dąży przede wszystkim do utrzymania swojej integralności jako demokratycznego zgromadzenia prawodawczego oraz do zagwarantowania niezależności posłów w sprawowaniu ich funkcji.

2. Każdy wniosek w sprawie uchylenia immunitetu posła skierowany do Przewodniczącego Parlamentu przez właściwy organ Państwa Członkowskiego jest przedstawiany na posiedzeniu plenarnym oraz przekazywany właściwej komisji.

3. Każdy wniosek dotyczący skorzystania z immunitetu i przywilejów skierowany do Przewodniczącego Parlamentu przez posła lub byłego posła jest przedstawiany na posiedzeniu plenarnym oraz przekazywany właściwej komisji.

Poseł lub były poseł może być reprezentowany przez innego posła. Wniosek nie może zostać złożony przez innego posła bez zgody zainteresowanego posła.

4. W przypadku zatrzymania lub pozbawienia posła swobody przemieszczania się, gdy zachodzi podejrzenie naruszenia jego przywilejów oraz immunitetu, Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji i jej sprawozdawcą, może zainicjować w trybie pilnym działania zmierzające do potwierdzenia przywilejów i immunitetu posła. Przewodniczący informuje o podjętej inicjatywie właściwą komisję oraz Parlament.

Artykuł 7

Procedury dotyczące immunitetu

1. Wnioski o uchylenie lub o skorzystanie z immunitetu i przywilejów są rozpatrywane przez właściwą komisję niezwłocznie w kolejności, w jakiej zostały wniesione.

2. Komisja przedstawia projekt decyzji zawierający jedynie zalecenie przyjęcia lub odrzucenia wniosku o uchylenie lub skorzystanie z immunitetu i przywilejów.

3. Komisja może zwrócić się do właściwego organu o udostępnienie wszelkich informacji, które uzna za niezbędne do ustalenia zasadności uchylenia lub skorzystania z immunitetu. Zainteresowany poseł ma możliwość udzielenia wyjaśnień, może także przedłożyć wszelkie dokumenty oraz dowody pisemne, które uzna za istotne. Poseł może być reprezentowany przez innego posła.

4. Jeżeli wniosek o uchylenie immunitetu opiera się na więcej niż jednej podstawie, to każda z nich może być przedmiotem odrębnej decyzji. Sprawozdanie komisji może, w drodze wyjątku, zawierać propozycję, aby uchylenie immunitetu dotyczyło wyłącznie prowadzenia postępowania karnego, tak, aby przed wydaniem prawomocnego orzeczenia poseł nie mógł zostać zatrzymany ani aresztowany oraz by nie można było podjąć żadnych innych kroków uniemożliwiających mu wykonywanie mandatu.

5. Gdy poseł został wezwany do wystąpienia w charakterze świadka lub biegłego, wniosek o uchylenie immunitetu nie jest konieczny pod warunkiem, że:

- nie będzie zobowiązany stawić się w terminie uniemożliwiającym bądź utrudniającym wykonywanie czynności parlamentarnych lub będzie mógł dostarczyć oświadczenie w formie pisemnej lub każdej innej, które nie zakłóci wykonywania obowiązków parlamentarnych,
- nie będzie zobowiązany do składania zeznań dotyczących informacji poufnych, które uzyskał w związku ze sprawowanym mandatem, a których ujawnienie uznałby za niewskazane.

6. W przypadku wniosku o skorzystanie z przywilejów lub immunitetu komisja stwierdza, czy istnieją okoliczności stanowiące administracyjne lub inne ograniczenie swobody przemieszczania się posłów udających się na miejsce obrad Parlamentu lub z niego powracających bądź swobody wyrażania opinii lub głosowania podczas wykonywania mandatu lub czy wchodzi one w zakres art. 10 Protokołu o przywilejach i immunitetach niewynikających z prawa krajowego. Komisja przedstawia właściwemu organowi propozycję wyciągnięcia odpowiednich wniosków.

7. Komisja może wydać uzasadnioną opinię, co do właściwości wyżej wymienionego organu oraz co do dopuszczalności wniosku, natomiast nie może w żadnym przypadku wypowiadać się o winie bądź braku winy posła oraz o

⁽²⁾ Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43

zasadności wszczęcia wobec niego postępowania karnego na podstawie zarzutów, które są mu stawiane, nawet wtedy, gdy badanie wniosku pozwala komisji na dokładne zapoznanie się ze szczegółami sprawy.

8. Sprawozdanie komisji jest wpisywane jako pierwszy punkt porządku dziennego pierwszego posiedzenia po jego złożeniu. Nie są przyjmowane żadne poprawki do projektu (projektów) decyzji.

Debata dotyczy jedynie argumentów „za” lub „przeciw” propozycji uchylecia, utrzymania lub skorzystania z przywilejów lub immunitetu.

Z zastrzeżeniem postanowień art. 145, poseł, którego przywileje i immunitety są przedmiotem postępowania, nie może zabierać głosu w debacie.

Projekt lub projekty decyzji zawarte w sprawozdaniu są poddawane pod głosowanie w trakcie pierwszego głosowania następującego po debacie.

Po ich rozpatrzeniu przez Parlament odbywa się odrębne głosowanie nad każdą z propozycji zawartych w sprawozdaniu. W przypadku odrzucenia propozycji, uważa się za przyjętą decyzję przeciwną.

9. Przewodniczący niezwłocznie przekazuje decyzję Parlamentu posłowi, którego dotyczy procedura oraz właściwemu organowi zainteresowanego Państwa Członkowskiego wnosząc zarazem o informowanie go o przebiegu postępowania oraz o orzeczeniach wydanych w jego wyniku. Niezwłocznie po otrzymaniu tych informacji Przewodniczący przedstawia je Parlamentowi w formie, którą uzna za najbardziej odpowiednią, w razie potrzeby po konsultacji z właściwą komisją.

10. W przypadku, gdy Przewodniczący działa na podstawie uprawnień nadanych mu w art. 6 ust. 4, właściwa komisja zapoznaje się z inicjatywą Przewodniczącego w trakcie najbliższego posiedzenia. Komisja może sporządzić sprawozdanie oraz przedstawić je w Parlamencie, jeśli uzna to za konieczne.

11. Komisja rozpatruje powyższe kwestie oraz bada wszelkie otrzymane dokumenty zachowując najwyższą poufność.

12. Po konsultacji z Państwami Członkowskimi komisja może sporządzić listę organów Państw Członkowskich uprawnionych do składania wniosków o uchylenie immunitetu posła.

13. Każde zapytanie odnoszące się do zakresu stosowania przywilejów oraz immunitetów, zgłoszone przez właściwy organ, jest rozpatrywane zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Artykuł 8

Zwrot wydatków i diety

Przepisy dotyczące diet oraz zwrotu wydatków posłów ustanawia Prezydium.

Artykuł 9

Kodeks postępowania

1. Parlament może ustanowić dla posłów kodeks postępowania. Jest on uchwalany zgodnie z art. 202 ust. 2 i załączany do niniejszego Regulaminu ⁽³⁾.

Kodeks ten nie może w żadnym wypadku utrudniać lub ograniczać wykonywania mandatu, prowadzenia działalności politycznej ani innej związanej z mandatem.

2. Kwestorzy są odpowiedzialni za wydawanie imiennych identyfikatorów o maksymalnej ważności jednego roku osobom, które chciałyby mieć częsty dostęp do lokali Parlamentu w celu dostarczania informacji posłom w ramach ich mandatu parlamentarnego, w interesie własnym lub osób trzecich.

W zamian osoby te powinny:

- stosować się do kodeksu postępowania załączonego do niniejszego Regulaminu ⁽⁴⁾,
- wpisać się do rejestru prowadzonego przez kwestorów.

Rejestr ten jest udostępniany na życzenie w każdym miejscu pracy Parlamentu, a także, w formie ustalonej przez kwestorów, w punktach informacyjnych Parlamentu w Państwach Członkowskich.

Postanowienia wykonawcze dotyczące niniejszego ustępu znajdują się w załączniku ⁽⁵⁾.

3. Kodeks postępowania, prawa i przywileje byłych posłów są ustalane decyzją Prezydium. Nie będą wprowadzane żadne różnice w traktowaniu byłych posłów.

Artykuł 10

Postępowania wewnętrzne Europejskiego Urzędu do Spraw Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

Wspólne zasady prowadzenia przez Europejski Urząd do Spraw Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) dochodzeń wewnętrznych zawarte w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 25 maja 1999 r., przewidujące środki niezbędne do zapewnienia sprawnego przebiegu tych postępowań, stosowane są także wewnątrz Parlamentu, zgodnie z decyzją Parlamentu załączoną do Regulaminu ⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Patrz załącznik I.

⁽⁴⁾ Patrz załącznik IX.

⁽⁵⁾ Patrz załącznik IX.

⁽⁶⁾ Patrz załącznik XI.

ROZDZIAŁ 2

MANDATY

Artykuł 11

Przewodniczący senior

1. W trakcie posiedzenia przewidzianego w art. 127 ust. 2, jak i każdego innego posiedzenia poświęconego wyborowi Przewodniczącego i Prezydium, najstarszy wiekiem z obecnych posłów sprawuje funkcję Przewodniczącego seniora do czasu ogłoszenia wyboru Przewodniczącego.

2. Pod przewodnictwem Przewodniczącego seniora nie może odbywać się debata, której przedmiotem nie jest wybór Przewodniczącego lub weryfikacja mandatów.

Jeśli podczas obrad pod przewodnictwem Przewodniczącego seniora poruszona jest kwestia weryfikacji mandatów, zostaje ona przez niego odesłana do komisji odpowiedzialnej za weryfikację mandatów.

Artykuł 12

Kandydatury i przepisy ogólne

1. Przewodniczący, wiceprzewodniczący i kwestorzy są wybierani w głosowaniu tajnym, zgodnie z postanowieniami art. 162. Kandydatury mogą być proponowane wyłącznie za zgodą zainteresowanych. Kandydaturę może zgłosić jedynie grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Jednakże, jeżeli liczba kandydatur nie przekracza liczby miejsc do obsadzenia, kandydaci mogą być wybrani przez aklamację.

2. Podczas wyboru Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów wskazane jest zapewnienie sprawiedliwej reprezentacji Państw Członkowskich oraz opcji politycznych.

Artykuł 13

Wybór Przewodniczącego — Przemówienie inauguracyjne

1. W pierwszej kolejności przeprowadzany jest wybór Przewodniczącego. Przed każdą turą głosowania kandydatury powinny być przedstawione Przewodniczącemu seniorowi, który informuje o nich Parlament. Jeśli po trzech turach głosowań żaden kandydat nie otrzyma bezwzględnej większości oddanych głosów, w czwartej turze kandydują tylko dwaj posłowie, którzy w trzeciej turze otrzymali największą liczbę głosów; w przypadku tej samej liczby głosów za wybranego uznany zostaje kandydat starszy wiekiem.

2. Po wyborach Przewodniczący senior ustępuje miejsca wybranemu Przewodniczącemu. Przemówienie inauguracyjne może wygłosić jedynie wybrany Przewodniczący.

Artykuł 14

Wybór wiceprzewodniczących

1. W dalszej kolejności, przy pomocy jednej karty do głosowania, odbywają się wybory wiceprzewodniczących. W

pierwszej turze, w ramach czternastu miejsc do obsadzenia, wybrani zostają kandydaci, którzy otrzymali bezwzględną większość oddanych głosów. Jeśli liczba wybranych kandydatów jest mniejsza od liczby miejsc do obsadzenia, w celu obsadzenia pozostałych miejsc przeprowadza się na tych samych zasadach drugą turę wyborów. Jeśli do obsadzenia pozostałych miejsc niezbędna jest trzecia tura wyborów, obowiązuje zasada głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej ilości oddanych głosów, za wybranych uznaje się najstarszych wiekiem kandydatów.

Chociaż, w odróżnieniu od postanowień art. 13 ust. 1, zgłaszanie nowych kandydatur pomiędzy turami głosowań nie jest wyraźnie przewidziane w trakcie wyboru wiceprzewodniczących, to jest ono dozwolone ze względu na suwerenność Zgromadzenia, które powinno mieć możliwość rozpatrzenia każdej dopuszczalnej kandydatury, tym bardziej, że brak tej możliwości mógłby stanowić przeszkodę dla sprawnego przebiegu wyborów.

2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 17 ust. 1, porządek pierwszeństwa wiceprzewodniczących ustalany jest według kolejności, w jakiej zostali wybrani, a w przypadku równej ilości głosów, według starszeństwa.

Jeśli wybory nie odbywały się w głosowaniu tajnym, porządek pierwszeństwa odpowiada kolejności wyczytania przez Przewodniczącego.

Artykuł 15

Wybór kwestorów

Po wyborze wiceprzewodniczących Parlament przystępuje do wyborów pięciu kwestorów.

Kwestorzy są wybierani według tych samych reguł, co wiceprzewodniczący.

Artykuł 16

Kadencje

1. Kadencja Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów wynosi dwa i pół roku.

Zmieniając grupę polityczną poseł zachowuje stanowisko, które zajmował w Prezydium lub w Zgromadzeniu Kwestorów do końca wykonywania swojego dwuipółrocznego mandatu.

2. Jeśli przed upływem kadencji pojawia się wakat, poseł wybrany do jego objęcia pełni funkcję jedynie przez okres pozostający do zakończenia kadencji.

Artykuł 17

Wakaty

1. W przypadku wakującego miejsca Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego lub kwestora przystępuje się do wyboru ich następców, zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Nowo wybrany wiceprzewodniczący zajmuje w porządku pierwszeństwa miejsce ustępującego wiceprzewodniczącego.

2. Gdy wakat dotyczy stanowiska Przewodniczącego, pierwszy wiceprzewodniczący pełni jego funkcje do chwili wybrania nowego Przewodniczącego.

Artykuł 18

Wcześniejsze zwolnienie z obowiązków

Stanowiąc większością trzech piątych oddanych głosów reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne, Konferencja Przewodniczących może przedstawić Parlamentowi propozycję odwołania z funkcji Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, kwestora, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego komisji, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego delegacji międzyparlamentarnej lub każdej innej osoby wybranej do sprawowania mandatu w Parlamencie jeśli uzna, że poseł ten dopuścił się poważnego uchybienia. Wniosek jest przyjmowany przez Parlament większością dwóch trzecich oddanych głosów stanowiącą większość członków Parlamentu.

ROZDZIAŁ 3

ORGANY I ICH KOMPETENCJE

Artykuł 19

Kompetencje Przewodniczącego

1. Zgodnie z zasadami przewidzianymi w niniejszym Regulaminie, Przewodniczący kieruje całością prac Parlamentu i jego organów oraz posiada pełnię uprawnień do przewodniczenia obradom Parlamentu i zapewnienia ich sprawnego przebiegu.

Do uprawnień tych należy prawo do poddawania tekstów pod głosowanie w innej kolejności, niż ustalona w dokumencie stanowiącym przedmiot głosowania. Przez analogię do postanowień art. 155 ust. 7, Przewodniczący może zwrócić się w tym celu o uprzednią zgodę do Parlamentu.

2. Przewodniczący otwiera, zawieszka i zamyka posiedzenia oraz rozstrzyga o dopuszczalności poprawek, o pytaniach kierowanych do Rady i Komisji oraz o zgodności sprawozdań z Regulaminem. Przewodniczący dba o przestrzeganie Regulaminu i utrzymanie porządku, udziela głosu, ogłasza zamknięcie dyskusji, poddaje wnioski pod głosowanie i ogłasza wyniki głosowania, a także kieruje do komisji informacje dotyczące spraw leżących w ich gestii.

3. Przewodniczący może zabrać głos w dyskusji tylko w celu jej podsumowania lub zdyscyplinowania mówcy. Jeżeli chce on brać udział w debacie, opuszcza fotel Przewodniczącego, który może zająć ponownie dopiero po jej zakończeniu.

4. Na płaszczyźnie kontaktów międzynarodowych, podczas oficjalnych uroczystości, w czynnościach administracyjnych, sądowych i finansowych Parlament jest reprezentowany przez Przewodniczącego, który może delegować te uprawnienia.

Artykuł 20

Kompetencje wiceprzewodniczących

1. W razie nieobecności Przewodniczącego, niemożności wykonywania przez niego obowiązków lub w przypadku, gdy chce on uczestniczyć w dyskusji zgodnie z art. 19 ust. 3, zastępuje go jeden z wiceprzewodniczących, zgodnie z art. 14 ust. 2.

2. Wiceprzewodniczący pełnią również obowiązki nałożone na nich w art. 22, 24 ust. 3 i art. 64 ust. 3.

3. Przewodniczący może przekazać wiceprzewodniczącym wszelkie obowiązki, jak reprezentowanie Parlamentu podczas określonych uroczystości lub czynności. W szczególności może on wyznaczyć jednego z wiceprzewodniczących do wykonywania obowiązków powierzonych Przewodniczącemu w art. 109 ust. 3 i art. 110 ust. 2.

Artykuł 21

Skład Prezydium

1. W skład Prezydium Parlamentu wchodzi Przewodniczący oraz czternastu wiceprzewodniczących.

2. Kwestorzy są członkami Prezydium z głosem doradczym.

3. Podczas obrad Prezydium, w przypadku równej liczby głosów, decyduje głos Przewodniczącego.

Artykuł 22

Kompetencje Prezydium

1. Prezydium wykonuje zadania powierzone mu Regulaminem.
2. Prezydium jest odpowiedzialne za sprawy finansowe, organizacyjne i administracyjne dotyczące posłów oraz za wewnętrzną organizację Parlamentu, jego Sekretariatu i organów.
3. Prezydium reguluje kwestie związane z przebiegiem posiedzeń.
4. Prezydium przyjmuje przewidziane w art. 31 postanowienia dotyczące posłów niezrzeszonych.
5. Prezydium sporządza schemat organizacyjny Sekretariatu, jak również ustanawia przepisy regulujące status administracyjny oraz finansowy urzędników i innych pracowników.
6. Prezydium sporządza wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.
7. Prezydium przyjmuje wytyczne dla kwestorów, zgodnie z art. 25.
8. Prezydium jest organem właściwym do udzielania zgody na organizację posiedzeń komisji poza ich zwykłymi miejscami pracy, organizację przesłuchań, jak i na wyjazdy sprawozdawców w celach badawczych oraz informacyjnych.

Jeżeli zostanie udzielona zgoda na takie posiedzenia lub spotkania, kwestie związane ze stosowaniem języków ustalone są w zależności od języków urzędowych używanych i wnioskowanych przez członków komisji i ich zastępców.

Zasada ta dotyczy także delegacji, chyba że stali członkowie delegacji i ich zastępcy postanowią inaczej.
9. Prezydium mianuje Sekretarza Generalnego, zgodnie z art. 197.
10. Prezydium określa zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania⁽⁷⁾, a także w ramach stosowania tego rozporządzenia, wypełnia zadania nałożone na nie przez Regulamin Parlamentu.
11. Przewodniczący i/lub Prezydium mogą powierzyć jednemu lub kilku członkom Prezydium zadania ogólne lub szczegółowe leżące w zakresie kompetencji Przewodniczącego i/lub Prezydium. Jednocześnie ustalany jest sposób wykonania tych zadań.
12. Po wyborze nowego Parlamentu ustępujące Prezydium pełni swoje funkcje do czasu pierwszego posiedzenia nowo wybranego Parlamentu.

(7) Dz.U. L 297 z 15.11.2003, str. 1

Artykuł 23

Skład Konferencji Przewodniczących

1. W skład Konferencji Przewodniczących wchodzi Przewodniczący Parlamentu oraz przewodniczący grup politycznych. Przewodniczący grupy politycznej może być reprezentowany przez członka tej grupy.
2. Posłowie niezrzeszeni delegują na posiedzenia Konferencji Przewodniczących dwóch przedstawicieli, którzy uczestniczą w nich bez prawa głosu.
3. Konferencja Przewodniczących dąży do uzyskania konsensusu w rozpatrywaniu kierowanych do niej kwestii.

Jeśli nie udaje się osiągnąć konsensusu, przeprowadzane jest głosowanie; oddane głosy waży się według liczby członków każdej grupy politycznej.

Artykuł 24

Kompetencje Konferencji Przewodniczących

1. Konferencja Przewodniczących wykonuje zadania powierzone jej Regulaminem.
2. Konferencja Przewodniczących decyduje o organizacji prac Parlamentu oraz o kwestiach związanych z planowaniem prac legislacyjnych.
3. Konferencja Przewodniczących jest organem kompetentnym w kwestiach związanych z kontaktami z innymi organami i instytucjami Unii Europejskiej oraz z parlamentami narodowymi Państw Członkowskich. Prezydium wyznacza dwóch wiceprzewodniczących, którzy odpowiadają za utrzymywanie kontaktów z parlamentami narodowymi. Przedstawiają oni regularnie sprawozdania ze swojej działalności Konferencji Przewodniczących.
4. Konferencja Przewodniczących jest organem odpowiedzialnym za kwestie związane z kontaktami z krajami trzecimi oraz z instytucjami i organizacjami pozawspółnotowymi.
5. Konferencja Przewodniczących sporządza projekt porządku dziennego sesji miesięcznych Parlamentu.
6. Konferencja Przewodniczących jest organem odpowiedzialnym za skład i kompetencje komisji oraz komisji śledczych, jak również wspólnych komisji parlamentarnych, stałych delegacji oraz delegacji ad hoc.
7. Konferencja Przewodniczących decyduje o przydziale miejsc na sali posiedzeń, zgodnie z art. 32.
8. Konferencja Przewodniczących jest organem właściwym do udzielania zgody na sporządzenie sprawozdania z własnej inicjatywy.
9. Konferencja Przewodniczących składa do Prezydium propozycje dotyczące grup politycznych w kwestiach administracyjnych i budżetowych.

Artykuł 25

Kompetencje kwestorów

Kwestorzy są odpowiedzialni za sprawy administracyjne oraz finansowe bezpośrednio dotyczące posłów, zgodnie z wytycznymi Prezydium.

Artykuł 26

Konferencja Przewodniczących Komisji

1. Konferencja Przewodniczących Komisji składa się z przewodniczących wszystkich komisji stałych oraz tymczasowych. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.
2. Konferencja Przewodniczących Komisji może przekazywać Konferencji Przewodniczących zalecenia dotyczące prac komisji oraz ustalania porządku dziennego sesji miesięcznych.
3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą przekazać niektóre zadania Konferencji Przewodniczących Komisji.

Artykuł 27

Konferencja Przewodniczących Delegacji

1. Konferencja Przewodniczących Delegacji składa się z przewodniczących wszystkich stałych delegacji międzyparlamentarnych. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.

2. Konferencja Przewodniczących Delegacji może przekazywać Konferencji Przewodniczących zalecenia związane z pracami delegacji.

3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą przekazać niektóre zadania Konferencji Przewodniczących Delegacji.

Artykuł 28

Jawność prac Prezydium i Konferencji Przewodniczących

1. Protokoły obrad Prezydium oraz Konferencji Przewodniczących są tłumaczone na wszystkie języki urzędowe, drukowane i doręczane wszystkim posłom oraz są publicznie dostępne, chyba że Prezydium lub Konferencja Przewodniczących wyjątkowo postanowi inaczej w odniesieniu do niektórych punktów protokołu, w celu zachowania poufności z przyczyn określonych w art. 4 ust. 1-4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady.

2. Każdy poseł może składać pytania dotyczące działalności Prezydium, Konferencji Przewodniczących oraz kwestorów. Pytania te są przedstawiane Przewodniczącemu w formie pisemnej. Są one publikowane wraz z udzielonymi na nie odpowiedziami w Biuletynie Parlamentu w terminie do trzydziestu dni od daty ich przedstawienia.

ROZDZIAŁ 4

GRUPY POLITYCZNE

Artykuł 29

Tworzenie grup politycznych

1. Posłowie mogą łączyć się w grupy według kryterium podobieństwa poglądów politycznych.

Zazwyczaj Parlament nie ocenia podobieństwa poglądów politycznych członków danej grupy. Tworząc zgodnie z niniejszym artykułem grupę polityczną posłowie z założenia uznają, że podziеляją swoje poglądy polityczne. Jedynie w przypadku, gdy poszczególni posłowie negują podobieństwo swoich poglądów, konieczne jest, by Parlament ocenił, czy grupa ukonstytuowała się zgodnie z Regulaminem.

2. Każda grupa polityczna składa się z posłów wybranych w co najmniej jednej piątej Państw Członkowskich. Minimalna liczba posłów konieczna do utworzenia grupy politycznej wynosi dziewiętnaście osób.

3. Poseł może należeć tylko do jednej grupy politycznej.

4. Utworzenie grupy politycznej winno być zgłoszone Przewodniczącemu. Zgłoszenie to zawiera nazwę, nazwiska członków oraz skład prezydium grupy.

5. Powyższe zgłoszenie o utworzeniu grupy politycznej jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 30

Działalność i sytuacja prawna grup politycznych

1. Grupy polityczne pełnią swoje funkcje, w tym zadania nałożone na nie w Regulaminie, w ramach działalności Unii. Grupy polityczne dysponują sekretariatem włączonym do schematu organizacyjnego Sekretariatu Generalnego, udogodnieniami administracyjnymi oraz środkami przewidzianymi w budżecie Parlamentu.

2. Prezydium uchwała przepisy dotyczące udostępniania, realizacji i kontroli tych udogodnień i środków oraz delegowania odnoszących się do nich uprawnień budżetowych.

4. Przepisy te określają administracyjne i finansowe skutki rozwiązania grupy politycznej.

Artykuł 31

Posłowie niezrzeszeni

1. Posłowie nienależący do grupy politycznej mają do dyspozycji swój sekretariat. Szczegółowe warunki są ustalane przez Prezydium na podstawie propozycji Sekretarza Generalnego.

2. Status oraz prawa parlamentarne posłów niezrzeszonych reguluje Prezydium.

3. Prezydium uchwała również przepisy dotyczące udostępniania, realizacji i kontroli środków wpisanych do budżetu Parlamentu w celu pokrycia wydatków związanych z funkcjonowaniem sekretariatu i udogodnieniami administracyjnymi posłów niezrzeszonych.

Artykuł 32

Przydział miejsc na sali posiedzeń

O przydziale miejsc na sali posiedzeń grupom politycznym, posłom niezrzeszonym oraz instytucjom Unii Europejskiej decyduje Konferencja Przewodniczących.

TYTUŁ II

LEGISLACJA, BUDŻET I INNE PROCEDURY

ROZDZIAŁ 1

PROCEDURY LEGISLACYJNE — PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 33

Program działalności legislacyjnej i prac Komisji

1. Parlament współdziała z Komisją i Radą w celu określenia planu działalności legislacyjnej Unii Europejskiej.

Parlament i Komisja współpracują w trakcie przygotowywania planu działalności legislacyjnej i prac Komisji, zgodnie z terminarzem oraz trybem uzgodnionymi przez obie instytucje i określonymi w załączniku ⁽⁸⁾.

2. W pilnych i nieprzewidzianych przypadkach dana instytucja może, z własnej inicjatywy i zgodnie z procedurami ustanowionymi w Traktatach, zaproponować dołączenie dodatkowego instrumentu prawnego do proponowanych w programie działalności legislacyjnej.

3. Przewodniczący przekazuje przyjętą przez Parlament rezolucję innym instytucjom uczestniczącym w procesie legislacyjnym Unii Europejskiej oraz parlamentom Państw Członkowskich.

Przewodniczący zwraca się do Rady o wydanie opinii w sprawie rocznego programu działalności legislacyjnej Komisji oraz w sprawie rezolucji Parlamentu.

4. Jeśli jedna z instytucji nie jest w stanie dotrzymać przyjętego kalendarza prac, informuje inne instytucje o powodach opóźnienia oraz proponuje nowy kalendarz prac.

Artykuł 34

Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa oraz skutków finansowych

Podczas rozpatrywania projektów legislacyjnych Parlament zwraca szczególną uwagę na przestrzeganie praw podstawowych oraz, w szczególności, czuwa nad zgodnością aktu prawnego z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, z zasadami pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa. Ponadto, jeśli projekt pociąga za sobą skutki finansowe, Parlament sprawdza, czy zostały przewidziane wystarczające środki finansowe.

Artykuł 35

Weryfikacja podstawy prawnej

1. Właściwa komisja weryfikuje w pierwszej kolejności podstawę prawną każdego projektu Komisji oraz każdego innego dokumentu o charakterze legislacyjnym.

⁽⁸⁾ Patrz załącznik XIV.

2. W przypadku, gdy właściwa komisja kwestionuje ważność lub adekwatność podstawy prawnej — dotyczy to także weryfikacji kryterium, o którym mowa w art. 5 Traktatu WE — zwraca się ona do komisji prawnej o wydanie opinii.

3. Komisja do spraw prawnych może również rozpatrywać z własnej inicjatywy kwestie dotyczące podstawy prawnej projektów złożonych przez Komisję. Informuje ona wówczas w należyty sposób właściwą komisję.

4. Jeżeli komisja do spraw prawnych postanowi zakwestionować ważność lub adekwatność podstawy prawnej, przekazuje ona swoje wnioski Parlamentowi. Parlament głosuje nad tymi wnioskami zanim przejdzie do głosowania nad treścią przedstawionego projektu.

5. Jeżeli komisja przedmiotowo właściwa lub komisja do spraw prawnych nie zakwestionowała uprzednio ważności lub adekwatności podstawy prawnej, przedstawione na posiedzeniu plenarnym poprawki mające na celu zmianę podstawy prawnej są niedopuszczalne.

6. Jeżeli Komisja nie zgadza się na zmianę swojego projektu w celu dostosowania go do podstawy prawnej zaakceptowanej przez Parlament, sprawozdawca lub przewodniczący komisji do spraw prawnych lub komisji przedmiotowo właściwej może zaproponować przełożenie głosowania w sprawie treści przedstawionego projektu na późniejsze posiedzenie.

Artykuł 36

Weryfikacja zgodności finansowej

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 40, każdy projekt Komisji oraz każdy inny dokument o charakterze legislacyjnym są weryfikowane przez właściwą komisję w celu ustalenia zgodności finansowej danego aktu z perspektywą finansową.

2. Gdy właściwa komisja zmienia wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie potrzeb związanych z rozpatrywanym aktem prawnym, zasięga ona opinii komisji właściwej w kwestiach budżetowych.

3. Komisja właściwa w kwestiach budżetowych może także rozpatrywać z własnej inicjatywy kwestie zgodności finansowej projektów przedstawionych przez Komisję. Informuje ona wówczas w należyty sposób właściwą komisję.

4. Jeżeli komisja właściwa w kwestiach budżetowych postanowi zakwestionować zgodność finansową danego aktu prawnego, przekazuje ona swoje wnioski Parlamentowi, który poddaje je pod głosowanie.

5. Parlament może przyjąć akt prawny uznany za niezgodny, przy czym ostateczna decyzja należy do władzy budżetowej.

Artykuł 37

Dostęp do dokumentów i informowanie Parlamentu

1. Podczas całego procesu legislacyjnego Parlament oraz jego komisje wnioskują o umożliwienie im dostępu do wszelkich dokumentów związanych z projektami Komisji na takich samych warunkach, jak Radzie oraz jej grupom roboczym.

2. Podczas rozpatrywania projektu Komisji właściwa komisja zwraca się do Komisji i Rady o informowanie jej o postępach w pracach nad projektem w Radzie i jej grupach roboczych, a w szczególności o możliwości osiągnięcia kompromisu, który wnioskowałby istotne zmiany do pierwotnego projektu Komisji, lub też o zamiarze wycofania projektu przez Komisję.

Artykuł 38

Reprezentacja Parlamentu na posiedzeniach Rady

Jeżeli Rada wnioskuje, by Parlament wziął udział w jej posiedzeniu, w trakcie którego występuje ona w charakterze prawodawcy, Przewodniczący Parlamentu zwraca się do przewodniczącego lub sprawozdawcy właściwej komisji lub do innego posła wyznaczonego przez daną komisję by reprezentował Parlament.

Artykuł 39

Inicjatywa przewidziana w art. 192 Traktatu WE

1. Zgodnie z art. 192 akapit drugi Traktatu WE Parlament może, przyjmując rezolucję na podstawie sprawozdania z inicjatywy własnej właściwej komisji, zwrócić się do Komisji o przedłożenie wszelkich stosownych propozycji mających na celu przyjęcie nowego lub modyfikację istniejącego aktu prawnego. Rezolucja jest przyjmowana większością głosów członków Parlamentu. Parlament może jednocześnie ustalić termin przedstawienia propozycji.

2. Przed wszczęciem procedury określonej w art. 45 właściwa komisja upewnia się, że nie trwają prace przygotowawcze nad tego rodzaju propozycją, a mianowicie, że:

- a) propozycja tego rodzaju nie figuruje w rocznym programie działalności legislacyjnej;
- b) przygotowania do sporządzenia takiej propozycji nie zostały rozpoczęte lub też bez powodu się opóźniają;
- c) Komisja nie rozpatrzyła pozytywnie wcześniejszych wniosków przedstawionych przez właściwą komisję albo zawartych w rezolucjach przyjętych przez Parlament większością oddanych głosów.

3. Rezolucja Parlamentu wskazuje odpowiednią podstawę prawną oraz zawiera szczegółowe zalecenia dotyczące treści wymaganej propozycji, która powinna uwzględniać prawa podstawowe i zasadę subsydiarności.

4. Jeżeli wymagana propozycja pociąga za sobą skutki finansowe, Parlament wskazuje środki zapewniające jej wystarczające pokrycie finansowe.

5. Właściwa komisja nadzoruje postępy w przygotowywaniu wszelkich propozycji legislacyjnych opracowywanych na specjalny wniosek Parlamentu.

Artykuł 40

Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych

1. Przewodniczący przekazuje właściwej komisji do rozpatrzenia projekty Komisji lub inne dokumenty o charakterze legislacyjnym.

W przypadku wątpliwości, przed poinformowaniem Parlamentu o przekazaniu projektu właściwej komisji, Przewodniczący może zastosować art. 179 ust. 2.

Jeżeli projekt figuruje w rocznym programie działalności legislacyjnej, właściwa komisja może mianować sprawozdawcę odpowiedzialnego za prace nad tym projektem.

Rezultaty konsultacji z Radą lub wnioski o wydanie opinii złożone przez Komisję są przekazywane przez Przewodniczącego komisji właściwej do rozpatrzenia projektu.

Postanowienia art. 34-37, 49-56 oraz art. 66 dotyczące pierwszego czytania stosuje się do projektów legislacyjnych niezależnie od tego, czy wymagają one jednego, dwóch czy trzech czytań.

2. Wspólne stanowiska Rady są przekazywane do rozpatrzenia komisji przedmiotowo właściwej w pierwszym czytaniu.

Postanowienia art. 57-62 i art. 67 dotyczące drugiego czytania stosuje się do wspólnych stanowisk.

3. Podczas następującej po drugim czytaniu procedury pojednawczej pomiędzy Parlamentem a Radą projekt nie może zostać odesłany do komisji.

Postanowienia art. 63-65 dotyczące trzeciego czytania stosują się do procedury pojednawczej.

4. Art. 42, 43, 46, 51 ust. 1 i 3, 52, 53 oraz art. 168 nie stosuje się do drugiego ani trzeciego czytania.

5. W przypadku niezgodności pomiędzy postanowieniami Regulaminu dotyczącymi drugiego i trzeciego czytania, a jakimikolwiek innymi postanowieniami Regulaminu stosuje się postanowienia dotyczące drugiego i trzeciego czytania.

Artykuł 41

Konsultacje w sprawie inicjatyw Państw Członkowskich

1. Inicjatywy złożone przez jedno z Państw Członkowskich zgodnie z art. 67 ust. 1 Traktatu WE lub art. 34 ust. 2 oraz art. 42 Traktatu UE są rozpatrywane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz art. 34-37, 40 i art. 51 niniejszego Regulaminu.

2. Właściwa komisja może zwrócić się do reprezentanta Państwa Członkowskiego, od którego pochodzi dana inicjatywa, o jej przedstawienie. Reprezentantowi temu może towarzyszyć Prezydencja Rady.

3. Przed przystąpieniem do głosowania właściwa komisja zwraca się do Komisji z pytaniem, czy zajęła ona stanowisko odnośnie danej inicjatywy i, o ile stanowisko takie zostało przyjęte, prosi o jego przedstawienie komisji.

4. Jeżeli dwa lub więcej niż dwa projekty przedstawione przez Komisję lub jedno z Państw Członkowskich mające ten sam cel legislacyjny zostają przedstawione Parlamentowi jednocześnie lub w krótkim odstępie czasu, są one przedmiotem jednego sprawozdania. Właściwa komisja wskazuje w nim do którego tekstu odnoszą się proponowane zmiany oraz wymienia w rezolucji legislacyjnej wszystkie inne teksty.

5. Termin, o którym mowa w art. 39 ust. 1 Traktatu UE, biegnie od momentu ogłoszenia na posiedzeniu plenarnym wpłynięcia do Parlamentu inicjatywy zredagowanej w językach urzędowych wraz z jej uzasadnieniem potwierdzającym zgodność inicjatywy z Protokołem w sprawie stosowania zasad subsydiarności oraz proporcjonalności załączonym do Traktatu WE.

ROZDZIAŁ 2

PROCEDURY W KOMISJACH

Artykuł 42

Sprawozdania legislacyjne

1. Przewodniczący komisji parlamentarnej, do której odesłano projekt Komisji, proponuje zastosowanie określonej procedury.

2. Po podjęciu decyzji o wyborze procedury oraz jeżeli nie ma zastosowania art. 43, komisja parlamentarna wybiera spośród swoich członków lub stałych zastępców sprawozdawcę dla projektu Komisji, o ile nie uczyniła tego już wcześniej na podstawie rocznego programu działalności legislacyjnej ustalonego zgodnie z art. 33.

3. Sprawozdanie komisji zawiera:

- a) ewentualne projekty poprawek do projektu, w razie potrzeby ze zwięzłymi uzasadnieniami, których przygotowanie należy do sprawozdawcy i które nie są poddawane pod głosowanie;
- b) projekt rezolucji legislacyjnej, zgodnie z postanowieniami art. 51 ust. 2;
- c) w razie potrzeby, uzasadnienie zawierające kosztorys, który określa ewentualne skutki finansowe sprawozdania oraz ich zgodność z perspektywą finansową.

Artykuł 43

Procedura uproszczona

1. Pod koniec pierwszej debaty nad projektem legislacyjnym przewodniczący komisji może zaproponować, aby został on przyjęty bez poprawek. O ile nie sprzeciwi się temu co najmniej jedna dziesiąta członków komisji, przewodniczący komisji przedstawia Parlamentowi sprawozdanie dotyczące przyjęcia projektu. Art. 131 ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2 i 4 stosuje się.

2. Jako rozwiązanie alternatywne przewodniczący komisji może zaproponować, że on sam lub sprawozdawca sporządzi listę poprawek odzwierciedlających dyskusję w komisji. Jeżeli komisja przyjmie tę propozycję, poprawki te przedkładane są członkom komisji. Jeżeli w terminie nie krótszym niż 21 dni od przekazania listy poprawek co najmniej jedna dziesiąta członków komisji nie wyraziła zastrzeżeń, sprawozdanie uważa się za przyjęte. W takim przypadku projekt rezolucji legislacyjnej oraz poprawki są przedkładane Parlamentowi do zatwierdzenia bez debaty, zgodnie z art. 131 ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2 i 4.

3. Jeżeli sprzeciw wyraziła co najmniej jedna dziesiąta członków komisji, poprawki poddaje się pod głosowanie na następnym posiedzeniu komisji.

4. Pierwsze i drugie zdanie ust. 1, pierwsze, drugie i trzecie zdanie ust. 2 oraz ust. 3 stosuje się odpowiednio do opinii komisji, o której mowa w art. 46.

Artykuł 44

Sprawozdania nielegislacyjne

1. Jeżeli komisja przygotowuje sprawozdanie nielegislacyjne, powołuje ona sprawozdawcę spośród swoich członków lub stałych zastępców.

2. Sprawozdawca jest zobowiązany do przygotowania sprawozdania komisji oraz do jego przedstawienia w jej imieniu na posiedzeniu plenarnym.

3. Sprawozdanie komisji zawiera:

- a) projekt rezolucji;
- b) uzasadnienie zawierające kosztorys, który określa ewentualne skutki finansowe sprawozdania oraz ich zgodność z perspektywą finansową;
- c) teksty projektów rezolucji, które powinny znaleźć się w sprawozdaniu zgodnie z art. 113 ust. 4.

Artykuł 45

Sprawozdania z własnej inicjatywy

1. Jeżeli komisja, do której nie zwrócono się o konsultację lub opinię na podstawie art. 179 ust. 1, zamierza przygotować sprawozdanie dotyczące kwestii należącej do jej kompetencji oraz przedstawić Parlamentowi projekt rezolucji w tej sprawie, powinna ona zwrócić się wcześniej o zgodę do Konferencji Przewodniczących. Ewentualna odmowa musi zawierać uzasadnienie.

2. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio w przypadkach, w których Traktaty dają prawo inicjatywy Parlamentowi.

W przypadkach takich Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie dwóch miesięcy.

Artykuł 46

Opinie komisji

1. W przypadku gdy komisja, której jako pierwszej powierzono rozpatrzenie sprawy, pragnie zasięgnąć opinii

innej komisji lub jeżeli opinię w sprawie sprawozdania komisji rozpatrującej sprawę jako pierwsza pragnie wydać inna komisja, mogą one zwrócić się do Przewodniczącego Parlamentu o wyznaczenie, zgodnie z art. 179 ust. 3, jednej z nich jako komisji przedmiotowo właściwej, a drugiej jako komisji opiniodawczej.

2. W przypadku dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 40 ust. 1 wydanie opinii polega na złożeniu propozycji zmian w rozpatrywanym przez komisję tekście, w razie potrzeby wraz ze związłymi uzasadnieniami. Za uzasadnienia te odpowiada sprawozdawca komisji opiniodawczej. Nie są one poddawane pod głosowanie. W razie potrzeby komisja może przedstawić w formie pisemnej związane uzasadnienie dotyczące całego tekstu opinii.

W przypadku tekstów nielegislacyjnych wydanie opinii polega na udzieleniu wskazówek dotyczących projektu rezolucji przedstawionego przez komisję przedmiotowo właściwą.

Komisja przedmiotowo właściwa głosuje nad powyższymi propozycjami zmian lub wskazówkami.

Opinie dotyczą wyłącznie kwestii, które wchodzą w zakres kompetencji komisji opiniodawczej.

3. Komisja przedmiotowo właściwa wyznacza termin, w jakim musi się wypowiedzieć komisja opiniodawcza, tak aby jej opinia mogła być wzięta pod uwagę przez komisję przedmiotowo właściwą. Informuje ona niezwłocznie o wszelkich zmianach w kalendarzu prac podanym do wiadomości komisji lub komisjom opiniodawczym. Komisja przedmiotowo właściwa nie przedstawia swoich wniosków przed upływem tego terminu.

4. Wszystkie przyjęte opinie są załączane do sprawozdania komisji przedmiotowo właściwej.

5. Jedynie komisja przedmiotowo właściwa ma prawo przedstawiać poprawki na posiedzeniu plenarnym.

6. Przewodniczący i sprawozdawca komisji opiniodawczej są zapraszani do udziału w posiedzeniach komisji przedmiotowo właściwej z głosem doradczym, o ile posiedzenia dotyczą kwestii wspólnej dla obu komisji.

Artykuł 47

Ścisła współpraca między komisjami

Jeżeli Konferencja Przewodniczących uzna, że dana sprawa należy w prawie równej mierze do kompetencji dwóch komisji lub że różne aspekty tej samej sprawy wchodzą w zakres kompetencji dwóch różnych komisji, stosuje się art. 46 oraz następujące postanowienia uzupełniające:

— kalendarz prac jest ustalany wspólnie przez obie komisje,

- sprawozdawca oraz sprawozdawca komisji opiniodawczej starają się osiągnąć porozumienie co do tekstów, które każdy z nich proponuje swojej komisji, oraz co do stanowisk zajmowanych wobec poprawek,
- komisja przedmiotowo właściwa przyjmuje poprawki komisji opiniodawczej bez głosowania, jeśli dotyczą one aspektów, które przewodniczący komisji przedmiotowo właściwej uzna, na podstawie załącznika VI i po konsultacji z przewodniczącym komisji opiniodawczej, za wchodzące w zakres kompetencji komisji opiniodawczej, oraz jeśli nie są one sprzeczne z innymi elementami sprawozdania.

Tekst powyższego artykułu nie przewiduje żadnego ograniczenia zakresu jego zastosowania. Wnioski o ściślejszą współpracę między komisjami parlamentarnymi w sprawie sprawozdań nielegislacyjnych sporządzanych na podstawie art. 45 ust. 1 oraz art. 112 ust. 1 i 2 są dopuszczalne.

Artykuł 48

Sporządzanie raportów

1. Uzasadnienie sporządza sprawozdawca i nie jest ono poddawane pod głosowanie. Uzasadnienie musi być jednak zgodne z tekstem projektu rezolucji poddawanego pod głosowanie oraz z ewentualnymi poprawkami zaproponowanymi przez komisję. W przeciwnym wypadku przewodniczący komisji może usunąć uzasadnienie.

2. Wynik głosowania nad całością sprawozdania jest podawany w sprawozdaniu. Ponadto, jeśli w trakcie głosowania wniosek taki zgłosi co najmniej jedna trzecia obecnych członków komisji, w sprawozdaniu wskazuje się sposób głosowania poszczególnych członków komisji.

3. W przypadku braku jednomyślności sprawozdanie powinno także zawierać streszczenie opinii mniejszości. Wyrażone w momencie głosowania nad całością tekstu opinie mniejszości mogą na prośbę ich autorów stanowić przedmiot nie przekraczającej 200 słów pisemnej deklaracji załączanej do uzasadnienia.

Spory mogące wyniknąć przy stosowaniu powyższych postanowień rozstrzyga przewodniczący.

4. Komisja może, na podstawie propozycji swojego prezydium, ustalić termin, w którym sprawozdawca przedstawi projekt sprawozdania. Termin ten może zostać przedłużony lub też można powołać nowego sprawozdawcę.

5. Po upływie tego terminu komisja może zobowiązać swojego przewodniczącego do zwrócenia się z wnioskiem o wpisanie przekazanej jej sprawy do porządku dziennego jednego ze najbliższych posiedzeń Parlamentu. W takim wypadku debaty mogą się odbywać na podstawie ustnego sprawozdania komisji.

ROZDZIAŁ 3

PIERWSZE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczepku komisji

Artykuł 49

Zmiany w projekcie Komisji

1. Jeżeli Komisja poinformuje Parlament lub jeżeli właściwa komisja w inny sposób poweźmie wiadomość, że Komisja zamierza zmienić swój projekt, właściwa komisja zawiesza rozpatrywanie projektu do chwili otrzymania nowego projektu lub zmian wniesionych przez Komisję.

2. Jeżeli Rada w istotny sposób zmieni projekt Komisji, zastosowanie mają postanowienia art. 55.

Artykuł 50

Stanowisko Komisji oraz Rady w sprawie poprawek

1. Zanim właściwa komisja przystąpi do ostatecznego głosowania w sprawie projektu Komisji, zwraca się do niej o przekazanie stanowiska w sprawie wszystkich przyjętych w komisji poprawek do jej projektu oraz występuje do Rady o przekazanie uwag.

2. Jeżeli Komisja nie może zająć stanowiska lub jeżeli oświadczy, że nie jest gotowa zaakceptować wszystkich poprawek przyjętych przez właściwą komisję, komisja ta może odroczyć końcowe głosowanie.

3. W razie potrzeby stanowisko Komisji jest włączane do sprawozdania.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 51

Zamknięcie pierwszego czytania

1. Parlament rozpatruje projekt legislacyjny na podstawie sprawozdania sporządzonego przez właściwą komisję, zgodnie z art. 42.

2. Parlament głosuje w pierwszej kolejności nad poprawkami do projektu będącego przedmiotem sprawozdania właściwej komisji, następnie nad projektem z ewentualnymi zmianami, następnie nad poprawkami do projektu rezolucji legislacyjnej, a na końcu nad całością projektu rezolucji legislacyjnej, który zawiera wyłącznie oświadczenie o przyjęciu przez Parlament projektu Komisji, o jego odrzuceniu lub o zaproponowaniu poprawek oraz wszelkie wnioski formalne.

Przyjęcie projektu rezolucji legislacyjnej zamyka procedurę konsultacji. Jeżeli Parlament nie przyjmie rezolucji legislacyjnej, projekt zostaje odesłany do właściwej komisji.

Każde sprawozdanie przedstawione w ramach procedury legislacyjnej musi być zgodne z postanowieniami art. 35, 40 i art. 42. Przedstawienie przez komisję rezolucji nielegislacyjnej musi odbywać się zgodnie z procedurą przekazania przewidzianą w art. 45 lub art. 179.

3. Tekst projektu w brzmieniu przyjętym przez Parlament wraz z towarzyszącą mu rezolucją przekazywany jest przez Przewodniczącego Radzie i Komisji jako opinia Parlamentu.

Artykuł 52

Odrzucenie projektu Komisji

1. Jeżeli projekt Komisji nie uzyska większości oddanych głosów, Przewodniczący, zanim Parlament przejdzie do głosowania nad rezolucją legislacyjną, zwraca się do Komisji o wycofanie projektu.

2. Jeżeli Komisja wycofa swój projekt, Przewodniczący stwierdza bezprzedmiotowość procedury konsultacyjnej z nią związanej i informuje o tym Radę.

3. Jeżeli Komisja nie wycofa swojego projektu, Parlament ponownie odsyła sprawę do właściwej komisji bez przeprowadzania głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej.

W takim przypadku właściwa komisja składa Parlamentowi sprawozdanie w formie ustnej lub pisemnej w wyznaczonym przez Parlament terminie, który nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

4. Jeżeli właściwa komisja nie jest w stanie dotrzymać wyznaczonego terminu, składa ona, w oparciu o art. 168 ust. 1, wniosek o odesłanie sprawy do komisji. W razie potrzeby Parlament może, w oparciu o art. 168 ust. 5, wyznaczyć nowy termin. Jeżeli wniosek o odesłanie sprawy nie został przyjęty, Parlament przystępuje do głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej.

Artykuł 53

Przyjęcie poprawek do projektu Komisji

1. Jeżeli projekt Komisji został zatwierdzony w całości, z zastrzeżeniem wprowadzenia przyjętych poprawek, głosowanie w sprawie projektu rezolucji legislacyjnej odracza się do czasu przedstawienia przez Komisję swojego stanowiska odnośnie każdej z proponowanych przez Parlament poprawek.

Jeżeli Komisja nie może złożyć odpowiedniego oświadczenia po zakończeniu głosowania w Parlamencie nad jej projektem,

informuje Przewodniczącego lub właściwą komisję o terminie, w jakim będzie mogła je złożyć; projekt ten zostaje wówczas wpisany do projektu porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej następującej po tym terminie.

2. Jeżeli Komisja poinformuje, że nie zamierza przyjąć wszystkich poprawek Parlamentu, sprawozdawca właściwej komisji lub, w razie jego braku, jej przewodniczący, składa oficjalny wniosek do Parlamentu dotyczący możliwości przystąpienia do głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej. Zanim sprawozdawca lub przewodniczący właściwej komisji złoży powyższy wniosek, może zwrócić się do Przewodniczącego o zawieszenie debaty.

Jeżeli Parlament zadecyduje o odroczeniu głosowania, sprawa zostaje uznana za odesłaną do właściwej komisji w celu ponownego rozpatrzenia.

W takim przypadku właściwa komisja ponownie sporządza dla Parlamentu sprawozdanie w formie ustnej lub pisemnej, w ustalonym przez Parlament terminie, który nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

Jeżeli właściwa komisja nie jest w stanie dotrzymać tego terminu, zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 52 ust. 4.

Na tym etapie dopuszczalne są jedynie złożone przez właściwą komisję poprawki mające na celu osiągnięcie kompromisu z Komisją.

3. Zastosowanie ust. 2 nie wyklucza możliwości złożenia przez każdego innego posła wniosku o odesłanie sprawy zgodnie z art. 168.

W przypadku odesłania sprawy na podstawie ust. 2 właściwa komisja jest obowiązana przede wszystkim sporządzić w wyznaczonym terminie sprawozdanie w ramach mandatu nadanego przez niniejszy przepis oraz, jeżeli wyniknie taka potrzeba, złożyć poprawki mające na celu osiągnięcie kompromisu z Komisją, jednak nie ma ona obowiązku ponownego rozpatrywania wszystkich postanowień przyjętych przez Parlament.

Ze względu na powstałą z powodu odesłania przerwę w pracach, komisja dysponuje zwiększoną swobodą i może, gdy uzna to za niezbędne do wypracowania kompromisu, zaproponować ponowne rozważenie przyjętych uprzednio na posiedzeniu plenarnym postanowień.

W takim przypadku, zważywszy, że dopuszczalne są jedynie poprawki komisji mające na celu osiągnięcie kompromisu oraz w celu zachowania suwerenności Zgromadzenia, sprawozdanie, o którym mowa ust. 2, musi wyraźnie określać które z już zatwierdzonych postanowień upadną w razie przyjęcia proponowanych poprawek.

Dalsza procedura

Artykuł 54

Postępowanie po wydaniu opinii przez Parlament

1. W okresie następującym po przyjęciu przez Parlament opinii w kwestii projektu Komisji, przewodniczący i

sprawozdawca właściwej komisji obserwują przebieg dalszych prac zmierzających do przyjęcia projektu przez Radę, w szczególności w celu upewnienia się, że zobowiązania dotyczące poprawek przyjęte przez Radę lub Komisję wobec Parlamentu są przez nie rzeczywiście przestrzegane.

2. Właściwa komisja może zaprosić Komisję i Radę do wspólnego omówienia sprawy.

3. Na każdym etapie omawianej procedury właściwa komisja, jeżeli uzna to za niezbędne, może zgodnie z niniejszym artykułem złożyć projekt rezolucji zalecając Parlamentowi, aby:

- zwrócił się do Komisji o wycofanie projektu, lub
- zwrócił się do Komisji lub Rady o ponowne przekazanie sprawy Parlamentowi zgodnie z art. 55 lub zwrócił się do Komisji o przedstawienie nowego projektu, lub
- zadecydował o podjęciu wszelkich innych kroków, które uzna za niezbędne.

Projekt ten jest wpisywany do projektu porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po podjęciu decyzji przez komisję.

Artykuł 55

Ponowne przekazanie do Parlamentu

Procedura współdecyzji

1. Na wniosek właściwej komisji Przewodniczący zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie projektu do Parlamentu, jeżeli:

- po zajęciu przez Parlament stanowiska Komisja wycofa swój pierwotny projekt zastępując go innym z wyjątkiem sytuacji, gdy wycofanie projektu ma na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu, lub
- Komisja wprowadzi lub planuje wprowadzić istotne zmiany w pierwotnym projekcie z wyjątkiem sytuacji, gdy zmiany te mają na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu, lub
- na skutek upływu czasu lub zmiany okoliczności charakter zagadnienia będącego przedmiotem projektu Komisji uległ istotnym zmianom, lub
- od czasu zajęcia przez Parlament stanowiska miały miejsce nowe wybory do Parlamentu, a Konferencja Przewodniczących uzna to za wskazane.

2. Na wniosek właściwej komisji Parlament zwraca się do Rady o ponowne przekazanie mu projektu przedstawionego przez Komisję zgodnie z art. 251 Traktatu WE, jeżeli Rada zamierza zmienić podstawę prawną powyższego projektu w taki sposób, że procedura przewidziana w art. 251 Traktatu WE nie miałaby już zastosowania.

Inne procedury

3. Na wniosek właściwej komisji Przewodniczący zwraca się do Rady o ponowną konsultację z Parlamentem w tych samych okolicznościach i na tych samych warunkach, jak przewidziano w ust. 1, a także jeżeli Rada zmienia lub planuje w istotny sposób zmienić pierwotny projekt, o którym Parlament wydał opinię, chyba że zmiany te mają na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu.

4. Przewodniczący zwraca się także o ponowne przekazanie Parlamentowi projektu aktu w okolicznościach przewidzianych w niniejszym artykule, jeżeli Parlament podejmie taką decyzję na wniosek grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów.

Artykuł 56

Postępowanie porozumiewawcze przewidziane we wspólnej deklaracji z 1975 r.

1. Jeśli w przypadku pewnych ważnych decyzji dotyczących Wspólnoty Rada zamierza zająć stanowisko odmienne od stanowiska Parlamentu, Parlament wydając swoją opinię może wszcząć postępowanie porozumiewawcze z Radą, przy aktywnym udziale Komisji.

2. Procedura ta wszczynana jest przez Parlament z jego własnej inicjatywy lub z inicjatywy Rady.

3. Do składu delegacji do komitetu porozumiewawczego, do obowiązującej w nim procedury oraz do przekazywania wyników Parlamentowi stosuje się postanowienia art. 64.

4. Właściwa komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wyników postępowania porozumiewawczego; sprawozdanie to jest przedkładane Parlamentowi pod dyskusję oraz głosowanie.

ROZDZIAŁ 4

DRUGIE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczelbu komisji

Artykuł 58

Artykuł 57

Przedłużenie terminów**Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady**

1. Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady zgodnie z art. 251 i art. 252 Traktatu WE następuje z chwilą, gdy Przewodniczący poinformuje o nim na posiedzeniu plenarnym. Przewodniczący przystępuje do ogłoszenia po otrzymaniu dokumentów zawierających wspólne stanowisko wszystkich oświadczeń zapisanych w protokole Rady sporządzonym w trakcie przyjmowania przez nią wspólnego stanowiska, powodów, które skłoniły Radę do jego przyjęcia oraz stanowiska Komisji, należycie przetłumaczonych na języki urzędowe Unii Europejskiej. Przewodniczący ogłasza wspólne stanowisko w trakcie pierwszej sesji miesięcznej po otrzymaniu powyższych dokumentów.

Przed przystąpieniem do ogłoszenia wspólnego stanowiska Przewodniczący sprawdza, konsultując się z przewodniczącym właściwej komisji i/lub sprawozdawcą, czy otrzymany tekst posiada cechy wspólnego stanowiska oraz czy nie zachodzi żaden z przypadków przewidzianych w art. 55. W przeciwnym wypadku Przewodniczący szuka odpowiedniego rozwiązania w porozumieniu z właściwą komisją oraz, jeśli to możliwe, w porozumieniu z Radą.

1. Lista ogłoszonych wspólnych stanowisk jest publikowana w protokole posiedzeń Parlamentu, wraz z nazwą właściwej komisji.

1. Na wniosek przewodniczącego właściwej komisji w przypadku terminów przewidzianych dla drugiego czytania albo na wniosek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego w przypadku terminów przewidzianych dla postępowania pojednawczego, Przewodniczący przedłuża te terminy na podstawie art. 251 ust. 7 Traktatu WE.

Przy przedłużaniu terminów na podstawie art. 252 lit. g) Traktatu WE albo art. 39 ust. 1 Traktatu UE, Przewodniczący zwraca się do Rady o ich zatwierdzenie.

2. Przewodniczący informuje Parlament o każdym przedłużeniu terminu na podstawie art. 251 ust. 7 Traktatu WE, udzielonym zarówno z inicjatywy Parlamentu jak i Rady.

3. Po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji Przewodniczący może zatwierdzić wniosek Rady o przedłużenie terminów, na podstawie art. 252 lit. g) Traktatu WE.

Artykuł 59

Odesłanie do właściwej komisji oraz procedura rozpatrywania

1. Od dnia, w którym zgodnie z art. 57 ust. 1 Parlament zostaje poinformowany o wspólnym stanowisku, uważa się je

za przekazane z urzędu przedmiotowo właściwej komisji oraz komisjom opiniodawczym w pierwszym czytaniu.

2. Wspólne stanowisko jest wpisywane jako pierwszy punkt w porządku dziennym pierwszego posiedzenia przedmiotowo właściwej komisji następującego po dacie ogłoszenia wspólnego stanowiska. Rada może zostać poproszona o jego przedstawienie.

3. Sprawozdawcą w drugim czytaniu jest ta sama osoba co w pierwszym, chyba że zapadnie inna decyzja.

4. Postanowienia art. 62 ust. 2, 3 i 5 dotyczące drugiego czytania w Parlamencie stosują się do obrad właściwej komisji. Jedynie członkowie komisji lub ich stali zastępcy mogą składać propozycje odrzucenia lub poprawek. Komisja podejmuje decyzje większością oddanych głosów.

5. Przed przystąpieniem do głosowania komisja może zwrócić się do przewodniczącego oraz sprawozdawcy o przedyskutowanie złożonych w komisji poprawek z przewodniczącym Rady lub jego przedstawicielem oraz z obecnym członkiem Komisji właściwym w danej kwestii. Po dyskusji sprawozdawca może przedstawić poprawki kompromisowe.

6. Właściwa komisja przedstawia zalecenie do drugiego czytania, proponując przyjęcie, zmianę lub odrzucenie wspólnego stanowiska przyjętego przez Radę. Zalecenie zawiera krótkie uzasadnienie proponowanej decyzji.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 60

Zamknięcie drugiego czytania

1. Wspólne stanowisko Rady oraz, jeśli jest ono dostępne, zalecenie do drugiego czytania wydane przez właściwą komisję, są wpisywane z urzędu do projektu porządku dziennego sesji miesięcznej, w trakcie której środa poprzedza, a zarazem jest najbliższa daty upływu trzymiesięcznego lub — jeżeli termin został przedłużony zgodnie z art. 58 — czteromiesięcznego terminu, chyba że sprawę rozpatrywano w trakcie wcześniejszej sesji miesięcznej.

Ponieważ teksty zaleceń do drugiego czytania mają formę uzasadnienia, w którym właściwa komisja wyjaśnia swój stosunek do wspólnego stanowiska Rady. Teksty te nie są poddawane pod głosowanie.

2. Drugie czytanie zostaje zamknięte z chwilą przyjęcia, odrzucenia lub wniesienia przez Parlament poprawek do wspólnego stanowiska w terminach przewidzianych w art. 251 i art. 252 Traktatu WE oraz zgodnie z postanowieniami tych artykułów.

Artykuł 61

Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może złożyć, w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego, pisemny wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska Rady. Do przyjęcia takiego wniosku wymagana jest większość głosów członków Parlamentu. Wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska jest poddawany pod głosowanie przed głosowaniem nad poprawkami do wspólnego stanowiska.

2. Mimo odrzucenia przez Parlament w głosowaniu wniosku o odrzucenie wspólnego stanowiska Parlament może, na podstawie zalecenia sprawozdawcy, rozpatrzyć nowy wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska po głosowaniu nad poprawkami i wysłuchaniu oświadczenia Komisji zgodnie z art. 62 ust. 5.

3. Jeżeli wspólne stanowisko Rady zostanie odrzucone, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

4. W drodze odstępstwa od ust. 3, jeżeli Parlament podejmie decyzję o odrzuceniu na podstawie art. 252 Traktatu WE, Przewodniczący zwraca się do Komisji o wycofanie projektu. Jeżeli Komisja wycofa swój projekt, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

Artykuł 62

Poprawki do wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może złożyć poprawki do wspólnego stanowiska Rady w celu ich rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym.

2. Poprawki do wspólnego stanowiska są dopuszczalne tylko wówczas, gdy są one zgodne z postanowieniami art. 150 i art. 151 oraz jeśli mają na celu:

- a) przywrócenie w całości bądź w części stanowiska przyjętego przez Parlament w trakcie pierwszego czytania; lub
- b) osiągnięcie kompromisu pomiędzy Radą a Parlamentem; lub
- c) zmianę tych elementów wspólnego stanowiska, które nie zostały zamieszczone w projekcie złożonym do pierwszego czytania, lub zostały w nim zamieszczone w innym brzmieniu, a które nie wnoszą istotnych zmian w rozumieniu art. 55; lub
- d) uwzględnienie nowego faktu lub sytuacji prawnej zaistniałych po pierwszym czytaniu.

Decyzja Przewodniczącego w sprawie dopuszczalności poprawek jest ostateczna.

3. Jeżeli od czasu pierwszego czytania odbyły się nowe wybory do Parlamentu, ale nie powoływano się na art. 55, Przewodniczący może postanowić o odstąpieniu od ograniczeń dotyczących dopuszczalności poprawek, wymienionych w ust. 2.

4. Poprawki są przyjmowane większością głosów członków Parlamentu.

5. Przed głosowaniem nad poprawkami Przewodniczący może wystąpić do Komisji o przedstawienie stanowiska oraz do Rady o przekazanie uwag.

ROZDZIAŁ 5

TRZECIE CZYTANIE

Postępowanie pojednawcze

Artykuł 63

Powołanie komitetu pojednawczego

Jeżeli Rada poinformuje Parlament, że nie może przyjąć wszystkich jego poprawek do wspólnego stanowiska, Przewodniczący ustala z Radą datę i miejsce pierwszego posiedzenia komitetu pojednawczego. Przewidziany w art. 251 ust. 5 Traktatu WE termin sześciu tygodni lub — o ile zostanie on przedłużony — ośmiu tygodni, biegnie od daty pierwszego posiedzenia komitetu pojednawczego.

Artykuł 64

Delegacja do komitetu pojednawczego

1. Delegacja Parlamentu do komitetu pojednawczego składa się z takiej samej liczby członków, co delegacja Rady.

2. Skład polityczny delegacji odzwierciedla podział Parlamentu na grupy polityczne. Konferencja Przewodniczących ustala dokładną liczbę członków poszczególnych grup politycznych wchodzących w skład delegacji.

3. Członkowie delegacji są powoływani przez grupy polityczne dla każdego przypadku postępowania pojednawczego, w miarę możliwości spośród członków zainteresowanych komisji, za wyjątkiem trzech stałych członków kolejnych delegacji, wyznaczonych na okres dwunastu miesięcy. Trzej stali członkowie wyznaczani są przez grupy polityczne spośród wiceprzewodniczących i reprezentują co najmniej dwie różne grupy polityczne. W skład każdej delegacji wchodzi Przewodniczący oraz sprawozdawca właściwej komisji.

4. Grupy polityczne reprezentowane w delegacji wyznaczają zastępców.

5. Grupy polityczne i posłowie niezrzeszeni niereprezentowani w delegacji mają prawo oddelegować po jednym przedstawicielu na wszelkie wewnętrzne posiedzenia przygotowawcze delegacji.

6. Delegacją kieruje Przewodniczący Parlamentu lub jeden z trzech stałych członków.

7. Delegacja podejmuje decyzje większością głosów swoich członków. Obrady delegacji nie są jawne.

Konferencja Przewodniczących przyjmuje uzupełniające wytyczne proceduralne dotyczące pracy delegacji do komitetu pojednawczego.

8. Delegacja informuje Parlament o wynikach postępowania pojednawczego.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 65

Wspólny projekt

1. Jeżeli komitet pojednawczy uzgodni wspólny projekt, punkt ten zostaje wpisany do porządku dziennego posiedzenia plenarnego, które odbędzie się w ciągu sześciu tygodni, lub — jeśli termin został przedłużony — ośmiu tygodni po przyjęciu przez komitet pojednawczy wspólnego projektu.

2. Przewodniczący delegacji lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego składa oświadczenie na temat wspólnego projektu, do którego dołączane jest sprawozdanie.

3. Nie można zgłaszać poprawek do wspólnego projektu.

4. Wspólny projekt stanowi jako całość przedmiot jednego głosowania. Projekt zostaje przyjęty, jeżeli uzyska większość oddanych głosów.

5. Jeżeli komitet pojednawczy nie osiągnie porozumienia w sprawie wspólnego projektu, przewodniczący lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego składa oświadczenie. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

ROZDZIAŁ 6

ZAMKNIĘCIE PROCEDURY LEGISLACYJNEJ

Artykuł 66

Porozumienie w pierwszym czytaniu

1. Jeżeli zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu WE Rada poinformuje Parlament, że przyjęła jego poprawki lecz nie zmieniła w inny sposób projektu Komisji, lub jeżeli żadna z tych dwóch instytucji nie zmieniła projektu Komisji, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że projekt został ostatecznie przyjęty.

2. Przed ogłoszeniem przyjęcia projektu Przewodniczący sprawdza, czy techniczne dostosowania ewentualnie wprowadzone przez Radę nie zmieniają jego treści. W razie wątpliwości Przewodniczący konsultuje się z właściwą komisją. W przypadku, gdy niektóre zmiany dotyczą treści projektu, Przewodniczący informuje Radę, że Parlament przystąpi do drugiego czytania, kiedy tylko zostaną spełnione warunki określone w art. 57.

3. Po dokonaniu ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, Przewodniczący wraz z przewodniczącym Rady podpisuje proponowany akt prawny oraz zarządza jego ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, zgodnie z art. 68.

Artykuł 67

Porozumienie w drugim czytaniu

Jeżeli żadna propozycja odrzucenia wspólnego stanowiska lub wniesienia do niego poprawek nie zostanie przyjęta na podstawie art. 61 i art. 62 w terminach wyznaczonych do składania i głosowania w sprawie poprawek oraz wniosków o odrzuceniu, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym ostateczne przyjęcie proponowanego aktu prawnego. Następnie przystępuje on, wspólnie z przewodniczącym Rady, do jego podpisania oraz zarządza ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, zgodnie z art. 68.

Artykuł 68

Podpisanie przyjętych aktów prawnych

1. Akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę są podpisywane przez Przewodniczącego oraz Sekretarza Generalnego, po stwierdzeniu, że wszystkie procedury zostały prawidłowo zakończone.

2. Akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu WE

wskazują rodzaj, numer porządkowy, datę uchwalenia oraz przedmiot aktu.

3. Akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zawierają:

- a) sformułowanie: „Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej”;
- b) wskazanie postanowień, na mocy których przyjęto dany akt prawny, poprzedzone słowem: „uwzględniając”;
- c) odniesienie do przedstawionych projektów, jak również wydanych opinii oraz przeprowadzonych konsultacji;
- d) uzasadnienie przyjętego aktu poprzedzone słowami: „mając na uwadze, że” lub „mając na uwadze, co następuje”;
- e) sformułowanie: „przyjmują niniejsze rozporządzenie” lub „przyjmują niniejszą dyrektywę” lub „przyjmują niniejszą decyzję” lub „stanowią, co następuje”, poprzedzające tekst aktu prawnego.

4. Akty prawne dzielą się na artykuły, w razie potrzeby pogrupowane w rozdziały i sekcje.

5. Ostatni artykuł aktu prawnego określa datę jego wejścia w życie, w przypadku gdy jest ona wcześniejsza lub późniejsza niż dwudziesty dzień po jego ogłoszeniu.

6. Po ostatnim artykule aktu prawnego następuje:

- sformułowanie dotyczące jego stosowania, zgodne z odpowiednimi postanowieniami Traktatu,
- sformułowanie: „Sporządzono w ...” i data przyjęcia aktu prawnego,
- sformułowanie: „W imieniu Parlamentu Europejskiego, Przewodniczący”, „W imieniu Rady, Przewodniczący”, nazwisko Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i przewodniczącego Rady pełniących swoje funkcje w czasie uchwalenia danego aktu prawnego.

7. Powyższe akty prawne są ogłaszane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* przez Sekretarzy Generalnych Parlamentu i Rady.

ROZDZIAŁ 7

PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 69

Budżet ogólny

Procedury stosowane przy rozpatrywaniu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych, zgodnie z postanowieniami finansowymi Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, są przyjmowane przez Parlament w drodze rezolucji i załączone do niniejszego Regulaminu ⁽⁹⁾.

Artykuł 70

Udzielenie Komisji absolutorium z wykonania budżetu

Postanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu, zgodnie z postanowieniami finansowymi Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz z rozporządzeniem finansowym, są załączone do niniejszego Regulaminu ⁽¹⁰⁾. Załącznik ten jest przyjmowany zgodnie z art. 202 ust. 2.

Artykuł 71

Inne procedury udzielania absolutorium

Postanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu stosuje się również:

- do procedury udzielania Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego absolutorium z wykonania budżetu Parlamentu Europejskiego,

- do procedury udzielania absolutorium osobom odpowiedzialnym za wykonanie budżetów innych instytucji i organów Unii Europejskiej, takich jak Rada (w zakresie funkcji wykonawczych), Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów,
- do procedury udzielania absolutorium Komisji z wykonania budżetu Europejskiego Funduszu Rozwoju,
- do procedury udzielania absolutorium organom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu jednostek prawnie niezależnych wykonujących zadania wspólnotowe, w zakresie, w jakim ich czynności podlegają przepisom wymagającym udzielenia absolutorium przez Parlament Europejski.

Artykuł 72

Kontrola Parlamentu nad wykonywaniem budżetu

1. Parlament kontroluje wykonywanie budżetu bieżącego. Zadanie to powierza komisjom właściwym w sprawach budżetu i kontroli budżetowej oraz innym zainteresowanym komisjom.
2. Co roku, przed pierwszym czytaniem projektu budżetu na kolejny rok budżetowy, Parlament bada problemy związane z wykonywaniem budżetu bieżącego, w razie potrzeby na podstawie projektu rezolucji przedstawionego przez właściwą komisję parlamentarną.

ROZDZIAŁ 8

WEWNĘTRZNE PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 73

Preliminarz budżetowy Parlamentu

1. Na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Sekretarza Generalnego Prezydium opracowuje wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.

2. Przewodniczący przekazuje wstępny projekt właściwej komisji, która opracowuje projekt preliminarza budżetowego i przygotowuje sprawozdanie dla Parlamentu.
3. Termin składania poprawek do projektu preliminarza budżetowego wyznacza Przewodniczący.

⁽⁹⁾ Patrz załącznik IV.

⁽¹⁰⁾ Patrz załącznik V.

Właściwa komisja wydaje opinię na temat tych poprawek.

4. Parlament uchwała preliminarz budżetowy.
5. Przewodniczący przekazuje preliminarz budżetowy Komisji i Radzie.
6. Powyższe postanowienia stosują się do dodatkowych preliminarzy budżetowych.
7. Postanowienia wykonawcze dotyczące procedury opracowywania preliminarza budżetowego Parlamentu uchwalane są większością oddanych głosów; stanowią one załącznik do Regulaminu ⁽¹¹⁾.

Artykuł 74

Uprawnienia w zakresie ponoszenia i pokrywania wydatków

1. Przewodniczący, po konsultacji z właściwą komisją, podejmuje lub poleca podjęcie decyzji w sprawie poniesienia i pokrycia wydatków w ramach wewnętrznego regulaminu finansowego przyjętego przez Prezydium.
2. Przewodniczący przekazuje do właściwej komisji projekt rocznego sprawozdania finansowego.
3. Na podstawie sprawozdania właściwej komisji Parlament zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe oraz stanowi o udzieleniu absolutorium.

ROZDZIAŁ 9

PROCEDURA ZGODY

Artykuł 75

Procedura zgody

1. Poproszony o wyrażenie zgody na proponowany akt prawny Parlament podejmuje decyzję na podstawie wydanego przez właściwą komisję parlamentarną zalecenia w sprawie przyjęcia lub odrzucenia danego aktu.

Parlament podejmuje w drodze jednego głosowania decyzję w sprawie aktu prawnego, który według postanowień Traktatu WE lub Traktatu UE wymaga jego zgody, przy czym nie ma możliwości wnoszenia poprawek. Zgoda wyrażana jest większością określoną w odpowiednim artykule Traktatu WE lub Traktatu UE stanowiącym podstawę prawną proponowanego aktu.

2. W przypadku traktatów akcesyjnych, umów międzynarodowych lub stwierdzenia poważnego i trwałego naruszenia wspólnych zasad przez Państwo Członkowskie stosuje się odpowiednio art. 82, 83 i art. 95. W przypadku procedury ściślejszej współpracy w dziedzinie objętej procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu WE stosuje się art. 76 Regulaminu.

3. Jeżeli projekt legislacyjny wymaga zgody Parlamentu, właściwa komisja może, w celu pozytywnego zakończenia procedury, postanowić o przedstawieniu w Parlamencie wstępnego sprawozdania w sprawie projektu Komisji. Sprawozdanie to zawiera projekt rezolucji z zaleceniami dotyczącymi zmiany lub wdrożenia rozpatrywanego projektu.

Jeżeli Parlament przyjmie co najmniej jedno zalecenie, Przewodniczący wnioskuję o dalszą dyskusję z Radą.

Właściwa komisja, w świetle wyników dyskusji z Radą, opracowuje zalecenie końcowe dotyczące zgody Parlamentu.

⁽¹¹⁾ Patrz załącznik IV.

ROZDZIAŁ 10

ŚCIŚLEJSZA WSPÓŁPRACA

Artykuł 76

Procedury w Parlamencie

1. Wnioski Państw Członkowskich lub propozycje Komisji mające na celu ustanowienie ściślejszej współpracy między Państwami Członkowskimi oraz wyniki konsultacji Parlamentu zgodnie z art. 40a ust. 2 Traktatu UE są przekazywane przez Przewodniczącego do rozpatrzenia właściwej komisji.

Art. 35, 36, 37, 40, 49-56 i art. 75 Regulaminu stosuje się odpowiednio.

2. Właściwa komisja sprawdza zgodność z art. 11 Traktatu WE oraz z art. 27a, 27b, 40, 43, 44 i art. 44a Traktatu UE.

3. Po ustanowieniu ściślejszej współpracy późniejsze akty prawne proponowane w jej ramach podlegają w Parlamencie tym samym procedurom co akty nie wchodzące w zakres ściślejszej współpracy.

ROZDZIAŁ 11

INNE PROCEDURY

Artykuł 77

Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE

1. W celu wydania opinii w sprawie zaleceń Rady zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu WE Parlament, po przedłożeniu powyższych zaleceń przez Radę na posiedzeniu plenarnym, obraduje na podstawie przedstawionej przez właściwą komisję parlamentarną pisemnej lub ustnej propozycji przyjęcia lub odrzucenia zaleceń będących przedmiotem konsultacji.

2. Parlament głosuje następnie nad wszystkimi zaleceniami łącznie, przy czym nie ma możliwości wnoszenia poprawek.

komisja przedstawia projekt rezolucji zalecającej przyjęcie lub odrzucenie tego żądania.

Artykuł 79

Procedury dotyczące rozpatrywania porozumień dobrowolnych

1. Jeżeli Komisja poinformuje Parlament o zamiarze skorzystania z możliwości zastosowania porozumień dobrowolnych jako alternatywy dla prawodawstwa, właściwa komisja może sporządzić sprawozdanie dotyczące merytorycznej strony danego problemu, zgodnie z art. 45.

2. Jeżeli Komisja powiadomi o zamiarze zawarcia dobrowolnego porozumienia, właściwa komisja może przedstawić projekt rezolucji zalecającej przyjęcie lub odrzucenie projektu oraz określającej warunki jego przyjęcia lub odrzucenia.

Artykuł 78

Procedury dotyczące dialogu społecznego

1. Każdy dokument opracowany przez Komisję zgodnie z art. 138 Traktatu WE lub umowa zawarta przez partnerów społecznych zgodnie z art. 139 ust. 1 Traktatu WE, jak również wnioski Komisji przedstawione na podstawie art. 139 ust. 2 Traktatu WE są przekazywane przez Przewodniczącego do rozpatrzenia we właściwej komisji.

2. Jeżeli partnerzy społeczni informują Komisję, że zamierzają wszcząć procedurę przewidzianą w art. 139 Traktatu WE, właściwa komisja może opracować sprawozdanie dotyczące merytorycznej strony danego problemu.

3. Jeżeli partnerzy społeczni zawarli umowę oraz wspólnie żądają jej wdrożenia decyzją Rady wydaną na wniosek Komisji, zgodnie z art. 139 ust. 2 Traktatu WE, właściwa

Artykuł 80

Kodyfikacja

1. Jeśli Komisja przedstawia Parlamentowi projekt oficjalnej kodyfikacji prawa wspólnotowego, projekt ten przekazywany jest komisji właściwej w kwestiach prawnych. Jeżeli projekt ten nie wnosi do obowiązującego prawa wspólnotowego żadnych zmian o charakterze merytorycznym, zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 43.

2. Przewodniczący komisji przedmiotowo właściwej lub wyznaczony przez nią sprawozdawca mogą uczestniczyć w rozpatrywaniu oraz sporządzaniu projektu kodyfikacji. W razie potrzeby komisja przedmiotowo właściwa może wydać uprzednią opinię.

3. Na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 43 ust. 3 procedura uproszczona nie może być stosowana do projektu oficjalnej kodyfikacji, jeżeli sprzeciwia się temu większość członków komisji właściwej w kwestiach prawnych lub komisji przedmiotowo właściwej.

Artykuł 81

Postanowienia wykonawcze

1. Jeśli Komisja przedłoży Parlamentowi projekt środka wykonawczego, Przewodniczący przekazuje ten dokument komisji właściwej dla aktu prawnego, do którego mają zostać uchwalone postanowienia wykonawcze.

2. Na podstawie propozycji właściwej komisji Parlament może, w terminie jednego miesiąca, a w przypadku środków

dotyczących usług finansowych w terminie trzech miesięcy licząc od daty otrzymania projektu środka wykonawczego, przyjąć rezolucję sprzeciwiającą się projektowi, w szczególności gdy zostały przekroczone uprawnienia wykonawcze przewidziane w akcie podstawowym. Jeżeli przed upływem powyższego terminu nie odbywa się sesja miesięczna, lub jeżeli niezbędne jest pilne działanie, prawo do sprzeciwu uznaje się za przekazane właściwej komisji. Przybiera ono formę listu przewodniczącego komisji do właściwego członka Komisji, z powiadomieniem wszystkich posłów. Jeżeli Parlament nie wyrazi zgody na dany środek, Przewodniczący wnioskuje do Komisji o jego wycofanie lub modyfikację, albo o przedstawienie projektu zgodnie z odpowiednią procedurą legislacyjną.

ROZDZIAŁ 12

TRAKTATY I UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Artykuł 82

Traktaty akcesyjne

1. Wniosek państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej jest przekazywany właściwej komisji do rozpatrzenia.

2. Na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów Parlament może zaprosić Komisję lub Radę do udziału w debacie przed rozpoczęciem negocjacji z państwem kandydującym.

3. Przez cały czas trwania negocjacji Komisja i Rada regularnie i wyczerpująco informują właściwą komisję parlamentarną, w razie potrzeby w trybie poufnym, o postępach w negocjacjach.

4. Na każdym etapie negocjacji Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, przyjąć zalecenia i zwrócić się o ich wzięcie pod uwagę przed zawarciem traktatu o przystąpieniu państwa do Unii Europejskiej. Zalecenia te wymagają takiej samej większości jak zgoda Parlamentu.

5. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem jakiegokolwiek porozumienia, projekt porozumienia jest przekazywany Parlamentowi w celu wyrażenia zgody.

6. Zgoda Parlamentu w sprawie wniosku państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej wyrażona zostaje większością głosów członków Parlamentu, na podstawie sprawozdania właściwej komisji.

Artykuł 83

Umowy międzynarodowe

1. Jeżeli planowane jest rozpoczęcie negocjacji dotyczących zawarcia, przedłużenia lub wprowadzenia zmian do umowy międzynarodowej, w tym także umowy w konkretnej dziedzinie, takiej jak sprawy walutowe lub handlowe, właściwa komisja dba, aby Parlament był wyczerpująco informowany przez Komisję, w razie potrzeby w trybie poufnym, o jej zaleceniach dotyczących mandatu negocjacyjnego.

2. Na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów Parlament może zwrócić się do Rady o nieudzielanie upoważnienia na rozpoczęcie negocjacji zanim wypowie się on, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, co do planowanego mandatu negocjacyjnego.

3. Gdy planowane jest otwarcie negocjacji, właściwa komisja parlamentarna zasięga w Komisji informacji co do podstawy prawnej wybranej do zawarcia umowy międzynarodowej, o której mowa w ustępie 1. Właściwa komisja weryfikuje wybraną podstawę prawną, zgodnie z art. 35. Jeżeli Komisja nie określi podstawy prawnej lub jeśli ważność tej podstawy została zakwestionowana, zastosowanie mają postanowienia art. 35.

4. Przez cały okres trwania negocjacji Komisja i Rada regularnie i wyczerpująco informują właściwą komisję parlamentarną, w razie potrzeby w trybie poufnym, o postępach w negocjacjach.

5. Na każdym etapie trwania negocjacji Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji oraz po rozpatrzeniu wszelkich stosownych projektów złożonych zgodnie z art. 114, przyjąć zalecenia i zwrócić się o ich uwzględnienie

przed zawarciem rozpatrywanej umowy międzynarodowej.

6. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem umowy, projekt umowy jest przekazywany Parlamentowi w celu wydania opinii lub wyrażenia zgody. Do procedury wyrażania zgody stosuje się art. 75.

7. W sprawach dotyczących zawarcia, przedłużenia lub wprowadzenia zmian do umowy międzynarodowej lub protokołu finansowego zawartego przez Wspólnotę Europejską Parlament wydaje opinię lub wyraża zgodę w drodze jednego głosowania, większością oddanych głosów, bez możliwości wnoszenia poprawek do tekstu umowy lub protokołu.

8. Jeżeli opinia wydana przez Parlament jest negatywna, Przewodniczący zwraca się do Rady o niezawieranie umowy.

9. Jeżeli Parlament odmówi wyrażenia zgody na zawarcie umowy międzynarodowej, Przewodniczący informuje Radę, że umowa nie może zostać zawarta.

Artykuł 84

Procedury oparte na art. 300 Traktatu WE w przypadkach tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów międzynarodowych lub ustalenia stanowiska wspólnotowego w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej

W przypadku gdy Komisja i/lub Rada mają obowiązek niezwłocznie i wyczerpująco informować Parlament, zgodnie z art. 300 ust. 2 Traktatu WE, złożenie oświadczenia oraz debata następują na posiedzeniu plenarnym. Parlament może wydawać zalecenia, zgodnie z art. 83 lub art. 90 Regulaminu.

ROZDZIAŁ 13

REPREZENTOWANIE UNII NA ZEWNĄTRZ ORAZ WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 85

Mianowanie wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Przed mianowaniem wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Przewodniczący zwraca się do urzędującego przewodniczącego Rady o złożenie przed Parlamentem oświadczenia zgodnie z art. 21 Traktatu UE. Zwraca się on także do przewodniczącego Komisji o złożenie oświadczenia w tej samej sprawie.

2. Po mianowaniu nowego wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zgodnie z art. 207 ust. 2 Traktatu WE, a przed oficjalnym objęciem przez niego stanowiska, Przewodniczący zwraca się do wysokiego przedstawiciela o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją oraz o udzielenie odpowiedzi na jej pytania.

3. Po złożeniu oświadczenia oraz udzieleniu odpowiedzi, o których mowa w ust. 1 i 2, Parlament może wydać zalecenie z inicjatywy właściwej komisji albo zgodnie z art. 114.

wniosek właściwej komisji, zwraca się do Rady o złożenie oświadczenia oraz o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące mandatu, celów i innych istotnych aspektów zadań i roli, jaką ma pełnić przedstawiciel.

2. Po jego mianowaniu, lecz przed objęciem stanowiska specjalny przedstawiciel może zostać poproszony o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją i o udzielenie odpowiedzi na jej pytania.

3. Zgodnie z art. 114, w terminie trzech miesięcy od przesłuchania właściwa komisja może zaproponować zalecenie odnoszące się bezpośrednio do oświadczenia specjalnego przedstawiciela i do udzielonych przez niego odpowiedzi.

4. Parlament zwraca się do specjalnego przedstawiciela o należyte i regularne informowanie Parlamentu o praktycznej realizacji jego mandatu.

Artykuł 87

Artykuł 86

Mianowanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Jeżeli Rada postanowi mianować specjalnego przedstawiciela zgodnie z art. 18 ust. 5 Traktatu UE, Przewodniczący, na

Oświadczenia wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz innych specjalnych przedstawicieli

1. Wysoki przedstawiciel do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa jest proszony o składanie oświadczeń przed Parlamentem co najmniej cztery razy do roku. Zastosowanie mają postanowienia art. 103.

2. Wysoki przedstawiciel jest zapraszany co najmniej cztery razy do roku do udziału w posiedzeniach właściwej komisji, do złożenia oświadczenia oraz udzielenia odpowiedzi na pytania. Wysoki przedstawiciel może być także zapraszany w innych przypadkach, jeśli komisja uzna to za konieczne lub z jego własnej inicjatywy.

3. Gdy Rada powoła specjalnego przedstawiciela z mandatem w zakresie poszczególnych kwestii politycznych, może on zostać zaproszony do złożenia przed właściwą komisją oświadczenia, z jego własnej inicjatywy lub z inicjatywy Parlamentu.

Artykuł 88

Reprezentacja na szczeblu międzynarodowym

1. Kandydat na stanowisko zewnętrznego przedstawiciela Komisji może zostać zaproszony do stawienia się przed właściwym organem Parlamentu w celu złożenia oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na pytania.

2. W terminie trzech miesięcy od przesłuchania, o którym mowa w ust. 1, właściwa komisja może przyjąć rezolucję lub wydać zalecenie dotyczące bezpośrednio złożonego oświadczenia i udzielonych odpowiedzi.

Artykuł 89

Konsultacje z Parlamentem i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. W przypadku konsultacji z Parlamentem zgodnie z art. 21 Traktatu UE sprawa jest przekazywana właściwej komisji, która może przedstawić zalecenia zgodnie z art. 90 Regulaminu.

2. Zainteresowane komisje czynią starania, aby wysoki przedstawiciel do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Rada oraz Komisja dostarczali im regularnie i na czas informacji o rozwoju i wdrażaniu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, o przewidywanych kosztach w każdym przypadku podejmowania w ramach tej polityki decyzji pociągającej za sobą konsekwencje finansowe oraz o wszelkich innych kwestiach finansowych dotyczących działań podejmowanych w zakresie tej polityki. Wyjątkowo, na wniosek Komisji, Rady lub wysokiego przedstawiciela, komisja może postanowić o utajnieniu obrad.

3. Raz do roku przeprowadzana jest debata w sprawie opracowanego przez Radę dokumentu konsultacyjnego, który przedstawia zasadnicze aspekty i najważniejsze kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym także ich konsekwencje finansowe dla budżetu Unii. Zastosowanie mają procedury przewidziane w art. 103.

(Zob. także wykładnię do art. 114.)

4. Rada i/lub wysoki przedstawiciel, jak również Komisja, zapraszani są na każdą odbywającą się na posiedzeniu plenarnym debatę dotyczącą polityki zagranicznej, bezpieczeństwa lub obrony.

Artykuł 90

Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Za zgodą Konferencji Przewodniczących lub na podstawie projektu w rozumieniu art. 114 komisja do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa może sporządzać, w ramach swoich kompetencji, zalecenia dla Rady.

2. W pilnych przypadkach zgoda, o której mowa w ust. 1, może być udzielona przez Przewodniczącego, który może również zezwolić na nadzwyczajne posiedzenie danej komisji.

3. W ramach procedury przyjmowania powyższych zaleceń, które poddawane są pod głosowanie w formie pisemnej, art. 138 nie ma zastosowania, natomiast mogą być zgłaszane ustne poprawki.

Niestosowanie art. 138 jest możliwe tylko w pracach na forum komisji, w pilnych przypadkach. Odstępstwa od postanowień art. 138 nie są dopuszczalne na posiedzeniach komisji nie mających charakteru pilnego, ani na posiedzeniach plenarnych.

Przepis zezwalający na zgłaszanie ustnych poprawek oznacza, że poseł nie może sprzeciwić się poddaniu ustnych poprawek pod głosowanie w komisji.

4. Sporządzone w ten sposób zalecenia są wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej następującej bezpośrednio po ich przedstawieniu. W przypadkach uznanych decyzją Przewodniczącego za nagłe, zalecenia mogą być wpisane do porządku dziennego bieżącej sesji miesięcznej. Zalecenia uważa się za przyjęte, chyba że co najmniej trzydziestu siedmiu posłów zgłosi sprzeciw w formie pisemnej przed rozpoczęciem sesji miesięcznej. W takim przypadku zalecenia komisji są wpisywane do porządku dziennego tej sesji miesięcznej w celu poddania ich pod debatę i głosowanie. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów mogą zgłaszać poprawki.

Artykuł 91

Łamanie praw człowieka

Podczas każdej sesji miesięcznej każda z właściwych komisji, bez konieczności występowania o zgodę, może złożyć, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 90 ust. 4, projekt rezolucji dotyczącej przypadków łamania praw człowieka.

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH

Artykuł 92

Informowanie Parlamentu w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Właściwa komisja dba, aby Parlament był wyczerpująco i regularnie informowany o działaniach związanych z współpracą w tych dziedzinach oraz aby jego opinie były należycie brane pod uwagę przy przyjmowaniu przez Radę wspólnych stanowisk ustalających sposób postępowania Unii w określonej sprawie, zgodnie z art. 34 ust. 2 lit. a) Traktatu UE.
2. Wyjątkowo, na wniosek Komisji, Rady lub wysokiego przedstawiciela, komisja może postanowić o utajnieniu obrad.
3. Debata, o której mowa w art. 39 ust. 3 Traktatu UE, odbywa się zgodnie z warunkami ustalonymi w art. 103 ust. 2, 3 i 4 niniejszego Regulaminu.

Artykuł 93

Konsultacje z Parlamentem w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

Konsultacje z Parlamentem, o których mowa w art. 34 ust. 2 lit. b), c) i d) Traktatu UE, przebiegają zgodnie z art. 34-37, 40, 41 i art. 51 niniejszego Regulaminu.

Rozpatrywanie danego projektu jest wówczas włączane do porządku dziennego nie później niż ostatniego posiedzenia

plenarnego bezpośrednio poprzedzającego datę upływu terminu wyznaczonego zgodnie z art. 39 ust. 1 Traktatu UE.

W przypadku konsultacji z Parlamentem w sprawie projektu decyzji Rady powołującej dyrektora oraz zarząd Europolu, art. 101 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 94

Zalecenia w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Za zgodą Konferencji Przewodniczących lub na podstawie projektu w rozumieniu art. 114, komisja właściwa w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych może sporządzać zalecenia dla Rady w dziedzinie objętej tytułem VI Traktatu UE.
2. W pilnych przypadkach zgoda, o której mowa w ust. 1, może być udzielona przez Przewodniczącego, który może również zezwolić na nadzwyczajne posiedzenie danej komisji.
3. Sporządzone w ten sposób zalecenia są wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po ich przedstawieniu. Art. 90 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

(Zob. także wykładnię do art. 114.)

ROZDZIAŁ 15

NARUSZENIE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE ZASAD PODSTAWOWYCH

Artykuł 95

Stwierdzenie naruszenia

1. Na podstawie specjalnego sprawozdania właściwej komisji opracowanego na podstawie art. 45 Parlament może:

- a) poddać pod głosowanie uzasadniony wniosek wzywający Radę do podjęcia działań zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu UE;

- b) poddać pod głosowanie propozycję wzywającą Komisję lub Państwa Członkowskie do przedstawienia wniosku zgodnie z art. 7 ust. 2 Traktatu UE;

- c) poddać pod głosowanie propozycję wzywającą Radę do podjęcia działań zgodnie z art. 7 ust. 3 lub, następnie, z art. 7 ust. 4 Traktatu UE.

2. Każdy wniosek Rady o wyrażenie zgody na propozycję przedłożoną zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 Traktatu UE jest przedstawiany w Parlamencie wraz z uwagami przekazanymi przez zainteresowane Państwo Członkowskie. Z wyjątkiem

pilnych i uzasadnionych przypadków, Parlament podejmuje decyzję na podstawie propozycji właściwej komisji.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wymagają większości dwóch trzecich oddanych głosów oraz większości głosów członków Parlamentu.

4. Gdy do Parlamentu zwrócono się o wyrażenie zgody na podstawie ust. 2, właściwa komisja może przedłożyć projekt rezolucji towarzyszącej. Projekt ten wyraża opinię Parlamentu co do poważnego naruszenia zasad podstawowych przez

Państwo Członkowskie oraz co do odpowiednich sankcji, ich modyfikacji lub zniesienia.

5. Właściwa komisja czuwa nad tym aby Parlament był wyczerpująco informowany oraz, jeśli to konieczne, aby wydał opinię co do wszystkich dalszych decyzji podejmowanych po udzieleniu zgody na podstawie z ust. 3. Rada jest proszona o przekazywanie informacji na temat rozwoju sytuacji. Na podstawie sporządzonej za zgodą Konferencji Przewodniczących propozycji właściwej komisji Parlament może przyjąć zalecenia dla Rady.

TYTUŁ III PRZEJRZYSTOŚĆ PRAC

Artykuł 96

Przejrzystość w działalności Parlamentu

1. Parlament zapewnia jak największą przejrzystość swoich działań, zgodnie z postanowieniami art. 1, art. 3 akapit drugi, art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Traktatu UE, art. 255 Traktatu WE oraz art. 42 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

2. Debaty Parlamentu są jawne.

3. Posiedzenia komisji parlamentarnych są z reguły jawne. Komisje mogą jednak, najpóźniej w momencie przyjmowania porządku dziennego danego posiedzenia, zarządzić podział porządku dziennego posiedzenia na punkty omawiane publicznie i punkty omawiane z wyłączeniem jawności. Jeżeli posiedzenie odbywa się z wyłączeniem jawności, komisja może ujawnić dokumenty oraz protokół posiedzenia, z zastrzeżeniem postanowień art. 4 ust. 1-4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady.

4. Rozpatrywanie przez właściwą komisję wniosków dotyczących immunitetu na podstawie art. 7 odbywa się zawsze z wyłączeniem jawności.

Artykuł 97

Publiczny dostęp do dokumentów

1. Każdy obywatel Unii Europejskiej oraz każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Państwie Członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów Parlamentu zgodnie z art. 255 Traktatu WE z zachowaniem zasad, warunków i ograniczeń określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu

Europejskiego i Rady oraz zgodnie ze szczegółowymi postanowieniami niniejszego Regulaminu.

W taki sam sposób udostępnia się, w miarę możliwości, dokumenty Parlamentu innym osobom fizycznym i prawnym.

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 jest publikowane dla celów informacyjnych wraz z Regulaminem Parlamentu.

2. Dla potrzeb związanych z dostępem do dokumentów termin „dokument Parlamentu” oznacza wszelką treść w rozumieniu art. 3 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 sporządzoną lub otrzymaną przez osoby sprawujące mandat parlamentarny w rozumieniu tytułu I rozdziału 2, przez organy Parlamentu, komisje i delegacje międzyparlamentarne oraz przez Sekretariat Parlamentu.

Dokumenty sporządzone przez posłów lub przez grupy polityczne są, dla potrzeb związanych z dostępem do dokumentów, dokumentami Parlamentu, jeżeli zostały złożone zgodnie z niniejszym Regulaminem.

Prezydium ustala reguły mające na celu zapewnienie rejestracji wszystkich dokumentów Parlamentu.

3. Parlament sporządza rejestr dokumentów Parlamentu. Dokumenty legislacyjne oraz inne wymienione w załączniku ⁽¹²⁾ są, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, bezpośrednio dostępne poprzez rejestr Parlamentu. W miarę możliwości w rejestrze zamieszczane są odsyłacze do innych dokumentów Parlamentu.

Kategorie dokumentów bezpośrednio dostępnych są wymienione na liście przyjętej przez Parlament oraz zamieszczonej w załączniku ⁽¹³⁾. Lista ta nie ogranicza prawa dostępu do dokumentów nie należących do powyższych kategorii.

⁽¹²⁾ Patrz załącznik XV.

⁽¹³⁾ Patrz załącznik XV.

Dokumenty Parlamentu, które nie są dostępne bezpośrednio poprzez rejestr, są udostępniane na pisemny wniosek.

Prezydium może przyjąć postanowienia zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 regulujące warunki udostępniania dokumentów. Postanowienia te są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

4. Prezydium wyznacza organy odpowiedzialne za rozpatrywanie wstępnych wniosków o udostępnienie dokumentów (art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001) oraz podejmuje decyzje dotyczące wniosków potwierdzających (art. 8 rozporządzenia) oraz wniosków o udostępnienie dokumentów sensorywnych (art. 9 rozporządzenia).

5. Konferencja Przewodniczących powołuje przedstawicieli Parlamentu w Komitecie międzyinstytucjonalnym

utworzonym na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

6. Jeden z wiceprzewodniczących jest odpowiedzialny za nadzór nad rozpatrywaniem wniosków o udostępnienie dokumentów.

7. Właściwa komisja parlamentarna sporządza, na podstawie informacji otrzymanych z Prezydium oraz z innych źródeł, coroczne sprawozdanie, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, a następnie przedstawia je na posiedzeniu plenarnym.

Ponadto właściwa komisja bada i ocenia sprawozdania sporządzone przez inne instytucje i agencje zgodnie z art. 17 wyżej wymienionego rozporządzenia.

TYTUŁ IV

STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANAMI

ROZDZIAŁ 1

POWOŁYWANIE NA STANOWISKA

Artykuł 98

Artykuł 99

Wybór przewodniczącego Komisji

1. Po wyznaczeniu przez Radę kandydata na stanowisko przewodniczącego Komisji, Przewodniczący zwraca się do tego kandydata o złożenie oświadczenia i przedstawienie założeń politycznych przed Parlamentem. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

Do uczestnictwa w debacie zapraszana jest Rada.

2. Parlament zatwierdza lub odrzuca zaproponowaną kandydaturę większością oddanych głosów.

Głosowanie jest tajne.

3. Jeżeli kandydat został wybrany, Przewodniczący Parlamentu informuje o tym Radę zwracając się do niej, jak również do nowo wybranego przewodniczącego Komisji, o wspólne zaproponowanie kandydatów na stanowiska członków Komisji.

4. Jeżeli Parlament nie zatwierdził nominacji, Przewodniczący zwraca się do Rady o wysunięcie nowej kandydatury.

Wybór Komisji

1. Po konsultacji z nowo wybranym przewodniczącym Komisji, Przewodniczący zwraca się do kandydatów na stanowiska członków Komisji wskazanych przez nowo wybranego przewodniczącego Komisji i Radę o stawienie się przed komisjami parlamentarnymi właściwymi dla przedmiotu ich przewidywanej działalności. Przesłuchania te są jawne.

2. Każda z komisji zwraca się do kandydata o złożenie oświadczenia i udzielenie odpowiedzi na pytania.

3. Nowo wybrany przewodniczący przedstawia członków Komisji i ich program podczas posiedzenia Parlamentu, na które zaproszeni zostają wszyscy członkowie Rady. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

4. Pod koniec debaty każda grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może przedłożyć projekt rezolucji. Art. 103 ust. 3, 4 i 5 stosuje się.

Po głosowaniu nad projektem rezolucji Parlament zatwierdza lub odrzuca skład Komisji większością oddanych głosów.

Powyższe głosowanie jest imienne.

Parlament może przełożyć głosowanie na następne posiedzenie.

5. Przewodniczący informuje Radę o zatwierdzeniu lub odrzuceniu proponowanego składu Komisji.

6. Członkowie Komisji, których przedmiot działalności zmienił się w trakcie kadencji Komisji, wzywani są do stawienia się przed przedmiotowo właściwymi komisjami.

Artykuł 100

Wotum nieufności dla Komisji

1. Wniosek o wotum nieufności dla Komisji może złożyć na ręce Przewodniczącego Parlamentu jedna dziesiąta członków Parlamentu.

2. Wniosek powinien być zatytułowany „wniosek o wotum nieufności” i zawierać uzasadnienie. Wniosek jest przekazywany Komisji.

3. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o wotum nieufności Przewodniczący powiadamia posłów o jego wpłynięciu.

4. Debata nad wotum nieufności odbywa się najwcześniej dwadzieścia cztery godziny po powiadomieniu posłów o wpłynięciu wniosku.

5. Głosowanie nad wnioskiem o wotum nieufności jest imienne i odbywa się najwcześniej czterdzieści osiem godzin po otwarciu debaty.

6. Debata i głosowanie odbywają się najpóźniej podczas pierwszej sesji miesięcznej po złożeniu wniosku.

7. Do uchwalenia wotum nieufności wymagana jest większość dwóch trzecich oddanych głosów i większość głosów członków Parlamentu. Wyniki głosowania przekazywane są przewodniczącemu Rady i przewodniczącemu Komisji.

Artykuł 101

Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego

1. Osoby wyznaczone na członków Trybunału Obrachunkowego wzywane są do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją parlamentarną i udzielenia odpowiedzi na pytania jej

członków. Komisja głosuje oddzielnie nad każdą kandydaturą w głosowaniu tajnym.

2. Właściwa komisja przedstawia Parlamentowi zalecenie w sprawie powołania proponowanych kandydatów w formie sprawozdania zawierającego odrębne projekty decyzji w odniesieniu do każdego kandydata.

3. Głosowanie na posiedzeniu plenarnym odbywa się w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia kandydatur, chyba że na żądanie właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów Parlament postanowi inaczej. Parlament głosuje osobno nad każdą kandydaturą. Głosowanie jest tajne, a decyzja podejmowana jest większością oddanych głosów.

4. Jeśli Parlament wyda negatywną opinię w sprawie indywidualnej kandydatury, Przewodniczący wzywa Radę do jej wycofania i przedstawienia Parlamentowi nowej kandydatury.

Artykuł 102

Powoływanie członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego

1. Kandydat proponowany na stanowisko prezesa Europejskiego Banku Centralnego zostaje wezwany do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją parlamentarną i udzielenia odpowiedzi na pytania jej członków.

2. Właściwa komisja zaleca Parlamentowi przyjęcie lub odrzucenie proponowanej kandydatury.

3. Głosowanie odbywa się w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia propozycji, chyba że na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów Parlament postanowi inaczej.

4. Jeśli Parlament wyda opinię negatywną, Przewodniczący wzywa Radę do wycofania propozycji i przedstawienia Parlamentowi nowej kandydatury.

5. Tę samą procedurę stosuje się w odniesieniu do kandydatów zaproponowanych na stanowiska wiceprzewodniczącego i członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego.

ROZDZIAŁ 2

OŚWIADCZENIA

Artykuł 103

Oświadczenia Komisji, Rady i Rady Europejskiej

1. Członkowie Komisji, Rady i Rady Europejskiej mogą w każdej chwili zwrócić się do Przewodniczącego o udzielenie

im głosu w celu złożenia oświadczenia. Przewodniczący decyduje, kiedy ma zostać złożone oświadczenie i czy nastąpi po nim obszerna debata czy też trzydziestominutowa tura krótkich i zwięzłych pytań ze strony posłów.

2. Wpisując oświadczenie i następującą po nim debatę do porządku dziennego Parlament decyduje, czy debata zostanie zakończona uchwaleniem rezolucji. Parlament nie może podjąć takiej decyzji, jeśli podczas bieżącej lub kolejnej sesji miesięcznej przewidziane jest sprawozdanie na ten sam temat, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności Przewodniczący zgłosi inną propozycję. Jeśli Parlament postanowi o zamknięciu debaty rezolucją, komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może złożyć projekt rezolucji.

3. Projekty rezolucji poddawane są pod głosowanie tego samego dnia. Przewodniczący decyduje o ewentualnych odstępstwach od tej reguły. Dopuszcza się wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania.

4. Wspólny projekt rezolucji zastępuje wcześniejsze projekty złożone przez jego sygnatariuszy, nie zastępuje natomiast projektów złożonych przez inne komisje, grupy polityczne lub posłów.

5. Po przyjęciu projektu rezolucji żaden inny projekt nie jest poddawany pod głosowanie, chyba że w drodze wyjątku Przewodniczący postanowi inaczej.

Artykuł 104

Wyjaśnienia decyzji Komisji

Po konsultacji z Konferencją Przewodniczących, Przewodniczący Parlamentu może zwrócić się do przewodniczącego Komisji, do członka Komisji odpowiedzialnego za kontakty z Parlamentem lub, po uzgodnieniu, do innego członka Komisji, o złożenie przed Parlamentem oświadczenia po każdym posiedzeniu Komisji w celu wyjaśnienia najistotniejszych podjętych decyzji. Po złożeniu oświadczenia następuje trwająca co najmniej trzydzieści minut debata, w czasie której posłowie mogą zadawać krótkie, zwięzłe pytania.

Artykuł 105

Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego

1. W ramach procedury udzielania absolutorium lub czynności Parlamentu związanych z kontrolą budżetową, prezes Trybunału Obrachunkowego może zostać zaproszony do zabrania głosu w celu przedstawienia uwag zawartych w

sprawozdaniu rocznym, w sprawozdaniach specjalnych lub w opiniach Trybunału, jak też w celu objaśnienia programu pracy Trybunału.

2. Parlament może zadecydować o przeprowadzeniu odrębnej debaty z udziałem Komisji i Rady nad każdą kwestią zawartą w powyższych oświadczeniach, w szczególności gdy zasygnalizowane zostaną nieprawidłowości w zarządzaniu finansami.

Artykuł 106

Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego

1. Prezes Europejskiego Banku Centralnego przedstawia Parlamentowi roczne sprawozdanie Banku dotyczące działalności Europejskiego Systemu Banków Centralnych oraz polityki monetarnej w roku poprzednim i bieżącym.

2. Po wystąpieniu tym następuje ogólna debata.

3. Prezes Europejskiego Banku Centralnego jest zapraszany do uczestnictwa w posiedzeniach właściwej komisji co najmniej cztery razy w roku w celu złożenia oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na pytania.

4. Prezes, wiceprezes lub inni członkowie zarządu Europejskiego Banku Centralnego są zapraszani, na wniosek Parlamentu lub swój własny, do uczestnictwa w innych posiedzeniach.

5. Pełne sprawozdanie z prac przewidzianych w ust. 3 i 4 sporządzane jest w językach urzędowych.

Artykuł 107

Zalecenia dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej

1. Zalecenia Komisji dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej Państw Członkowskich i Wspólnoty są przekazywane właściwej komisji, która na posiedzeniu plenarnym przedstawia sprawozdanie Parlamentowi.

2. Rada jest proszona o informowanie Parlamentu zarówno o treści swoich zaleceń, jak i o stanowisku, jakie zajęła Rada Europejska.

ROZDZIAŁ 3

PYTANIA DO RADY, KOMISJI I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

Artykuł 108

Pytania wymagające odpowiedzi ustnej i debaty

1. Komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może wnieść pytania do Rady lub Komisji oraz wnioskować o ich wpisanie do porządku dziennego obrad Parlamentu.

Pytania są przekazywane w formie pisemnej Przewodniczącemu, który przedkłada je niezwłocznie Konferencji Przewodniczących.

Konferencja Przewodniczących decyduje, czy i w jakim porządku pytania te zostaną wpisane do porządku dziennego. Pytania niewpisane do porządku dziennego obrad Parlamentu w terminie trzech miesięcy od ich złożenia upadają.

2. Pytania do Komisji powinny zostać jej przekazane co najmniej na tydzień, a pytania do Rady co najmniej na trzy tygodnie przed posiedzeniem, do którego porządku dziennego są wpisane.

3. Pytania odnoszące się do dziedzin objętych art. 17 i art. 34 Traktatu UE nie podlegają terminowi przewidzianemu w ust. 2 niniejszego artykułu. Rada jest zobowiązana do udzielenia odpowiedzi na te pytania w odpowiednim terminie tak, aby Parlament został należycie poinformowany.

4. Jeden z autorów pytania ma do dyspozycji pięć minut na jego rozwinięcie. Odpowiedzi udziela jeden z członków instytucji, której ono dotyczy.

Autor pytania ma prawo do wykorzystania całego wzmiankowanego czasu na zabranie głosu.

5. Art. 103 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 109

Tura pytań

1. Tura pytań do Rady i Komisji ma miejsce podczas każdej sesji miesięcznej, w terminach ustalanych przez Parlament na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących. Istnieje możliwość zarezerwowania czasu na pytania do przewodniczącego i poszczególnych członków Komisji.

2. Podczas jednej sesji miesięcznej każdy poseł może zadać Radzie i Komisji nie więcej niż jedno pytanie.

3. Pytania są przedstawiane w formie pisemnej Przewodniczącemu, który podejmuje decyzję o ich dopuszczalności i kolejności, w jakiej zostaną postawione. Powyższa decyzja jest niezwłocznie przekazywana autorom pytań.

4. Procedura dotycząca tury pytań określona jest w wytycznych⁽¹⁴⁾.

Artykuł 110

Pytania wymagające odpowiedzi na piśmie

1. Każdy poseł może wносить wymagające odpowiedzi na piśmie pytania do Rady lub Komisji. Wyłączną odpowiedzialność za treść pytań ponosi ich autor.

2. Pytania są przekazywane na piśmie Przewodniczącemu, który przedkłada je zainteresowanej instytucji.

3. Jeśli odpowiedź na dane pytanie nie mogła zostać udzielona w wymaganym terminie, na wniosek autora zostaje ono wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia właściwej komisji. Art. 109 stosuje się odpowiednio.

4. Na pytania wymagające natychmiastowej odpowiedzi, lecz dla których nie jest konieczne przeprowadzenie pogłębionych badań (pytania priorytetowe), należy udzielić odpowiedzi w terminie trzech tygodni od momentu ich przekazania zainteresowanej instytucji.

Każdy poseł może złożyć raz w miesiącu pytanie priorytetowe. Odpowiedzi na inne pytania (niepriorytetowe) powinny być udzielone w terminie sześciu tygodni od momentu ich przekazania zainteresowanej instytucji.

Posłowie wskazują rodzaj zadawanego pytania. Decyzja w tej sprawie należy do Przewodniczącego.

5. Pytania wraz z odpowiedziami są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 111

Pytania pisemne do Europejskiego Banku Centralnego

1. Każdy poseł może składać do Europejskiego Banku Centralnego pytania pisemne.

2. Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu właściwej komisji, który przekazuje je Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

3. Pytania wraz z odpowiedziami są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

4. Jeśli odpowiedź na dane pytanie nie została udzielona w wymaganym terminie, na wniosek jego autora zostaje ono wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia właściwej komisji z udziałem prezesa Europejskiego Banku Centralnego.

⁽¹⁴⁾ Patrz załącznik II.

ROZDZIAŁ 4

SPRAWOZDANIA INNYCH INSTYTUCJI

Artykuł 112

Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji

1. Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji, w odniesieniu do których Traktaty przewidują konsultację z Parlamentem lub dla których inne przepisy prawne wymagają wydania opinii przez Parlament,

stanowią przedmiot sprawozdania przedstawianego na posiedzeniu plenarnym.

2. Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji nieobjęte zakresem ust. 1 są odsyłane do właściwej komisji, która może zaproponować sporządzenie sprawozdania zgodnie z art. 45.

ROZDZIAŁ 5

REZOLUCJE I ZALECENIA

Artykuł 113

Projekty rezolucji

1. Każdy poseł może złożyć projekt rezolucji w sprawie objętej zakresem działalności Unii Europejskiej.

Projekt nie może przekraczać dwustu słów.

2. Właściwa komisja podejmuje decyzję w sprawie procedury.

Komisja może dołączyć projekt rezolucji do innych projektów rezolucji lub sprawozdań.

Komisja może zdecydować o wydaniu opinii, ewentualnie w formie listu.

Komisja może zdecydować o sporządzeniu sprawozdania na podstawie art. 45.

3. Autorzy projektu rezolucji są powiadamiani o decyzjach komisji i Konferencji Przewodniczących.

4. Sprawozdanie zawiera tekst złożonego projektu rezolucji.

5. Przewodniczący przekazuje opinie w formie listów skierowanych do innych instytucji Unii Europejskiej.

6. Autor lub autorzy projektu rezolucji złożonego na podstawie art. 103 ust. 2, art. 108 ust. 5 lub art. 115 ust. 2 mogą wycofać go przed ostatecznym głosowaniem nad nim.

7. Złożony w oparciu o ust. 1 projekt rezolucji może zostać wycofany przez jego autora lub autorów bądź jego pierwszego sygnatariusza przed podjęciem przez właściwą komisję decyzji o sporządzeniu, na podstawie ust. 2, sprawozdania na jego temat.

Jeśli projekt został w ten sposób przyjęty przez komisję, jedynie ta komisja może go wycofać do momentu rozpoczęcia ostatecznego głosowania.

8. Wycofany projekt rezolucji może zostać niezwłocznie podjęty i ponownie zgłoszony przez grupę polityczną, komisję lub grupę posłów w liczbie wymaganej do jego złożenia.

Komisje są obowiązane dbać, aby projekty rezolucji złożone zgodnie z niniejszym artykułem i odpowiadające ustalonym warunkom stanowiły przedmiot dalszego postępowania i znalazły właściwe miejsce w dokumentach dotyczących tego postępowania.

Artykuł 114

Zalecenia dla Rady

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może przedstawić projekt zalecenia dla Rady w kwestiach objętych tytułami V i VI Traktatu UE lub też w przypadku, gdy nie skonsultowano się z Parlamentem w sprawie umowy międzynarodowej objętej zakresem art. 83 lub art. 84.

2. Projekty te są odsyłane do właściwej komisji dla dokonania ich oceny.

Właściwa komisja w razie potrzeby przekazuje sprawę Parlamentowi, zgodnie z procedurą przewidzianą w niniejszym Regulaminie.

3. Składając sprawozdanie właściwa komisja przedkłada Parlamentowi projekt zalecenia dla Rady i jego krótkie uzasadnienie oraz, ewentualnie, opinie komisji, z którymi konsultowano się w tej sprawie.

Zastosowanie tego ustępu nie wymaga uprzedniej zgody Konferencji Przewodniczących.

4. Zastosowanie mają postanowienia art. 90 lub art. 94.

Artykuł 115

Debata nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa

1. Na pisemny wniosek przekazany Przewodniczącemu przez komisję, delegację międzyparlamentarną, grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może odbyć się debata nad wymagającym pilnego działania przypadkiem łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa (art. 130 ust. 3).

2. Na podstawie wniosków, o których mowa w ust. 1, i zgodnie z zasadami przewidzianymi w załączniku III, Konferencja Przewodniczących ustala listę tematów do wpisania do końcowego projektu porządku dziennego następnej debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa. Liczba tematów wpisanych do porządku dziennego nie powinna przekraczać trzech, łącznie z podrozdziałami.

Zgodnie z postanowieniami art. 132, Parlament może zdecydować o wycofaniu tematu przewidzianego do debaty i zastąpieniu go tematem, który nie był przewidziany. Projekty rezolucji dotyczące wybranych tematów składane są do końca dnia, w którym przyjmowany jest porządek dzienny. Przewodniczący wyznacza dokładny termin składania projektów tych rezolucji.

3. W ramach czasu przewidzianego na debatę, tj. najwyżej sześćdziesięciu minut w czasie sesji miesięcznej, czas na zabranie głosu przez grupy polityczne i przez posłów niezrzeszonych rozdzielany jest zgodnie z art. 142 ust. 2 i 3.

Po odliczeniu czasu przeznaczanego na przedstawienie projektów rezolucji, na głosowania oraz na ewentualne wystąpienia Komisji i Rady, pozostały czas rozdziela się między grupy polityczne i posłów niezrzeszonych.

4. Niezwłocznie po zakończeniu debaty przystępuje się do głosowania. Nie stosują się postanowienia art. 163.

Głosowania przeprowadzane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu mogą odbywać się wspólnie, w ramach uprawnień Przewodniczącego i Konferencji Przewodniczących.

5. Jeżeli wpłyną dwa lub więcej niż dwa projekty rezolucji dotyczących tego samego tematu, zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 103 ust. 4.

6. Przewodniczący oraz przewodniczący grup politycznych mogą zdecydować o poddaniu projektu rezolucji pod głosowanie bez debaty. Decyzja taka wymaga jednomyślności przewodniczących wszystkich grup politycznych.

Postanowień art. 167, 168 i art. 170 nie stosuje się do projektów rezolucji wpisanych do porządku dziennego debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa.

Dopiero po zatwierdzeniu listy tematów złożone zostają projekty rezolucji w celu ich rozpatrzenia podczas debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa. Projekty rezolucji, które nie zostaną rozpatrzone w przewidzianym czasie debaty, upadają. To samo dotyczy projektów rezolucji, w przypadku których, w związku z wnioskiem złożonym zgodnie z art. 149 ust. 3, nie stwierdzono wymaganego kworum. Posłowie mają oczywiście prawo do ponownego złożenia tych projektów rezolucji w celu ich przekazania do rozpatrzenia w komisji zgodnie z art. 113 lub włączenia do debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa podczas następnej sesji miesięcznej.

Temat nie może zostać wpisany do porządku dziennego debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa jeżeli figuruje on już w porządku dziennym danej sesji miesięcznej.

Żadne postanowienie Regulaminu nie zezwala na wspólną dyskusję nad projektem rezolucji złożonym zgodnie z ust. 2 akapit drugi i nad sprawozdaniem komisji na ten sam temat.

Jeżeli zgodnie z art. 149 ust. 3 został złożony wniosek o stwierdzenie kworum, obowiązuje on wyłącznie w odniesieniu do projektu rezolucji, który ma być poddany pod głosowanie, nie obowiązuje natomiast dla kolejnych projektów.

Artykuł 116

Oświadczenia pisemne

1. Nie więcej niż pięciu posłów może przedstawić pisemne oświadczenie o długości nie przekraczającej dwustu słów i dotyczące tematu objętego zakresem działalności Unii Europejskiej. Oświadczenia te są drukowane w językach urzędowych i rozpowszechniane oraz umieszczane w rejestrze wraz z nazwiskami ich sygnatariuszy. Rejestr jest jawny i podczas sesji miesięcznych znajduje się przed wejściem do sali obrad, a pomiędzy sesjami miesięcznymi we właściwym miejscu wyznaczonym przez Kolegium Kwestorów.

2. Każdy poseł może złożyć swój podpis pod oświadczeniem wpisanym do rejestru.

3. Jeśli pod oświadczeniem podpisze się większość członków Parlamentu, Przewodniczący informuje o tym Parlament i publikuje nazwiska sygnatariuszy w protokole.

4. Pod koniec sesji miesięcznej oświadczenie jest przekazywane instytucjom, które są w nim wymienione, z podaniem nazwisk sygnatariuszy. Oświadczenie to wpisuje się do protokołu posiedzenia, w czasie którego zostało ogłoszone. Zamieszczenie oświadczenia w protokole oznacza zamknięcie procedury.

5. Oświadczenie pisemne wpisane do rejestru od ponad trzech miesięcy i nie podpisane przez co najmniej połowę posłów do Parlamentu upada.

*Artykuł 117***Zasięganie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego**

1. Każda komisja może wnioskować o zasięgnięcie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych kwestiach.

Komisja jest zobowiązana wyznaczyć termin, w którym Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny powinien wydać swoją opinię.

2. Wnioski o zasięgnięcie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego są przedkładane do zatwierdzenia przez Parlament bez debaty.

*Artykuł 118***Zasięganie opinii Komitetu Regionów**

1. Każda komisja może wnioskować o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych kwestiach.

Komisja jest zobowiązana wyznaczyć termin, w którym Komitet Regionów powinien wydać swoją opinię.

2. Wnioski o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów są przedkładane do zatwierdzenia przez Parlament bez debaty.

*Artykuł 119***Wnioski do europejskich agencji**

1. W przypadkach, w których Parlament jest uprawniony do składania wniosków do europejskich agencji, każdy poseł może składać odpowiednie wnioski na piśmie Przewodniczącemu Parlamentu. Wnioski muszą dotyczyć spraw wchodzących w zakres kompetencji danej agencji oraz zawierać podstawowe informacje wyjaśniające charakter pytania oraz interes Wspólnoty.

2. Po konsultacji z właściwą komisją, Przewodniczący przekazuje wniosek agencji lub podejmuje inne odpowiednie działania. Poseł, który złożył wniosek, jest niezwłocznie informowany o działaniach w związku z nim podjętych. Wnioski przekazywane agencjom przez Przewodniczącego określają termin na udzielenie odpowiedzi.

3. Jeżeli agencja uzna, że nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na wniosek w wersji, w jakiej został on sformułowany albo jeżeli zmierza do jego zmiany, niezwłocznie informuje o tym Przewodniczącego, który podejmuje odpowiednie środki, w razie potrzeby po konsultacji z właściwą komisją.

ROZDZIAŁ 6

POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE

*Artykuł 120***Porozumienia międzyinstytucjonalne**

1. Parlament może zawierać porozumienia z innymi instytucjami odnośnie stosowania traktatów lub w celu usprawnienia lub wyjaśnienia procedur.

Porozumienia mogą mieć formę wspólnych deklaracji, wymiany listów lub kodeksów postępowania lub inną odpowiednią formę. Po zbadaniu dokumentów przez komisję odpowiedzialną za sprawy konstytucyjne i ich przyjęciu przez

Parlament, są one podpisywane przez Przewodniczącego i mogą być, w celach informacyjnych, załączone do Regulaminu.

2. Jeśli porozumienia te pociągają za sobą zmiany w zakresie praw i obowiązków wynikających z Regulaminu, tworzą nowe prawa i obowiązki regulaminowe dla posłów albo dla organów Parlamentu lub też wprowadzają zmiany albo wykładnię do Regulaminu Parlamentu, to przed podpisaniem porozumienia sprawa jest kierowana do zbadania przez właściwą komisję, zgodnie z art. 201 ust. 2-6.

ROZDZIAŁ 7

WNOSZENIE SKARG DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

Artykuł 121

Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości

1. W terminach określonych przez Traktaty i statut Trybunału Sprawiedliwości dla wnoszenia skarg przez instytucje Unii Europejskiej oraz osoby fizyczne i prawne, Parlament bada prawo wspólnotowe i środki wykonawcze w celu stwierdzenia czy Traktaty, a w szczególności wynikające z nich uprawnienia Parlamentu, są w pełni respektowane.

2. Właściwa komisja składa Parlamentowi sprawozdanie, w razie potrzeby w formie ustnej, jeśli podejrzewa, że nastąpiło naruszenie prawa wspólnotowego.

3. Przewodniczący wnosi w imieniu Parlamentu skargę do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z zaleceniem właściwej komisji.

Na początku kolejnej sesji miesięcznej może on zwrócić się do zgromadzenia plenarnego o podjęcie decyzji o podtrzymaniu skargi. Jeżeli zgromadzenie plenarne większością oddanych głosów wypowie się przeciwko podtrzymaniu skargi, Przewodniczący wycofuje skargę.

Jeżeli Przewodniczący złoży skargę wbrew zaleceniu właściwej komisji, na początku kolejnej sesji miesięcznej zwraca się on do zgromadzenia plenarnego o podjęcie decyzji o podtrzymaniu skargi.

Artykuł 122

Konsekwencje beczynności Rady po przyjęciu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy

Jeżeli w terminie trzech miesięcy lub, za zgodą Rady, w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy od ogłoszenia wspólnego stanowiska zgodnie z art. 252 Traktatu WE Parlament nie odrzucił ani nie wprowadził poprawek do wspólnego stanowiska Rady, a Rada nie przyjmuje aktu prawnego proponowanego zgodnie ze wspólnym stanowiskiem prawodawstwa, Przewodniczący, działając w imieniu Parlamentu, może, po konsultacji z komisją właściwą w kwestiach prawnych, wnieść przeciwko Radzie skargę do Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z art. 232 Traktatu WE.

TYTUŁ V

STOSUNKI Z PARLAMENTAMI NARODOWYMI

Artykuł 123

Wymiana informacji, kontakty i wzajemne udogodnienia

1. Parlament regularnie informuje o swojej działalności parlamenty narodowe Państw Członkowskich.

2. Konferencja Przewodniczących może upoważnić Przewodniczącego do negocjowania opartych na zasadzie wzajemności udogodnień dla parlamentów narodowych Państw Członkowskich oraz do zaproponowania wszelkich innych środków mających na celu ułatwienie kontaktów z parlamentami narodowymi.

przewodniczy jeden z wiceprzewodniczących odpowiedzialnych za utrzymywanie kontaktów z parlamentami narodowymi.

2. Inni członkowie delegacji są wybierani zależnie od tematyki omawianej w czasie obrad Konferencji Komisji do Spraw Europejskich, przy należyтым uwzględnieniu ogólnej równowagi sił politycznych w Parlamencie. Po każdym posiedzeniu delegacja składa sprawozdanie.

Artykuł 125

Artykuł 124

Konferencja Komisji do Spraw Europejskich (COSAC)

1. Na wniosek Przewodniczącego Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji na Konferencji Komisji do Spraw Europejskich i może udzielić im mandatu. Delegacji

Konferencja parlamentów

Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji Parlamentu na każdy zjazd, konferencję lub inne spotkanie, w którym uczestniczą przedstawiciele parlamentów i udziela jej mandatu zgodnie ze stosownymi rezolucjami Parlamentu. Delegacja wybiera swojego przewodniczącego oraz, w razie potrzeby, jednego lub kilku wiceprzewodniczących.

TYTUŁ VI**SESJE**

ROZDZIAŁ 1

SESJE PARLAMENTU

*Artykuł 126***Kadencja Parlamentu, sesje, sesje miesięczne i posiedzenia**

1. Kadencja Parlamentu pokrywa się z okresem sprawowania mandatu przez posłów przewidzianym w Akcie z dnia 20 września 1976 r.

2. Sesja Parlamentu trwa jeden rok, co wynika z wyżej wymienionego Aktu i Traktatów.

3. Sesja miesięczna to posiedzenie Parlamentu zwoływane z reguły co miesiąc. Sesja składa się z posiedzeń dziennych.

Posiedzenia plenarne Parlamentu, które odbywają się w tym samym dniu, są uznawane za jedno posiedzenie.

*Artykuł 127***Zwoływanie Parlamentu**

1. Parlament zbiera się z mocy prawa w drugi wtorek marca każdego roku i podejmuje niezależną decyzję o długości przerw w sesji.

2. Parlament zbiera się ponadto z mocy prawa w pierwszy wtorek po upływie jednego miesiąca od końca okresu ustalonego w art. 10 ust. 1 Aktu z dnia 20 września 1976 r.

3. Konferencja Przewodniczących może zmienić długość przerw ustalonych zgodnie z ust. 1, podejmując uzasadnioną decyzję co najmniej piętnaście dni przed ustalonym uprzednio przez Parlament terminem wznowienia obrad, przy czym wznowienie sesji nie może zostać przełożone o więcej niż dwa tygodnie.

4. Na wniosek większości członków Parlamentu lub na wniosek Komisji lub Rady, po konsultacji z Konferencją Przewodniczących, Przewodniczący zwołuje Parlament w trybie nadzwyczajnym.

W pilnych przypadkach Przewodniczący może, za zgodą Konferencji Przewodniczących, zwołać Parlament w trybie nadzwyczajnym.

*Artykuł 128***Miejsce obrad**

1. Parlament zbiera się na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach komisji zgodnie z postanowieniami Traktatów.

Decyzje o dodatkowych posiedzeniach w Brukseli, jak również zmiany tych decyzji, wymagają większości oddanych głosów.

2. Każda komisja parlamentarna może wystąpić z propozycją zwołania jednego lub kilku posiedzeń w innym miejscu. Uzasadniony wniosek jest przekazywany Przewodniczącemu Parlamentu, który przekazuje go Prezydium. W pilnych wypadkach Przewodniczący Parlamentu może sam podjąć decyzję. Odmowne decyzje Prezydium lub Przewodniczącego wymagają uzasadnienia.

*Artykuł 129***Uczestnictwo w posiedzeniach**

1. Na każdym posiedzeniu przedkładana jest do podpisania przez posłów lista obecności.

2. Nazwiska posłów, których obecność została poświadczona na liście, są odnotowywane w protokole każdego posiedzenia.

ROZDZIAŁ 2

PORZĄDEK PRAC PARLAMENTU

Artykuł 130

Projekt porządku dziennego

1. Przed każdą sesją miesięczną Konferencja Przewodniczących opracowuje na podstawie zaleceń konferencji przewodniczących komisji projekt porządku dziennego, uwzględniając przy tym uzgodniony roczny program działalności legislacyjnej przewidziany w art. 33.

Komisja i Rada mogą uczestniczyć, na zaproszenie Przewodniczącego, w obradach Konferencji Przewodniczących, dotyczących projektu porządku dziennego.

2. Projekt porządku dziennego może wskazywać, kiedy będą poddane pod głosowanie niektóre jego punkty.

3. Projekt porządku dziennego może zawierać jeden lub dwa punkty przewidujące debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa, zgodnie z art. 115, trwające w sumie nie dłużej niż 60 minut.

4. Końcowy projekt porządku dziennego jest przekazywany posłom na co najmniej trzy godziny przed otwarciem sesji miesięcznej.

Artykuł 131

Procedura na posiedzeniu plenarnym bez poprawek i debaty

1. Każdy projekt legislacyjny (pierwsze czytanie), jak również każdy projekt rezolucji nielegislacyjnej, przyjęte w komisji przy mniej niż jednej dziesiątej członków komisji głosujących przeciw, są wpisywane do porządku dziennego obrad Parlamentu w celu przyjęcia bez poprawek.

Nad tym punktem przeprowadza się jedno głosowanie, chyba że przed ustaleniem końcowego projektu porządku dziennego grupy polityczne lub posłowie występujący indywidualnie, którzy reprezentują razem jedną dziesiątą członków Parlamentu, złożą pisemny wniosek o zgodę na wnoszenie poprawek. W takim przypadku Przewodniczący wyznacza termin ich wnoszenia.

2. Punkty wpisane do końcowego projektu porządku dziennego w celu poddania pod głosowanie bez poprawek nie są również przedmiotem debaty, chyba że Parlament, podczas przyjmowania porządku dziennego na początku sesji miesięcznej, podejmie inną decyzję na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących lub na wniosek grupy politycznej albo co najmniej trzydziestu siedmiu posłów.

3. Przy sporządzaniu końcowego projektu porządku dziennego sesji miesięcznej Konferencja Przewodniczących może zaproponować wpisanie innych punktów do rozpatrzenia bez poprawek i bez debaty. Przy uchwalaniu porządku dziennego Parlament nie może przyjąć takich propozycji jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów

wyraziło w formie pisemnej swój sprzeciw najpóźniej na godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej.

4. Przy rozpatrywaniu punktu bez debaty sprawozdawca lub przewodniczący właściwej komisji może bezpośrednio przed głosowaniem złożyć nie przekraczające dwóch minut oświadczenie.

Artykuł 132

Przyjęcie i zmiana porządku dziennego

1. Na początku każdej sesji miesięcznej Parlament podejmuje decyzję co do końcowego projektu porządku dziennego. Propozycje zmian mogą być przedstawiane przez komisję, grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Propozycje te muszą zostać przedłożone Przewodniczącemu najpóźniej na godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej. W sprawie każdej propozycji Przewodniczący może udzielić głosu jej autorowi oraz jednemu mówcy za i jednemu mówcy przeciw. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.

2. Po przyjęciu, porządek dzienny nie może być zmieniany, chyba że zachodzą okoliczności wymienione w art. 134 i art. 167-171 lub na podstawie propozycji Przewodniczącego.

Odrzucony wniosek proceduralny mający na celu zmianę porządku dziennego nie może zostać złożony ponownie na tej samej sesji miesięcznej.

3. Przed zamknięciem posiedzenia Przewodniczący informuje Parlament o dacie, godzinie i porządku dziennym następnego posiedzenia.

Artykuł 133

Debata nadzwyczajna

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może wnioskować o wpisanie do porządku dziennego Parlamentu debaty nadzwyczajnej na temat o szczególnym znaczeniu, dotyczący polityki Unii Europejskiej. W zasadzie w czasie jednej sesji miesięcznej nie organizuje się więcej niż jednej debaty nadzwyczajnej.

2. Wniosek jest przedkładany Przewodniczącemu w formie pisemnej najpóźniej na trzy godziny przed rozpoczęciem sesji miesięcznej, w ramach której ma się odbyć debata nadzwyczajna. Głosowanie nad wnioskiem odbywa się na początku sesji miesięcznej, w trakcie przyjmowania przez Parlament porządku dziennego.

3. W odpowiedzi na wydarzenia, jakie nastąpiły po przyjęciu porządku dziennego danej sesji miesięcznej Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, może zaproponować przeprowadzenie debaty nadzwyczajnej. Każda tego rodzaju propozycja, po poinformowaniu o niej

posłów co najmniej na godzinę wcześniej, jest poddawana pod głosowanie na początku posiedzenia lub w czasie przewidzianym na głosowania.

4. Przewodniczący ustala, kiedy odbędzie się debata. Całkowity czas trwania debaty nie przekracza 60 minut. Czas wystąpień jest rozdzielany pomiędzy grupy polityczne i posłów niezrzeszonych zgodnie z art. 142 ust. 2 i 3.

5. Debata jest zamykana bez uchwalania rezolucji.

Artykuł 134

Tryb pilny

1. Przewodniczący, komisja, grupa polityczna, co najmniej trzydziestu siedmiu posłów, Komisja lub Rada mogą zwrócić się do Parlamentu o przeprowadzenie w trybie pilnym debaty na temat projektu będącego przedmiotem konsultacji Parlamentu zgodnie z art. 40 ust. 1. Wniosek taki musi być przedstawiony w formie pisemnej i zawierać uzasadnienie.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie debaty w trybie pilnym Przewodniczący informuje o nim Parlament. Głosowanie nad wnioskiem odbywa się na początku pierwszego posiedzenia następującego po posiedzeniu, na którym poinformowano o wpłynięciu wniosku, pod warunkiem, że projekt, którego dotyczy wniosek, został doręczony w językach urzędowych. W przypadku gdy wpłynęło kilka wniosków dotyczących tej samej sprawy, przyjęcie lub odrzucenie jednego wniosku o tryb pilny odnosi się do wszystkich wniosków w tej sprawie.

3. Przed głosowaniem udziela się głosu jedynie wnioskodawcy, jednemu mówcy za, jednemu mówcy przeciw oraz przewodniczącemu i/lub sprawozdawcy właściwej komisji, na nie więcej niż trzy minuty każdemu z nich.

4. Punkty, co do których zastosowano tryb pilny, mają pierwszeństwo przed pozostałymi punktami porządku dziennego. Przewodniczący ustala, kiedy odbędzie się debata i głosowanie nad nimi.

4. Debata w trybie pilnym może odbyć się bez przedstawiania sprawozdania lub, wyjątkowo, na podstawie tylko ustnego sprawozdania właściwej komisji.

Artykuł 135

Debata łączna

W każdej chwili może zostać podjęta decyzja o poddaniu pod debatę łączną punktów dotyczących spraw tego samego rodzaju lub punktów, między którymi istnieje związek faktyczny.

Artykuł 136

Terminy

Z wyjątkiem przypadków postępowania w trybie pilnym przewidzianych w art. 115 i art. 134, debata i głosowanie nad danym tekstem mogą zostać otwarte tylko wówczas, gdy został on doręczony co najmniej 24 godziny wcześniej.

ROZDZIAŁ 3

OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA POSIEDZEŃ

Artykuł 137

Wstęp na salę obrad

1. Na salę obrad nie ma wstępu nikt poza posłami do Parlamentu, członkami Komisji i Rady, Sekretarzem Generalnym Parlamentu, członkami personelu wezwanymi w celu pełnienia swoich obowiązków, ekspertami i urzędnikami Unii.

2. Na galerię wpuszczane są jedynie osoby będące w posiadaniu identyfikatora wystawianego w tym celu przez Przewodniczącego lub Sekretarza Generalnego Parlamentu.

3. Osoby wpuszczone na galerię zajmują miejsca siedzące i zachowują ciszę. Każda osoba wyrażająca oznaki aprobaty lub dezaprobaty jest natychmiast wyprowadzana przez strażników.

Artykuł 138

Języki

1. Wszystkie dokumenty Parlamentu są sporządzane w językach urzędowych.

2. Wszyscy posłowie mają prawo do wypowiedzania się w Parlamencie w wybranym języku urzędowym. Wystąpienia w jednym z języków urzędowych są tłumaczone symultanicznie na wszystkie inne języki urzędowe oraz na każdy inny język, który Prezydium uzna za niezbędny.

3. Podczas posiedzeń komisji i delegacji zapewniane jest tłumaczenie na języki urzędowe używane i wnioskowane przez członków komisji lub delegacji i ich zastępców.

4. W trakcie posiedzeń komisji lub delegacji odbywających się poza ich zwykłymi miejscami pracy zapewniane jest tłumaczenie na języki tych członków, którzy potwierdzili swój

udział w posiedzeniu. Zasada ta może zostać złagodzona za zgodą członków komisji lub delegacji. Ewentualne spory rozstrzyga Prezydium.

Jeżeli po ogłoszeniu wyników głosowania okaże się, że występują niezgodności pomiędzy tekstami sporządzonymi w różnych językach, Przewodniczący podejmuje decyzję o ważności ogłoszonych wyników głosowania w myśl art. 164 ust. 5. Jeśli zatwierdzi on wyniki, określa też, którą z wersji uznaje się za uchwaloną. Wersja oryginalna nie może być jednak zawsze uznawana za tekst oficjalny, ponieważ możliwa jest sytuacja, w której teksty sporządzone we wszystkich innych językach różnią się od tekstu oryginalnego.

Artykuł 139

Przepis przejściowy

1. Przy stosowaniu art. 138 wyjątkowo bierze się pod uwagę dla języków urzędowych Państw Członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. począwszy od tego dnia do 31 grudnia 2006 r. rzeczywistą dostępność i liczbę tłumaczy.

2. Raz na kwartał Sekretarz Generalny składa Prezydium szczegółowe sprawozdanie na temat postępów poczynionych na drodze do pełnego stosowania art. 138 i wysyła jego kopię wszystkim posłom.

3. Na uzasadnione zalecenie Prezydium Parlament może w każdym czasie postanowić o wcześniejszym uchyleniu niniejszego artykułu lub na końcu terminu określonego w ust. 1 o przedłużeniu tego terminu.

Artykuł 140

Doręczanie dokumentów

Dokumenty będące podstawą debat oraz decyzji Parlamentu są drukowane i doręczane posłom. Ich listę umieszcza się w protokole posiedzeń Parlamentu.

Z zastrzeżeniem akapitu pierwszego, posłowie oraz grupy polityczne mają, poprzez bezpośredni dostęp do wewnętrznego systemu komputerowego Parlamentu, wgląd do każdego dokumentu przygotowawczego, który nie ma charakteru poufnego (projekt sprawozdania, projekt zalecenia, projekt opinii, dokument roboczy, poprawki wniesione w komisji).

Artykuł 141

Udzielanie głosu i treść wystąpień

1. Żaden poseł nie może zabrać głosu, jeżeli nie udzielił mu go Przewodniczący. Mówca przemawia ze swojego miejsca i zwraca się do Przewodniczącego. Przewodniczący może zaprosić go do zajęcia miejsca na mównicy.

2. Jeśli mówca odbiega od tematu, Przewodniczący przywołuje go do rzeczy. Jeśli mówcy dwukrotnie zwrócono uwagę w trakcie jednej debaty, za trzecim razem Przewodniczący może odebrać mu głos na pozostałą część debaty na dany temat.

3. Przewodniczący, niezależnie od jego innych uprawnień porządkowych, może polecić usunięcie z protokołów posiedzeń wystąpień posłów, którym nie udzielono głosu lub którzy kontynuowali wystąpienie po przekroczeniu przydzielonego im czasu.

4. Nikt poza Przewodniczącym nie może przerywać wystąpienia mówcy. Za zgodą Przewodniczącego mówca może jednak przerwać swoją wypowiedź, aby umożliwić innemu posłowi, Komisji lub Radzie zadanie mu pytania dotyczącego konkretnego punktu jego wystąpienia.

Artykuł 142

Przydzielanie czasu wystąpień

1. Konferencja Przewodniczących może zaproponować sposób przydzielenia czasu wystąpień w trakcie danej debaty. Parlament głosuje nad tą propozycją bez debaty.

2. Czas wystąpień jest przydzielany według następujących zasad:

- a) pierwsza część czasu wystąpień jest rozdzielana równo pomiędzy wszystkie grupy polityczne;
- b) druga część czasu wystąpień jest rozdzielana pomiędzy grupy polityczne proporcjonalnie do liczby ich członków;
- c) posłom niezrzeszonym przydziela się ogółem czas wystąpień obliczony według części przydzielonych każdej grupie politycznej zgodnie z lit. a) i b).

3. Jeżeli czas wystąpień został ustalony dla kilku punktów porządku dziennego łącznie, grupy polityczne informują Przewodniczącego, jaką część czasu swojego wystąpienia zamierzają poświęcić na każdy z tych punktów. Przewodniczący czuwa nad przestrzeganiem przydzielonego czasu wystąpień.

4. Czas wypowiedzi jest ograniczony do jednej minuty dla wystąpień dotyczących protokołu obrad, wniosków proceduralnych oraz zmian w końcowym projekcie porządku dziennego lub w porządku dziennym.

5. Podczas debaty nad sprawozdaniem Komisja i Rada z zasady zabierają głos niezwłocznie po przedstawieniu sprawozdania przez sprawozdawcę. Jeśli jednak pod debatę poddawany jest projekt Komisji, Przewodniczący zaprasza ją do zabrania głosu w pierwszej kolejności w celu krótkiego zaprezentowania projektu, a w przypadku gdy chodzi o tekst zaproponowany przez Radę, Przewodniczący może zaprosić ją do zabrania głosu w pierwszej kolejności. W każdym przypadku jako następny zabiera głos sprawozdawca. Rada i Komisja mogą ponownie zabrać głos, w szczególności w celu odpowiedzi na wystąpienia posłów.

6. Z zastrzeżeniem postanowień art. 197 Traktatu WE, Przewodniczący stara się osiągnąć porozumienie z Komisją i Radą co do odpowiedniego przydziału czasu ich wystąpień.

7. Posłowie, którzy nie zabierali głosu w danej debacie mogą, nie częściej niż raz w sesji miesięcznej, złożyć pisemne oświadczenie o długości nie przekraczającej 200 słów, które zostaje załączone do pełnego sprawozdania z debaty.

Artykuł 143

Lista mówców

1. Posłowie wnioskujący o udzielenie im głosu są wpisywani na listę mówców według kolejności wpływania ich wniosków.

2. Przewodniczący udziela głosu dbając o to aby, w miarę możliwości, przemawiali na przemian mówcy o różnych orientacjach politycznych i w różnych językach.

3. Prawo do wypowiedzi w pierwszej kolejności mogą jednakże otrzymać na własny wniosek sprawozdawca właściwej komisji oraz przewodniczący grup politycznych wypowiadający się w imieniu swojej grupy bądź też mówcy ich zastępujący.

4. Nikt nie może zabierać głosu na ten sam temat więcej niż dwa razy bez zgody Przewodniczącego.

Przewodniczący i sprawozdawca zainteresowanych komisji zostają jednakże, na własny wniosek, wysłuchani, przy czym czas ich wystąpienia ustala Przewodniczący.

Artykuł 144

Wystąpienia jednominutowe

W trakcie pierwszego posiedzenia każdej sesji miesięcznej Przewodniczący udziela głosu, na nie dłużej niż 30 minut, posłom, którzy pragną zwrócić uwagę Parlamentu na ważną kwestię polityczną. Czas wystąpienia każdego posła nie może przekraczać jednej minuty. Przewodniczący może wyrazić zgodę na wyznaczenie dodatkowego czasu o takim przeznaczeniu w trakcie tej samej sesji miesięcznej.

Artykuł 145

Oświadczenia osobiste

1. Posłowie pragnącemu złożyć oświadczenie osobiste udziela się głosu na zakończenie debaty nad rozpatrywanym punktem porządku dziennego lub w chwili przyjmowania protokołu posiedzenia, do którego odnosi się wniosek o udzielenie głosu.

Mówca nie może wypowiadać się co do treści debaty, może jedynie odeprzeć stwierdzenia, jakie padły w trakcie debaty i dotyczyły go osobiście, odrzucić opinie, jakie mu się przypisuje lub też sprostować swoje wypowiedzi.

2. Wystąpienie mające na celu złożenie oświadczenia osobistego nie może przekroczyć trzech minut, chyba że Parlament zadecyduje inaczej.

Artykuł 146

Przywołanie do porządku

1. Przewodniczący przywołuje do porządku każdego posła, który zakłóca posiedzenie.

2. W przypadku ponownego zakłócenia porządku przez posła Przewodniczący ponownie przywołuje go do porządku, z odnotowaniem tego faktu w protokole.

3. W przypadku zakłócenia porządku po raz trzeci Przewodniczący może zarządzić usunięcie posła z sali obrad do końca posiedzenia. Sekretarz Generalny czuwa nad natychmiastowym zastosowaniem tego środka dyscyplinarnego z pomocą strażników oraz, w razie potrzeby, służb ochrony Parlamentu.

Artykuł 147

Wykluczenie posłów

1. W przypadku, gdy poseł w bardzo poważny sposób zakłóca posiedzenie lub prace Parlamentu, Przewodniczący może po udzieleniu oficjalnego ostrzeżenia zaproponować, aby Parlament natychmiast lub najpóźniej w trakcie następnej sesji miesięcznej udzielił mu nagany, która pociąga za sobą natychmiastowe wykluczenie z obrad oraz zakaz wstępu na salę obrad przez okres od dwóch do pięciu dni.

2. Parlament głosuje nad zastosowaniem tego środka dyscyplinarnego w czasie ustalonym przez Przewodniczącego, albo podczas posiedzenia, na którym nastąpiły wydarzenia będące jego przyczyną, albo, w przypadku zakłócenia porządku poza salą obrad, z chwilą, gdy informacja o tym dotrze do Przewodniczącego, w każdym razie jednak najpóźniej w trakcie następnej sesji miesięcznej. Przed przystąpieniem do głosowania Parlament ma obowiązek wysłuchania posła, którego dotyczy środek dyscyplinarny. Czas tego wystąpienia nie może przekroczyć pięciu minut.

3. Głosowanie nad proponowanym środkiem dyscyplinarnym odbywa się za pomocą systemu elektronicznego, bez debaty. Wnioski oparte na art. 149 ust. 3 lub na art. 160 ust. 1 nie są dopuszczalne.

Artykuł 148

Zakłócenie porządku w Parlamencie

Jeśli w Zgromadzeniu zakłócony zostaje porządek w sposób utrudniający kontynuację obrad, Przewodniczący w celu przywrócenia porządku zawiesza posiedzenie na określony czas lub zamyka posiedzenie. Jeżeli nie może on dojść do głosu, opuszcza fotel Przewodniczącego, co oznacza zawieszenie posiedzenia. Posiedzenie jest wznawiane po ponownym zwołaniu przez Przewodniczącego.

ROZDZIAŁ 4

KWORUM I GŁOSOWANIE

Artykuł 149

Kworum

1. Parlament obraduje, ustala porządek dzienny oraz przyjmuje protokół posiedzenia niezależnie od liczby posłów obecnych na sali.

2. Kworum jest osiągnięte, jeśli na sali obrad znajduje się jedna trzecia członków Parlamentu.

3. Głosowanie jest ważne niezależnie od liczby głosujących, chyba że na wcześniejszy wniosek co najmniej trzydziestu siedmiu posłów Przewodniczący w momencie głosowania stwierdzi brak kworum. Jeżeli wyniki głosowania wykażą brak kworum, głosowanie zostaje wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia.

Wniosek o stwierdzenie kworum może być złożony wyłącznie przez co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Wniosek złożony w imieniu grupy politycznej nie jest dopuszczalny.

W celu ustalenia wyników głosowania należy wziąć pod uwagę, zgodnie z ust. 2, wszystkich posłów obecnych na sali obrad oraz, zgodnie z ust. 4, wszystkich posłów, którzy wnioskowali o stwierdzenie kworum. Nie może być w tym celu zastosowany elektroniczny system głosowania. Drzwi prowadzące na salę obrad nie mogą zostać zamknięte.

Jeśli liczba obecnych posłów nie stanowi kworum, Przewodniczący nie ogłasza wyniku głosowania, a tylko stwierdza brak kworum.

Ostatnie zdanie ustępu 3 nie ma zastosowania do głosowań nad wnioskami proceduralnymi, a jedynie do głosowań w kwestiach merytorycznych.

4. Posłowie, którzy wnioskowali o stwierdzenie kworum, są brani pod uwagę przy ustalaniu liczby obecnych zgodnie z ust. 2, nawet jeśli nie są już obecni na sali obrad.

5. Jeżeli obecnych jest mniej niż trzydziestu siedmiu posłów, Przewodniczący może stwierdzić brak kworum.

Artykuł 150

Składanie i przedstawianie poprawek

1. Właściwa przedmiotowo komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może złożyć poprawki do rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym.

Poprawki muszą być złożone w formie pisemnej i podpisane przez ich autorów.

Do poprawek do dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 40 ust. 1 mogą być dołączane krótkie

wyjaśnienia. Za wyjaśnienia te odpowiedzialność ponoszą ich autorzy. Nie są one poddawane pod głosowanie.

2. Z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 151, poprawka może mieć na celu zmianę którejkolwiek części tekstu, a także wykreślenie, dodanie lub zastąpienie słów lub liczb.

W rozumieniu niniejszego i następnego artykułu słowo „tekst” oznacza całość projektu rezolucji, projektu rezolucji legislacyjnej, projektu decyzji lub też całość projektu Komisji.

3. Termin składania poprawek wyznacza Przewodniczący.

4. Poprawka może zostać przedstawiona w czasie debaty przez jej autora lub przez posła wyznaczonego przez autora do zastąpienia go.

5. Jeżeli autor wycofa swoją poprawkę i nie zostanie ona natychmiast podjęta przez innego posła, poprawka ta upada.

6. Poprawki mogą zostać poddane pod głosowanie wyłącznie po ich wydrukowaniu i doręczeniu we wszystkich językach urzędowych, chyba że Parlament postanowi inaczej. Decyzja taka nie może zostać podjęta, jeśli sprzeciwi się jej co najmniej trzydziestu siedmiu posłów.

Do niniejszego ustępu artykuł 139 stosuje się odpowiednio.

Poprawki ustne przedstawione w komisji mogą być poddawane pod głosowanie, chyba że sprzeciwi się temu któryś z członków komisji.

Artykuł 151

Dopuszczalność poprawek

1. Poprawka jest niedopuszczalna, jeżeli:

a) jej treść nie ma bezpośredniego związku z tekstem, którego zmianę ma na celu;

b) ma na celu usunięcie lub zastąpienie całego tekstu;

c) ma na celu zmianę więcej niż jednego artykułu lub ustępu tekstu, do którego się odnosi; postanowienie to nie stosuje się do poprawek kompromisowych ani do poprawek mających na celu naniesienie identycznych zmian w danym wyrażeniu w całym tekście;

d) okaże się, że w co najmniej jednym języku urzędowym sformułowanie tekstu, do którego odnosi się poprawka, nie wymaga wprowadzania zmian; w takim przypadku Przewodniczący poszukuje wraz z zainteresowanymi odpowiedniego rozwiązania językowego.

2. Poprawka upada, jeżeli jest sprzeczna z podjętymi wcześniej w trakcie tego samego głosowania decyzjami dotyczącymi tego samego tekstu.

3. O dopuszczalności poprawek decyduje Przewodniczący.

Decyzja Przewodniczącego dotycząca dopuszczalności poprawek podejmowana zgodnie z ust. 3 opiera się nie tylko na postanowieniach ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, ale na podstawie całości postanowień Regulaminu.

4. Grupa polityczna może złożyć projekt rezolucji w celu zastąpienia projektu rezolucji nielegislacyjnej zawartego w sprawozdaniu komisji.

W takim przypadku grupa ta nie może wносить poprawek do projektu rezolucji właściwej komisji. Projekt rezolucji grupy nie może być dłuższy niż projekt właściwej komisji. Przedkładany jest on do zatwierdzenia przez Parlament w jednym głosowaniu, bez poprawek.

Artykuł 152

Procedura głosowania

1. Do głosowań nad sprawozdaniami stosuje się następującą procedurę:

- a) najpierw przeprowadza się głosowanie nad ewentualnymi poprawkami do tekstu, którego dotyczy sprawozdanie właściwej komisji;
- b) następnie głosuje się nad całością tekstu z ewentualnymi poprawkami;
- c) następnie głosuje się nad poprawkami do projektu rezolucji lub do projektu rezolucji legislacyjnej;
- d) na końcu odbywa się głosowanie nad całością projektu rezolucji lub projektu rezolucji legislacyjnej (głosowanie końcowe).

Parlament nie głosuje nad uzasadnieniem zawartym w sprawozdaniu.

2. Przy drugim czytaniu stosuje się następującą procedurę:

- a) jeżeli nie zaproponowano odrzucenia lub zmiany wspólnego stanowiska Rady, uważa się je za przyjęte, zgodnie z art. 67;
- b) propozycja odrzucenia wspólnego stanowiska jest poddawana pod głosowanie przed wszelkimi poprawkami (art. 61 ust. 1);
- c) jeżeli do wspólnego stanowiska złożono więcej poprawek, poddaje się je pod głosowanie w kolejności wskazanej w art. 155;
- d) jeżeli Parlament głosował nad wniesieniem poprawek do wspólnego stanowiska, dodatkowe głosowanie nad całością tekstu może odbyć się jedynie z zachowaniem postanowień art. 61 ust. 2.

3. Procedura przedstawiona w art. 65 stosuje się do trzeciego czytania.

4. Podczas poddawania pod głosowanie tekstów legislacyjnych oraz projektów rezolucji nielegislacyjnych przystępuje się w pierwszej kolejności do głosowań nad częścią merytoryczną, a następnie do głosowań nad odniesieniami do innych dokumentów oraz punktami uzasadnienia. Poprawki sprzeczne z wynikami wcześniejszych głosowań upadają.

5. Podczas głosowania dopuszczalne są jedynie krótkie wystąpienia sprawozdawcy przedstawiające stanowisko jego komisji w sprawie poddawanych pod głosowanie poprawek.

Artykuł 153

Równa liczba głosów

1. W przypadku równej liczby głosów oddanych w głosowaniu na podstawie art. 152 ust. 1 lit. b) lub d), całość tekstu jest odsyłana do komisji. Procedurę tę stosuje się także w przypadku głosowań na podstawie art. 3 i 7 oraz głosowań końcowych na podstawie art. 177 i art. 188 z tym, że dla dwóch ostatnich artykułów odesłanie następuje do Konferencji Przewodniczących.

2. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu nad całością porządku dziennego (art. 132), nad całością protokołu obrad (art. 172) lub nad tekstem poddanym pod głosowanie podzielone zgodnie z art. 157, poddawany pod głosowanie tekst uznaje się za przyjęty.

3. We wszystkich innych przypadkach równej liczby głosów, z zastrzeżeniem artykułów wymagających większości kwalifikowanej, poddawany pod głosowanie tekst lub propozycję uważa się za odrzuconą.

Artykuł 154

Zasady głosowania

1. Głosowanie nad sprawozdaniami opiera się na zaleceniu przedmiotowo właściwej komisji. Komisja ta może powierzyć to zadanie swojemu przewodniczącemu i swojemu sprawozdawcy.

2. Może zalecić głosowanie łączne nad wszystkimi poprawkami lub niektórymi spośród nich, przyjęcie poprawek, ich odrzucenie lub anulowanie.

Może ona również zaproponować poprawki kompromisowe.

3. Jeżeli zaleca ona przeprowadzenie głosowania łącznego, poprawki, których ono dotyczy, są poddawane pod głosowanie w pierwszej kolejności, w głosowaniu łącznym.

4. Jeżeli komisja proponuje poprawkę kompromisową, to poprawka ta ma pierwszeństwo w głosowaniu.

5. Poprawka, co do której wnioskowano o głosowanie imienne, jest przedmiotem odrębnego głosowania.

6. Głosowanie podzielone nie jest dopuszczalne w przypadku głosowania łącznego lub głosowania nad poprawką kompromisową.

Artykuł 155

Kolejność głosowania nad poprawkami

1. Poprawki mają pierwszeństwo przed tekstem, do którego się odnoszą, i są poddawane pod głosowanie przed nim.

2. Jeśli dwie lub więcej wykluczających się wzajemnie poprawek odnosi się do tego samego fragmentu tekstu, pierwszeństwo ma ta poprawka, która najbardziej odbiega od pierwotnego tekstu i jest ona poddawana pod głosowanie jako pierwsza. Jej przyjęcie oznacza odrzucenie innych poprawek. Jeżeli zostaje ona odrzucona, poddawana jest pod głosowanie kolejna poprawka mająca pierwszeństwo przed innymi. Tak samo postępuje się z pozostałymi poprawkami. W przypadku wątpliwości co do pierwszeństwa rozstrzyga Przewodniczący. Jeśli wszystkie poprawki zostały odrzucone, tekst pierwotny uważa się za przyjęty, chyba że w wymaganym terminie złożono wniosek o głosowanie odrębne.

3. Przewodniczący może poddać pod głosowanie najpierw tekst pierwotny lub poddać pod głosowanie poprawkę, która mniej odbiega od tekstu pierwotnego, przed poprawką, która odbiega od niego najbardziej.

Jeśli jedna z tych poprawek uzyska większość, wszystkie inne poprawki dotyczące tego samego tekstu upadają.

4. Wyjątkowo, na podstawie propozycji Przewodniczącego, mogą zostać poddane pod głosowanie poprawki złożone po zamknięciu debaty, jeżeli są to poprawki kompromisowe lub jeżeli wystąpiły problemy natury technicznej. Przewodniczący występuje o zgodę Parlamentu, aby poddać je pod głosowanie.

Zgodnie z art. 151 ust. 3 o dopuszczalności poprawek decyduje Przewodniczący. W przypadku poprawki kompromisowej złożonej po zamknięciu debaty, zgodnie z niniejszym ustępem Przewodniczący decyduje o jej dopuszczalności osobno dla każdego przypadku, sprawdzając, czy poprawka ma charakter kompromisowy.

Jako ogólne kryteria dopuszczalności można przyjąć, że:

- zazwyczaj poprawki kompromisowe nie mogą odnosić się do tych części tekstu, do których nie wniesiono poprawek przed upływem terminu ich składania,
- zazwyczaj poprawki kompromisowe składane są przez grupy polityczne, przewodniczących lub sprawozdawców zainteresowanych komisji lub przez autorów innych poprawek,
- zazwyczaj poprawki kompromisowe łączą się z wycofaniem innych poprawek do tego samego punktu.

Tylko Przewodniczący może zaproponować wzięcie poprawek kompromisowych pod uwagę. Aby poddać poprawkę pod głosowanie Przewodniczący występuje o zgodę Parlamentu pytając, czy ktoś sprzeciwia się poddaniu pod głosowanie poprawki kompromisowej. W przypadku sprzeciwu Parlament decyduje większością oddanych głosów.

5. Jeżeli właściwa komisja złożyła kilka poprawek do tekstu będącego przedmiotem sprawozdania, Przewodniczący poddaje je pod głosowanie łącznie, chyba że grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów wnioskowało o głosowanie odrębne lub złożone zostały także inne poprawki.

6. Przewodniczący może zarządzić łączne głosowanie nad innymi poprawkami, jeżeli się one uzupełniają. W takim przypadku stosuje on procedurę przewidzianą w ust. 5. Autorzy poprawek mogą zaproponować łączne głosowanie nad nimi, jeśli ich poprawki uzupełniają się.

7. Po przyjęciu lub odrzuceniu danej poprawki Przewodniczący może zadecydować o poddaniu pod głosowanie łączne innych poprawek mających podobną treść lub cele. Przed podjęciem decyzji Przewodniczący może wystąpić o zgodę Parlamentu.

Poprawki te mogą odnosić się do różnych części pierwotnego tekstu.

8. Dwie lub więcej identycznych poprawek złożonych przez różnych autorów poddaje się pod głosowanie jako jedną poprawkę.

Artykuł 156

Rozpatrywanie w komisjach poprawek złożonych na posiedzeniu plenarnym

Jeśli do sprawozdania wpłynęło więcej niż pięćdziesiąt poprawek do rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym, Przewodniczący może zwrócić się do właściwej komisji, po konsultacji z jej przewodniczącym, o zebranie się w celu ich rozpatrzenia. Poprawka, która na tym etapie nie otrzyma poparcia jednej dziesiątej członków komisji, nie jest poddawana pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym.

Artykuł 157

Głosowanie podzielone

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może wnioskować o przeprowadzenie głosowania podzielonego, jeżeli poddawany pod głosowanie tekst zawiera więcej niż jedno postanowienie lub odnosi się do kilku kwestii, albo jeżeli może on być podzielony na części, z których każda stanowi logiczną całość lub ma własną wartość normatywną.

2. Wniosek ten musi zostać przedstawiony nie później niż wieczorem w dniu poprzedzającym głosowanie, chyba że Przewodniczący wyznaczy inny termin. Przewodniczący podejmuje następnie decyzję co do wniosku.

Artykuł 158

Prawo do głosowania

Prawo do głosowania jest prawem osobistym.

Posłowie głosują indywidualnie i osobiście.

Jakiegolwiek naruszenie niniejszego artykułu zostanie uznane za poważne zakłócenie przebiegu posiedzenia w rozumieniu art. 147 ust. 1 i pociągnie za sobą konsekwencje prawne, o których mowa w tym artykule.

Artykuł 159

Głosowanie

1. Głosowanie w Parlamencie odbywa się zazwyczaj przez podniesienie ręki.

2. Jeżeli Przewodniczący zdecydował, że rezultat głosowania budzi wątpliwości, przeprowadza się głosowanie elektroniczne. Jeśli system elektroniczny nie działa, posłowie głosują przez powstanie z miejsc.

3. Wynik głosowania jest rejestrowany.

Artykuł 160

Głosowanie imienne

1. Poza przypadkami przewidzianymi w art. 99 ust. 4 i art. 100 ust. 5 głosowanie imienne przeprowadza się, jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów złożyło pisemny wniosek w tej sprawie nie później niż wieczorem w dniu poprzedzającym głosowanie, chyba że Przewodniczący wyznaczył inny termin.

2. Głosowanie imienne przeprowadza się w kolejności alfabetycznej rozpoczynając od wybranego losowo nazwiska posła. Przewodniczący głosuje jako ostatni.

Głosujący posłowie odpowiadają głośno „tak”, „nie” lub „wstrzymuję się”. Tylko głosy „za” i „przeciw” są uwzględniane przy obliczaniu wyniku głosowania. Wynik głosowania jest ustalany i ogłaszany przez Przewodniczącego.

Wynik głosowania jest wpisywany do protokołu posiedzenia. Lista głosujących, uporządkowana według grup politycznych i według kolejności alfabetycznej nazwisk posłów, zawiera informację o sposobie głosowania każdego z posłów.

Artykuł 161

Głosowanie elektroniczne

1. Dla przeprowadzenia głosowań przewidzianych w art. 159, 160 i art. 162 Przewodniczący w każdej chwili może zdecydować o zastosowaniu elektronicznego systemu głosowania.

Jeżeli zastosowanie elektronicznego systemu głosowania jest niemożliwe z przyczyn technicznych, głosowanie przeprowadza się zgodnie z art. 159, 160 ust. 2 lub art. 162.

Techniczne warunki stosowania tego systemu określone są w instrukcjach Prezydium.

2. W przypadku głosowania elektronicznego rejestrowany jest jedynie wynik liczbowy.

Jeżeli jednak złożono zgodnie z art. 160 ust. 1 wniosek o głosowanie imienne, wynik głosowania jest rejestrowany imiennie i wpisywany do protokołu posiedzenia, z listą głosujących uporządkowaną według grup politycznych i według kolejności alfabetycznej nazwisk posłów.

3. Głosowanie imienne przeprowadza się zgodnie z art. 160 ust. 2, jeżeli wnioskują o to większość obecnych posłów. Aby stwierdzić, czy ten warunek został spełniony, może zostać zastosowany system, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 162

Głosowanie tajne

1. W przypadku nominacji przeprowadzane jest głosowanie tajne, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1, 177 ust. 1 i 182 ust. 2 drugi akapit.

Przy obliczaniu oddanych głosów bierze się pod uwagę jedynie karty do głosowania z nazwiskiem posła, którego kandydatura została zgłoszona.

2. Głosowanie tajne może być przeprowadzone także, gdy wnioskują o to co najmniej jedna piąta członków Parlamentu. Wniosek taki musi zostać złożony przed rozpoczęciem głosowania.

3. Wniosek o głosowanie tajne ma pierwszeństwo przed wnioskiem o głosowanie imienne.

4. Wyniki głosowania tajnego obliczane są przez dwóch do sześciu posłów wybranych w drodze losowania.

W przypadku głosowania określonego w ust. 1 liczenia głosów nie mogą dokonywać kandydaci.

Nazwiska posłów, którzy wzięli udział w głosowaniu tajnym są rejestrowane w protokole posiedzenia, na którym odbyło się głosowanie.

Artykuł 163

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania

1. Po zakończeniu ogólnej debaty każdy poseł może złożyć nie przekraczające jednej minuty oświadczenie ustne lub nie przekraczające 200 słów oświadczenie pisemne dotyczące końcowego głosowania, które jest włączane do pełnego sprawozdania z posiedzenia.

Grupa polityczna może złożyć wyjaśnienie dotyczące sposobu głosowania nie przekraczające dwóch minut.

Po rozpoczęciu pierwszego wyjaśnienia dotyczącego sposobu głosowania nie są dopuszczalne dalsze wnioski w tej sprawie.

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania w odniesieniu do głosowania końcowego przyjmowane są w każdej sprawie przedłożonej Parlamentowi. Wyrażenie „głosowanie końcowe” nie przesądza o rodzaju głosowania, lecz oznacza ostatnie głosowanie w danej sprawie.

2. Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania nie są dopuszczalne w przypadku głosowania nad kwestiami proceduralnymi.

3. Jeżeli do porządku dziennego Parlamentu wpisany jest zgodnie z art. 131 projekt Komisji lub sprawozdanie, posłowie mogą składać pisemne wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania zgodnie z ust. 1.

Pisemne lub ustne wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania muszą mieć bezpośredni związek z tekstem będącym przedmiotem głosowania.

Artykuł 164

Kwestionowanie ważności głosowania

1. Przewodniczący ogłasza otwarcie i zamknięcie każdego głosowania.
2. Po ogłoszeniu przez Przewodniczącego otwarcia głosowania nikt, poza samym Przewodniczącym, nie może zabierać głosu aż do ogłoszenia przez niego zamknięcia głosowania.
3. Wnioski regulaminowe dotyczące ważności głosowania mogą być składane po ogłoszeniu przez Przewodniczącego zamknięcia głosowania.
4. Po ogłoszeniu wyników głosowania, które odbyło się przez podniesienie ręki, mogą być składane wnioski o ich weryfikację za pomocą systemu elektronicznego.
5. Decyzja w sprawie ważności ogłoszonego wyniku należy do Przewodniczącego. Od jego decyzji nie ma odwołania.

ROZDZIAŁ 5

WYSTĄPIENIA W SPRAWACH PROCEDURALNYCH

Artykuł 165

Wnioski proceduralne

1. W pierwszej kolejności udziela się głosu w celu złożenia następujących wniosków proceduralnych:
 - a) pytanie wstępne (art. 167);
 - b) wniosek o odesłanie do komisji (art. 168);
 - c) wniosek o zamknięcie debaty (art. 169);
 - d) wniosek o odroczenie debaty lub głosowania (art. 170);
 - e) wniosek o zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia (art. 171).

W sprawie tych wniosków głos zabierać mogą, poza wnioskodawcą, jedynie jeden mówca za i jeden mówca przeciw, jak również przewodniczący lub sprawozdawca właściwej komisji.

2. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.

Artykuł 166

Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu

1. Poseł może zabrać głos w celu zwrócenia uwagi Przewodniczącego na nieprzestrzeganie Regulaminu. Na początku swojego wystąpienia poseł wskazuje artykuł, do którego się odwołuje.
2. Wnioski o udzielenie głosu w celu złożenia wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu mają pierwszeństwo przed innymi wnioskami o udzielenie głosu.
3. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.
4. W przypadku wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu Przewodniczący niezwłocznie podejmuje decyzję w tej sprawie zgodnie z postanowieniami Regulaminu i ogłasza ją bezpośrednio po zgłoszeniu wniosku. Decyzja ta nie podlega głosowaniu.
5. Wyjątkowo Przewodniczący może oświadczyć, że jego decyzja zostanie ogłoszona później, w każdym jednak przypadku w ciągu 24 godzin po zgłoszeniu wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu. Przełożenie terminu podjęcia decyzji nie pociąga za sobą odroczenia debaty. Przewodniczący może przedstawić sprawę właściwej komisji.

Artykuł 167**Pytanie wstępne**

1. W momencie otwarcia debaty nad danym punktem porządku dziennego może zostać złożony wniosek o rezygnację z debaty nad tym punktem z powodu niedopuszczalności (pytanie wstępne). Głosowanie nad tym wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

Zamiar złożenia pytania wstępnego powinien być zgłoszony co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który informuje o nim niezwłocznie Parlament.

2. Jeśli wniosek został przyjęty, Parlament przechodzi niezwłocznie do następnego punktu porządku dziennego.

Artykuł 168**Odesłanie do komisji**

1. O odesłanie sprawy do komisji może wnioskować grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów przed ustalaniem porządku dziennego lub przed otwarciem debaty.

Zamiar złożenia wniosku o odesłanie do komisji jest zgłaszany co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który niezwłocznie informuje o nim Parlament.

2. O odesłanie sprawy do komisji może też wnioskować grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów przed głosowaniem lub w jego trakcie. Wniosek taki jest niezwłocznie poddawany pod głosowanie.

3. Wniosek o odesłanie do komisji może być zgłoszony tylko raz w ciągu każdego z powyższych etapów procedury.

4. Odesłanie do komisji zawieszają debatę nad rozpatrywanym punktem.

5. Parlament może wyznaczyć komisji termin, w jakim powinna ona przedstawić swoje wnioski.

Artykuł 169**Zamknięcie debaty**

1. Przewodniczący może zaproponować zamknięcie debaty zanim zabiorą głos wszyscy mówcy figurujący na liście. Wniosek taki może też złożyć grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Głosowanie nad tą propozycją lub wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

2. Jeżeli ta propozycja lub wniosek zostały przyjęte, głos może zabrać tylko jeden poseł z każdej grupy, która nie wzięła jeszcze udziału w debacie.

3. Po wystąpieniach, o których mowa w ust. 2, następuje zamknięcie debaty i Parlament przystępuje do głosowania nad omawianym punktem, chyba że wcześniej został ustalony inny termin głosowania.

4. Jeśli propozycję lub wniosek odrzucono, mogą być one powtórnie przedstawione w czasie tej samej debaty jedynie przez Przewodniczącą.

Artykuł 170**Odroczenie debaty lub głosowania**

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może w chwili otwarcia debaty nad danym punktem porządku dziennego przedstawić wniosek o odroczenie debaty na wskazany termin. Głosowanie nad tym wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

Zamiar złożenia wniosku o odroczenie debaty powinien być zgłoszony co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który informuje o nim niezwłocznie Parlament.

2. Jeżeli wniosek został przyjęty, Parlament przechodzi do następnego punktu porządku dziennego. Odroczona debata jest podejmowana w wyznaczonym terminie.

3. Jeżeli wniosek odrzucono, nie może być on przedstawiony ponownie w trakcie tej samej sesji miesięcznej.

4. Przed głosowaniem lub w jego trakcie grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może przedstawić wniosek o odroczenie głosowania. Wniosek taki jest niezwłocznie poddawany pod głosowanie.

Decyzja Parlamentu o odroczeniu debaty na późniejszą sesję miesięczną powinna wskazywać, na którą sesję miesięczną debata ma zostać wpisana, przy założeniu, że porządek dzienny tej sesji miesięcznej jest ustalany zgodnie z art. 130 i art. 132 Regulaminu.

Artykuł 171**Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia**

Posiedzenie może zostać zawieszane lub zamknięte w trakcie debaty lub głosowania, jeżeli decyzję taką podejmie Parlament na podstawie propozycji Przewodniczącego lub na wniosek grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Głosowanie nad tą propozycją lub wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

ROZDZIAŁ 6 JAWNOŚĆ PRAC

Artykuł 172

Protokół obrad

1. Protokół każdego posiedzenia, zawierający decyzje Parlamentu i nazwiska mówców, jest doręczany najpóźniej na pół godziny przed rozpoczęciem popołudniowej części następnego posiedzenia.

W ramach procedur legislacyjnych za „decyzje” uważa się także wszelkie poprawki przyjęte przez Parlament, nawet jeśli ostatecznie projekt Komisji, zgodnie z art. 52 ust. 1, lub wspólne stanowisko Rady, zgodnie z art. 61 ust. 3, zostają odrzucone.

Teksty przyjęte przez Parlament są doręczane oddzielnie. Jeżeli teksty o charakterze legislacyjnym przyjęte przez Parlament zawierają poprawki, publikuje się je w wersji ujednoliconej.

2. Na początku popołudniowej części każdego posiedzenia Przewodniczący przedkłada Parlamentowi do zatwierdzenia protokół poprzedniego posiedzenia.

3. Jeżeli do protokołu zgłoszono zastrzeżenia, Parlament decyduje w razie potrzeby o wzięciu pod uwagę żądanych zmian. Poseł nie może zabierać głosu w sprawie protokołu dłużej niż jedną minutę.

4. Protokół opatrzony podpisem Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego jest przechowywany w archiwach Parlamentu. Protokół jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 173

Pełne sprawozdanie z obrad

1. Pełne sprawozdanie z obrad jest sporządzane dla każdego posiedzenia w językach urzędowych.

2. Mówcy są zobowiązani do przesłania tekstów swoich wystąpień do Sekretariatu najpóźniej następnego dnia po ich otrzymaniu.

3. Pełne sprawozdanie jest publikowane jako załącznik do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

TYTUŁ VII KOMISJE I DELEGACJE

ROZDZIAŁ 1

KOMISJE — POWOŁYWANIE I KOMPETENCJE

Artykuł 174

Powoływanie komisji stałych

Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament powołuje komisje stałe, których kompetencje są określone w załączniku do Regulaminu⁽¹⁵⁾. Wybór członków komisji następuje podczas pierwszej sesji miesięcznej nowo wybranego Parlamentu oraz ponownie po upływie dwóch i pół roku.

Kompetencje komisji stałych mogą zostać ustalone w innym terminie niż data powołania komisji.

Artykuł 175

Powoływanie komisji tymczasowych

Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament może w każdej chwili powołać komisje tymczasowe, których kompetencje, skład i okres funkcjonowania są ustalane równocześnie z decyzją o ich powołaniu. Komisje te są powoływane na nie dłużej niż dwanaście miesięcy, chyba że pod koniec tego okresu Parlament zadecyduje o przedłużeniu okresu ich funkcjonowania.

⁽¹⁵⁾ Patrz załącznik VI.

Z uwagi na fakt, iż według postanowień Regulaminu kompetencje, skład i okres funkcjonowania komisji tymczasowych są określane równocześnie z decyzją o ich powołaniu, Parlament nie może później modyfikować ich kompetencji, niezależnie od tego, czy chodzi o ich ograniczenie czy rozszerzenie.

Artykuł 176

Komisje śledcze

1. Na wniosek jednej czwartej swoich członków Parlament może powołać komisję śledczą do zbadania zarzutów naruszenia prawa wspólnotowego lub niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu przez instytucje lub organy Wspólnot Europejskich, administrację publiczną jednego z Państw Członkowskich albo osoby upoważnione przez prawo wspólnotowe do jego stosowania.

Decyzja o powołaniu komisji śledczej jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w terminie jednego miesiąca. Parlament stosuje ponadto wszelkie środki konieczne do podania tej decyzji w jak najszerszym zakresie do wiadomości publicznej.

2. Tryb funkcjonowania komisji śledczej regulowany jest postanowieniami niniejszego Regulaminu odnoszącymi się do komisji, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień szczególnych niniejszego artykułu oraz załączonej do niniejszego Regulaminu decyzji Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. ⁽¹⁶⁾ określającej tryb wykonywania przez Parlament Europejski uprawnień śledczych.

3. Wniosek o powołanie komisji śledczej powinien określać przedmiot postępowania oraz zawierać szczegółowe uzasadnienie jego wszczęcia. Parlament, na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących, podejmuje decyzję w kwestii powołania komisji, a w przypadku decyzji pozytywnej również w kwestii jej składu, zgodnie z postanowieniami art. 177.

4. Komisja śledcza kończy swoje prace wraz z przedłożeniem sprawozdania w terminie nie przekraczającym dwunastu miesięcy. Parlament może dwukrotnie zdecydować o przedłużeniu tego terminu o kolejne trzy miesiące.

Prawo do głosowania w komisji mają jedynie jej członkowie lub, w przypadku ich nieobecności, stali zastępcy.

5. Komisja śledcza wybiera swojego przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących oraz powołuje jednego lub kilku sprawozdawców. Komisja może ponadto powierzać swoim członkom konkretne zadania lub przekazać im kompetencje, przy czym są oni obowiązani składać szczegółowe sprawozdania.

W razie konieczności lub w pilnych przypadkach prezydium przejmuje czynności komisji pomiędzy jej posiedzeniami, z zastrzeżeniem ich zatwierdzenia na kolejnym posiedzeniu.

6. Jeżeli komisja śledcza uzna, że zostało naruszone jedno z jej praw, zwraca się do Przewodniczącego Parlamentu z propozycją podjęcia odpowiednich środków.

7. Komisja śledcza może zwrócić się do instytucji lub osób wymienionych w art. 3 decyzji, o której mowa w ustępie 2, w celu przeprowadzenia przesłuchania lub uzyskania dokumentów.

Koszty przejazdu oraz pobytu członków i urzędników instytucji oraz organów wspólnotowych są pokrywane przez te organy i instytucje. Koszty przejazdu oraz pobytu pozostałych osób, które stają przed komisją śledczą, zwraca Parlament Europejski, zgodnie z zasadami stosowanymi do przesłuchań biegłych.

Każda osoba wezwana do złożenia zeznań przed komisją śledczą może powoływać się na prawa, które przysługiwałyby jej jako świadkowi przed sądem w kraju jej pochodzenia. Powinna ona zostać poinformowana o tych prawach przed rozpoczęciem przesłuchania.

W odniesieniu do języków używanych w komisji śledczej zastosowanie mają postanowienia art. 138. Jednakże prezydium komisji:

- może ograniczyć zakres tłumaczenia ustnego do języków urzędowych używanych przez osoby biorące udział w pracach, jeśli uzna to za niezbędne dla zachowania poufności, oraz

- podejmuje decyzje w sprawie tłumaczenia pisemnego otrzymanych dokumentów tak, aby komisja mogła szybko i skutecznie wywiązać się ze swoich obowiązków, przy zachowaniu wymaganej tajności i poufności.

8. Przewodniczący komisji śledczej czuwa wraz z jej prezydium nad przestrzeganiem tajnego lub poufnego charakteru prac i uprzedza w tym zakresie jej członków w odpowiednim czasie.

Przypomina on również o treści postanowień art. 2 ust. 2 wyżej wymienionej decyzji. Zastosowanie mają postanowienia części A załącznika VII do Regulaminu.

9. Dokumenty przekazane z zastrzeżeniem charakteru tajnego lub poufnego są badane z zastosowaniem środków technicznych zapewniających osobisty dostęp do tych dokumentów wyłącznie posłom odpowiedzialnym za ich badanie. Posłowie ci zobowiązują się uroczyście, że nie udostępnią żadnej innej osobie informacji tajnych lub poufnych w rozumieniu niniejszego artykułu oraz że użyją ich jedynie w celu przygotowania sprawozdania komisji śledczej. Posiedzenia odbywają się w salach wyposażonych w ten sposób, aby obrady nie mogły być słyszane przez osoby nieupoważnione.

10. Po zakończeniu prac komisja śledcza przedstawia Parlamentowi sprawozdanie dotyczące ich wyników, uwzględniające w razie potrzeby opinie mniejszości, zgodnie z zasadami określonymi w art. 48. Sprawozdanie to jest publikowane.

Na wniosek komisji śledczej Parlament przeprowadza debatę nad sprawozdaniem w trakcie pierwszej sesji miesięcznej następującej po jego przedstawieniu.

⁽¹⁶⁾ Patrz załącznik VIII.

Komisja śledcza może również przedłożyć Parlamentowi projekt zalecenia dla instytucji lub organów Wspólnot Europejskich albo Państw Członkowskich.

11. Przewodniczący Parlamentu zobowiązuje właściwą zgodnie z załącznikiem VI komisję do kontroli działań podjętych na podstawie wyników prac komisji śledczej i, w razie potrzeby, do przygotowania sprawozdania na ten temat. Podejmuje on wszelkie inne środki, jakie uzna za stosowne, w celu zapewnienia podjęcia konkretnych działań w związku z wynikami postępowania.

Zgodnie z art. 177 ust. 2, poprawki mogą być wnoszone wyłącznie do propozycji Konferencji Przewodniczących dotyczącej składu komisji śledczej (ust. 3).

Poprawki nie mogą dotyczyć przedmiotu postępowania ustalonego przez jedną czwartą członków Parlamentu (ust. 3), ani terminu wyznaczonego w ust. 4.

Artykuł 177

Skład komisji

1. Wybór członków komisji i komisji śledczych następuje po wyznaczeniu kandydatów przez grupy polityczne oraz posłów niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedstawia kandydatury Parlamentowi. Skład komisji odzwierciedla w miarę możliwości skład Parlamentu.

W przypadku, gdy poseł zmienia grupę polityczną, zachowuje on miejsce w komisjach parlamentarnych do końca dwuipółrocznej kadencji. Jednakże, jeżeli fakt zmiany grupy politycznej przez jednego z posłów zakłóca równowagę w zakresie reprezentacji różnych opcji politycznych w jednej z komisji, Konferencja Przewodniczących powinna, zgodnie z procedurą, o której mowa w drugim zdaniu ustępu 1, przedstawić nowe propozycje składu tej komisji, przy zachowaniu indywidualnych praw danego posła.

2. Poprawki do propozycji Konferencji Przewodniczących są dopuszczalne pod warunkiem, że przedstawi je co najmniej trzydziestu siedmiu posłów. Decyzję dotyczącą poprawek podejmuje Parlament w głosowaniu tajnym.

3. Za wybranych uznaje się posłów, których nazwiska figurują w propozycjach Konferencji Przewodniczących, ewentualnie zmienionych zgodnie z ust. 2.

4. Jeżeli grupa polityczna nie przedstawi zgodnie z ust. 1 kandydatów do komisji śledczej w terminie ustalonym przez Konferencję Przewodniczących, Konferencja przedstawia Parlamentowi jedynie te kandydatury, które zostały zgłoszone w terminie.

5. Jeżeli pojawią się wakaty, Konferencja Przewodniczących może podjąć tymczasową decyzję o zastąpieniu członków komisji za zgodą posłów, którzy mają objąć wakaty, oraz uwzględniając postanowienia ust. 1.

6. Zmiany te podlegają zatwierdzeniu przez Parlament na następnym posiedzeniu.

Artykuł 178

Zastępcy członków komisji

1. Grupy polityczne i posłowie niezrzeszeni mogą wyznaczyć do każdej komisji stałych zastępców w tej samej liczbie, co liczba członków z poszczególnych grup politycznych oraz posłów niezrzeszonych w danej komisji. Przewodniczący powinien zostać poinformowany o wyznaczeniu zastępców. Stali zastępcy są uprawnieni do uczestnictwa w posiedzeniach komisji, zabierania głosu, a także do głosowania w razie nieobecności członka komisji.

2. Ponadto, w razie nieobecności członka komisji oraz w przypadku, gdy nie wyznaczono jego stałych zastępców lub są oni nieobecni, członek komisji może wyznaczyć do zastępowania go na posiedzeniach innego posła z tej samej grupy politycznej, z prawem do głosowania. Nazwisko zastępcy powinno zostać zgłoszone przewodniczącemu komisji przed rozpoczęciem głosowania.

Ust. 2 stosuje się odpowiednio do posłów niezrzeszonych.

Upředniego zgłoszenia, o którym mowa w ostatnim zdaniu ustępu 2, należy dokonać przed końcem debaty lub przed rozpoczęciem głosowania nad punktem (punktami) obrad, w odniesieniu do których członek komisji wyznaczył zastępcę.

Powyższe postanowienia skoncentrowane są wokół dwóch jasno określonych w tekście zasad:

- grupa polityczna nie może mieć w danej komisji większej liczby stałych zastępców niż członków,
- stałych zastępców członków komisji mogą powoływać wyłącznie grupy polityczne, pod tym tylko warunkiem, że poinformują o tym Przewodniczącego Parlamentu.

Podsumowując:

- status stałego zastępcy zależy jedynie od przynależności do danej grupy politycznej,
- jeśli zmianie ulega liczba członków komisji reprezentujących w niej daną grupę polityczną, takiej samej zmianie ulega maksymalna liczba stałych zastępców, których grupa ta może powołać,
- jeśli poseł zmienia grupę polityczną, nie może on zachować funkcji stałego zastępcy powierzonej mu przez poprzednią grupę,
- członek komisji nie może w żadnym wypadku zastępować innego jej członka należącego do innej grupy politycznej.

Artykuł 179

Kompetencje komisji

1. Komisje stałe mają za zadanie rozpatrywanie spraw powierzonych im przez Parlament bądź, w przerwie między sesjami miesięcznymi, przez Przewodniczącego w imieniu Konferencji Przewodniczących. Zadania komisji tymczasowych i komisji śledczych są określane w momencie ich powoływania. Komisje te nie mogą wydawać opinii dla innych komisji.

(Zob. wykładnię do art. 175.)

2. W przypadku, gdy stała komisja uzna się za niewłaściwą do rozpatrzenia danej sprawy lub też w przypadku sporu kompetencyjnego pomiędzy dwiema lub więcej komisjami stałymi, sprawa przekazywana jest do Konferencji Przewodniczących w terminie czterech tygodni roboczych od ogłoszenia na posiedzeniu plenarnym skierowania sprawy do komisji. Poinformowana o tym zostaje Konferencja Przewodniczących Komisji, która może wydać Konferencji Przewodniczących zalecenie. Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie sześciu tygodni roboczych od chwili zwrócenia się do niej o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego. W przeciwnym wypadku sprawa jest włączana do porządku dziennego kolejnej sesji miesięcznej w celu podjęcia decyzji.

3. Jeżeli w danej kwestii kompetentnych jest kilka komisji, wyznacza się jedną komisję przedmiotowo właściwą oraz komisje opiniodawcze.

Liczba komisji zajmujących się jednocześnie tą samą sprawą nie może jednak przekroczyć trzech, chyba że, w uzasadnionych przypadkach, zapadnie decyzja o odstąpieniu od tej reguły, na warunkach określonych w ust. 1.

4. Dwie lub więcej komisji lub podkomisji mogą przystąpić do wspólnego rozpatrywania spraw leżących w zakresie ich kompetencji, jednak bez możliwości podejmowania decyzji.

5. Za zgodą Prezydium komisja może zlecić jednemu lub kilku swoim członkom misję badawczą lub informacyjną.

Artykuł 180

Komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów

Jedna z komisji powołanych w myśl niniejszego Regulaminu zajmuje się weryfikacją mandatów oraz przygotowaniem decyzji dotyczących sporów wyborczych.

Artykuł 181

Podkomisje

1. Za uprzednią zgodą Konferencji Przewodniczących każda komisja stała lub tymczasowa może, w celu lepszej organizacji swych prac, powołać w swoim obrębie jedną lub kilka podkomisji, określając ich skład w rozumieniu art. 177, oraz kompetencje. Podkomisje składają sprawozdania komisji, która je powołała.

2. Procedurę przyjętą dla komisji stosuje się do podkomisji.

3. Zastępcy mogą zasiadać w podkomisjach na tych samych warunkach, jakie obowiązują w odniesieniu do komisji.

4. Powyższe postanowienia powinny być stosowane tak, aby zapewnić stosunek zależności między podkomisją a komisją, w obrębie której została ona utworzona. W tym celu wszyscy członkowie podkomisji są wybierani spośród członków komisji głównej.

Artykuł 182

Prezydium komisji

1. Na swoim pierwszym posiedzeniu po wyborze członków komisji zgodnie z art. 177, komisja wybiera przewodniczącego oraz, w odrębnych głosowaniach, jednego, dwóch lub trzech wiceprzewodniczących, którzy stanowią prezydium komisji.

2. Jeżeli liczba kandydatów odpowiada liczbie miejsc do obsadzenia, można dokonać wyboru przez aklamację.

W przeciwnym wypadku lub na wniosek jednej szóstej członków komisji odbywa się on w głosowaniu tajnym.

W przypadku tylko jednej kandydatury wyboru dokonuje się bezwzględną większością oddanych głosów, do których zalicza się głosy „za” i głosy „przeciw”.

W przypadku kilku kandydatur w pierwszej turze wyborów wybrany zostaje kandydat, który otrzymał bezwzględną większość oddanych głosów, zdefiniowaną w poprzednim akapicie. W drugiej turze wybrany zostaje kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów. Przy równej liczbie głosów wybrany zostaje kandydat najstarszy wiekiem.

Jeżeli niezbędna jest druga tura wyborów, mogą być przedstawiane nowe kandydatury.

ROZDZIAŁ 2

KOMISJE — ZASADY FUNKCJONOWANIA

Artykuł 183

Posiedzenia komisji

1. Posiedzenia komisji zwoływane są przez ich przewodniczących lub z inicjatywy Przewodniczącego Parlamentu.

2. Komisja i Rada mogą uczestniczyć w posiedzeniach komisji na zaproszenie przewodniczącego komisji wystosowane w jej imieniu.

Na podstawie specjalnej decyzji komisji każda inna osoba może zostać zaproszona do udziału w posiedzeniu i do zabrania głosu.

Analogicznie, decyzję dotyczącą uczestnictwa w posiedzeniach komisji osobistych asystentów posłów pozostawia się w gestii poszczególnych komisji.

Komisja, do której odesłano daną sprawę, może, po uzyskaniu zgody Prezydium, przeprowadzić przesłuchanie biegłych jeśli uzna, że jest ono niezbędne dla właściwego przebiegu prac nad tą sprawą.

Komisje opiniodawcze mogą na własne życzenie uczestniczyć w przesłuchaniu.

3. Z zastrzeżeniem art. 46 ust. 6 posłowie mogą uczestniczyć w posiedzeniach komisji, do których nie należą, bez prawa głosu, o ile komisja nie postanowi inaczej.

Komisja może jednak zezwolić tym posłom na udział w jej pracach z głosem doradczym.

Artykuł 184

Protokoły posiedzeń komisji

Protokół każdego posiedzenia komisji jest doręczany wszystkim jej członkom i przedstawiany do zatwierdzenia przez komisję w trakcie następnego posiedzenia.

Artykuł 185

Głosowanie w komisji

1. Każdy poseł może złożyć poprawki do rozpatrzenia w komisji.

2. Głosowanie w komisji jest ważne, gdy jedna czwarta jej członków jest faktycznie obecna. Jeżeli jednak jedna szóstka członków komisji złoży taki wniosek przed rozpoczęciem głosowania, jest ono ważne gdy uczestniczy w nim większość członków komisji.

3. W komisji głosuje się przez podniesienie ręki, chyba że co najmniej jedna czwarta członków komisji zażąda głosowania imiennego. W takim przypadku głosowanie przeprowadza się zgodnie z art. 160 ust. 2.

4. Przewodniczący komisji bierze udział w debatach i w głosowaniu bez głosu rozstrzygającego.

5. W związku ze złożonymi poprawkami komisja, zamiast przystąpić do głosowania, może zwrócić się do sprawozdawcy o przedstawienie nowego projektu uwzględniającego możliwie jak największą liczbę poprawek. W takim przypadku ustalany jest nowy termin składania poprawek do tego projektu.

Artykuł 186

Zastosowanie przepisów dotyczących posiedzeń plenarnych do posiedzeń komisji

Przepisy art. 11, 12, 13, 16, 17, 140, 141, 143 ust. 1, 146, 148, 150-153, 155, 157 ust. 1, 158, 159, 161, 162, 164-167, 170 i art. 171 stosuje się odpowiednio do posiedzeń komisji.

Artykuł 187

Tura pytań w komisji

Jeśli komisja tak postanowi, tura pytań może zostać przeprowadzona w ramach komisji. Każda komisja sama ustala procedurę obowiązującą w trakcie tury pytań.

ROZDZIAŁ 3

DELEGACJE MIĘDZYPARLAMENTARNE

Artykuł 188

Powoływanie i funkcje delegacji międzyparlamentarnych

1. Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament powołuje stałe delegacje międzyparlamentarne, ustala ich charakter oraz liczbę członków w zależności od zakresu ich działalności. Członkowie delegacji na okres kadencji parlamentarnej wybierani są podczas pierwszej lub drugiej sesji miesięcznej nowo wybranego Parlamentu.

2. Wybór członków delegacji odbywa się po przedstawieniu Konferencji Przewodniczących kandydatów przez grupy polityczne oraz przez posłów niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedkłada Parlamentowi propozycje uwzględniające, w miarę możliwości, potrzebę zapewnienia sprawiedliwej reprezentacji Państw Członkowskich oraz opcji politycznych. Art. 177 ust. 2, 3, 5 i 6 stosuje się.

3. Prezydium delegacji są powoływane z zastosowaniem procedury ustanowionej dla komisji stałych, zgodnie z art. 182.

4. Ogólne kompetencje poszczególnych delegacji są określone przez Parlament, który może je w każdej chwili rozszerzyć lub ograniczyć.

5. Postanowienia wykonawcze dotyczące działalności delegacji są wydawane przez Konferencję Przewodniczących na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Delegacji.

6. Przewodniczący delegacji składa sprawozdanie z jej prac komisji właściwej do spraw zagranicznych i bezpieczeństwa.

Artykuł 189

Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy

1. Organy Parlamentu, w szczególności komisje, współpracują ze swoimi odpowiednikami w Zgromadzeniu

Parlamentarnym Rady Europy w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu zwiększenia efektywności prac oraz uniknięcia dublowania działań.

2. Tryb wprowadzenia w życie powyższych postanowień ustala Konferencja Przewodniczących w porozumieniu z właściwymi organami Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

Artykuł 190

Wspólne komisje parlamentarne

1. Parlament może powoływać wspólne komisje parlamentarne z parlamentami państw stowarzyszonych ze Wspólnotą lub parlamentami państw, z którymi zostały rozpoczęte negocjacje akcesyjne.

Komisje te mogą sporządzać zalecenia pod adresem reprezentowanych w nich parlamentów. Zalecenia skierowane do Parlamentu Europejskiego są przekazywane właściwej komisji, która przedstawia propozycje działań wynikających z otrzymanych zaleceń.

2. Ogólny zakres kompetencji poszczególnych wspólnych komisji parlamentarnych jest określany przez Parlament Europejski oraz przez umowy z państwami trzecimi.

3. Działalność wspólnych komisji parlamentarnych jest regulowana przez procedury przewidziane w danej umowie. Opierają się one na zasadzie równej reprezentacji delegacji Parlamentu Europejskiego i parlamentu partnerskiego.

4. Wspólne komisje parlamentarne przyjmują swój regulamin i przedkładają go do zatwierdzenia przez Prezydium Parlamentu Europejskiego oraz parlamentu partnerskiego.

5. Wybór członków delegacji Parlamentu Europejskiego do wspólnych komisji parlamentarnych, jak również powoływanie prezydiów tych delegacji, odbywają się według procedury ustalonej dla delegacji międzyparlamentarnych.

TYTUŁ VIII**PETYCJE***Artykuł 191***Prawo do składania petycji**

1. Każdy obywatel Unii Europejskiej jak również każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim ma prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu w sprawach objętych zakresem działalności Unii Europejskiej, które dotyczą ich bezpośrednio.

2. Petycje do Parlamentu muszą zawierać nazwisko, obywatelstwo oraz miejsce zamieszkania każdej z osób składających petycję.

3. Petycje muszą być sporządzone w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej.

Petycje sporządzone w innych językach będą rozpatrywane tylko wówczas, gdy autor petycji dołączy ich tłumaczenie lub streszczenie w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej. W pracach nad petycją Parlament opiera się na tym tłumaczeniu lub streszczeniu. W korespondencji z autorem petycji Parlament używa języka urzędowego, w którym zostało sporządzone tłumaczenie lub streszczenie.

4. Petycje, które spełniają warunki przewidziane w ust. 2, są wpisywane do rejestru ogólnego w kolejności ich wpływania. Jeżeli nie spełniają powyższych warunków, pozostawia się je bez biegu. Uzasadnienie decyzji podaje się do wiadomości autorowi petycji.

5. Petycje wpisane do rejestru ogólnego Przewodniczący przekazuje właściwej komisji, która bada, czy ich przedmiot objęty jest zakresem działalności Unii Europejskiej.

6. Petycje uznane przez komisję za niedopuszczalne pozostawia się bez biegu. Decyzja wraz z uzasadnieniem doręczana jest autorowi petycji.

7. W przypadkach przewidzianych w powyższym ustępie komisja może doradzić autorowi petycji, aby zwrócił się do właściwych organów danego Państwa Członkowskiego lub Unii Europejskiej.

8. Petycja jest wpisywana do rejestru publicznego, chyba że autor petycji wnosi, aby była ona rozpatrywana w trybie poufnym.

9. Jeżeli komisja uzna to za stosowne, może przedłożyć kwestię Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

10. Petycje kierowane do Parlamentu przez osoby fizyczne lub prawne, które nie są obywatelami Unii Europejskiej oraz które nie zamieszkują lub nie mają swojej statutowej siedziby na terenie Państwa Członkowskiego, są rejestrowane oraz przechowywane osobno. Co miesiąc Przewodniczący przekazuje zestawienie otrzymanych w poprzednim miesiącu petycji wraz z ich tematami komisji właściwej do rozpatrywania petycji. Komisja może zwrócić się o udostępnienie jej tych petycji, których rozpatrzenie uważa za stosowne.

*Artykuł 192***Rozpatrywanie petycji**

1. Właściwa komisja może postanowić o sporządzeniu sprawozdań lub wyrażeniu w inny sposób swojego stanowiska w sprawie petycji, które uznała za dopuszczalne.

Komisja może zwrócić się do innej komisji, zgodnie z art. 46, o wyrażenie opinii, w szczególności w przypadku petycji dotyczących zmian obowiązujących przepisów prawnych.

2. Tworzy się elektroniczny rejestr umożliwiający obywatelom przyłączenie się do autora petycji poprzez złożenie podpisu elektronicznego pod uznaną za dopuszczalną oraz wpisaną do rejestru petycją.

3. W ramach rozpatrywania petycji lub ustalania stanu faktycznego komisja może przesłuchać osoby składające petycję, zorganizować przesłuchania ogólne lub wysłać swoich członków na miejsce zdarzeń w celu ustalenia faktów.

4. W celu przygotowania opinii komisja może zwrócić się do Komisji o przedstawienie jej dokumentów, przekazanie informacji lub udostępnienie swoich usług.

5. W razie potrzeby komisja przedkłada Parlamentowi do głosowania projekty rezolucji dotyczące rozpatrzonych przez nią petycji.

Komisja może także zwrócić się do Przewodniczącego Parlamentu o przekazanie jej opinii Komisji lub Radzie.

6. Co sześć miesięcy komisja informuje Parlament o swoich pracach.

W szczególności komisja informuje Parlament o środkach podjętych przez Radę lub Komisję w związku z petycjami przekazanymi im przez Parlament.

7. Sygnatariusze petycji są informowani przez Przewodniczącego Parlamentu o podjętych decyzjach oraz ich motywach.

Artykuł 193

Jawność petycji

1. Petycje wpisane do rejestru ogólnego, o którym mowa w art. 191 ust. 4, jak również najważniejsze podjęte decyzje dotyczące trybu ich rozpatrywania, są ogłaszane na posiedzeniu plenarnym. Komunikaty te zamieszczane są w protokole posiedzenia.

2. Tytuł i streszczenie petycji wpisanych do rejestru ogólnego, jak również opinie wydane w wyniku rozpatrywania petycji oraz najistotniejsze decyzje, umieszczane są w publicznie dostępnej bazie danych, o ile autorzy petycji wyrażą na to zgodę. Petycje rozpatrywane w trybie poufnym są umieszczane w archiwum Parlamentu, gdzie są dostępne dla posłów.

TYTUŁ IX

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Artykuł 194

Mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Na początku każdej kadencji Przewodniczący, niezwłocznie po swoim wyborze lub w przypadkach przewidzianych w ust. 8, wzywa do zgłaszania kandydatur na stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich i wyznacza termin ich składania. Wezwanie to jest ogłaszane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Kandydatury muszą mieć poparcie co najmniej trzynastu siedmiu posłów wywodzących się z co najmniej dwóch Państw Członkowskich.

Każdy poseł może udzielić poparcia tylko jednej kandydaturze.

Do kandydatury powinny być dołączone wszelkie dokumenty pozwalające stwierdzić w sposób nie budzący wątpliwości, że kandydat spełnia warunki określone w postanowieniach i ogólnych warunkach wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. Kandydatury są przekazywane właściwej komisji, która może wnioskować o przesłuchanie kandydatów.

Przesłuchania te są otwarte dla wszystkich posłów.

4. Alfabetyczna lista dopuszczonych kandydatur przedkładana jest następnie Parlamentowi do głosowania.

5. Głosowanie jest tajne, a wyboru dokonuje się większością oddanych głosów.

Jeżeli żaden kandydat nie zostanie wybrany w dwóch pierwszych turach głosowania, do następnej przechodzą dwaj kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów w drugiej turze.

W razie równej liczby otrzymanych głosów wybrany zostaje kandydat najstarszy wiekiem.

6. Przed otwarciem głosowania Przewodniczący upewnia się, że obecna jest co najmniej połowa członków Parlamentu.

7. Mianowany kandydat jest niezwłocznie wzywany do złożenia ślubowania przed Trybunałem Sprawiedliwości.

8. Z wyjątkiem przypadków śmierci lub odwołania, Rzecznik Praw Obywatelskich sprawuje swój urząd do momentu przejęcia obowiązków przez jego następcę.

Artykuł 195

Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Decyzja dotycząca postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz postanowienia wykonawcze przyjęte na jej podstawie przez Rzecznika Praw Obywatelskich stanowią załącznik do niniejszego Regulaminu ⁽¹⁷⁾.

2. Zgodnie z art. 3 ust. 6 i 7 wyżej wymienionej decyzji, Rzecznik Praw Obywatelskich informuje Parlament o ujawnionych przez siebie przypadkach niewłaściwego administrowania. Właściwa komisja może sporządzić sprawozdanie na ich temat. Ponadto przedstawia on Parlamentowi na koniec każdej sesji rocznej sprawozdanie o wynikach przeprowadzonych postępowań, zgodnie z art. 3 ust. 8 wspomnianej decyzji. Właściwa komisja sporządza sprawozdanie, które jest przedstawiane Parlamentowi w celu poddania pod dyskusję.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich może również przekazywać właściwej komisji informacje, jeśli wystąpi ona z takim wnioskiem, lub z własnej inicjatywy zabierać przed nią głos.

⁽¹⁷⁾ Patrz załącznik X.

*Artykuł 196***Odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich**

1. Jedna dziesiąta posłów do Parlamentu może złożyć wniosek o odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich, jeżeli przestał on spełniać warunki konieczne do wykonywania jego funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.
2. Wniosek jest przekazywany Rzecznikowi Praw Obywatelskich i właściwej komisji, która w przypadku, gdy większość jej członków uzna wymienione powody odwołania za uzasadnione, przedstawia Parlamentowi sprawozdanie. Na swój wniosek Rzecznik Praw Obywatelskich zostaje wysłuchany przed poddaniem sprawozdania pod głosowanie w

Parlamencie. Po przeprowadzeniu debaty Parlament podejmuje decyzję w głosowaniu tajnym.

3. Przed otwarciem głosowania Przewodniczący upewnia się, że obecna jest co najmniej połowa członków Parlamentu.
4. Jeżeli w głosowaniu poparto odwołanie, a Rzecznik Praw Obywatelskich nie zastosuje się do tej decyzji, Przewodniczący, najpóźniej w trakcie pierwszej po głosowaniu sesji miesięcznej, zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o niezwłoczne wydanie orzeczenia o odwołaniu Rzecznika Praw Obywatelskich.

Rezygnacja Rzecznika Praw Obywatelskich powoduje przerwanie procedury.

TYTUŁ X**SEKRETARIAT PARLAMENTU***Artykuł 197***Sekretariat Generalny**

1. Sekretarz Generalny powoływany przez Prezydium wspomaga Parlament w jego pracach.
Sekretarz Generalny zobowiązuje się uroczyście przed Prezydium do wykonywania swoich obowiązków sumiennie i z zachowaniem całkowitej bezstronności.
2. Sekretarz Generalny Parlamentu kieruje Sekretariatem, o którego składzie i organizacji stanowi Prezydium.

3. Prezydium sporządza schemat organizacyjny Sekretariatu oraz ustanawia przepisy dotyczące statusu administracyjnego i finansowego urzędników i innych pracowników.

Prezydium ustala również kategorie urzędników i pracowników, do których stosują się, w części lub w całości, art. 12-14 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Przewodniczący Parlamentu przekazuje niezbędne informacje właściwym instytucjom Unii Europejskiej.

TYTUŁ XI**KOMPETENCJE DOTYCZĄCE PARTII POLITYCZNYCH NA POZIOMIE EUROPEJSKIM***Artykuł 198***Kompetencje Przewodniczącego**

Przewodniczący reprezentuje Parlament w stosunkach z partiami politycznymi na poziomie europejskim, zgodnie z art. 19 ust. 4.

europejskim oraz w sprawie podziału środków pomiędzy korzystające z nich partie. Prezydium sporządza listę partii korzystających ze środków.

*Artykuł 199***Kompetencje Prezydium**

1. Prezydium podejmuje decyzje w sprawie wniosków o finansowanie złożonych przez partie polityczne na poziomie

2. Prezydium stanowi o ewentualnym zawieszeniu lub ograniczeniu finansowania oraz o ewentualnym ściągnięciu nienależnych kwot.

3. Po zakończeniu roku budżetowego Prezydium zatwierdza końcowe sprawozdania z działalności i końcowe sprawozdania finansowe partii politycznych korzystających ze środków.

4. Na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, Prezydium może przyznać pomoc techniczną partiom politycznym na poziomie europejskim zgodnie z ich propozycjami. Prezydium może delegować na Sekretarza Generalnego uprawnienie do podejmowania niektórych decyzji dotyczących przyznawania pomocy technicznej.

5. We wszystkich przypadkach określonych w ustępach poprzedzających, Prezydium dokonuje czynności na podstawie propozycji Sekretarza Generalnego. Z wyłączeniem przypadków określonych w ust. 1 i 4, Prezydium przed podjęciem decyzji wysłuchuje przedstawicieli zainteresowanej partii politycznej. Prezydium w każdym momencie może zwrócić się do Konferencji Przewodniczących o opinię.

6. Jeżeli Parlament po zbadaniu sprawy stwierdzi, że partia polityczna na poziomie europejskim przestała respektować zasady wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka, wolności podstawowych i państwa prawa Prezydium podejmuje decyzję o zaprzestaniu finansowania tej partii.

Artykuł 200

Kompetencje właściwej komisji i Parlamentu na posiedzeniu plenarnym

1. Na wniosek jednej czwartej członków Parlamentu reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne Przewodniczący, po zasięgnięciu opinii Konferencji Przewodniczących,

zwraca się do właściwej komisji o sprawdzenie czy partia polityczna na poziomie europejskim nadal przestrzega w swoim programie i działalności zasad, na których opiera się Unia Europejska, to znaczy zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i swobód podstawowych, jak również państwa prawa.

2. Przed przedstawieniem projektu decyzji Parlamentowi właściwa komisja wysłuchuje przedstawicieli danej partii politycznej, zwraca się o opinię do komitetu złożonego z niezależnych osobistości przewidzianą w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozważa tę opinię.

3. Parlament większością oddanych głosów przyjmuje projekt decyzji stwierdzającej, że dana partia polityczna przestrzega zasad, o których mowa w ustępie 1 lub że ich nie przestrzega. Poprawki nie są dopuszczalne. W obu przypadkach, jeżeli projekt decyzji nie uzyska większości, uznaje się za przyjętą decyzję przeciwną.

4. Decyzja Parlamentu wywołuje skutki począwszy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ustępie 1.

5. Przewodniczący reprezentuje Parlament w Komitecie złożonym z niezależnych osobistości.

6. Właściwa komisja opracowuje i przedstawia na posiedzeniu plenarnym sprawozdanie, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania tego rozporządzenia, jak również finansowanych działań.

TYTUŁ XII

STOSOWANIE I ZMIANY REGULAMINU

Artykuł 201

Stosowanie Regulaminu

1. W przypadku wątpliwości dotyczących stosowania lub wykładni niniejszego Regulaminu, Przewodniczący może przekazać kwestię właściwej komisji do rozpatrzenia, nie naruszając wcześniej podjętych decyzji w tym zakresie.

W przypadku zgłoszenia wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu na podstawie art. 166, Przewodniczący może również przekazać tę kwestię właściwej komisji.

2. Właściwa komisja podejmuje decyzję co do konieczności wprowadzenia zmian w Regulaminie. W takim przypadku stosuje ona procedurę przewidzianą w art. 202.

3. Jeśli właściwa komisja zadecyduje, że wystarczające będzie dokonanie wykładni obowiązującego Regulaminu, przekazuje ona swoją wykładnię Przewodniczącemu, który

informuje o niej Parlament w czasie następnej sesji miesięcznej.

4. Jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów nie zgadza się z wykładnią właściwej komisji, kwestię przedkłada się Parlamentowi, który podejmuje decyzję większością oddanych głosów w obecności co najmniej jednej trzeciej członków Parlamentu. W razie odrzucenia sprawa przekazywana jest ponownie do komisji.

5. Wykładnie, które nie wzbudziły żadnych sprzeciwów, jak również te, które zostały przyjęte przez Parlament, wpisuje się kursywą w formie uwag do odpowiedniego artykułu lub artykułów Regulaminu.

6. Wykładnie te stanowią precedensy dla przyszłego stosowania i wykładni artykułów, których dotyczą.

7. Regulamin oraz wykładnie są regularnie przeglądane przez właściwą komisję.

8. Jeżeli postanowienia Regulaminu przyznają pewne prawa określonej liczbie posłów, liczba ta zostanie zmieniona z urzędu na najbliższą liczbę całkowitą odpowiadającą temu samemu odsetkowi posłów w przypadku, gdy wzrośnie liczba posłów, w szczególności w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej.

Artykuł 202

Zmiany w Regulaminie

1. Każdy poseł może zaproponować wprowadzenie zmian w niniejszym Regulaminie i w załącznikach do niego dodając, w razie potrzeby, związane uzasadnienia.

Projekty zmian są tłumaczone, drukowane i doręczane, a także przekazywane właściwej komisji, która rozpatruje je i decyduje w kwestii ich przedłożenia Parlamentowi.

Dla potrzeb stosowania art. 150, 151 i art. 155 do rozpatrywania tych propozycji na posiedzeniu plenarnym zawarte w tych artykułach odniesienia do „tekstu pierwotnego” lub do „projektu Komisji” rozumie się jako odnoszące się do obowiązujących postanowień.

2. Poprawki do niniejszego Regulaminu są przyjmowane większością głosów członków Parlamentu.

3. O ile podczas głosowania nie postanowiono inaczej, zmiany w niniejszym Regulaminie i w załącznikach do niego wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszej sesji miesięcznej następującej po ich przyjęciu.

TYTUŁ XIII

POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 203

Sprawy w toku

Z końcem ostatniej przed wyborami sesji miesięcznej Parlamentu wszelkie sprawy będące w toku uznaje się za zamknięte, z zastrzeżeniem postanowień akapitu drugiego niniejszego artykułu.

Na początku każdej kadencji Konferencja Przewodniczących rozstrzyga w sprawie uzasadnionych wniosków komisji parlamentarnych i innych instytucji dotyczących wznowienia lub dalszego rozpatrywania tych spraw.

Postanowień tych nie stosuje się do petycji ani do tekstów nie wymagających decyzji.

Artykuł 204

Układ załączników

Załączniki do niniejszego Regulaminu pogrupowane są w następujących trzech kategoriach:

- a) postanowienia wykonawcze do przewidzianych w Regulaminie procedur przyjęte większością oddanych głosów (załącznik VI);
- b) postanowienia przyjęte w zastosowaniu szczegółowych norm Regulaminu i według przewidzianych w nich procedur i zasad dotyczących wymaganej większości (załączniki I, II, III, IV, V, VII część A i C, IX i XV);
- c) porozumienia międzyinstytucjonalne i inne postanowienia podjęte na podstawie Traktatów i mające zastosowanie w Parlamencie lub istotne dla jego funkcjonowania. O załączeniu takich postanowień do Regulaminu stanowi Parlament większością oddanych głosów na podstawie propozycji właściwej komisji (załączniki VII część B, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV i XVI).

ZAŁĄCZNIK I

PRZEPISY WYKONAWCZE DO ART. 9 UST. 1 — PRZEJRZYŚĆ I KORZYŚCI FINANSOWE POSŁÓW

Artykuł 1

1. Poseł, który ma bezpośredni interes finansowy w sprawie będącej przedmiotem dyskusji, zgłasza ustnie ten fakt zanim zabierze głos przed Parlamentem lub jednym z jego organów albo gdy zostanie wyznaczony do pełnienia funkcji sprawozdawcy.
2. Przed oficjalnym objęciem mandatu w Parlamencie lub w jednym z jego organów, zgodnie z art. 12, 182 lub art. 188 ust. 2 Regulaminu, lub też przed wzięciem udziału w oficjalnej delegacji, zgodnie z art. 64 lub art. 188 ust. 2 Regulaminu, poseł jest zobowiązany do należytego wypełnienia oświadczenia, o którym mowa w art. 2.

Artykuł 2

Kwestorzy prowadzą rejestr, w którym posłowie składają osobiste, szczegółowe oświadczenia dotyczące:

- a) ich działalności zawodowej oraz każdej innej funkcji lub działalności, z tytułu której otrzymują wynagrodzenie;
- b) wsparcia finansowego w postaci udostępnienia personelu lub sprzętu, niezależnego od środków przyznanych przez Parlament, udzielonego posłom w ramach ich działalności politycznej przez osoby trzecie, ze wskazaniem tożsamości tych osób.

W czasie wykonywania mandatu posłowie wstrzymują się od przyjmowania prezentów lub czerpania innych korzyści.

Oświadczenia do rejestru są składane na osobistą odpowiedzialność posłów i muszą być co roku aktualizowane.

Prezydium może okresowo sporządzać spis elementów, które powinny być jego zdaniem ujęte w rejestrze.

Jeżeli po otrzymaniu stosownego wezwania poseł nie wywiązuje się z obowiązku złożenia oświadczenia określonego punktach a) i b), Przewodniczący wzywa go ponownie do jego dostarczenia w terminie dwóch miesięcy. Jeżeli poseł nie złoży oświadczenia w tym terminie, jego nazwisko wraz z adnotacją o dopuszczeniu się uchybienia zostanie wymienione w protokole z pierwszego dnia każdej sesji miesięcznej następującej po przekroczeniu terminu. Jeśli po opublikowaniu adnotacji o uchybieniu poseł nadal odmawia złożenia oświadczenia, Przewodniczący stosuje postanowienia zawarte w art. 147 Regulaminu w celu zawieszenia go w pełnieniu funkcji.

Prezydium zespołów poselskich, zarówno międzypartyjnych jak i innych nieformalnych grup poselskich, mają obowiązek składania oświadczeń dotyczących każdego rodzaju wsparcia, czy to w formie pieniężnej, czy w innej postaci (np. wykonywania prac sekretarskich), które, o ile zostało udzielone posłowi indywidualnie, powinno zostać zgłoszone na mocy niniejszego artykułu.

Kwestorzy są zobowiązani do prowadzenia rejestru i ustalania zasad zgłaszania przez zespoły oświadczeń dotyczących każdego rodzaju wsparcia z zewnątrz.

Artykuł 3

Rejestr jest jawny.

Rejestr może być udostępniony do wglądu w formie elektronicznej.

Artykuł 4

W oczekiwaniu na zastąpienie różnorodnych przepisów krajowych przez przepisy o wykonywaniu mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, w sprawach związanych z oświadczeniami majątkowymi posłowie podlegają przepisom obowiązującym w Państwach Członkowskich, w których zostali wybrani.

OZAŁĄCZNIK II

PRZEBIEG TURU PYTAŃ PRZEWIDZIANEJ W ART. 109

A. WYTYCZNE

1. Pytania są dopuszczalne pod warunkiem, że:
 - są związane i sformułowane w sposób pozwalający na udzielenie krótkiej odpowiedzi,
 - dotyczą uprawnień i obowiązków Komisji i Rady oraz mają związek z interesem ogólnym,
 - nie wymagają od instytucji, do której są skierowane, uprzedniego wykonywania analiz ani szeroko zakrojonych badań,
 - są precyzyjnie sformułowane i odnoszą się do konkretnej sprawy,
 - nie zawierają żadnego twierdzenia ani oceny,
 - nie dotyczą spraw o charakterze ściśle osobistym,
 - nie mają na celu uzyskania dokumentów lub informacji statystycznych,
 - są przedstawione w formie pytającej.
2. Nie jest dopuszczalne pytanie w sprawie wpisanej już do porządku dziennego i mającej być przedmiotem dyskusji z udziałem zainteresowanej instytucji.
3. Pytanie nie jest dopuszczalne, jeżeli identyczne lub podobne pytanie zostało już postawione i udzielono na nie odpowiedzi w ciągu ostatnich trzech miesięcy, chyba że pojawią się nowe fakty lub autor pytania chce otrzymać dodatkowe informacje. W pierwszym przypadku autorowi przekazuje się kopię pytania i odpowiedzi.

Pytania uzupełniające

4. Po uzyskaniu odpowiedzi każdy poseł może zadać pytanie uzupełniające do każdego pytania. Poseł może zadać najwyżej dwa pytania uzupełniające.
5. Pytania uzupełniające muszą spełniać warunki zawarte w niniejszych wytycznych.
6. Przewodniczący podejmuje decyzję o dopuszczalności pytań uzupełniających i ogranicza ich liczbę w taki sposób, aby każdy poseł mógł otrzymać odpowiedź na zadane pytanie.

Przewodniczący nie ma obowiązku dopuszczania pytań uzupełniających nawet, gdy spełniają one wymienione wyżej warunki dopuszczalności, jeżeli:

- a) pytanie mogłoby zakłócić prawidłowy przebieg tury pytań; lub
- b) kwestia główna, do której odnosi się pytanie uzupełniające, została wystarczająco wyjaśniona przez inne pytania uzupełniające; lub
- c) pytanie uzupełniające nie ma bezpośredniego związku z pytaniem głównym.

Odpowiedzi na pytania

7. Instytucja, do której skierowano pytania, dba o to, aby jej odpowiedzi były zwięzłe i rzeczowe.
8. Jeśli treść pytań na to pozwala, Przewodniczący, po uprzednim zasięgnięciu opinii autorów pytań, może zdecydować, że instytucja powinna udzielić na nie odpowiedzi łącznej.
9. Odpowiedzi na pytania udziela się wyłącznie w obecności ich autora, chyba że przed rozpoczęciem tury pytań autor przekaże Przewodniczącemu na piśmie nazwisko swojego zastępcy.
10. Jeśli autor pytania lub jego zastępca są nieobecni, pytanie pozostawia się bez odpowiedzi.
11. Jeśli poseł złożył pytanie, ale ani on, ani jego zastępca nie są obecni podczas tury pytań, Przewodniczący przypomina posłowi pisemnie o obowiązku stawienia się lub zapewnienia zastępcy. Jeśli w ciągu dwunastu miesięcy Przewodniczący jest zmuszony wystosować takie upomnienie trzykrotnie, poseł traci na sześć miesięcy prawo do składania pytań w ramach tury pytań.
12. Na pytania, na które nie udzielono odpowiedzi z braku czasu, odpowiada się zgodnie z art. 110 ust. 4 akapit pierwszy, chyba że autor pytania wnioskuje o zastosowanie art. 110 ust. 3.
13. Do procedury dotyczącej odpowiedzi pisemnych stosuje się postanowienia art. 110 ust. 3 i 5.

Terminy

14. Pytania powinny być złożone najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem tury pytań. Pytania, które nie zostały złożone w tym terminie, mogą być rozpatrywane w trakcie tury pytań o ile instytucja, do której są skierowane, wyrazi na to zgodę.

Dopuszczone pytania są doręczane posłom i przekazywane instytucjom, do których są skierowane.

Podział

15. Tura pytań do Komisji może zostać podzielona za jej zgodą na oddzielne tury pytań skierowanych do poszczególnych członków Komisji.

Tura pytań do Rady może zostać podzielona za jej zgodą na tury pytań do Prezydencji Unii Europejskiej, do wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa lub do przewodniczącego Eurogrupy. Może również zostać wprowadzony podział tematyczny.

B. Zalecenia

(wyciąg z rezolucji Parlamentu z 13 listopada 1986 r.)

Parlament Europejski,

1. pragnie, aby wytyczne dotyczące przebiegu tury pytań zawarte w art. 43 ⁽¹⁾ Regulaminu, a w szczególności w ust. 1 wytycznych dotyczących warunków dopuszczalności pytań, były ściślej stosowane;

2. zaleca częstsze korzystanie z uprawnienia przyznanego Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego na mocy art. 43 ust. 3 ⁽²⁾ Regulaminu do tematycznego grupowania pytań przewidzianych na turę pytań; uważa jednak, że tego typu grupowaniu powinny podlegać wyłącznie pytania umieszczone w pierwszej części listy pytań złożonych w trakcie danej sesji miesięcznej;

⁽¹⁾ Obecnie art. 109.

⁽²⁾ Obecnie art. 109 ust. 3.

3. odnośnie pytań uzupełniających zaleca, aby Przewodniczący przyjął za ogólną zasadę przyznanie autorowi pytania głównego prawa do jednego pytania uzupełniającego, natomiast posłom, w szczególności tym, którzy wywodzą się z innej grupy politycznej i/lub Państwa Członkowskiego niż autor pytania głównego, do jednego lub co najwyżej dwóch pytań uzupełniających; przypomina również, że pytania uzupełniające powinny być związane i przedstawione w formie pytającej oraz zaleca, aby nie przekraczały one 30 sekund;

 4. zachęca Komisję i Radę do dbania o zwięzłość i rzeczowość odpowiedzi, zgodnie z ust. 7 wytycznych.
-

ZAŁĄCZNIK III

**WYTYCZNE I OGÓLNE KRYTERIA WYBORU TEMATÓW WPISYWANYCH DO PORZĄDKU
DZIENNEGO DEBAT NAD PRZYPADKAMI ŁAMANIA PRAW CZŁOWIEKA, ZASAD DEMOKRACJI I
PAŃSTWA PRAWA, PRZEWDZIANYCH W ART. 115****Zasady podstawowe**

1. Za priorytetowe uznaje się projekty rezolucji umożliwiające Parlamentowi wyrażenie poprzez głosowanie stanowiska w odniesieniu do Rady, Komisji, Państw Członkowskich, innych państw lub organizacji międzynarodowych na temat określonego wydarzenia, o ile jedyną sesją miesięczną Parlamentu Europejskiego, w czasie której może się odbyć głosowanie zanim wydarzenie nastąpi, jest bieżąca sesja miesięczna.
2. Projekty rezolucji nie mogą przekraczać pięciuset słów.
3. Tematy mające związek z kompetencjami Unii Europejskiej przewidzianymi w Traktacie uznaje się za priorytetowe pod warunkiem, że są to tematy najwyższej wagi.
4. Liczba wybranych tematów powinna umożliwić dyskusję odpowiednią do ich znaczenia i nie może przekraczać trzech, włącznie z podrozdziałami.

Kryteria

5. Kryteria pierwszeństwa, wedle których ustala się listę tematów do wpisania do porządku dziennego debat nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa są przekazywane do wiadomości Parlamentu i grup politycznych.

Ograniczanie i przydzielanie czasu wypowiedzi

6. Dla lepszego wykorzystania czasu pozostającego do dyspozycji, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, uzgadnia z Radą i Komisją ograniczenie czasu przewidzianego na ewentualne wypowiedzi tych dwóch instytucji w trakcie debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa.

Termin składania poprawek

7. Termin składania poprawek do projektów rezolucji powinien być ustalony w taki sposób, aby pomiędzy doręczeniem tekstu poprawek w językach urzędowych a dyskusją nad projektami rezolucji posłowie i grupy polityczne mieli czas na należyte zapoznanie się z poprawkami.

ZAŁĄCZNIK IV

**PROCEDURA STOSOWANA PRZY ROZPATRYWANIU BUDŻETU OGÓLNEGO UNII EUROPEJSKIEJ
ORAZ BUDŻETÓW DODATKOWYCH**

Artykuł 1

Dokumenty z posiedzeń

1. Drukowane i doręczane są następujące dokumenty:
 - a) komunikat Komisji dotyczący maksymalnej stopy wzrostu przewidzianej w art. 78 ust. 9 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA;
 - b) propozycja Komisji lub Rady mająca na celu ustalenie nowej stopy wzrostu;
 - c) sprawozdanie Rady z rozpatrywania przez nią poprawek i proponowanych zmian w projekcie budżetu przyjętych przez Parlament;
 - d) wniesione przez Radę zmiany do przyjętych przez Parlament poprawek do projektu budżetu;
 - e) stanowisko Rady odnośnie ustalenia nowej maksymalnej stopy wzrostu;
 - f) nowy projekt budżetu sporządzony zgodnie z art. 78 ust. 8 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 8 Traktatu WE i art. 177 ust. 8 Traktatu EWEA;
 - g) projekty decyzji odnoszące się do kwot miesięcznego prowizorium budżetowego przewidzianego w art. 78 b Traktatu EWWiS, art. 273 Traktatu WE i art. 178 Traktatu EWEA.
2. Dokumenty te są przesyłane przedmiotowo właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wydać opinię.
3. Przewodniczący wyznacza termin w jakim komisje, które zamierzają wydać opinię, powinny przekazać ją przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 2

Stopy wzrostu

1. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może przedstawić i omówić projekty decyzji mających na celu ustalenie nowej maksymalnej stopy wzrostu.
2. Projekty te są dopuszczalne, jeżeli zostaną przedstawione na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu siedmiu posłów lub też przedstawione w imieniu grupy politycznej lub komisji.
3. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów.
4. Przedmiotowo właściwa komisja sporządza sprawozdanie dotyczące projektów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.
5. Następnie Parlament głosuje nad projektami.

Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów.

Gdy Rada powiadomi Parlament o swojej zgodzie na ustalenie nowej stopy wzrostu, Przewodniczący ogłasza przyjętą w ten sposób zmianę stopy wzrostu na posiedzeniu plenarnym.

W przeciwnym przypadku stanowisko Rady jest odsyłane do przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 3

Rozpatrywanie projektu budżetu — pierwszy etap

1. Zgodnie z określonymi poniżej zasadami każdy poseł może złożyć oraz przedstawić:

- projekty poprawek do projektu budżetu,
- propozycje zmian w projekcie budżetu.

2. Propozycje poprawek są dopuszczalne, jeżeli zostały złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu siedmiu posłów albo przedłożone w imieniu grupy politycznej lub komisji, określają pozycje budżetowe, których dotyczą oraz zapewniają przestrzeganie zasady równowagi przychodów i wydatków. Projekty poprawek zawierają wszelkie użyteczne informacje do zamieszczenia w uwagach do danej pozycji budżetowej.

Powyższe postanowienia stosuje się również do propozycji zmian.

Do wszystkich projektów poprawek i wszystkich propozycji zmian w projekcie budżetu dołączane są pisemne uzasadnienia.

3. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów poprawek i propozycji zmian.

Przewodniczący wyznacza dwa terminy składania projektów poprawek i propozycji zmian: jeden przed, a drugi po przyjęciu sprawozdania przez przedmiotowo właściwą komisję.

4. Przedmiotowo właściwa komisja wydaje opinię na temat złożonych tekstów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.

Projekty poprawek oraz propozycje zmian, które zostały odrzucone przez przedmiotowo właściwą komisję, są poddawane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym jedynie wówczas, gdy komisja lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów złoży odpowiedni wniosek na piśmie w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego. Termin ten nie może być w żadnym wypadku krótszy niż dwadzieścia cztery godziny przed rozpoczęciem głosowania.

5. Projekty poprawek do preliminarza budżetowego Parlamentu Europejskiego zbieżne z projektami odrzuconymi wcześniej przez Parlament na etapie ustalania preliminarza są poddawane pod dyskusję jedynie wówczas, gdy właściwa przedmiotowo komisja wyrazi pozytywną opinię.

6. Na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 51 ust. 2 Regulaminu, Parlament stanowi w oddzielnych, następujących po sobie głosowaniach w sprawie:

- projektów poprawek i propozycji zmian,
- sekcji projektu budżetu,
- projektów rezolucji odnoszących się do projektu budżetu.

Art. 155 ust. 4-8 Regulaminu stosuje się.

7. Artykuły, rozdziały, tytuły i sekcje projektu budżetu, do których nie wniesiono projektów poprawek lub propozycji zmian uznaje się za przyjęte.

8. Do przyjęcia projektów poprawek wymagana jest większość głosów członków Parlamentu.

Do przyjęcia propozycji zmian wymagana jest większość oddanych głosów.

9. Jeśli poprawki przyjęte przez Parlament spowodują w projekcie budżetu zwiększenie wydatków przekraczające przewidzianą maksymalną stopę wzrostu, przedmiotowo właściwa komisja przedstawia Parlamentowi propozycję nowej maksymalnej stopy wzrostu, zgodnie z art. 78 ust. 9 ostatni akapit Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA. Głosowanie nad tą propozycją odbywa się po głosowaniu nad poszczególnymi

sekcjami projektu budżetu. Parlament podejmuje decyzję większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów. W przypadku odrzucenia propozycji projekt budżetu jest odsyłany przedmiotowo właściwej komisji.

10. Jeśli Parlament nie wprowadził poprawek do projektu budżetu ani nie przyjął propozycji zmian lub propozycji odrzucenia projektu budżetu, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że budżet został ostatecznie przyjęty.

Jeśli Parlament wniósł poprawki do budżetu lub przyjął propozycje zmian, projekt budżetu, poprawiony lub z dołączonymi propozycjami zmian, przekazywany jest wraz z uzasadnieniami Radzie i Komisji.

11. Rada i Komisja otrzymują protokół z przebiegu posiedzenia, w czasie którego Parlament głosował nad projektem budżetu.

Artykuł 4

Ostateczne przyjęcie budżetu po pierwszym czytaniu

Jeżeli Rada powiadomi Parlament, że nie zmieniła jego poprawek oraz że przyjęła jego propozycje zmian lub nie odrzuciła ich, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu, że budżet został ostatecznie przyjęty. Przewodniczący zarządza publikację budżetu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Rozpatrywanie uwag Rady — drugi etap

1. Jeżeli Rada zmieniła jedną lub więcej poprawek przyjętych przez Parlament, zmieniony przez Radę tekst jest odsyłany do przedmiotowo właściwej komisji.

2. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może złożyć i przedstawić projekty poprawek do zmienionego przez Radę tekstu.

3. Projekty te są dopuszczalne, jeśli zostaną złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu siedmiu posłów lub przedłożone w imieniu komisji oraz jeśli zapewniają przestrzeganie zasady równowagi przychodów i wydatków. Art. 46 ust. 5 Regulaminu nie stosuje się.

Projekty poprawek są dopuszczalne jedynie wtedy, gdy odnoszą się do tekstu zmienionego przez Radę.

4. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów poprawek.

5. Przedmiotowo właściwa komisja wypowiada się na temat tekstów zmienionych przez Radę i opiniuje projekty poprawek do tych tekstów.

6. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 4 akapit drugi, podczas posiedzenia plenarnego poddaje się pod głosowanie projekty poprawek do tekstów zmienionych przez Radę. Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów. Przyjęcie tych projektów powoduje odrzucenie tekstu zmienionego przez Radę, natomiast ich odrzucenie jest jednoznaczne z przyjęciem tekstu zmienionego przez Radę.

7. Sprawozdanie Rady dotyczące wyników rozpatrywania propozycji zmian przyjętych przez Parlament jest przedmiotem debaty, która może zakończyć się głosowaniem nad propozycją rezolucji.

8. Po zakończeniu procedury przewidzianej w niniejszym artykule, z zastrzeżeniem postanowień art. 6, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że budżet został ostatecznie przyjęty. Przewodniczący zarządza publikację budżetu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 6

Odrzucenie projektu budżetu w całości

1. Komisja lub co najmniej trzydziestu siedmiu posłów może z ważnych powodów złożyć propozycję odrzucenia projektu budżetu w całości. Taka propozycja jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zawiera pisemne uzasadnienie i została złożona w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego. Przyczyny odrzucenia nie mogą być ze sobą sprzeczne.

2. Przedmiotowo właściwa komisja opiniuje taką propozycję przed poddaniem jej pod głosowanie na posiedzeniu Parlamentu.

Parlament stanowi większością głosów swoich członków i dwóch trzecich oddanych głosów. Przyjęcie propozycji powoduje odesłanie projektu budżetu do Rady.

Artykuł 7

Miesięczne prowizorium budżetowe

1. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może złożyć projekt decyzji odmiennej od decyzji Rady, upoważniającej do wydatkowania kwot przekraczających miesięczne prowizorium budżetowe na cele inne niż wynikające obowiązkowo z Traktatów lub innych aktów przyjętych na ich podstawie.

2. Projekty są dopuszczalne jedynie, gdy zostaną złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu siedmiu posłów albo przedłożone przez grupę polityczną lub komisję i zawierają uzasadnienie.

3. Właściwa komisja wydaje opinię na temat złożonych tekstów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.

4. Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów.

Artykuł 8

Procedura stosowana przy opracowywaniu preliminarza budżetowego Parlamentu

1. W kwestiach związanych z budżetem Parlamentu Prezydium i komisja budżetowa podejmują w kolejnych fazach decyzje w zakresie:

- a) schematu organizacyjnego;
- b) wstępnego projektu i projektu preliminarza budżetowego.

2. Decyzje dotyczące schematu organizacyjnego podejmuje się zgodnie z następującą procedurą:

- a) Prezydium sporządza schemat organizacyjny na każdy rok budżetowy;
- b) ewentualnie wszczyna się postępowanie uzgadniające pomiędzy Prezydium i komisją budżetową w sytuacji, gdy jej opinia różni się od pierwotnych decyzji Prezydium;
- c) na zakończenie postępowania Prezydium podejmuje ostateczną decyzję w sprawie preliminarza budżetowego dla schematu organizacyjnego, zgodnie z art. 197 ust. 3 Regulaminu, nie uchybiając decyzjom podjętym zgodnie z art. 272 Traktatu WE.

3. Procedura przygotowawcza dotycząca samego preliminarza rozpoczyna się z chwilą ostatecznego przyjęcia schematu organizacyjnego przez Prezydium. Etapy tej procedury odpowiadają etapom opisanym w art. 73 Regulaminu, to znaczy:

- a) Prezydium opracowuje wstępny projekt dochodów i wydatków (ust. 1);
 - b) komisja budżetowa opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków (ust. 2);
 - c) jeżeli stanowiska komisji budżetowej i Prezydium znacznie się różnią, wszczyna się postępowanie uzgadniające.
-

ZAŁĄCZNIK V

**PROCEDURA ROZPATRYWANIA I PODEJMOWANIA DECYZJI W SPRAWIE UDZIELENIA
ABSOLUTORIUM BUDŻETOWEGO**

Artykuł 1

Dokumenty

1. Drukowane i doręczane są następujące dokumenty:
 - a) księgi dochodów i wydatków, analiza zarządzania finansami oraz bilans, dostarczone przez Komisję;
 - b) sprawozdanie roczne oraz sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami instytucji;
 - c) dostarczone przez Trybunał Obrachunkowy na podstawie art. 248 Traktatu WE oświadczenie zapewniające o wiarygodności ksiąg dochodów i wydatków oraz legalności i prawidłowości zawartych w nich operacji finansowych;
 - d) zalecenie Rady.
2. Dokumenty te są przesyłane przedmiotowo właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wydać swoją opinię.
3. Przewodniczący wyznacza termin, w jakim komisje, które zamierzają wydać opinię, powinny ją przekazać przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 2

Rozpatrywanie sprawozdania

1. Zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego, Parlament analizuje sprawozdanie przedmiotowo właściwej komisji dotyczące udzielenia absolutorium budżetowego najpóźniej do 30 kwietnia roku następującego po przyjęciu rocznego sprawozdania Trybunału Obrachunkowego.
2. Jeżeli przepisy niniejszego załącznika nie stanowią inaczej, zastosowanie mają artykuły Regulaminu Parlamentu odnoszące się do poprawek oraz głosowania.

Artykuł 3

Treść sprawozdania

1. Sporządzone przez przedmiotowo właściwą komisję sprawozdanie dotyczące absolutorium budżetowego zawiera:
 - a) projekt decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego lub o odroczeniu decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego (głosowanie w trakcie kwietniowej sesji miesięcznej) lub projekt decyzji o udzieleniu lub o odmowie udzielenia absolutorium budżetowego (głosowanie w trakcie październikowej sesji miesięcznej);
 - b) projekt decyzji o zamknięciu ksiąg dochodów i wydatków, jak też aktywów i pasywów Wspólnoty;
 - c) propozycję rezolucji zawierającą uwagi do projektu decyzji, o którym mowa w pkt a), obejmującą zarówno ocenę zarządzania finansami przez Komisję w bieżącym roku budżetowym jak i uwagi na temat realizacji wydatków w przyszłości;
 - d) w załączeniu: listę dokumentów otrzymanych od Komisji oraz dokumentów, o które wnioskowano, a które nie zostały dostarczone;
 - e) opinie zainteresowanych komisji.

2. W przypadku, gdy przedmiotowo właściwa komisja proponuje odroczenie decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego, propozycja rezolucji dodatkowo określa między innymi:

- a) przyczyny odroczenia decyzji;
- b) dodatkowe działania, których podjęcia oczekuje się od Komisji i ich terminy;
- c) dokumenty niezbędne Parlamentowi do podjęcia decyzji z pełnym rozeznaniem.

Artykuł 4

Rozpatrywanie i głosowanie w Parlamencie

1. Sprawozdanie właściwej komisji dotyczące absolutorium budżetowego jest wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po jego złożeniu.
2. Dopuszczalne są jedynie poprawki do propozycji rezolucji złożonej zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt c).
3. Projekty decyzji oraz propozycja rezolucji są poddawane pod głosowanie w kolejności ustalonej w art. 3, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień art. 5.
4. Parlament stanowi większością oddanych głosów, zgodnie z art. 198 Traktatu WE.

Artykuł 5

Warianty procedury

1. Głosowanie w trakcie kwietniowej sesji miesięcznej:

W pierwszej fazie procedury sprawozdanie dotyczące absolutorium zawiera propozycję udzielenia absolutorium lub odroczenia decyzji w sprawie absolutorium.

- a) Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium uzyska większość głosów, absolutorium zostaje udzielone. Oznacza to jednocześnie zamknięcie księgi dochodów i wydatków.

Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium nie uzyska większości, decyzję w sprawie absolutorium uznaje się za odroczoną, a przedmiotowo właściwa komisja przedstawia w terminie sześciu miesięcy nowe sprawozdanie zawierające nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium.

- b) Jeżeli propozycja odroczenia decyzji w sprawie absolutorium zostanie przyjęta, właściwa komisja przedstawia w terminie sześciu miesięcy nowe sprawozdanie zawierające nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium. W tym przypadku zamknięcie księgi dochodów i wydatków zostaje także odroczone, a propozycja w tej kwestii jest ponownie przedkładana wraz z nowym sprawozdaniem.

Jeżeli propozycja odroczenia decyzji w sprawie absolutorium nie uzyska większości, absolutorium uznaje się za udzielone. W tym przypadku decyzja jest równoznaczna z zamknięciem księgi dochodów i wydatków. Propozycja rezolucji nadal może zostać poddana pod głosowanie.

2. Głosowanie w trakcie październikowej sesji miesięcznej.

W drugiej fazie procedury sprawozdanie dotyczące absolutorium zawiera propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium.

- a) Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium uzyska większość, absolutorium zostaje udzielone. Oznacza to jednocześnie zamknięcie księgi dochodów i wydatków.

Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium budżetowego nie uzyska większości, oznacza to odmowę udzielenia absolutorium. W czasie następnej sesji miesięcznej, na której przedstawiana jest formalna propozycja zamknięcia księgi dochodów i wydatków za bieżący rok budżetowy, Komisja jest proszona o złożenie oświadczenia.

- b) Jeżeli propozycja odmowy udzielenia absolutorium uzyska większość, w czasie następnej sesji miesięcznej, w trakcie której Komisja jest proszona o złożenie oświadczenia, przedstawiana jest formalna propozycja zamknięcia księgi dochodów i wydatków za bieżący rok budżetowy.

Jeżeli propozycja odmowy udzielenia absolutorium budżetowego nie uzyska większości, absolutorium uznaje się za udzielone. W tym przypadku decyzja jest równoznaczna z zamknięciem księgi dochodów i wydatków. Propozycja rezolucji nadal może zostać poddana pod głosowanie.

3. Jeśli propozycja rezolucji lub propozycja odnosząca się do zamknięcia księgi dochodów i wydatków zawiera postanowienia sprzeczne z wynikiem głosowania Parlamentu w sprawie absolutorium, Przewodniczący, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego przedmiotowo właściwej komisji, może odroczyć głosowanie i ustalić nowy termin składania poprawek.

Artykuł 6

Wdrażanie decyzji odnoszących się do absolutorium

1. Przewodniczący przekazuje Komisji oraz każdej innej instytucji wszystkie decyzje i rezolucje Parlamentu przyjęte zgodnie z art. 3. Przewodniczący zarządza ich ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, w serii L (legislacyjnej).
 2. Właściwa komisja przygotowuje co najmniej raz do roku sprawozdanie dla Parlamentu dotyczące działań podjętych przez instytucje w następstwie uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium oraz innych uwag zawartych w rezolucjach Parlamentu dotyczących wykonania budżetu.
 3. Działając w imieniu Parlamentu Przewodniczący może wystąpić, na podstawie sprawozdania komisji odpowiedzialnej za kontrolę budżetową, do Trybunału Sprawiedliwości ze skargą przeciwko danej instytucji o niewykonanie zobowiązań wynikających z uwag do decyzji w sprawie absolutorium lub do innych rezolucji dotyczących realizacji wydatków, zgodnie z art. 232 Traktatu WE.
-

ZAŁĄCZNIK VI

UPRAWNIENIA STAŁYCH KOMISJI PARLAMENTARNYCH ⁽¹⁾

I. Komisja Spraw Zagranicznych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO). W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw bezpieczeństwa i obrony;
- 2) stosunków z innymi instytucjami i organami UE, z ONZ oraz z innymi organizacjami międzynarodowymi i zgromadzeniami międzyparlamentarnymi w sprawach objętych w zakresie jej kompetencji;
- 3) wzmocnienia stosunków politycznych z krajami trzecimi, w szczególności z krajami leżącymi w bezpośrednim sąsiedztwie Unii, poprzez szeroko zakrojone programy współpracy i pomocy lub poprzez porozumienia międzynarodowe, takie jak porozumienia stowarzyszeniowe i umowy o partnerstwie;
- 4) otwierania, monitorowania oraz finalizowania negocjacji dotyczących przystąpienia państw europejskich do Unii;
- 5) kwestii dotyczących praw człowieka, ochrony mniejszości i promowania wartości demokratycznych w krajach trzecich. W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw praw człowieka. Posłowie z innych komisji i organów kompetentnych w tym zakresie są zapraszani do uczestnictwa w posiedzeniach tej podkomisji, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów.

Komisja ta zapewnia koordynację prac wspólnych komisji parlamentarnych i parlamentarnych komisji do spraw współpracy, jak też delegacji międzyparlamentarnych, delegacji ad hoc i misji obserwacji wyborów objętych zakresem jej kompetencji.

II. Komisja Rozwoju

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) promowania, realizacji i monitorowania polityki rozwoju i współpracy Unii, a zwłaszcza:
 - a) dialogu politycznego z krajami rozwijającymi się, zarówno dwustronnego jak i w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych i na płaszczyźnie międzyparlamentarnej;
 - b) pomocy dla krajów rozwijających się i porozumień o współpracy z nimi;
 - c) promowania wartości demokratycznych, dobrego zarządzania i praw człowieka w krajach rozwijających się;
- 2) kwestii związanych z Porozumieniem o Partnerstwie AKP-UE i stosunków z właściwymi organami;
- 3) zaangażowania Parlamentu w misje obserwacji wyborów, w razie potrzeby we współpracy z innymi właściwymi komisjami i delegacjami.

Komisja koordynuje pracę delegacji międzyparlamentarnych i delegacji ad hoc objętych zakresem jej kompetencji.

⁽¹⁾ Przyjęte decyzją Parlamentu z dnia 29 stycznia 2004 r.

III. Komisja Handlu Międzynarodowego

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

kwestii związanych z tworzeniem i wdrażaniem wspólnej polityki handlowej Unii oraz jej zewnętrznymi stosunkami gospodarczymi, a w szczególności:

- 1) stosunków finansowych, gospodarczych i handlowych z krajami trzecimi i organizacjami regionalnymi;
- 2) środków harmonizacji technicznej lub standaryzacji w dziedzinach objętych instrumentami prawa międzynarodowego;
- 3) stosunków z właściwymi organizacjami międzynarodowymi oraz z organizacjami promującymi integrację gospodarczą i handlową na poziomie regionalnym poza Unią;
- 4) stosunków ze Światową Organizacją Handlu, również w jej wymiarze parlamentarnym.

Komisja pozostaje w kontakcie z właściwymi delegacjami międzyparlamentarnymi i delegacjami ad hoc w zakresie gospodarczych i handlowych aspektów stosunków z krajami trzecimi.

IV. Komisja Budżetowa

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) wieloletnich ram finansowych dochodów i wydatków Unii oraz systemu środków własnych Unii;
- 2) prerogatyw budżetowych Parlamentu, a mianowicie budżetu Unii, jak również negocjowania i wdrażania porozumień międzyinstytucjonalnych w tej dziedzinie;
- 3) preliminarzy Parlamentu, zgodnie z procedurami określonymi w Regulaminie;
- 4) budżetu organów zdecentralizowanych;
- 5) działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- 6) włączenia Europejskiego Funduszu Rozwoju do budżetu, z zastrzeżeniem uprawnień komisji właściwej w zakresie Porozumienia o Partnerstwie AKP-UE;
- 7) skutków finansowych oraz zgodności wszystkich aktów prawnych Wspólnoty z wieloletnimi Ramami Finansowymi, z zastrzeżeniem uprawnień właściwych komisji;
- 8) śledzenia i oceny wykonania bieżącego budżetu niezależnie od postanowień artykułu 72 ust. 1, przenoszenia środków finansowych, procedur dotyczących schematów organizacyjnych, środków administracyjnych oraz opinii w sprawach związanych z projektami budowlanymi o znaczących skutkach finansowych;
- 9) rozporządzenia finansowego, z wyłączeniem kwestii dotyczących wykonywania, zarządzania i kontroli budżetu.

V. Komisja Kontroli Budżetowej

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) kontroli wykonania budżetu Unii i Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz podejmowanych przez Parlament decyzji w kwestii absolutorium, w tym także wewnętrznych procedur dotyczących absolutorium i wszelkich innych środków towarzyszących podejmowaniu takich decyzji bądź je wdrażających;
- 2) zamknięcia, przedstawienia i kontroli rachunków i bilansów Unii, jej instytucji i wszelkich innych finansowanych przez nią organów, w tym ustalania środków finansowych do przeniesienia i bilansowania sald;

- 3) kontroli działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- 4) monitorowania efektywności pod względem kosztów różnych form finansowania przez Wspólnotę wdrażania polityk Unii;
- 5) badania nadużyć i nieprawidłowości w wykonywaniu budżetu Unii, działań w zakresie prewencji i ścigania oraz ogólnej ochrony interesów finansowych Unii;
- 6) stosunków z Trybunałem Obrachunkowym, mianowania jego członków i oceny jego sprawozdań;
- 7) rozporządzenia finansowego w zakresie wykonania, zarządzania i kontroli budżetu.

VI. Komisja Gospodarcza i Monetarna

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) polityki gospodarczej i pieniężnej Unii, funkcjonowania Unii Gospodarczo-Walutowej oraz europejskiego systemu walutowego i finansowego (w tym także stosunków z właściwymi instytucjami i organizacjami);
- 2) swobodnego przepływu kapitału i płatności (płatności transgraniczne, jednolity obszar płatniczy, bilansowanie płatności, polityka przepływu kapitału oraz udzielania i zaciągania pożyczek, kontrola przepływu kapitału pochodzącego z krajów trzecich, środki stymulujące eksport kapitału unijnego);
- 3) międzynarodowego systemu walutowego i finansowego (w tym także stosunków z instytucjami i organizacjami finansowymi i walutowymi);
- 4) uregulowań w zakresie konkurencji oraz pomocy państwowej i publicznej;
- 5) przepisów podatkowych;
- 6) wydawania przepisów i nadzorowania usług, instytucji i rynków finansowych, w tym także sprawozdawczości finansowej, audytu, zasad rachunkowości, ładu korporacyjnego i innych zagadnień prawa spółek dotyczących usług finansowych.

VII. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) polityki zatrudnienia i wszelkich aspektów polityki społecznej, takich jak warunki pracy, ubezpieczenia społeczne i ochrona socjalna;
- 2) środków mających na celu ochronę zdrowia i zapewnienie bezpieczeństwa w miejscu pracy;
- 3) Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 4) polityki szkoleń zawodowych, w tym także podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 5) swobodnego przepływu pracowników i emerytów;
- 6) dialogu społecznego;

- 7) wszelkich form dyskryminacji w miejscu pracy i na rynku pracy, z wyjątkiem dyskryminacji ze względu na płeć;
- 8) stosunków z:
 - Europejskim Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop),
 - Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy,
 - Europejską Fundacją ds. Kształcenia,
 - Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;oraz stosunków z innymi właściwymi organami UE i organizacjami międzynarodowymi.

VIII. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) polityki dotyczącej środowiska naturalnego i środków ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do:
 - a) zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody, gospodarowania odpadami i ich powtórnego wykorzystania, niebezpiecznych substancji i produktów, poziomu hałasu, zmian klimatycznych, ochrony bioróżnorodności;
 - b) trwałego rozwoju;
 - c) działań i porozumień na szczeblu międzynarodowym i regionalnym podjętych w celu ochrony środowiska;
 - d) naprawiania szkód powstałych w środowisku;
 - e) obrony cywilnej;
 - f) Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska;
- 2) zdrowia publicznego, a w szczególności:
 - a) programów i działań szczególnych w dziedzinie zdrowia publicznego;
 - b) produktów farmaceutycznych i kosmetycznych;
 - c) związanych ze zdrowiem aspektów bioterroryzmu;
 - d) Europejskiej Agencji Oceny Produktów Medycznych i Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 3) kwestii związanych z bezpieczeństwem żywności, w szczególności:
 - a) znakowania i bezpieczeństwa produktów spożywczych;
 - b) przepisów weterynaryjnych dotyczących ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami; kontroli artykułów spożywczych i systemów produkcji spożywczej w aspekcie zdrowia publicznego;
 - c) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności i Europejskiego Urzędu ds. Żywności i Weterynarii.

IX. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) polityki przemysłowej Unii i zastosowania nowych technologii, w tym także środków dotyczących średnich i małych przedsiębiorstw;

- 2) polityki naukowej Unii, w tym także rozpowszechniania i wykorzystania wyników badań naukowych;
- 3) polityki kosmicznej;
- 4) działalności Wspólnego Centrum Badawczego i Centralnego Ośrodka Pomiarów Jądrowych, jak również JET, ITER i innych projektów z tej dziedziny;
- 5) środków wspólnotowych dotyczących ogólnie polityki energetycznej, bezpieczeństwa zaopatrzenia w energię i efektywności energetycznej, w tym także tworzenie i rozwój sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury energetyki;
- 6) Traktatu Euratom i Agencji Zaopatrzenia Euratom, bezpieczeństwa nuklearnego, wyłączenia urządzeń i usuwania odpadów w sektorze nuklearnym;
- 7) społeczeństwa informacyjnego i technologii informacyjnych, w tym także tworzenia i rozwoju sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury telekomunikacji.

X. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) koordynacji na szczeblu wspólnotowym krajowych systemów ustawodawstwa w dziedzinie rynku wewnętrznego i unii celnej, a zwłaszcza:
 - a) swobodnego przepływu towarów, w tym harmonizacji standardów technicznych;
 - b) swobody przedsiębiorczości;
 - c) swobody świadczenia usług, z wyjątkiem sektora finansowego i pocztowego;
- 2) środków mających na celu identyfikowanie i usuwanie potencjalnych barier w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego;
- 3) promowanie i ochronę interesów gospodarczych konsumentów, z wyjątkiem obszarów zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności, w kontekście ustanowienia rynku wewnętrznego.

XI. Komisja Transportu i Turystyki

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) środków dotyczących rozwoju wspólnej polityki transportu kolejowego, drogowego, śródlądowego, morskiego i powietrznego, a zwłaszcza:
 - a) wspólnych reguł dotyczących transportu w ramach Unii Europejskiej;
 - b) tworzenia i rozwoju sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury transportu;
 - c) świadczenia usług transportowych i stosunków z krajami trzecimi w dziedzinie transportu;
 - d) bezpieczeństwa transportu;
 - e) stosunków z międzynarodowymi organizacjami do spraw transportu;
- 2) usług pocztowych;
- 3) turystyki.

XII. Komisja Rozwoju Regionalnego

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

polityki regionalnej i polityki spójności, a zwłaszcza:

- a) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności i innych unijnych instrumentów polityki regionalnej;
- b) oceny wpływu innych polityk unijnych na spójność gospodarczą i społeczną;
- c) koordynacji unijnych instrumentów strukturalnych;
- d) regionów peryferyjnych i wysp jak również współpracy transgranicznej i międzyregionalnej;
- e) stosunków z Komitetem Regionów, organizacjami współpracy międzyregionalnej oraz władzami lokalnymi i regionalnymi.

XIII. Komisja Rolnictwa

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rolnej;
- 2) rozwoju wsi, w tym działań w ramach odpowiednich instrumentów finansowych;
- 3) ustawodawstwa w zakresie:
 - a) zagadnień weterynaryjnych i fitosanitarnych oraz pasz zwierzęcych, o ile środki takie nie mają na celu ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami;
 - b) hodowli i dobrostanu zwierząt;
- 4) poprawy jakości produktów rolnych;
- 5) zaopatrzenia w surowce rolnicze;
- 6) Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin;
- 7) leśnictwa.

XIV. Komisja Rybołówstwa

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rybołówstwa oraz zarządzania nią;
- 2) zachowania zasobów rybnych;
- 3) wspólnej organizacji rynku produktów rybnych;
- 4) polityki strukturalnej w sektorze rybołówstwa i upraw wodnych, w tym instrumentów finansowych orientacji w dziedzinie rybołówstwa;
- 5) umów międzynarodowych dotyczących rybołówstwa.

XV. Komisja Kultury i Edukacji

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) aspektów kulturalnych Unii Europejskiej, a zwłaszcza:
 - a) pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury;
 - b) ochrony i promowania różnorodności kulturowej i językowej;
 - c) zachowania i ochrony dziedzictwa kulturalnego, wymiany kulturalnej i twórczości artystycznej;
- 2) polityki edukacyjnej Unii, w tym także europejskiego szkolnictwa wyższego, wspierania systemu szkół europejskich i kształcenia ustawicznego;
- 3) polityki audiowizualnej oraz kulturalnych i edukacyjnych aspektów społeczeństwa informacyjnego;
- 4) polityki dotyczącej młodzieży oraz rozwoju polityki w zakresie sportu, wypoczynku i rozrywki;
- 5) polityki informacyjnej i środków przekazu;
- 6) współpracy z krajami trzecimi w obszarze sportu i edukacji oraz stosunków z właściwymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi.

XVI. Komisja Prawna

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) wykładni i stosowania prawa europejskiego, zgodności aktów Unii Europejskiej z prawem pierwotnym, a szczególnie wyboru podstawy prawnej oraz przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności;
- 2) wykładni oraz stosowania prawa międzynarodowego w zakresie, w jakim dotyczy ono Unii Europejskiej;
- 3) uproszczenia prawa wspólnotowego, zwłaszcza projektów legislacyjnych mających na celu jego oficjalne skodyfikowanie;
- 4) ochrony prawnej praw i prerogatyw Parlamentu, w tym także udziału Parlamentu w postępowaniach przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości i Sądem Pierwszej Instancji;
- 5) aktów Wspólnoty mających wpływ na porządek prawny Państw Członkowskich, w następujących dziedzinach:
 - a) prawa cywilnego i handlowego;
 - b) prawa spółek;
 - c) prawa własności intelektualnej;
 - d) prawa procesowego;
- 6) odpowiedzialności w zakresie ochrony środowiska i sankcji za przestępstwa przeciw środowisku;
- 7) kwestii etycznych związanych z nowymi technologiami, we wzmocnionej współpracy z właściwymi komisjami;
- 8) statusu posłów i regulaminu pracowniczego Wspólnot Europejskich;
- 9) przywilejów i immunitetów, jak również weryfikacji mandatów poselskich;
- 10) organizacji i statutu Trybunału Sprawiedliwości;

- 11) Urzędu ds. Harmonizacji na Rynku Wewnętrznym.

XVII. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) ochrony, na terytorium Unii, praw obywatelskich, praw człowieka i praw podstawowych, w tym także ochrony mniejszości, zgodnie z postanowieniami Traktatów i Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- 2) środków niezbędnych do zwalczania wszelkich form dyskryminacji oprócz dyskryminacji ze względu na płeć oraz dyskryminacji w miejscu pracy bądź na rynku pracy;
- 3) ustawodawstwa w obszarze przejrzystości oraz ochrony osób fizycznych pod kątem przetwarzania danych osobowych;
- 4) utworzenia i rozwijania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a w szczególności:
 - a) środków dotyczących wjazdu i przepływu osób, azylu i migracji, jak również współpracy sądowej i administracyjnej w sprawach cywilnych;
 - b) środków dotyczących zintegrowanego zarządzania wspólnymi granicami;
 - c) środków dotyczących współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych;
- 5) Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii i Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii, Europolu, Eurojustu, Cepolu i innych organów i agencji działających w tym obszarze;
- 6) stwierdzania istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych zasad Państw Członkowskich przez jedno z nich.

XVIII. Komisja Spraw Konstytucyjnych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) instytucjonalnych aspektów procesu integracji europejskiej, zwłaszcza w ramach przygotowania i przebiegu konwencji i konferencji międzyrządowych;
- 2) wprowadzenia w życie Traktatu UE i oceny jego funkcjonowania;
- 3) konsekwencji dla instytucji wynikających z negocjacji w sprawie rozszerzenia Unii;
- 4) stosunków międzyinstytucjonalnych, w tym także analizy porozumień międzyinstytucjonalnych, o których mowa w art. 120 ust. 2 Regulaminu, w celu ich zatwierdzenia przez Parlament;
- 5) jednolitej procedury wyborczej;
- 6) partii politycznych na poziomie europejskim, z zastrzeżeniem kompetencji Prezydium;
- 7) stwierdzania poważnego i stałego naruszenia wspólnych zasad Państw Członkowskich przez jedno z nich;
- 8) wykładni i stosowania Regulaminu oraz propozycji zmian.

XIX. Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) definiowania, promowania i ochrony praw kobiet w Unii oraz środków wspólnotowych w tym zakresie;
- 2) promowania praw kobiet w krajach trzecich;
- 3) polityki równych szans, w tym równości między kobietami i mężczyznami w dostępie do rynku pracy i w sposobie traktowania w pracy;
- 4) likwidacji wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć;
- 5) realizacji i dalszego rozwijania zasady równości szans (mainstreaming) we wszystkich sektorach;
- 6) nadzorowania oraz realizacji umów i konwencji międzynarodowych dotyczących praw kobiet;
- 7) polityki informacyjnej dotyczącej kobiet.

XX. Komisja Petycji

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1) petycji;
 - 2) stosunków z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich.
-

ZAŁĄCZNIK VII

DOKUMENTY ORAZ INFORMACJE POUFNE I SENSYTYWNE**A. Rozpatrywanie dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi**

Procedura stosowana przy rozpatrywaniu dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi Europejskiemu ⁽¹⁾

1. Przez dokumenty poufne rozumie się dokumenty oraz informacje, do których można odmówić powszechnego dostępu na mocy art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady, w tym dokumenty sensorywne określone w art. 9 wyżej wymienionego rozporządzenia.

W przypadku wyrażonej przez jedną z instytucji wątpliwości co do poufnego charakteru otrzymanych przez Parlament dokumentów, sprawa jest kierowana do komitetu międzyinstytucjonalnego utworzonego zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 1049/2001 (WE).

Jeżeli dokumenty poufne zostaną przekazane Parlamentowi z zastrzeżeniem rozpatrzenia ich w sposób poufny, przewodniczący właściwej komisji Parlamentu stosuje z urzędu tryb poufny przewidziany w pkt 3.

Inne postanowienia dotyczące ochrony poufnych dokumentów, przyjęte na posiedzeniu plenarnym na podstawie propozycji Prezydium, są załączone do niniejszego Regulaminu. Postanowienia te uwzględniają ustalenia dokonane z Komisją i Radą.

2. Na pisemny lub ustny wniosek jednego ze swoich członków, każda komisja Parlamentu Europejskiego jest uprawniona do zastosowania trybu poufnego w stosunku do wskazanego dokumentu lub informacji. Dla podjęcia decyzji o postępowaniu trybie poufnym wymagana jest większość dwóch trzecich głosów obecnych członków.

3. Jeżeli przewodniczący komisji zarządził postępowanie w trybie poufnym, w posiedzeniu mogą uczestniczyć jedynie członkowie komisji, urzędnicy oraz o ile jest to niezbędne, wyznaczeni wcześniej przez przewodniczącego biegli.

Ponumerowane dokumenty są rozdawane na początku posiedzenia i odbierane po jego zakończeniu. Zabronione jest sporządzanie notatek, oraz wykonywanie kserokopii.

Protokół posiedzenia nie zawiera żadnych szczegółów dyskusji nad sprawą, która był rozpatrywana w trybie poufnym. W protokole może znaleźć się jedynie decyzja, o ile została podjęta.

4. Trzech członków komisji, która obradowała w trybie poufnym, może wnioskować o rozpatrzenie przypadków niezachowania poufności. Wniosek może być wpisany do porządku dziennego. Większość członków komisji może zdecydować, że rozpatrywanie przypadku niezachowania poufności zostanie włączone do porządku dziennego pierwszego posiedzenia następującego po złożeniu przewodniczącemu komisji powyższego wniosku.

5. W przypadku niezachowania poufności przewodniczący komisji, po konsultacji z wiceprzewodniczącymi, podejmuje umotywowaną decyzję o zastosowaniu jednej z następujących sankcji: nagany, wykluczenia z komisji na krótszy lub dłuższy okres lub definitywnego wykluczenia.

Poseł, wobec którego zastosowano sankcję może wnieść odwołanie, które nie ma charakteru suspensywnego. Odwołanie to jest rozpatrywane wspólnie przez Konferencję Przewodniczących Parlamentu Europejskiego oraz przez prezydium danej komisji. Podjęta większością głosów decyzja jest ostateczna.

Jeżeli zostanie udowodnione, że urzędnik naruszył zasadę poufności, stosuje się sankcje przewidziane w regulaminie pracowniczym.

⁽¹⁾ Przyjęta decyzją Parlamentu z dnia 15 lutego 1989 r. i zmieniona jego decyzją z dnia 13 listopada 2001 r.

B. Dostęp Parlamentu do informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony

Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą, dotyczące dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽²⁾

Parlament Europejski i Rada,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej przewiduje, że Prezydencja Rady zasięga opinii Parlamentu odnośnie głównych aspektów i podstawowych kierunków w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz czuwa nad tym, aby poglądy Parlamentu Europejskiego były należycie uwzględniane. Ten sam artykuł przewiduje obowiązek regularnego informowania Parlamentu przez Prezydencję Rady oraz Komisję o kierunkach rozwoju w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; wskazane jest stworzenie mechanizmu zapewniającego wdrożenie powyższych zasad;
- (2) z uwagi na specyfikę oraz szczególnie sensytywną treść niektórych ściśle poufnych informacji w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony, istnieje konieczność stworzenia specjalnego systemu postępowania z dokumentami zawierającymi takie informacje;
- (3) zgodnie z art. 9 ust. 7 rozporządzenia nr 1049/2001 (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽³⁾, Rada jest zobowiązana do udzielania Parlamentowi Europejskiemu informacji na temat sensytywnych dokumentów określonych w art. 9 ust. 1 rozporządzenia, stosownie do uzgodnień dokonanych przez instytucje;
- (4) w większości Państw Członkowskich istnieją pomiędzy rządami i parlamentami narodowymi specyficzne mechanizmy przekazywania i postępowania z informacjami opatrzonymi klauzulami poufności. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne powinno zapewnić Parlamentowi Europejskiemu model postępowania z informacjami zgodny z najlepszymi praktykami obowiązującymi w Państwach Członkowskich;

zawarły niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne:

1. Zakres stosowania

- 1.1. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne reguluje dostęp Parlamentu Europejskiego do będących w posiadaniu Rady informacji sensytywnych z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony, opatrzonych klauzulą: „TRES SECRET/TOP SECRET” (ŚCIŚLE TAJNE), „SECRET” (TAJNE) lub „CONFIDENTIEL” (POUFNE), niezależnie od ich pochodzenia, nośnika lub stopnia zaawansowania, jak również postępowanie z takimi dokumentami.
- 1.2. Informacje pochodzące z państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej przekazywane są za ich zgodą.

Jeżeli informacje pochodzące z Państwa Członkowskiego zostały przekazane Radzie bez jednoznacznej wzmianki o ograniczeniu ich rozpowszechniania w innych instytucjach, innej niż wzmianka mówiąca o ich utajnieniu, zastosowanie mają zasady zamieszczone w sekcji 2 i 3 niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego. W przeciwnym wypadku informacje te przekazywane są za zgodą danego Państwa Członkowskiego.

W przypadkach, gdy Rada odmawia przekazania informacji pochodzących z kraju trzeciego, organizacji międzynarodowej lub Państwa Członkowskiego, podaje ona powody swojej odmowy.

- 1.3. Postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego stosuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami, z zastrzeżeniem decyzji 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. dotyczącej uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego ⁽⁴⁾ oraz z zastrzeżeniem istniejących porozumień, szczególnie porozumienia instytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim,

⁽²⁾ Dz.U. C 298 z 30.11.2002, str. 1

⁽³⁾ Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 113 z 19.05.1995, str. 2.

Radą i Komisją z dnia 6 maja 1999 r., dotyczącego dyscypliny budżetowej oraz usprawnienia procedury budżetowej ⁽⁵⁾.

2. Zasady ogólne

- 2.1. Obydwie instytucje działają zgodnie z obustronnym zobowiązaniem lojalnej współpracy i w duchu wzajemnego zaufania, przestrzegając odpowiednich postanowień Traktatów. Przekazywanie informacji oraz postępowanie z informacjami, których dotyczy niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne, odbywa się z poszanowaniem interesów, których ochronę zapewnia ich utajnienie, w tym szczególnie interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa i obronności Unii Europejskiej, jednego lub kilku Państw Członkowskich, lub w zakresie zbrojnego i pokojowego postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- 2.2. Na wniosek jednego z podmiotów określonych w pkt 3.1, Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/wysoki przedstawiciel przekazują, z zachowaniem wszelkiej ostrożności, informacje sensytywne niezbędne dla umożliwienia Parlamentowi Europejskiemu właściwego wykonywania nadanych mu przez Traktat o Unii Europejskiej uprawnień w zakresie objętym niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym, uwzględniając interes publiczny w zakresie bezpieczeństwa i obronności Unii Europejskiej, jednego lub kilku Państw Członkowskich bądź w zakresie zbrojnego i pokojowego postępowania w sytuacjach kryzysowych, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 3.

3. Zasady dostępu do informacji sensytywnych i postępowania z nimi

- 3.1. W ramach niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej Parlamentu Europejskiego może wnioskować, by Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/wysoki przedstawiciel dostarczyli wymienionej komisji informacji dotyczących kierunków rozwoju w zakresie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, w tym informacji sensytywnych, do których odnosi się punkt 3.3.
- 3.2. W sytuacjach kryzysowych lub na wniosek Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego albo przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, powyższe informacje są dostarczane bez zbędnej zwłoki.
- 3.3. W tym kontekście, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, oraz złożona z czterech członków wyznaczonych przez Konferencję Przewodniczących komisja specjalna pod przewodnictwem przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, są powiadamiani przez Prezydencję Rady lub Sekretarza Generalnego/wysokiego przedstawiciela o treści informacji sensytywnych, jeżeli są one niezbędne dla wykonywania przez Parlament Europejski nadanych mu przez Traktat o Unii Europejskiej uprawnień w zakresie objętym niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego i komisja specjalna mogą wnioskować o wgląd do wyżej wymienionych dokumentów w siedzibie Rady.

Jeżeli charakter i treść informacji lub dokumentów na to pozwalają, są one przekazywane do dyspozycji Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, który wybiera jedną z następujących możliwości:

- a) przeznaczenie informacji dla przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej;
- b) ograniczenie dostępu do informacji jedynie do członków komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki i obronnej;
- c) rozpatrywanie przy drzwiach zamkniętych w komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, Wspólnego Bezpieczeństwa i Polityki Obronnej, na zasadach, które mogą się zmieniać zależnie od stopnia poufności danego dokumentu;
- d) udostępnienie dokumentów, z których zostały usunięte poszczególne części w zależności od wymaganego stopnia poufności.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 172 z 18.06.1999, str. 1.

Rozwiązań tych nie stosuje się do informacji sensytywnych opatrzonych klauzulą: „TRES SECRET/TOP SECRET” (ŚCIŚLE TAJNE)

W przypadku informacji lub dokumentów „SECRET” (TAJNYCH) lub „CONFIDENTIAL” (POUFNYCH) Przewodniczący Parlamentu Europejskiego porozumiewa się z Radą co do wyboru jednego z powyższych rozwiązań.

Informacje lub dokumenty, o których mowa, nie są publikowane ani przekazywane innym odbiorcom.

4. Postanowienia końcowe

- 4.1. Parlament Europejski i Rada, każda z instytucji w dotyczącym jej zakresie, podejmują wszelkie niezbędne środki mające na celu wdrożenie niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego, w tym środki niezbędne do ustanowienia procedury sprawdzania wobec zainteresowanych osób.
- 4.2. Obydwie instytucje wyrażają gotowość do podjęcia dyskusji na temat podobnych porozumień międzyinstytucjonalnych, które mogłyby dotyczyć informacji niejawnych w innych dziedzinach działalności Rady z tym, że postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego nie tworzą precedensu dla innych dziedzin działalności Unii lub Wspólnoty oraz nie będą miały wpływu na treść innych porozumień międzyinstytucjonalnych.
- 4.3. Na wniosek jednej z tych instytucji, po dwóch latach dokonuje się przeglądu niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego w świetle doświadczenia nabytego podczas jego wdrażania.

ZAŁĄCZNIK

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne jest wdrażane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a szczególnie z zasadą, według której zgoda podmiotu będącego źródłem informacji jest niezbędnym warunkiem dla przekazania informacji niejawnych, zgodnie z pkt 1.2.

Członkowie komisji specjalnej Parlamentu Europejskiego zapoznają się z dokumentami sensytywnymi w zabezpieczonej sali, w siedzibie Rady.

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne wchodzi w życie po przyjęciu przez Parlament Europejski wewnętrznych środków bezpieczeństwa zgodnych z zasadami, o których mowa w pkt 2.1 i porównywalnych ze środkami przyjętymi w innych instytucjach, w celu zapewnienia jednakowego poziomu zabezpieczenia informacji sensytywnych.

C. Wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2002 r. w sprawie wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony⁽⁶⁾

PARLAMENT EUROPEJSKI,

uwzględniając art. 9, a w szczególności ust. 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r., dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽⁷⁾,

uwzględniając załącznik VII, część A, pkt 1 Regulaminu,

uwzględniając art. 20 decyzji Prezydium z dnia 28 listopada 2001 r., dotyczącej publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego⁽⁸⁾,

⁽⁶⁾ Dz.U. C 298 z 30.11.2002, str. 4.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 374 z 29.12.2001, str. 1.

uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą dotyczące dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

uwzględniając propozycję Prezydium,

uwzględniając specyficzny charakter oraz szczególnie sensytywną treść niektórych wysoce poufnych informacji w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

a także mając na uwadze, co następuje:

Rada jest obowiązana do dostarczania Parlamentowi Europejskiemu informacji dotyczących dokumentów sensytywnych, zgodnie z postanowieniami przyjętymi przez obie instytucje;

członkowie Parlamentu Europejskiego wchodzący w skład komisji specjalnej, ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego, muszą przejść postępowanie sprawdzające, aby uzyskać dostęp do informacji sensytywnych, przy zastosowaniu zasady „wiedzy niezbędnej”;

powinny zostać ustanowione specjalne procedury otrzymywania informacji sensytywnych pochodzących od Rady, Państw Członkowskich, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, postępowania z nimi oraz ich zabezpieczania;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Niniejsza decyzja ma na celu przyjęcie dodatkowych środków niezbędnych do wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony.

Artykuł 2

Wniosek Parlamentu Europejskiego o umożliwienie dostępu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych jest rozpatrywany przez Radę zgodnie z obowiązującymi ją przepisami. Jeżeli dokumenty, o które wnioskuje Parlament, zostały sporządzone przez inne instytucje, Państwa Członkowskie, państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe, są one przekazywane za ich zgodą.

Artykuł 3

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego jest odpowiedzialny za wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego w Parlamencie.

W tym celu podejmuje on wszelkie niezbędne środki, by zagwarantować poufność postępowania z informacjami otrzymanymi bezpośrednio od przewodniczącego Rady lub od Sekretarza Generalnego/wysokiego przedstawiciela lub z informacjami uzyskanymi w trakcie badania dokumentów sensytywnych w siedzibie Rady.

Artykuł 4

Jeżeli na wniosek Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego lub przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/wysoki przedstawiciel zostaną poproszeni o udostępnienie informacji sensytywnych specjalnej komisji ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego, są one przekazywane bez zbędnej zwłoki. Parlament Europejski wyposaża specjalną salę dla organizacji zebrań dotyczących dokumentów sensytywnych. Przy wyborze sali bierze się pod uwagę konieczność zapewnienia poziomu bezpieczeństwa, odpowiadającego poziomowi przewidzianemu dla tego rodzaju zebrań w decyzji 2001/264/WE Rady z dnia 19 marca 2001 r., w sprawie przyjęcia przepisów dotyczących bezpieczeństwa ⁽⁹⁾.

Artykuł 5

Zebrań informacyjnych, któremu przewodniczy Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący wyżej wymienionej komisji, odbywa się z wyłączeniem jawności.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 101 z 11.4.2001, str. 1.

Z wyjątkiem czterech członków wyznaczonych przez Konferencję Przewodniczących, prawo wstępu do sali zebrań mają jedynie urzędnicy, którzy przeszli postępowanie sprawdzające i otrzymali odpowiednie upoważnienie z racji pełnienia swoich obowiązków lub z racji potrzeby operacyjnej, przy zachowaniu zasady „wiedzy niezbędnej”.

Artykuł 6

Jeżeli, zgodnie z ust. 3.3 porozumienia międzyinstytucjonalnego, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący wyżej wymienionej komisji złożą wnioszek o prawo wglądu do dokumentów zawierających informacje sensytywne, zapoznanie się z dokumentami odbywa się w siedzibie Rady.

Na miejscu udostępniane są dokumenty w dostępnej wersji lub wersjach.

Artykuł 7

Członkowie Parlamentu Europejskiego, którzy mają uczestniczyć w zebraniach informacyjnych lub zapoznawać się z dokumentami sensytywnymi są poddawani postępowaniu sprawdzającemu, analogicznemu do postępowania stosowanego wobec członków Rady i członków Komisji. W tym celu Przewodniczący Parlamentu Europejskiego podejmuje odpowiednie kroki w stosunku do właściwych organów krajowych.

Artykuł 8

Urzędnicy, którzy mają zapoznać się z informacjami sensytywnymi są poddawani postępowaniu sprawdzającemu zgodnie z przepisami ustanowionymi dla pozostałych instytucji. Poddani sprawdzeniu urzędnicy są wzywani do uczestnictwa w wyżej wymienionych zebraniach informacyjnych lub do zapoznania się z rozpatrywanymi informacjami, przy zachowaniu zasady „wiedzy niezbędnej”. W związku z tym, po otrzymaniu od właściwych organów Państw Członkowskich opinii sporządzonych na podstawie wyników postępowania sprawdzającego przeprowadzonego przez te organy, Sekretarz Generalny udziela upoważnienia.

Artykuł 9

Otrzymane w trakcie zebrań lub w wyniku wglądu do dokumentów w siedzibie Rady informacje nie mogą być ujawniane, rozpowszechniane, ani powielane w całości lub częściowo, niezależnie od ich nośnika. Niedozwolone jest także rejestrowanie informacji sensytywnych dostarczonych przez Radę.

Artykuł 10

Członkowie Parlamentu Europejskiego wyznaczeni przez Konferencję Przewodniczących do zapoznania się z informacjami sensytywnymi, są zobowiązani do zachowania tajemnicy. Poseł, który nie dotrzyma tego zobowiązania, jest zastępowany w specjalnej komisji przez innego posła wyznaczonego przez Konferencję Przewodniczących. Przed wykluczeniem z komisji specjalnej poseł, który nie dotrzymał tajemnicy, może być wysłuchany przez Konferencję Przewodniczących w trakcie specjalnego posiedzenia odbywającego się z wyłączeniem jawności. Niezależnie od wykluczenia z komisji specjalnej, w sprawie posła odpowiedzialnego za wydostanie się informacji może być wszczęte postępowanie sądowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Artykuł 11

Urzędnicy, którzy przeszli odpowiednie postępowanie sprawdzające w związku z dostępem do informacji sensytywnych, przy zastosowaniu zasady „wiedzy niezbędnej”, są zobowiązani do zachowania tajemnicy. Przeciwno urzędnikowi, który nie dotrzymał tajemnicy, przeprowadza się dochodzenie pod nadzorem Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz, w razie potrzeby, postępowanie dyscyplinarne zgodnie z regulaminem pracowniczym. Gdy zachodzą okoliczności uzasadniające wszczęcie postępowania sądowego, Przewodniczący podejmuje odpowiednie środki pozwalające właściwym organom krajowym na zastosowanie odpowiednich procedur.

Artykuł 12

Prezydium jest właściwe do wprowadzania ewentualnych dostosowań, nowelizacji lub wykładni niezbędnych do stosowania niniejszej decyzji.

Artykuł 13

Niniejsza decyzja stanowi załącznik do Regulaminu Parlamentu Europejskiego i wchodzi w życie w dniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

ZAŁĄCZNIK VIII

ZASADY WYKONYWANIA UPRAWNIEŃ ŚLED CZYCH PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI**Decyzja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r., dotycząca zasad wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski ⁽¹⁾**

PARLAMENT EUROPEJSKI, RADA I KOMISJA,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, a w szczególności art. 20 B,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 193,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności art. 107 B,

a także mając na uwadze, co następuje:

należy ustalić szczegółowe zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski w poszanowaniu postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

tymczasowe komisje śledcze powinny dysponować środkami niezbędnymi do wykonywania ich zadań; ważne jest, by w tym celu Państwa Członkowskie, jak również instytucje i organy Wspólnot Europejskich, podjęły wszelkie środki w celu ułatwienia wykonywania tych zadań;

tajny oraz poufny charakter prac tymczasowych komisji śledczych musi być chroniony;

na wniosek jednej z trzech zainteresowanych instytucji przepisy dotyczące wykonywania uprawnień śledczych mogą zostać znowelizowane w świetle nabytego doświadczenia po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu,

WSPÓLNIE POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Na podstawie art. 20 B Traktatu EWWiS, art. 193 Traktatu WE oraz art. 107 B Traktatu EWEA niniejsza decyzja określa zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski.

Artykuł 2

1. Na warunkach oraz w granicach określonych przez Traktaty wymienione w art. 1 oraz w ramach wykonywania swoich zadań, na wniosek jednej czwartej swoich członków Parlament Europejski może powołać tymczasową komisję śledczą do zbadania zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego przez jedną z instytucji lub jeden z organów Wspólnot Europejskich, organy administracji publicznej jednego z Państw Członkowskich bądź przez osoby upoważnione przez prawo wspólnotowe do stosowania go.

Parlament Europejski określa skład oraz regulamin wewnętrzny tymczasowych komisji śledczych.

Decyzja o powołaniu tymczasowej komisji śledczej określająca w szczególności zadania komisji i termin złożenia sprawozdania, jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 19.5.1995, str. 2.

2. Tymczasowa komisja śledcza pełni swoje funkcje w poszanowaniu kompetencji nadanych przez Traktaty instytucjom i organom Wspólnot Europejskich.

Członkowie tymczasowej komisji śledczej i każda osoba, która wykonując swoje obowiązki powzięła wiadomość o faktach, informacjach, wiedzy, dokumentach lub przedmiotach objętych tajemnicą na mocy przepisów przyjętych przez Państwo Członkowskie lub jedną z instytucji Wspólnoty, są zobowiązani do zachowania tajemnicy w stosunku do każdej niepowołanej osoby oraz opinii publicznej, również po zakończeniu pełnienia swoich obowiązków.

Posiedzenia i przesłuchania są jawne. Na wniosek jednej czwartej członków komisji śledczej, organów wspólnotowych lub krajowych bądź też w przypadku, gdy tymczasowa komisja śledcza rozpatruje informacje tajne, postępowanie odbywa się z wyłączeniem jawności. Świadkowie i biegli mają prawo do składania zeznań i przedstawiania opinii z wyłączeniem jawności.

3. Tymczasowa komisja śledcza nie może badać spraw, które są przedmiotem postępowania przed sądami krajowymi lub wspólnotowymi, dopóki postępowanie sądowe nie zostanie zakończone.

W terminie dwóch miesięcy od dnia publikacji dokonanej zgodnie z ust. 1, lub od powiadomienia Komisji o podniesionym przed tymczasową komisją śledczą zarzucie naruszenia prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie, Komisja może poinformować Parlament Europejski, iż sprawa rozpatrywana przez tymczasową komisję śledczą jest przedmiotem wspólnotowego postępowania pozasądowego. W takim przypadku tymczasowa komisja śledcza podejmuje wszelkie niezbędne środki, by umożliwić Komisji pełne wykonywanie przyznanych jej przez Traktaty uprawnień.

4. Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz ze złożeniem sprawozdania w terminie określonym w momencie jej powołania, najpóźniej po upływie dwunastu miesięcy od daty jej powołania, a w każdym przypadku, wraz z upływem kadencji Parlamentu.

Parlament Europejski może dwukrotnie podjąć umotywowaną decyzję o przedłużeniu terminu dwunastu miesięcy o trzy miesiące. Decyzja ta jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

5. Tymczasowa komisja śledcza nie może zostać powołana lub zebrać się ponownie dla zbadania spraw, które były już przedmiotem postępowania tymczasowej komisji śledczej, jeżeli od złożenia sprawozdania dotyczącego tego postępowania lub od zakończenia działalności komisji nie minęło dwanaście miesięcy i jeżeli nie wyszły na jaw nowe fakty.

Artykuł 3

1. Tymczasowa komisja śledcza prowadzi postępowania niezbędne dla zbadania zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania przy stosowaniu prawa wspólnotowego, na określonych niżej warunkach.

2. Tymczasowa komisja śledcza może zwrócić się do instytucji lub organu Wspólnot Europejskich, albo do rządu jednego z Państw Członkowskich, o wyznaczenie ich członka do uczestnictwa w pracach komisji.

3. Na uzasadniony wniosek tymczasowej komisji śledczej zainteresowane Państwa Członkowskie, jak również instytucje lub organy Wspólnot Europejskich, wyznaczają urzędnika lub innego pracownika, którego upoważniają do wystąpienia przed tymczasową komisją śledczą, chyba że sprzeciwia się temu konieczność zachowania tajemnicy lub względy bezpieczeństwa publicznego lub narodowego wynikające z prawa Wspólnot lub Państwa Członkowskiego.

Wyznaczeni urzędnicy lub inni pracownicy wypowiadają się w imieniu rządu lub instytucji, które reprezentują oraz przestrzegają otrzymanych od nich instrukcji. Są oni związani przepisami wynikającymi z obowiązujących ich regulaminów.

4. Na wniosek tymczasowej komisji śledczej lub z własnej inicjatywy, władze Państw Członkowskich oraz instytucje lub organy Wspólnot Europejskich dostarczają komisji śledczej dokumenty niezbędne do wykonywania jej obowiązków, chyba że sprzeciwia się temu konieczność zachowania tajemnicy albo względy bezpieczeństwa publicznego lub narodowego wynikające z prawa Wspólnot lub Państwa Członkowskiego.

5. Przepisy ust. 3 i 4 nie uchybiają przepisom obowiązującym w Państwach Członkowskich zabraniającym urzędnikom występowania przed organami sądowymi lub przekazywania dokumentów.

Parlament Europejski jest informowany przez przedstawiciela upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu instytucji lub rządu zainteresowanego Państwa Członkowskiego o przeszkodzie wynikającej z konieczności zachowania tajemnicy ze względów bezpieczeństwa publicznego lub narodowego lub też z przepisów wymienionych w pierwszym akapicie.

6. Instytucje lub organy Wspólnot Europejskich nie udostępniają tymczasowej komisji śledczej dokumentów pochodzących z Państwa Członkowskiego bez wcześniejszego poinformowania tego Państwa.

Dokumenty, o których mowa w ust. 5, nie są udostępniane bez zgody Państwa Członkowskiego.

7. Postanowienia ust. 3, 4 i 5 stosują się do osób fizycznych lub prawnych uprawnionych przez prawo wspólnotowe do jego stosowania.

8. Tymczasowa komisja śledcza może wezwać każdą osobę do złożenia zeznań, o ile jest to niezbędne do wypełnienia zadań komisji. Tymczasowa komisja śledcza informuje osobę, której nazwisko zostało wymienione w związku z okolicznościami postępowania, gdy fakt ten może wyrządzić jej szkodę. Komisja przesłuchuje tę osobę na jej wniosek.

Artykuł 4

1. Informacje uzyskane przez tymczasową komisję śledczą są przeznaczone wyłącznie do wypełnienia jej zadań i nie mogą być podawane do wiadomości publicznej, jeżeli zawierają informacje tajne lub poufne albo jeżeli wymieniają osoby z nazwiska.

Parlament Europejski podejmuje wszelkie środki administracyjne i prawne w celu ochrony tajnego i poufnego charakteru prac tymczasowych komisji śledczych.

2. Sprawozdanie tymczasowej komisji śledczej jest przedkładane Parlamentowi Europejskiemu, który może zdecydować o jego opublikowaniu, z zastrzeżeniem ust. 1.

3. Parlament Europejski może przekazywać instytucjom lub organom Wspólnot Europejskich oraz Państwom Członkowskim zalecenia przyjęte na podstawie sprawozdania tymczasowej komisji śledczej. Podmioty te wyciągają odpowiednie wnioski z otrzymanych zaleceń.

Artykuł 5

Wszelkie komunikaty w związku ze stosowaniem niniejszej decyzji są przekazywane władzom Państw Członkowskich za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw przy Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji, powyższe zasady mogą zostać znowelizowane w świetle nabytego doświadczenia, po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

ZAŁĄCZNIK IX

**Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 2
Lobbying w Parlamencie Europejskim**

Artykuł 1

Identyfikator

1. Identyfikator jest plastikową kartą ze zdjęciem jej posiadacza, jego nazwiskiem i imionami oraz nazwą przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby, dla której pracuje.

W obrębie Parlamentu posiadacz identyfikatora jest obowiązany nosić go stale w widocznym miejscu. Nieprzestrzeganie tego obowiązku może skutkować odebraniem identyfikatora.

Identyfikatory różnią się kształtem i kolorem od kart wstępu wydawanych gościom.

2. Ważność identyfikatorów jest przedłużana, jeżeli ich posiadacze spełniają obowiązki określone w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

Zastrzeżenia zgłoszone przez posła co do działalności przedstawiciela lub grupy lobbyngowej są przekazywane kwestorom, którzy rozpatrują sprawę oraz mogą orzec o utrzymaniu lub odebraniu identyfikatora.

3. Identyfikatory nie uprawniają w żadnym wypadku ich posiadaczy do uczestnictwa w posiedzeniach Parlamentu lub jego organów innych niż te, które są otwarte dla publiczności, oraz nie upoważniają wówczas do odstępstw od reguł, które stosują się do każdego obywatela Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Asystenci

1. Na początku każdej kadencji kwestorzy ustalają maksymalną liczbę asystentów, których może akredytować każdy poseł.

Przy obejmowaniu stanowiska akredytowani asystenci składają pisemne oświadczenie na temat ich działalności zawodowej oraz każdej innej odpłatnej działalności lub funkcji.

2. Asystenci mają wstęp do Parlamentu Europejskiego na tych samych warunkach, co pracownicy Sekretariatu Generalnego lub grup politycznych.

3. Inne osoby, włączając osoby bezpośrednio współpracujące z posłami, mają prawo wstępu do Parlamentu na warunkach przewidzianych w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

Artykuł 3

Kodeks postępowania

1. Osoby wymienione w rejestrze, o którym mowa w art. 9 ust. 2, w kontaktach z Parlamentem obowiązane są:

- a) przestrzegać postanowień art. 9 Regulaminu oraz niniejszego załącznika;
- b) przedstawić posłom, ich pracownikom oraz urzędnikom Parlamentu interesy, jakie reprezentują;
- c) wystrzegać się wszelkich kroków mających na celu nieuczciwe pozyskanie informacji;
- d) nie powoływać się na oficjalne stosunki z Parlamentem w swoich kontaktach z osobami trzecimi;

- e) nie rozprawdzać w celach zarobkowych wśród osób trzecich kopii dokumentów otrzymanych w Parlamencie;
- f) ściśle stosować się do postanowień załącznika I art. 2 akapit drugi;
- g) upewniać się, iż wszelka pomoc objęta postanowieniami załącznika I art. 2 jest zgłaszana do przewidzianego w tym celu rejestru;
- h) stosować się do postanowień regulaminu pracowniczego w przypadku zatrudniania byłych urzędników instytucji;
- i) stosować się do ustanowionych przez Parlament zasad, dotyczących praw i obowiązków byłych posłów;
- j) dla wykluczenia ewentualnego konfliktu interesów uzyskać wcześniejszą zgodę zainteresowanego/ych posła/ posłów co do wszelkich stosunków umownych z asystentami lub co do zatrudnienia asystentów oraz upewnić się, że fakty te zostały zgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

2. Jakikolwiek uchybienie postanowieniom niniejszego kodeksu postępowania może skutkować odebraniem identyfikatora zainteresowanym osobom oraz, w razie potrzeby, także ich przedsiębiorstwu.

ZAŁĄCZNIK X

WYKONYWANIE ZADAŃ PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

A. Decyzja Parlamentu Europejskiego w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽¹⁾

Parlament Europejski,

uwzględniając Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie, a w szczególności art. 195 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, 20 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz 107 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

uwzględniając opinię Komisji,

uwzględniając akceptację Rady,

a także mając na uwadze, co następuje:

postanowienia i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich powinny być określone zgodnie z postanowieniami Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

należy określić warunki składania skarg do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz relacje między wykonywaniem zadań przez Rzecznika a postępowaniem sądowym lub administracyjnym;

Rzecznik Praw Obywatelskich, który może także działać z inicjatywy własnej, musi dysponować wszelkimi środkami niezbędnymi dla właściwego wykonywania swoich zadań; w tym celu instytucje i organy wspólnotowe są zobowiązane dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, których zażąda, chyba że istnieją należycie uzasadnione powody do zachowania tajemnicy oraz z zastrzeżeniem obowiązku nieujawniania informacji przez Rzecznika; organy Państw Członkowskich są zobowiązane dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich niezbędnych informacji, chyba że informacje te objęte są przepisami ustawowymi lub wykonawczymi dotyczącymi zachowania tajemnicy lub przepisami zakazującymi ich przekazywania; w przypadku, gdy Rzecznik nie otrzyma żądanej pomocy, informuje o tym Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie środki;

należy ustanowić procedury działania w sytuacjach, gdy dochodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich ujawni przypadki niewłaściwego administrowania; należy także ustanowić przepisy dotyczące składania przez Rzecznika Praw Obywatelskich całościowego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu na zakończenie każdej sesji rocznej;

Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego pracownicy zobowiązani są do zachowania dyskrecji co do wszelkich informacji, które uzyskali w ramach wykonywania swoich obowiązków; jednakże Rzecznik informuje właściwe organy w przypadkach, gdy w trakcie prowadzonego dochodzenia powźmie wiadomość o faktach, które jego zdaniem mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną;

przepisy umożliwiające współpracę między Rzecznikiem Praw Obywatelskich a podobnymi organami istniejącymi w niektórych Państwach Członkowskich powinny zostać ustanowione zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi;

do Parlamentu należy mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich na początku każdej kadencji parlamentarnej na okres jej trwania spośród osób, które są obywatelami Unii oraz dają wszelkie gwarancje niezależności i kompetencji;

należy określić warunki zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich;

⁽¹⁾ Przyjęta przez Parlament dnia 9 marca 1994 r. (Dz.U. L 113 z 04.05.1994, str. 15), zmieniona jego decyzją z dnia 14 marca 2002 r. (Dz.U. L 92 z 9.4.2002, str. 13) uchylającą art. 12 i 16.

Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje funkcje w sposób w pełni niezależny, zgodnie ze ślubowaniem złożonym przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich przy obejmowaniu obowiązków; należy określić rodzaje działalności niepołączalne z wykonywaniem funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wynagrodzenie, przywileje i immunitety Rzecznika;

należy ustanowić przepisy dotyczące wspomagających Rzecznika Praw Obywatelskich urzędników i pracowników sekretariatu oraz jego budżetu; siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego;

do Rzecznika Praw Obywatelskich należy przyjęcie przepisów wykonawczych do niniejszej decyzji; należy również ustanowić niektóre przepisy przejściowe dotyczące pierwszego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zostanie mianowany po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Niniejsza decyzja określa postanowienia i ogólne warunki wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie art. 195 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, art. 20 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz art. 107 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje zadania w poszanowaniu uprawnień nadanych przez Traktaty instytucjom i organom wspólnotowym.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może brać udziału w postępowaniach sądowych ani kwestionować zasadności orzeczeń sądowych.

Artykuł 2

1. Na warunkach i w ramach określonych w powyższych Traktatach, Rzecznik Praw Obywatelskich przyczynia się do ujawniania przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe, a także wydaje zalecenia w celu jego zaprzestania. Działalność jakichkolwiek innych organów lub osób nie może być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich.
2. Każdy obywatel Unii oraz każda osoba fizyczna i prawna, mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę na terenie Państwa Członkowskiego Unii, może bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego złożyć skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje właściwy organ lub instytucję niezwłocznie po otrzymaniu skargi.
3. Skarga powinna umożliwić stwierdzenie tożsamości osoby, która ją złożyła oraz przedmiotu skargi. Skarżący może żądać, aby skarga została zakwalifikowana jako poufna.
4. Skarga musi zostać złożona w terminie dwóch lat od daty powzięcia przez skarżącego informacji o faktach będących przedmiotem skargi. Jej złożenie musi być poprzedzone odpowiednimi działaniami administracyjnymi wobec instytucji i organów, których dotyczy.
5. Rzecznik Praw Obywatelskich może doradzić wnoszącemu skargę, aby skierował ją do innego organu.
6. Złożenie skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich nie ma wpływu na bieg terminów do wnoszenia środków odwoławczych w postępowaniu sądowym i administracyjnym.
7. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich orzekł o niedopuszczalności skargi albo zaprzestął jej rozpatrywania z powodu toczącego się lub zakończonego postępowania sądowego dotyczącego zarzutów podniesionych w skardze, wyniki dotychczasowego postępowania Rzecznika są rejestrowane bez dalszych czynności.

8. Skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące stosunku pracy między instytucjami i organami Wspólnot a ich urzędnikami lub innymi pracownikami są dopuszczalne jedynie wówczas, gdy zainteresowany wyczerpał możliwości składania zażaleń i skarg przewidziane w wewnętrznych przepisach administracyjnych, w szczególności procedury określone w art. 90 ust. 1 i 2 regulaminu pracowniczego oraz gdy upłynął termin udzielenia odpowiedzi przez organ lub instytucję.

9. Rzecznik Praw Obywatelskich niezwłocznie informuje skarżącego o działaniach podjętych w związku ze skargą.

Artykuł 3

1. Rzecznik Praw Obywatelskich z inicjatywy własnej lub w wyniku skargi wszczyna wszelkie dochodzenia, które uzna za uzasadnione, w celu wyjaśnienia jakichkolwiek podejrzeń o niewłaściwe administrowanie w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje o dochodzeniu zainteresowaną instytucję lub organ, które mogą przekazywać mu wszelkie użyteczne uwagi.

2. Instytucje i organy wspólnotowe są zobowiązane dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, których zażąda oraz umożliwiają mu dostęp do właściwych akt. Odmowa może być umotywowana wyłącznie należycie uzasadnionymi względami zachowania tajemnicy.

Dokumenty pochodzące z Państw Członkowskich, opatrzone na podstawie przepisów ustawowych lub wykonawczych klauzulą tajności, są udostępniane przez instytucje i organy wspólnotowe wyłącznie za uprzednią zgodą tego Państwa.

Inne dokumenty pochodzące z Państw Członkowskich są udostępniane przez instytucje i organy wspólnotowe po poinformowaniu Państwa Członkowskiego.

W obu przypadkach, zgodnie z art. 4, Rzecznik Praw Obywatelskich nie może ujawniać treści dokumentów.

Urzednicy oraz inni pracownicy instytucji i organów wspólnotowych są zobowiązani do składania zeznań na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich. Wypowiadają się wówczas w imieniu instytucji i zgodnie z otrzymanymi od nich instrukcjami oraz są związani tajemnicą służbową.

3. Na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich złożony za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, organy Państw Członkowskich są zobowiązane do dostarczania mu wszelkich informacji, które mogą posłużyć do wyjaśnienia przypadków niewłaściwego administrowania w instytucjach lub organach wspólnotowych, chyba że informacje te objęte są przepisami ustawowymi lub wykonawczymi dotyczącymi zachowania tajemnicy lub zakazującymi ich przekazywania. Jednakże w ostatnim przypadku, zainteresowane Państwo Członkowskie może zezwolić Rzecznikowi na zapoznanie się z treścią tych informacji pod warunkiem, że zobowiąże się on do nieujawniania ich treści.

4. W przypadku gdy pomoc, której żądał Rzecznik Praw Obywatelskich, nie zostanie mu udzielona, informuje on Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie środki.

5. W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje wspólnie z zainteresowaną instytucją lub organem rozwiązania pozwalającego na wyeliminowanie niewłaściwego administrowania i na pozytywne rozstrzygnięcie skargi.

6. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich ujawni przypadek niewłaściwego administrowania, przedkłada on zainteresowanej instytucji lub organowi projekty zaleceń. Instytucja lub organ w terminie trzech miesięcy przekazuje Rzecznikowi szczegółową opinię.

7. Rzecznik Praw Obywatelskich przekazuje następnie sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu oraz zainteresowanej instytucji lub organowi. Sprawozdanie może zawierać zalecenia. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana przez Rzecznika o wynikach dochodzenia, o opinii wyrażonej przez zainteresowaną instytucję lub organ, jak również o ewentualnych zaleceniach Rzecznika.

8. Na zakończenie każdej sesji rocznej Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące wyników jego dochodzeń.

Artykuł 4

1. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego personel, do których stosuje się art. 287 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, art. 47 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz art. 194 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, są zobowiązani do nierozpowszechniania

informacji i dokumentów, z którymi zapoznali się w ramach przeprowadzanych dochodzeń. Osoby te są także zobowiązane do zachowania dyskrecji co do wszelkich informacji, które mogłyby zaszkodzić skarżącemu lub każdej innej zainteresowanej osobie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli w ramach prowadzonego dochodzenia Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wiadomość o faktach, które jego zdaniem mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną, natychmiast informuje o tym, za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, właściwe organy krajowe, jak również, w stosownym przypadku, instytucję wspólnotową, której podlega urzędnik lub pracownik, którego dotyczy dana sprawa. Instytucja wspólnotowa może zastosować art. 18 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich. Rzecznik Praw Obywatelskich może także poinformować zainteresowaną instytucję lub organ wspólnotowy o niewłaściwym z punktu widzenia dyscyplinarnego postępowaniu jednego z podlegających im urzędników lub pracowników.

Artykuł 5

Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z podobnymi organami istniejącymi w niektórych Państwach Członkowskich, w poszanowaniu odpowiednich przepisów prawa krajowego, o ile może się to przyczynić do zwiększenia skuteczności jego dochodzeń oraz do zapewnienia lepszej ochrony praw i interesów osób składających skargi. Rzecznik nie może żądać tą drogą dokumentów, do których nie miałby dostępu na mocy art. 3.

Artykuł 6

1. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego, na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany spośród osób, które są obywatelami Unii, korzystają z pełni praw cywilnych i politycznych, dają pełne gwarancje niezależności oraz spełniają warunki wymagane w kraju ich pochodzenia do sprawowania najwyższych stanowisk sądowych lub posiadają doświadczenie i uznane kompetencje do sprawowania urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 7

1. Rzecznik Praw Obywatelskich kończy sprawowanie swoich funkcji wraz z upływem swojej kadencji, a także z powodu rezygnacji lub odwołania.

2. Z wyjątkiem odwołania go z urzędu, Rzecznik Praw Obywatelskich pełni swoje obowiązki do momentu wyznaczenia jego następcy.

3. W przypadku wcześniejszego zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich, następcą zostaje mianowany w terminie trzech miesięcy od momentu wystąpienia wakat, na okres pozostający do zakończenia kadencji Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 8

Rzecznik Praw Obywatelskich, który przestał spełniać warunki konieczne do wykonywania swoich funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich na żądanie Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 9

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje funkcje w sposób w pełni niezależny, w interesie ogólnym Wspólnot i obywateli Unii. W wykonywaniu swoich funkcji Rzecznik nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego rządu lub innego organu oraz wstrzymuje się od wszelkich działań sprzecznych z charakterem jego funkcji.

2. Przy obejmowaniu funkcji Rzecznik Praw Obywatelskich uroczyście zobowiązuje się przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich do całkowitej niezależności i bezstronności sprawowania swoich funkcji oraz do przestrzegania w trakcie kadencji i po jej zakończeniu zobowiązań, które z nich wynikają, a w szczególności obowiązku uczciwości i roztropności przy przyjmowaniu niektórych funkcji lub korzyści po zakończeniu mandatu.

Artykuł 10

1. Podczas swojej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może sprawować żadnych innych funkcji politycznych lub administracyjnych oraz prowadzić żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

2. W kwestiach wynagrodzenia, dodatków i emerytury Rzecznik Praw Obywatelskich ma ten sam status co sędzia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.
3. Art. 12-15 i art. 18 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich stosują się także do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz urzędników i pracowników jego sekretariatu.

Artykuł 11

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wspomagany jest przez sekretariat. Rzecznik Praw Obywatelskich mianuje osobę odpowiedzialną za sekretariat.
2. Urzędnicy i pracownicy sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich podlegają regulaminom i przepisom stosowanym wobec urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich. Ich liczba jest ustalana co rok w ramach procedury budżetowej.
3. Wyznaczeni do pracy w sekretariacie Rzecznika Praw Obywatelskich urzędnicy Wspólnot Europejskich oraz Państw Członkowskich zostają oddelegowani w interesie służbowym, z gwarancją powrotu do macierzystej instytucji.
4. W kwestiach związanych z personelem, Rzecznik Praw Obywatelskich ma ten sam status co instytucje w rozumieniu art. 1 regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich.

Artykuł 12

Uchylony

Artykuł 13

Siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 14

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszej decyzji.

Artykuł 15

Pierwszy Rzecznik Praw Obywatelskich po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej zostaje mianowany na okres pozostający do zakończenia kadencji Parlamentu.

Artykuł 16

Uchylony

Artykuł 17

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

B. Decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ustanawiająca przepisy wykonawcze ⁽²⁾

Artykuł 1

Definicje

W niniejszych przepisach wykonawczych termin:

⁽²⁾ Przyjęta dnia 8 lipca 2002 r. i zmieniona decyzją Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 5 kwietnia 2004 r.

- a) „instytucja, której skarga dotyczy” oznacza instytucję lub organ wspólnotowy, który jest przedmiotem skargi lub dochodzenia podjętego z inicjatywy Rzecznika;
- b) „Statut” oznacza postanowienia i ogólne warunki wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 2

Przyjmowanie skarg

- 2.1. Skargi są identyfikowane, rejestrowane i numerowane w chwili ich przyjęcia.
- 2.2. Skarżącemu wysyłane jest potwierdzenie przyjęcia skargi wraz z oznaczeniem numeru rejestracyjnego skargi i urzędnika zajmującego się sprawą.
- 2.3. Petycja przekazana Rzecznikowi Praw Obywatelskich przez Parlament Europejski za zgodą wnioskodawcy traktowana jest jako skarga.
- 2.4. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę Parlamentowi Europejskiemu w celu rozpatrzenia jej jako petycji.
- 2.5. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę innym właściwym władzom.

Artykuł 3

Dopuszczalność skarg

- 3.1. Na podstawie kryteriów określonych w Traktacie i Statucie Rzecznik Praw Obywatelskich ustala, czy skarga wchodzi w zakres jego kompetencji i jeśli tak, to czy jest dopuszczalna. Przed podjęciem decyzji Rzecznik może zażądać od skarżącego dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów.
- 3.2. Jeśli skarga nie wchodzi w zakres kompetencji Rzecznika lub nie została zakwalifikowana jako dopuszczalna, Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę. Informuje on skarżącego o swojej decyzji wraz z uzasadnieniem. Rzecznik może poradzić skarżącemu zwrócenie się do innych władz.

Artykuł 4

Dochodzenie w sprawie dopuszczalnych skarg

- 4.1. Rzecznik Praw Obywatelskich decyduje, czy istnieją dostateczne podstawy uzasadniające podjęcie dochodzenia w sprawie dopuszczalnej skargi.
- 4.2. W razie braku dostatecznych podstaw uzasadniających podjęcie dochodzenia Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę i informuje o tym fakcie skarżącego.
- 4.3. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że istnieją dostateczne podstawy uzasadniające podjęcie dochodzenia, informuje o tym skarżącego i instytucję, której skarga dotyczy. Rzecznik przekazuje instytucji kopię skargi i wzywa ją do złożenia opinii w określonym terminie, który na ogół wynosi maksymalnie trzy miesiące. Wezwanie skierowane do instytucji może określać, które aspekty skargi lub zagadnienia powinny zostać omówione w opinii.
- 4.4. Rzecznik Praw Obywatelskich wysyła opinię instytucji do skarżącego. Skarżący ma możliwość zgłosić Rzecznikowi swoje uwagi w określonym terminie, który na ogół wynosi maksymalnie jeden miesiąc.
- 4.5. Po rozpatrzeniu opinii i uwag skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może postanowić o zamknięciu sprawy po podjęciu uzasadnionej decyzji lub o kontynuacji dochodzenia. Rzecznik informuje o tym skarżącego i instytucję, której skarga dotyczy.

*Artykuł 5***Uprawnienia do przeprowadzania dochodzenia**

- 5.1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w Statucie, Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od instytucji i organów wspólnotowych oraz władz Państw Członkowskich dostarczenia w stosownym terminie informacji lub dokumentów na potrzeby prowadzonego dochodzenia.
- 5.2. Rzecznik Praw Obywatelskich może skontrolować akta instytucji wspólnotowej, której skarga dotyczy, w celu zweryfikowania dokładności i kompletności jej odpowiedzi. Rzecznik może zrobić kopie całych akt lub określonych dokumentów w nich zawartych. Rzecznik informuje skarżącego o przeprowadzeniu kontroli.
- 5.3. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od urzędników lub innych pracowników instytucji lub organów wspólnotowych złożenia zeznań na warunkach określonych w Statucie.
- 5.4. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od instytucji i organów wspólnotowych poczynienia przygotowań dla celów przeprowadzania przez niego dochodzenia na miejscu.
- 5.5. Rzecznik Praw Obywatelskich może zlecić wykonanie badań lub ekspertyz, które uważa za niezbędne dla powodzenia prowadzonego dochodzenia.

*Artykuł 6***Rozwiązania polubowne**

- 6.1. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi niewłaściwe administrowanie, współpracuje w jak najszerszym zakresie z instytucją, której skarga dotyczy, w celu znalezienia polubownego rozwiązania eliminującego niewłaściwe administrowanie i satysfakcjonującego skarżącego.
- 6.2. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że współpraca z instytucją, której skarga dotyczy była skuteczna, zamyka sprawę podejmując uzasadnioną decyzję. Informuje o niej skarżącego i instytucję.
- 6.3. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że niemożliwe jest polubowne rozwiązanie sprawy lub że poszukiwania polubownego rozwiązania są nieskuteczne, albo zamyka sprawę podejmując uzasadnioną decyzję, która może zawierać uwagę krytyczną, albo sporządza sprawozdanie zawierające zalecenia wstępne.

*Artykuł 7***Uwagi krytyczne**

- 7.1. Rzecznik Praw Obywatelskich czyni uwagę krytyczną, jeśli uważa, że:
- instytucja, której skarga dotyczy, nie może już wyeliminować zaistniałego przypadku niewłaściwego administrowania; oraz
 - przypadek niewłaściwego administrowania nie powoduje skutków o charakterze ogólnym.
- 7.2. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę czyniąc uwagę krytyczną informuje o tym skarżącego.

*Artykuł 8***Sprawozdania i zalecenia**

- 8.1. Rzecznik Praw Obywatelskich sporządza sprawozdanie z zaleceniami wstępnymi dla instytucji, której skarga dotyczy, jeśli uważa, że:
- instytucja, której skarga dotyczy, może wyeliminować zaistniały przypadek niewłaściwego administrowania; albo
 - przypadek niewłaściwego administrowania powoduje skutki o charakterze ogólnym.
- 8.2. Rzecznik Praw Obywatelskich wysyła egzemplarz swojego sprawozdania oraz zalecenia wstępne do instytucji, której skarga dotyczy oraz do skarżącego.

8.3. Instytucja, której skarga dotyczy, przekazuje Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczegółową opinię w terminie trzech miesięcy. Opinia ta może zawierać akceptację decyzji Rzecznika oraz określać środki podjęte w celu wdrożenia zaleceń wstępnych.

8.4. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że szczegółowa opinia nie jest satysfakcjonująca, może sporządzić specjalne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego w związku ze stwierdzonym przypadkiem niewłaściwego administrowania. Sprawozdanie może zawierać zalecenia. Rzecznik wysyła egzemplarz sprawozdania instytucji, której skarga dotyczy oraz skarżącemu.

Artykuł 9

Dochodzenie z własnej inicjatywy

9.1. Rzecznik Praw Obywatelskich może zdecydować o podjęciu dochodzenia z własnej inicjatywy.

9.2. Uprawnienia Rzecznika w związku z prowadzonym z własnej inicjatywy dochodzeniem są takie same, jak w przypadku dochodzenia podjętego na skutek wniesienia skargi.

9.3. Procedura stosowana w trakcie dochodzenia podjętego w wyniku wniesienia skargi jest analogicznie stosowana w trakcie dochodzenia podjętego przez Rzecznika z własnej inicjatywy.

Artykuł 10

Kwestie proceduralne

10.1. Na wniosek skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich zobowiązany jest do zakwalifikowania skargi jako poufnej. Jeśli Rzecznik uważa, że konieczna jest ochrona interesów skarżącego lub strony trzeciej, może on z własnej inicjatywy zakwalifikować skargę jako poufną.

10.2. Jeśli Rzecznik uważa to za stosowne, może podjąć działania umożliwiające rozpatrzenie danej skargi w pierwszeństwie przed innymi.

10.3. W przypadku wszczęcia postępowania sądowego dotyczącego sprawy będącej przedmiotem dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika, Rzecznik zamyka sprawę. Dotychczasowe wyniki dochodzenia zostają złożone do akt i żadne dalsze działania nie są podejmowane.

10.4. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje właściwe władze krajowe i, odpowiednio, instytucję lub organ wspólnotowy o wszelkich sprawach podlegających prawu karnemu, o jakich dowiedział się w trakcie prowadzonego dochodzenia. Rzecznik Praw Obywatelskich może ponadto poinformować instytucję lub organ wspólnotowy o faktach, które jego zdaniem mogą uzasadniać wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Artykuł 11

Sprawozdania składane Parlamentowi Europejskiemu

11.1. Rzecznik Praw Obywatelskich składa Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z ogółu swojej działalności, zawierające także wyniki prowadzonych przez niego dochodzeń.

11.2. Oprócz sprawozdań specjalnych, o których mowa w art. 8., Rzecznik Praw Obywatelskich może także przedstawić Parlamentowi Europejskiemu inne specjalne sprawozdania, jeśli jego zdaniem prowadzą one do wypełnienia obowiązków Rzecznika określonych w Traktatach i Statucie.

11.3. Sprawozdanie roczne i sprawozdania specjalne Rzecznika Praw Obywatelskich mogą zawierać zalecenia, które jego zdaniem przyczyniają się do wypełnienia obowiązków Rzecznika określonych w Traktatach i Statucie.

Artykuł 12

Współpraca z rzecznikami praw obywatelskich i podobnymi instytucjami w Państwach Członkowskich

Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z rzecznikami praw obywatelskich i innymi podobnymi instytucjami w Państwach Członkowskich w celu zwiększenia skuteczności zarówno prowadzonego przez siebie dochodzenia, jak i postępowania prowadzanego przez rzeczników praw obywatelskich i podobne instytucje w Państwach Członkowskich oraz w celu skuteczniejszego zabezpieczenia praw i interesów zgodnie z prawem Unii

Europejskiej i Wspólnoty Europejskiej.

Artykuł 13

Prawo skarżącego do wglądu w akta

13.1 Z zastrzeżeniem postanowień art. 13.3, skarżący jest uprawniony do wglądu w akta Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące jego skargi.

13.2 Skarżący może na miejscu skorzystać z prawa wglądu w akta. Może on zażądać od Rzecznika dostarczenia kopii całego aktu lub określonych dokumentów z aktu.

13.3 W przypadku, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich bada akta instytucji, której skarga dotyczy lub zbiera dowody z zeznań świadków zgodnie z postanowieniami art. 5.2 i 5.3, skarżący nie ma dostępu do żadnych poufnych dokumentów lub informacji uzyskanych w wyniku takiej kontroli lub przesłuchania.

Artykuł 14

Publiczny dostęp do dokumentów przechowywanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich

14.1 Do niepublikowanych dokumentów przechowywanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich zagwarantowany jest publiczny dostęp z zastrzeżeniem takich samych warunków i ograniczeń, jak określone w rozporządzeniu 1049/2001⁽³⁾ w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej oraz z zastrzeżeniem postanowień art. 14.2.

14.2 W przypadku, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich bada akta instytucji, której skarga dotyczy lub zbiera dowody z zeznań świadków zgodnie z postanowieniami art. 5.2 i 5.3 publiczny dostęp do dokumentów poufnych lub informacji uzyskanych w wyniku kontroli lub przesłuchania jest wyłączony.

14.3 Podanie o dostęp do dokumentów należy składać w formie pisemnej (listownie, faksem lub pocztą elektroniczną) z dostatecznie precyzyjnymi informacjami umożliwiającymi identyfikację dokumentów.

14.4 Za wyjątkiem dokumentów dotyczących skarg zakwalifikowanych jako poufne zgodnie z postanowieniami art. 10.1, automatycznie pozytywnie są rozpatrywane wnioski o dostęp do następujących dokumentów:

- a) ogólny rejestr skarg;
- b) skargi i dokumenty dołączone do skarg przez skarżącego;
- c) opinie i szczegółowe opinie od instytucji, których skarga dotyczy oraz wszelkie uwagi poczynione do nich przez skarżących;
- d) decyzje Rzecznika Praw Obywatelskich o zamknięciu sprawy;
- e) sprawozdania i zalecenia wstępne, o których mowa w art. 8.

14.5 Dostęp udzielany jest na miejscu lub poprzez dostarczenie kopii. Rzecznik Praw Obywatelskich może naliczyć uzasadnione opłaty za dostarczenie kopii. Metoda naliczania opłat jest objaśniona.

14.6 Dostęp do dokumentów, o których mowa w artykule 14.4 udzielany jest niezwłocznie. Decyzję dotyczącą wniosku o udzielenie publicznego dostępu do innych dokumentów należy podjąć w terminie 15 dni roboczych licząc od dnia otrzymania.

14.7 W przypadku odmownego rozpatrzenia podania o dostęp do dokumentu — w całości lub w części — należy podać uzasadnienie odmowy.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, str. 43).

Artykuł 15

Ustalenia odnoszące się do języków

- 15.1. Skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich można składać w dowolnym z języków Traktatu. Rzecznik nie ma obowiązku rozpatrywania skarg złożonych w innych językach.
- 15.2. Dochodzenie jest prowadzone przez Rzecznika w jednym z języków Traktatu; w przypadku skargi — w języku, w którym jest złożona.
- 15.3. Rzecznik Praw Obywatelskich określa, które dokumenty mają być sporządzone w języku, w którym prowadzone jest dochodzenie.
- 15.4. Korespondencja z władzami Państw Członkowskich prowadzona jest w języku urzędowym danego kraju.
- 15.5. Sprawozdanie roczne, sprawozdania specjalne oraz, w miarę możliwości, inne dokumenty opublikowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich są sporządzane we wszystkich językach urzędowych.

Artykuł 16

Publikowanie sprawozdań

- 16.1. Europejski Rzecznik Praw Człowieka zamieszcza w Dzienniku Urzędowym zawiadomienie o przyjęciu sprawozdania rocznego i sprawozdań specjalnych oraz wskazuje, w jaki sposób każda zainteresowana osoba może uzyskać dostęp do pełnej wersji tekstu dokumentu.
- 16.2. Wszelkie sprawozdania oraz streszczenia decyzji Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczących skarg poufnych są publikowane w formie uniemożliwiającej identyfikację tożsamości skarżącego.

Artykuł 17

Wejście decyzji w życie

- 17.1. Tracą moc przepisy wykonawcze przyjęte 16 października 1997 r.
- 17.2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.
- 17.3. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego zostanie poinformowany o przyjęciu niniejszej decyzji. Stosowne zawiadomienie zostanie także opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
-

ZAŁĄCZNIK XI

**DOCHODZENIA WEWNĘTRZNE W ZAKRESIE WALKI Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ FINANSOWĄ,
KORUPCJĄ ORAZ WSZELKĄ NIELEGALNĄ DZIAŁALNOŚCIĄ SZKODLIWĄ DLA INTERESÓW
WSPÓLNOT****Decyzja Parlamentu Europejskiego dotycząca warunków oraz trybu prowadzenia dochodzeń wewnętrznych w zakresie walki z przestępstwami finansowymi, korupcją oraz wszelką nielegalną działalnością szkodliwą dla interesów Wspólnot ⁽¹⁾**

Parlament Europejski,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 199,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, a w szczególności art. 25,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności art. 112,

uwzględniając Regulamin, a w szczególności art. 186 pkt c) ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾, jak również rozporządzenie (Euratom) nr E 1074/1999 Rady ⁽⁴⁾, dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych, przewidują, że Urząd otwiera i prowadzi dochodzenia administracyjne w ramach instytucji, organów i organizacji utworzonych Traktatami WE i Euratom lub na ich podstawie;

w zakres odpowiedzialności Europejskiego Urzędu do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych ustanowionego przez Komisję wchodzi, oprócz ochrony interesów finansowych, ogół działań związanych z ochroną interesów wspólnotowych przed nieprawidłowymi zachowaniami, które mogłyby zostać objęte postępowaniem administracyjnym lub karnym;

należy zwiększyć zasięg oraz skuteczność walki z przestępstwami finansowymi poprzez korzystanie z istniejących doświadczeń w dziedzinie dochodzeń administracyjnych;

w konsekwencji wszystkie instytucje, organy oraz organizacje, na podstawie swojej autonomii administracyjnej, powinny powierzyć Urzędowi prowadzenie wewnętrznych dochodzeń administracyjnych, mających na celu wykrycie poważnych uchybień związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, które mogą stanowić naruszenie obowiązków urzędników lub innych pracowników Wspólnot, określonych w art. 11, art. 12 akapit drugi i trzeci, w art. 13, 14, 16 oraz w art. 17 akapit pierwszy regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich oraz przepisów stosujących się do pozostałych pracowników Wspólnot Europejskich (dalej określanych jako statut), szkodliwe dla interesów Wspólnot i podlegające postępowaniu dyscyplinarnemu, lub w określonych przypadkach postępowaniu karnemu, albo wykrycie poważnych uchybień, o których mowa w art. 22 statutu, lub naruszenia analogicznych obowiązków przez posłów lub pracowników Parlamentu Europejskiego, którzy nie podlegają przepisom statutu;

dochodzenia muszą być prowadzone z poszanowaniem odpowiednich postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, a w szczególności protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, tekstów przyjętych na ich podstawie i statutu;

dochodzenia muszą być prowadzone we wszystkich instytucjach, organach oraz organizacjach wspólnotowych na jednakowych warunkach, a powierzenie tego zadania Urzędowi nie narusza kompetencji własnych instytucji, organów i organizacji, ani nie ogranicza ochrony prawnej osób, których te dochodzenia dotyczą;

⁽¹⁾ Przyjęta dnia 18 listopada 1999 r.

⁽²⁾ Obecnie art. 204 pkt c.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 8.

w oczekiwaniu na zmianę statutu powinny zostać ustalone praktyczne zasady, według których członkowie instytucji i organów, osoby kierujące nimi, jak i ich urzędnicy oraz inni pracownicy, udzielą pomocy w celu umożliwienia prawidłowego przebiegu dochodzeń wewnętrznych;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Obowiązek współpracy z Urzędem

Sekretarz Generalny, poszczególne działy, jak również każdy urzędnik lub inny pracownik Parlamentu Europejskiego są zobowiązani do ścisłej współpracy z pracownikami Urzędu oraz do udzielenia wszelkiej pomocy niezbędnej do przeprowadzenia dochodzenia. W tym celu udzielają oni pracownikom Urzędu wszelkich przydatnych informacji i wyjaśnień.

Z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, szczególnie protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, jak również przepisów przyjętych na ich podstawie, posłowie w pełni współpracują z Urzędem.

Artykuł 2

Obowiązek informowania

Każdy urzędnik lub inny pracownik Parlamentu Europejskiego, który powziął wiadomość o okolicznościach wskazujących na fakt dopuszczenia się przestępstwa finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innego nielegalnego działania na szkodę interesów Wspólnot lub też o poważnych uchybieniach w wykonywaniu obowiązków służbowych, mogących stanowić naruszenie obowiązków urzędników i innych pracowników Wspólnot, lub też pracowników, którzy nie podlegają regulaminowi, zagrożonych postępowaniem dyscyplinarnym, a w niektórych przypadkach karnym, niezwłocznie informuje o tym swojego przełożonego lub dyrektora generalnego, albo, jeżeli uzna to za właściwe, Sekretarza Generalnego lub bezpośrednio Urząd, w przypadku gdy uchybienie dotyczy urzędnika, innego pracownika, lub pracownika niepodlegającego regulaminowi, lub Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, w przypadku, gdy uchybienia dopuścił się poseł.

Przewodniczący, Sekretarz Generalny, dyrektorzy generalni oraz kierownicy działów Parlamentu Europejskiego niezwłocznie przekazują do Urzędu wszelkie znane im dowody wskazujące na zaistnienie nieprawidłowości, o których mowa w akapicie pierwszym.

Urzędnicy i inni pracownicy Parlamentu Europejskiego nie mogą być w żadnym wypadku przedmiotem niesprawiedliwego lub dyskryminującego traktowania z powodu ujawnienia informacji, o których mowa w pierwszym i drugim akapicie.

Posłowie, którzy powzięli wiadomość o okolicznościach, o których mowa w akapicie pierwszym, informują o tym Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego lub, jeżeli uznają to za właściwe, bezpośrednio Urząd.

Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem wymogów zachowania poufności, przewidzianych w przepisach prawnych lub w Regulaminie Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 3

Pomoc biura ochrony

Na wniosek dyrektora Urzędu biuro ochrony Parlamentu Europejskiego udziela pracownikom Urzędu pomocy w prowadzeniu dochodzeń.

Artykuł 4

Immunitet oraz prawo do odmowy zeznań

Zasady odnoszące się do immunitetu parlamentarnego oraz do prawa posłów do odmowy zeznań pozostają niezmienione.

*Artykuł 5***Informowanie zainteresowanego**

W przypadku zaistnienia prawdopodobieństwa osobistego udziału posła, urzędnika lub innego pracownika w danej sprawie, zainteresowany powinien zostać natychmiast poinformowany o tym fakcie, o ile nie wywoła to negatywnych konsekwencji dla dochodzenia. Jednakże, po zakończeniu dochodzenia, w żadnym wypadku nie mogą być sporządzane wnioski wymieniające z nazwiska posła, urzędnika lub innego pracownika Parlamentu Europejskiego, bez umożliwienia mu uprzedniego złożenia wyjaśnień na temat wszystkich dotyczących go faktów.

W przypadkach, gdy dla dobra dochodzenia wymagane jest zachowanie całkowitej tajemnicy oraz przeprowadzenie śledztwa należącego do kompetencji organów krajowych, obowiązek umożliwienia posłowi, urzędnikowi lub innemu pracownikowi Parlamentu Europejskiego złożenia wyjaśnień może zostać przesunięty w czasie, za zgodą Przewodniczącego, jeżeli chodzi o posła, lub za zgodą Sekretarza Generalnego, jeżeli chodzi o urzędnika lub innego pracownika.

*Artykuł 6***Informacja o umorzeniu dochodzenia**

Jeżeli po zakończeniu dochodzenia wewnętrznego podejrzanemu o udział w sprawie posłowi, urzędnikowi lub innemu pracownikowi Parlamentu Europejskiego nie zostanie postawiony żaden zarzut, dotyczące go dochodzenie wewnętrzne umarza się na mocy decyzji dyrektora Urzędu, który informuje o niej zainteresowanego na piśmie.

*Artykuł 7***Uchylenie immunitetu**

Wszelkie wnioski krajowych organów policyjnych lub sądowych, dotyczące uchylenia immunitetu sądowego urzędnika lub innego pracownika Parlamentu Europejskiego w związku z ewentualnymi przypadkami popełnienia przestępstwa finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności, są przekazywane dyrektorowi Urzędu w celu uzyskania opinii. Jeżeli wniosek o uchylenie immunitetu dotyczy posła do Parlamentu Europejskiego, Urząd zostaje o tym poinformowany.

*Artykuł 8***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia przez Parlament Europejski.

ZAŁĄCZNIK XII

WYKONYWANIE UPRAWNIEŃ WYKONAWCZYCH PRYZNANYCH KOMISJI

A. Wyciąg z rezolucji Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾ w sprawie porozumienia pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją dotyczącego trybu stosowania decyzji Rady nr 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾

Parlament Europejski,

mając na uwadze, co następuje:

art. 8 decyzji Rady z dnia 28 czerwca 1999 r. przyznaje Parlamentowi Europejskiemu prawo do interwencji w przypadku, gdy uzna on, że uprawnienia wykonawcze zostały przekroczone, i zobowiązuje Komisję do ponownego rozpatrzenia projektu środka wykonawczego, z uwzględnieniem rezolucji Parlamentu i do udzielenia informacji o dalszych działaniach w związku z tą rezolucją i ich uzasadnieniu,

art. 7 ust. 3 decyzji przewiduje pełne informowanie Parlamentu Europejskiego o wszystkich kwestiach dotyczących porządku dziennego, projektów środków wykonawczych wynikających z aktów przyjętych w ramach procedury współdecyzji i przedłożonych komitetom, wyników głosowań, sprawozdań roboczych, list uczestników komitetów oraz przekazanych Radzie projektów środków wykonawczych,

nowa decyzja dotycząca „komitologii” jedynie częściowo odpowiada oczekiwaniom Parlamentu Europejskiego, jednak należy podkreślić, iż stanowi ona znaczący krok naprzód w porównaniu z sytuacją wcześniejszą,

Parlament i Komisja postanowiły porozumieć się co do trybu stosowania decyzji Rady dotyczącej „komitologii”, a to porozumienie z Komisją odnosi się w szczególności do stosowania art. 7 ust. 3, dotyczącego informowania Parlamentu Europejskiego, a także do art. 8, dotyczącego prawa Parlamentu Europejskiego do interwencji,

1. zatwierdza poniższe porozumienie;
2. uznaje, że wszystkie „komitety” istniejące przed wydaniem decyzji z dnia 28 lipca 1999 r. powinny zostać przekształcone zgodnie z nowymi procedurami, przyłączając się tym samym do deklaracji nr 2 Rady i Komisji ⁽³⁾ dotyczącej tej decyzji;
3. oświadcza, że niniejsza decyzja nie narusza prawa Parlamentu do przyjęcia dowolnej rezolucji na dowolny temat, zwłaszcza, jeśli Parlament sprzeciwia się treści projektu dotyczącego środka wykonawczego, jak również że nie narusza ona prawa Parlamentu do sprzeciwienia się środkowi wykonawczemu odesłanemu do Rady w przypadku, gdy procedura komitologii nie uzyskała poparcia (zgodnie z art. 88 ⁽⁴⁾ Regulaminu Parlamentu);
4. uznaje, że niniejsze porozumienie pomiędzy Parlamentem i Komisją uchyla poprzednie porozumienia (porozumienie Plumb/Delors z 1988 r. — porozumienie Samland/Williamson z 1996 r. — modus vivendi z 1994 r. ⁽⁵⁾).

⁽¹⁾ Przyjęta dnia 17 lutego 2000 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

⁽³⁾ Dz.U. C 203 z 17.7.1999, str. 1.

⁽⁴⁾ Obecnie art. 81.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 1.

B. Porozumienie pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją dotyczące zasad wykonania decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji

1. Zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ⁽⁶⁾ Komisja regularnie informuje Parlament Europejski o pracach komitetów funkcjonujących według procedur komitologii. W tym celu Parlament otrzymuje w tym samym czasie i na tych samych warunkach co członkowie komitetów projekty porządku dziennego zebrań, projekty środków wykonawczych przedkładanych tym komitetom na mocy aktów podstawowych przyjętych według procedury przewidzianej w art. 251 Traktatu WE, a także wyniki głosowań, sprawozdania robocze z zebrań oraz listy organów, którym podlegają osoby wyznaczone przez Państwa Członkowskie do ich reprezentowania.
2. Ponadto, Komisja wyraża zgodę na przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu w celach informacyjnych, na wniosek właściwej komisji parlamentarnej, poszczególnych projektów środków wykonawczych do aktów podstawowych, które nie zostały przyjęte w ramach procedury współdecyzji, ale które mają szczególne znaczenie dla Parlamentu Europejskiego. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 19 lipca 1999 r., (sprawa T-188/97 Rothmans przeciwko Komisji) ⁽⁷⁾, Parlament Europejski może wnioskować o udostępnienie protokołów z posiedzeń tych komitetów.
3. Parlament Europejski oraz Komisja uznają za bezskuteczne w stosunku do nich następujące porozumienia: porozumienie Plumb/Delors z 1988r., porozumienie Samland/Williamson z 1996 r. oraz modus vivendi z 1994 r. ⁽⁸⁾
4. Dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE, będą przekazywane drogą elektroniczną, kiedy zostaną stworzone odpowiednie warunki techniczne. Z dokumentami o charakterze poufnym postępuje się zgodnie z wewnętrznymi procedurami administracyjnymi, ustanowionymi przez każdą z instytucji tak, aby zapewnić wszelkie konieczne zabezpieczenia.
5. Na podstawie art. 8 decyzji 1999/468/WE Parlament Europejski może oświadczyć, w drodze uzasadnionej rezolucji, że projekt środków wykonawczych do aktu podstawowego, przyjętego zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu, przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w tym akcie podstawowym.
6. Parlament Europejski przyjmuje uzasadnioną rezolucję na posiedzeniu plenarnym w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania końcowego projektu środków wykonawczych w wersjach językowych przedłożonych Komisji.
7. W pilnych sprawach, oraz dla bieżących potrzeb administracyjnych i/lub w sprawach o ograniczonym okresie ważności, ustala się krótszy termin. Termin ten może być bardzo krótki w przypadku spraw najpilniejszych, zwłaszcza tych, które dotyczą zdrowia publicznego. Właściwy członek Komisji wyznacza odpowiedni termin i podaje powód swojej decyzji. Parlament Europejski może wówczas skorzystać z procedury, na mocy której uprawnienie do zastosowania art. 8 decyzji 1999/468/WE może zostać przekazane właściwej komisji parlamentarnej w wyżej wymienionym terminie.
8. W następstwie uzasadnionej rezolucji Parlamentu, właściwy członek Komisji informuje Parlament lub, w razie potrzeby, właściwą komisję parlamentarną, o dalszych działaniach, jakie Komisja zamierza podjąć w danej sprawie.
9. Parlament Europejski popiera cel i zasady określone w deklaracji nr 2 Rady i Komisji ⁽⁹⁾ Celem deklaracji jest uproszczenie wspólnotowego systemu wykonawczego poprzez dostosowanie obecnie obowiązujących procedur dotyczących komitetów do procedur zawartych w decyzji 1999/468/WE.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

⁽⁷⁾ Zbiór 1999, s. II-2463.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 203 z 17.7.1999, str. 1.

ZAŁĄCZNIK XIII

POROZUMIENIE RAMOWE DOTYCZĄCE STOSUNKÓW POMIĘDZY PARLAMENTEM EUROPEJSKIM I KOMISJĄ ⁽¹⁾

Parlament Europejski i Komisja Wspólnot Europejskich,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej,

uwzględniając oświadczenia złożone w Parlamencie Europejskim przez Przewodniczącą Komisji począwszy od maja 1999r.,

uwzględniając pisemne i ustne oświadczenia złożone przez każdego z kandydatów na członków Komisji podczas przesłuchań przez komisje Parlamentu Europejskiego, a także oceny tych kandydatów przedstawione przez przewodniczących komisji po przesłuchaniach,

uwzględniając oświadczenie złożone przez kandydata na przewodniczącą Komisji przed Konferencją Przewodniczących w dniu 7 września 1999 r.,

uwzględniając program nominowanej Komisji, przedstawiony w dniu 14 września 1999 r. przez kandydata na przewodniczącą Komisji,

uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 1999 r. ⁽²⁾, zatwierdzającą powołanie Romano Prodiego na przewodniczącą Komisji, a także nominację członków Komisji na pozostałą część kadencji wpływającej z dniem 22 stycznia 2000 r. oraz na kadencję trwającą od 23 stycznia 2000 r. do 22 stycznia 2005 r.,

uwzględniając art. 214 Traktatu WE,

uwzględniając Regulamin Parlamentu Europejskiego, a w szczególności art. 32 i 33 ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

Traktat o Unii Europejskiej stawia sobie za cel wzmocnienie demokratycznej legitymizacji procesu decyzyjnego Unii,

zatwierdzenie Komisji przez Parlament Europejski odzwierciedla stosunek wzajemnego zaufania, jaki powinien łączyć obie instytucje podczas całej kadencji,

niniejsze porozumienie ramowe nie narusza uprawnień ani kompetencji Parlamentu Europejskiego i Komisji, lecz ma na celu poprawę ich funkcjonowania w ramach jednolitego systemu instytucjonalnego opartego na art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej;

przyjmują następujące porozumienie ramowe:

Zasady ogólne

1. W celu dostosowania kodeksu postępowania, przyjętego w 1990 r. i zmienionego w 1995 r., obie instytucje przyjmują następujące środki w celu wzmocnienia odpowiedzialności i legitymizacji Komisji, rozszerzenia konstruktywnego dialogu oraz współpracy politycznej, poprawy przepływu informacji, zasięgania opinii oraz informowania Parlamentu Europejskiego o reformach administracyjnych w Komisji. Jednocześnie podejmują one liczne szczegółowe środki wykonawcze w zakresie i) procedury legislacyjnej, ii) umów międzynarodowych i rozszerzenia, a także iii) przekazywania Komisji poufnych dokumentów i informacji. Powyższe środki wykonawcze są załączone do niniejszego porozumienia ramowego.

⁽¹⁾ Przyjęte dnia 29 czerwca 2000 r. przez Konferencję Przewodniczących.

⁽²⁾ Dz.U. C 54 z 25.2.2000, str. 51.

⁽³⁾ Obecnie art. 98 i 99.

Rozszerzenie konstruktywnego dialogu i współpracy politycznej

2. Przewodniczący lub jeden z wiceprzewodniczących Komisji zobowiązuje się przedstawiać Konferencji Przewodniczących co sześć miesięcy główne kierunki politycznego wdrażania programu pracy na bieżący rok, jak i jego ewentualną aktualizację dokonaną w związku z ważnymi bieżącymi wydarzeniami politycznymi.
3. Komisja nadal systematycznie informuje Parlament Europejski o działaniach podjętych na jego wnioski. Informacje te przekazywane są co najmniej raz na kwartał.
4. Komisja bierze pod uwagę wszelkie przedstawione jej przez Parlament zgodnie z art. 192 Traktatu WE wnioski o przedstawienie propozycji legislacyjnych oraz zobowiązuje się do udzielania szybkiej i wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie wnioski przed właściwą komisją parlamentarną, oraz, o ile to konieczne, w trakcie posiedzenia plenarnego Parlamentu Europejskiego.
5. Formułując opinię dla Rady na temat poprawek legislacyjnych Parlamentu Europejskiego w myśl art. 251 Traktatu WE, Komisja zobowiązuje się do przykładania najwyższej wagi do poprawek przyjętych w drugim czytaniu. Jeśli z ważnych powodów i po rozpatrzeniu przez Kolegium Komisja postanowi nie rozpatrywać ponownie lub nie zatwierdzić poprawek, wyjaśnia ona przyczyny swojej decyzji przed Parlamentem Europejskim lub podczas kolejnego zebrania właściwej komisji parlamentarnej.
6. W miarę swoich możliwości Komisja dba o to, aby Parlament Europejski był informowany i w pełni włączony w przygotowywanie i przebieg konferencji międzyrządowych.
7. Każda rozpoczynająca urzędowanie Komisja przedstawia w jak najkrótszym terminie swój program polityczny, zawierający wszelkie kierunki działania przewidziane na okres swojej kadencji, oraz nawiązuje dialog z Parlamentem Europejskim.
8. Komisja regularnie przedkłada Parlamentowi sprawozdania z wykonania budżetu. Parlament zobowiązuje się do ich rozpatrywania we właściwych komisjach.

Odpowiedzialność polityczna

9. Nie uchybiając zasadzie kolegalności Komisji, każdy z członków Komisji ponosi odpowiedzialność polityczną za działania podejmowane w zakresie swoich kompetencji.
10. Komisja zgadza się, aby w przypadku, gdy Parlament Europejski odmówi zaufania jednemu z członków Komisji (pod warunkiem udzielenia politycznego poparcia dla takiego stanowiska co do treści i formy), przewodniczący Komisji rozważył możliwość zażądania od tego członka Komisji złożenia dymisji.
11. Przewodniczący Komisji niezwłocznie informuje Parlament Europejski o wszelkich decyzjach związanych z powierzaniem obowiązków członkom Komisji. W przypadku zasadniczych zmian dotyczących obowiązków członka Komisji (na przykład powierzenia całkowicie nowej teki albo szerokiego zakresu obowiązków), stawia się on przed właściwą komisją na jej wniosek.

Obieg informacji

12. Komisja w odpowiednim czasie wyczerpująco informuje Parlament o swoich projektach oraz inicjatywach w dziedzinie legislacyjnej, budżetowej oraz, w miarę możliwości, związanych z dziedzinami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

We wszystkich dziedzinach, w których Parlament wykonuje swoje kompetencje legislacyjne lub jako organ władzy budżetowej, jest on informowany na równi z Radą na każdym etapie procesu legislacyjnego i procedury budżetowej.

13. Komisja podaje do publicznej wiadomości inicjatywę legislacyjną, ważną inicjatywę lub decyzję dopiero po przedłożeniu jej na piśmie Parlamentowi Europejskiemu. W ważnych kwestiach politycznych Komisja, w porozumieniu z Parlamentem Europejskim, proponuje informować go:

- w czasie trwania sesji Parlamentu — na posiedzeniu plenarnym, lub
- na posiedzeniu Konferencji Przewodniczących, otwartej z tej okazji dla członków Parlamentu Europejskiego, albo
- informując w stosowny sposób przewodniczących właściwych komisji, którzy mogą zwołać zebranie zainteresowanej komisji.

Informacje poufne będą stanowiły przedmiot postanowień szczególnych zawartych w załączniku 3.

14. Każdy z członków Komisji dba o systematyczny i bezpośredni przepływ informacji pomiędzy członkiem Komisji a przewodniczącym zainteresowanej komisji parlamentarnej.

15. W miarę swoich możliwości Komisja dba o to, aby Parlament Europejski był niezwłocznie i wyczerpująco informowany na wszystkich etapach przygotowywania, negocjowania i zawierania umów międzynarodowych, w celu umożliwienia Komisji wzięcia pod uwagę poglądów Parlamentu Europejskiego, zgodnie z postanowieniami załącznika 2.

16. W ramach wykonywania obowiązków, jakie nakłada na nią Traktat w dziedzinach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, Komisja przyjmuje przepisy zmierzające do szerszego włączenia Parlamentu Europejskiego w te dziedziny w taki sposób, aby mogła ona w możliwie najszerszym zakresie uwzględniać poglądy Parlamentu.

17. Parlament Europejski i Komisja uzgadniają kwestię przekazywania przez Komisję, w ramach corocznego absolutorium, określonego w art. 276 Traktatu WE, wszelkich informacji niezbędnych do kontroli wykonania budżetu za dany rok, o które występuje w tym celu przewodniczący parlamentarnej komisji właściwej w zakresie absolutorium zgodnie z załącznikiem VI do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

Jeśli pojawią się nowe aspekty dotyczące lat ubiegłych, za które już udzielono absolutorium, Komisja przekazuje wszelkie niezbędne związane z nimi informacje w celu osiągnięcia rozwiązania odpowiadającego obu stronom.

18. Jeżeli dokument wewnętrzny Komisji, o którego istnieniu Parlament nie został poinformowany zgodnie z pkt 13 niniejszego porozumienia ramowego, został udostępniony poza obrębem instytucji, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego może zażądać natychmiastowego przekazania mu tego dokumentu w celu udostępnienia go zainteresowanym posłom.

Przebieg prac parlamentarnych

19. Komisja dba o to, aby właściwy członek Komisji był obecny na posiedzeniach plenarnych za każdym razem, gdy Parlament złoży taki wniosek, w celu rozpatrzenia punktów porządku dziennego wchodzących w zakres jego kompetencji.

20. Dla zapewnienia obecności członków Komisji, Parlament Europejski zobowiązuje się dołożyć wszelkich starań aby nie wprowadzać zmian w końcowych projektach porządku dziennego.

21. Jeżeli Parlament Europejski zmienia projekt porządku dziennego sesji miesięcznej po zebraniu, podczas którego został on przyjęty przez Konferencję Przewodniczących, lub też jeżeli zmienia on kolejność poszczególnych punktów porządku dziennego danej sesji miesięcznej, Komisja dołoży wszelkich starań, aby zapewnić obecność właściwego członka Komisji.

22. Komisja może zaproponować wprowadzenie do porządku dziennego nowych punktów, jednak nie później niż na zebraniu, podczas którego Konferencja Przewodniczących zatwierdza końcowy projekt porządku dziennego danej sesji miesięcznej. Parlament jak najściślej stosuje się do tych propozycji.

23. Wnioski członków Komisji o zezwolenie na złożenie oświadczenia podczas posiedzenia plenarnego zgodnie z art. 37 ⁽⁴⁾ Regulaminu Parlamentu Europejskiego są, w miarę możliwości, włączane do porządku dziennego następnej sesji miesięcznej.

24. Członek Komisji właściwy w kwestii objętej jednym z punktów rozpatrywanych przez komisję powinien być z reguły obecny na posiedzeniu, jeżeli zostanie na nie zaproszony.

Każdy członek Komisji zostaje wysłuchany na własny wniosek.

W braku jasno sprecyzowanego wniosku o obecność członka Komisji na posiedzeniu komisji, Komisja dba o to, aby reprezentował ją kompetentny urzędnik wysokiego szczebla.

Reformy administracyjne

25. Komisja określa stosowne mechanizmy pozwalające na informowanie Parlamentu Europejskiego oraz na prowadzenie z nim regularnie konstruktywnego dialogu na temat przeprowadzanej w Komisji reformy administracyjnej.

26. Każdy kodeks postępowania członków Komisji jest niezwłocznie przesyłany Parlamentowi Europejskiemu. Stosowanie kodeksu stanowi przedmiot regularnej kontroli.

Postanowienia końcowe

27. Parlament Europejski i Komisja zobowiązują się do umocnienia współpracy w dziedzinach informacji i komunikacji. Obie instytucje mogą skoordynować swoje działania w ramach międzyinstytucjonalnej grupy roboczej do spraw informacji i komunikacji. W tym kontekście mogą one określać wspólne działania mające na celu zwiększenie świadomości obywateli, a także starają się zapewnić odpowiednią koordynację swoich działań w zakresie informacji, z poszanowaniem dla autonomii i odmiennej roli każdej z instytucji.

28. Obydwie instytucje dokonują okresowej oceny stosowania niniejszego porozumienia ramowego.

29. Wszelkie środki specjalne zostały wyszczególnione w załącznikach.

ZAŁĄCZNIK 1

POROZUMIENIE SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE PROCESU LEGISLACYJNEGO

1. Na podstawie powyższego porozumienia ramowego oraz w oparciu o doświadczenia kodeksów postępowania pomiędzy Komisją a Parlamentem Europejskim z lat 1990 i 1995 ⁽⁵⁾, obie instytucje ustalają następujące szczegółowe postanowienia dotyczące postępowania w procesie legislacyjnym.

Planowanie prac legislacyjnych i roczny program legislacyjny

2. Przy opracowywaniu rocznego programu legislacyjnego Komisja jak najściślej uwzględnia kierunki zaproponowane przez Parlament Europejski. Komisja przedkłada program w terminie pozwalającym na przeprowadzenie szeroko zakrojonej debaty publicznej na jego temat.

Komisja dostarcza także wystarczającą ilość szczegółów co do treści każdego z rozpatrywanych punktów programu tak, aby Parlament Europejski mógł je uwzględnić przy sporządzaniu własnego programu legislacyjnego. Komisja niezwłocznie uprzedza grupę roboczą do spraw koordynacji międzyinstytucjonalnej o wszelkich opóźnieniach dotyczących wprowadzenia projektu lub określonego dokumentu do przyjętego programu, z zastrzeżeniem uprawnień Komisji.

⁽⁴⁾ Obecnie art. 103.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 89 z 10.4.1995, str. 68.

Wybór podstawy prawnej

3. Komisja zobowiązuje się do informowania Parlamentu Europejskiego równocześnie z Radą o wszelkich propozycjach wprowadzających zmiany podstaw prawnych w trakcie procedur decyzyjnych.
4. Komisja ma szczególnie na uwadze wszelkie zmiany podstaw prawnych własnych propozycji zawartych w poprawkach Parlamentu Europejskiego. Komisja zobowiązuje się szczegółowo uzasadniać swoje stanowisko.

Ogólne procedury legislacyjne

5. Komisja i Parlament dbają o ścisłe stosowanie wspólnej deklaracji dotyczącej praktycznego stosowania nowej procedury współdecyzji (art. 251 Traktatu WE), podpisanej w dniu 5 maja 1999 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję ⁽⁶⁾.
6. Komisja regularnie informuje właściwą komisję Parlamentu Europejskiego o głównych kierunkach wynikających z dyskusji w organach Rady, zwłaszcza jeśli odbiegają one od pierwotnego projektu oraz przekazuje wszelkie zmiany w pierwotnym projekcie Komisji, na podstawie których Rada kontynuuje swoje debaty. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski o zajęciu pozytywnego stanowiska co do poprawek wniesionych przez Radę do jej projektu.
7. W zakresie procedur legislacyjnych, które nie wymagają stosowania współdecyzji:
 - i) Komisja dba o przypominanie organom Rady z odpowiednim wyprzedzeniem o tym, aby nie zawierały porozumień politycznych na podstawie projektów Komisji przed wydaniem opinii przez Parlament. Komisja wnosi, aby debata na szczeblu ministerialnym została zamknięta po upływie odpowiedniego terminu umożliwiającego członkom Rady zapoznanie się z opinią Parlamentu Europejskiego.
 - ii) Komisja dba, aby Rada stosowała się do określonych przez Trybunał Sprawiedliwości zasad dotyczących ponownej konsultacji z Parlamentem Europejskim w przypadku wprowadzenia przez Radę zasadniczej zmiany do projektów Komisji. Komisja informuje Parlament Europejski w każdym przypadku, kiedy przypomniiała Radzie o potrzebie ponownej konsultacji.
 - iii) Komisja zobowiązuje się wycofać projekty legislacyjne odrzucone przez Parlament Europejski. W przypadku, gdy z ważnych powodów oraz po rozpatrzeniu przez Kolegium, Komisja postanowi podtrzymać swój projekt, uzasadnia ona swoją decyzję w oświadczeniu złożonym przed Parlamentem Europejskim.
 - iv) W celu usprawnienia procesu planowania prac legislacyjnych, Parlament Europejski zobowiązuje się do:
 - wyznaczania sprawozdawców dla przyszłych projektów, w miarę możliwości niezwłocznie po przyjęciu programu prac legislacyjnych,
 - rozpatrywania w pierwszej kolejności wniosków o ponowną konsultację, jeśli zostały przekazane wszelkie niezbędne informacje
 - uwzględniania przy planowaniu działań spraw priorytetowych rozpatrywanych przez Komisję i Radę,
 - zaplanowania części legislacyjnych porządku dziennego tak, by je dostosować do obowiązującego programu legislacyjnego oraz do przyjętych w związku z nim przez Parlament rezolucji;
 - przestrzegania rozsądnych terminów przy wydawaniu opinii w pierwszym czytaniu w ramach procedury współpracy i współdecyzji, albo opinii w procedurze konsultacji, o ile jest to z korzyścią dla procedury.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 279 z 1.10.1999, str. 230.

8. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości unieważnił dany akt, lecz nadal wywołuje on skutki prawne, Komisja zobowiązuje się do niezwłocznego przedstawienia zmienionego projektu aktu prawnego w celu wykonania orzeczenia Trybunału.

Jeżeli Komisja zamierza przyjąć środki wykonawcze na podstawie unieważnionego aktu, który nadal wywołuje skutki prawne, informuje ona o tym wyczerpująco i z wyprzedzeniem Parlament Europejski, tak, aby jego stanowisko mogło zostać uwzględnione.

9. Komisja zobowiązuje się powiadomić Parlament Europejski i Radę przed przystąpieniem do wycofywania swoich projektów.

Własne uprawnienia legislacyjne Komisji

10. Komisja zobowiązuje się wyczerpująco i z odpowiednim wyprzedzeniem informować Parlament Europejski o przyjętych przez nią aktach wchodzących w zakres jej własnych uprawnień legislacyjnych.

Uprawnienia wykonawcze

11. Wdrożenie decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. (7), określającej zasady wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, jest regulowane zawartym pomiędzy Komisją i Parlamentem Europejskim porozumieniem o trybie stosowania tej decyzji (8).

Parlament i Komisja czuwają nad ścisłym wykonywaniem tego porozumienia.

12. Kodeks postępowania dotyczący realizacji polityki strukturalnej przez Komisję (2000-2006), podpisany dnia 6 maja 1999 r. (9) stosuje się w dalszym ciągu do aktów wykonawczych dotyczących funduszy strukturalnych.

Kontrola stosowania prawa wspólnotowego

13. Oprócz sprawozdań szczególnych oraz sprawozdania rocznego dotyczącego stosowania prawa wspólnotowego, na wniosek właściwej komisji parlamentarnej Komisja informuje ustnie Parlament Europejski o osiągniętym etapie postępowania od momentu przesłania uzasadnionej opinii, a w przypadku postępowań wszczętych z powodu nieudzielenia informacji o środkach wykonawczych do dyrektyw lub z powodu niezastosowania się do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, od momentu oficjalnego powiadomienia o wszczęciu postępowania.

W ramach grupy roboczej do spraw koordynacji międzyinstytucjonalnej obie instytucje zobowiązują się wymieniać wszelkie informacje istotne dla planowania prac legislacyjnych oraz organizacji procedur legislacyjnych.

ZAŁĄCZNIK 2

PRZEKAZYWANIE PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU INFORMACJI O UMOWACH MIĘDZYNARODOWYCH I ROZSZERZENIU UNII, ORAZ ZAANGAŻOWANIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W TYM ZAKRESIE

1. W celu umożliwienia bardziej szczegółowego zastosowania ogólnej zasady zawartej w umowie ramowej, oraz w oparciu o doświadczenia wspomniane w punkcie 3.10 kodeksu postępowania pomiędzy Komisją i Parlamentem Europejskim z 1995 r., obydwie instytucje ustalają, co następuje:

Umowy międzynarodowe

2. W zakresie umów międzynarodowych, w tym umów handlowych (etap przygotowawczy umów, projekty dyrektyw negocjacyjnych oraz przyjęte dyrektywy negocjacyjne), Komisja jasno i niezwłocznie informuje Parlament

(7) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

(8) Dz.U. L 256 z 10.10.2000, str. 19. Patrz załącznik XII.

(9) Dz.U. C 279 z 1.10.1999, str. 488.

Europejski tak, aby mogła w miarę możliwości należycie uwzględnić jego opinie.

3. Komisja, za pośrednictwem właściwej komisji parlamentarnej, a w razie potrzeby na posiedzeniu plenarnym, systematycznie i wyczerpująco informuje Parlament Europejski o przebiegu i zakończeniu negocjacji międzynarodowych. Informacje, o których mowa w poprzednim punkcie, są przekazywane Parlamentowi Europejskiemu w terminie umożliwiającym mu wyrażenie swojego stanowiska, o ile zachodzi taka potrzeba. Ze swej strony Parlament zobowiązuje się ustanowić procedury i środki zapewniające poufność, zgodnie z postanowieniami załącznika 3.

4. Komisja podejmuje niezbędne kroki dla zapewnienia natychmiastowego i wyczerpującego informowania Parlamentu Europejskiego:

i) o decyzjach dotyczących tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów;

i

ii) o ustaleniu wspólnego stanowiska przez jeden z organów utworzonych w ramach porozumienia zawartego na mocy art. 310 Traktatu WE.

5. Na wniosek Parlamentu Europejskiego Komisja ułatwia włączenie posłów do Parlamentu Europejskiego jako obserwatorów wchodzących w skład delegacji Wspólnoty do negocjowania umów wielostronnych, przy czym parlamentarzyści nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w posiedzeniach negocjacyjnych, na których Wspólnotę reprezentuje wyłącznie Komisja.

Obserwatorzy Parlamentu Europejskiego są jednakże systematycznie informowani, zgodnie z warunkami ustalonymi w korespondencji przewodniczących obu instytucji, o przebiegu negocjacji podczas zebrań tak, aby Komisja mogła wziąć pod uwagę opinie Parlamentu Europejskiego.

Rozszerzenie

6. Komisja wyczerpująco informuje Parlament Europejski o przebiegu negocjacji związanych z rozszerzeniem, w celu umożliwienia mu sformułowania w stosownym terminie własnego stanowiska w ramach odpowiednich procedur parlamentarnych.

7. W związku z powyższym Komisja, w miarę swoich środków, przekazuje Parlamentowi na piśmie oraz ustnie przydatne informacje dotyczące głównych aspektów i postępów w procesie rozszerzenia.

8. Jeżeli Parlament Europejski przyjmie w tych kwestiach zalecenie zgodnie z art. 96⁽¹⁰⁾ Regulaminu, natomiast Komisja uzna, że z ważnych powodów nie może poprzeć zalecenia Parlamentu, uzasadnia ona swoją decyzję przed Parlamentem Europejskim, na posiedzeniu plenarnym lub na kolejnym zebraniu właściwej komisji.

ZAŁĄCZNIK 3

PRZEKAZYWANIE PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU INFORMACJI POUFNYCH

1. Zakres stosowania

1.1. Niniejszy załącznik reguluje przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu poufnych informacji Komisji oraz dalsze z nimi postępowanie w ramach wykonywania uprawnień parlamentarnych dotyczących procesu legislacyjnego i procedury budżetowej, procedury absolutorium oraz ogólnego wykonywania uprawnień kontrolnych Parlamentu Europejskiego. Obydwie instytucje działają przestrzegając wzajemnego zobowiązania do lojalnej współpracy w duchu pełnego wzajemnego zaufania i odpowiednich przepisów Traktatów, a w szczególności art. 6 i 46 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 276 WE.

⁽¹⁰⁾ Obecnie art. 82.

- 1.2. Przez informację rozumie się każdą informację pisemną lub ustną, niezależnie od jej nośnika i autora.
- 1.3. Jeżeli Komisja otrzyma od jednego z organów parlamentarnych określonych w pkt 1.4. wniosek o przekazanie poufnych informacji, zapewnia ona Parlamentowi Europejskiemu dostęp do informacji, zgodnie z postanowieniami niniejszego załącznika.
- 1.4. W kontekście niniejszego załącznika, o przekazanie poufnych informacji mogą wnioskować do Komisji: Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodniczący zainteresowanych komisji parlamentarnych, Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących.
- 1.5. Niniejszy załącznik nie obejmuje informacji odnoszących się do postępowań w sprawach uchybień oraz postępowań w zakresie konkurencji, o ile w momencie składania wniosku przez jeden z organów parlamentarnych nie zapadła jeszcze co do nich ostateczna decyzja Komisji.
- 1.6. Postanowienia te stosują się z zastrzeżeniem decyzji 95/167/WE, Euratom, EWWiS, Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. ⁽¹⁾ w sprawie zasad wykonywania uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego, a także odpowiednich postanowień decyzji 1999/352/WE, EWWiS, Euratom, Komisji z dnia 28 kwietnia 1999 r. ⁽²⁾ o utworzeniu Europejskiego Urzędu do spraw Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF).

2. Zasady ogólne

- 2.1. Na wniosek jednego z organów określonych w pkt 1.4., Komisja w stosownym terminie przekazuje mu wszelkie poufne informacje niezbędne do sprawowania funkcji kontrolnej przez Parlament Europejski, przy czym obie instytucje, w ramach swych uprawnień i zakresu odpowiedzialności, przestrzegają:

- podstawowych praw człowieka, w tym prawa do obrony i ochrony prywatności,
- przepisów postępowania sądowego i dyscyplinarnego,
- ochrony tajemnicy handlowej i stosunków handlowych,
- ochrony interesów Unii, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa publicznego, stosunków międzynarodowych, stabilności waluty i interesów finansowych.

W przypadku rozbieżności sprawa jest kierowana do Przewodniczących obu instytucji, w celu osiągnięcia porozumienia.

Informacje poufne pochodzące z jednego z Państw, z instytucji lub z organizacji międzynarodowej są przekazywane wyłącznie za ich zgodą.

- 2.2. W razie wątpliwości co do poufnego charakteru danej informacji, lub jeśli niezbędne jest ustalenie odpowiednich zasad jej przekazania w ramach możliwości określonych w pkt 3.2., przewodniczący właściwej komisji parlamentarnej, któremu w razie potrzeby towarzyszy sprawozdawca, porozumiewa się niezwłocznie z właściwym członkiem Komisji.

W przypadku rozbieżności sprawa jest kierowana do Przewodniczących obu instytucji w celu osiągnięcia porozumienia.

- 2.3. Jeśli po zakończeniu procedury określonej w pkt 2.2. w dalszym ciągu brak porozumienia, na uzasadniony wniosek właściwej komisji Przewodniczący Parlamentu wzywa Komisję do przekazania w odpowiednim prawidłowo wskazanym terminie informacji poufnej, określając wariant wybrany spośród możliwości określonych w pkt 3. Przed upływem tego terminu Komisja informuje na piśmie Parlament

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 19.5.1995, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 20.

Europejski o swym ostatecznym stanowisku, od którego Parlament zastrzega sobie w razie potrzeby prawo odwołania.

3. Zasady dostępu do informacji poufnych i postępowania z nimi

- 3.1. Informacje poufne przekazane zgodnie z procedurami określonymi w pkt 2.2. oraz, w odpowiednim przypadku w pkt 2.3., są przekazywane przez Przewodniczącego lub jednego z członków Komisji organowi parlamentarnemu, który o nie wnioskuje.
- 3.2. Z zastrzeżeniem postanowień pkt 2.3., dostęp do informacji oraz tryb ochrony ich poufnego charakteru są ustalane w ramach porozumienia pomiędzy organem parlamentarnym, prawidłowo reprezentowanym przez swego przewodniczącego, a właściwym członkiem Komisji, którzy wybierają jedną z następujących możliwości:
 - przeznaczenie informacji dla przewodniczącego i sprawozdawcy właściwej komisji,
 - oparty na stosownych zasadach ograniczony dostęp do informacji dla wszystkich członków właściwej komisji, z możliwością wycofania dokumentów po ich wykorzystaniu oraz zakazem kopiowania,
 - dyskusja na posiedzeniu zamkniętym właściwej komisji, w trybach zróżnicowanych w zależności od stopnia poufności oraz z zachowaniem zasad określonych w załączniku VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego,
 - przekazanie dokumentów po usunięciu z nich danych osobowych,
 - w wyjątkowych wypadkach, przeznaczenie informacji wyłącznie dla Przewodniczącego Parlamentu.Ujawnianie lub przekazywanie komukolwiek informacji, o których mowa, jest zabronione.
- 3.3. W przypadku nieprzestrzegania powyższych zasad stosuje się postanowienia załącznika VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego dotyczące sankcji.
- 3.4. W celu wdrożenia wskazanych powyżej postanowień, Parlament Europejski zapewnia stworzenie następujących procedur:
 - zabezpieczonego systemu archiwizowania dokumentów uznanych za poufne,;
 - zabezpieczonej czytelnicy (pozbawionej kserokopiarek, telefonów, faksu, skanera lub innych środków powielania lub przekazywania dokumentów itp.),
 - przepisów regulujących dostęp do czytelnicy, zawierających wymóg złożenia podpisu w rejestrze wstępu oraz złożenia uroczystego zobowiązania do nierozpowszechniania badanych informacji poufnych.
- 3.5. Komisja stosuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia realizacji postanowień niniejszego załącznika.

4. Aktualizacja

Na podstawie zdobytego doświadczenia Przewodniczący obu instytucji mogą zaproponować wprowadzenie uzupełnień lub zmian do niniejszego załącznika.

ZAŁĄCZNIK XIV

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI LEGISLACYJNEJ I PRAC KOMISJI EUROPEJSKIEJ**Program działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej ⁽¹⁾**

Parlament i Komisja Europejska współpracują przy przygotowaniu programu działalności legislacyjnej i prac Komisji zgodnie z następującym harmonogramem ⁽²⁾:

- a) Podczas sesji plenarnej odbywającej się w lutym/marcu, obie instytucje biorą udział w debacie na temat głównych założeń politycznych („stan Unii”) w następstwie podjętej w lutym przez Komisję decyzji dotyczącej rocznej strategii politycznej (RSP) na rok następny. Debata służy Komisji do przygotowania wstępnego preliminarza budżetowego, oraz rozważenia przez Parlament wytycznych budżetowych na następny rok. Debatę poprzedza przedstawienie Konferencji Przewodniczących przyjętej w lutym rocznej strategii politycznej Komisji (RSP);
- b) Od marca do maja zainteresowane komisje parlamentarne prowadzą dwustronne, sektorowe rozmowy z właściwymi członkami Komisji, dotyczące zakresu i wdrażania założeń politycznych w dziedzinach objętych ich kompetencjami. Każda komisja parlamentarna przedstawia wyniki tych spotkań, a Konferencja Przewodniczących Komisji informuje o nich Konferencję Przewodniczących;
- c) W czerwcu i lipcu Konferencja Przewodniczących Komisji dokonuje, wspólnie z właściwym wiceprzewodniczącym Komisji, oceny bieżącego programu działalności legislacyjnej i prac ⁽³⁾;
- d) We wrześniu Konferencja Przewodniczących Komisji wraz z właściwym wiceprzewodniczącym Komisji przeprowadza przegląd projektów legislacyjnych, które Komisja planuje wprowadzić do programu działalności legislacyjnej i prac, w zakresie kompetencji każdego z członków Komisji, na podstawie dokumentu opracowanego przez Komisję, zawierającego między innymi aktualizację założeń politycznych, zgodnie z wynikami spotkań z komisjami parlamentarnymi w marcu/maju;
- e) Podczas sesji listopadowej przewodniczący Komisji przedstawia oficjalnie, na posiedzeniu plenarnym z udziałem kolegium członków Komisji, program działalności legislacyjnej i prac Komisji na następny rok, wraz z oceną wykonania bieżącego programu. Do programu legislacyjnego i programu prac dołączona jest lista projektów legislacyjnych i nielegislacyjnych przewidzianych na następny rok, w formie do ustalenia ⁽⁴⁾. Program legislacyjny i program prac są przekazywane do Parlamentu najpóźniej na dziesięć dni roboczych przed rozpoczęciem sesji, w trakcie której będą omawiane. Parlament zajmuje stanowisko podczas sesji listopadowej lub grudniowej.

⁽¹⁾ Harmonogram przyjęty przez Konferencję Przewodniczących dnia 31 stycznia 2002 r.

⁽²⁾ W maju Komisja przedstawia wstępny projekt budżetu; pierwsze czytanie budżetu odbywa się w październiku, a drugie w grudniu.

⁽³⁾ Przeprowadzana w połowie wykonywania programu legislacyjnego ocena może służyć do wspólnego podsumowania przydatności różnych form planowania legislacyjnego w celu wspólnego ustalenia najlepszych możliwości planowania, które powinny być zastosowane w programie prac na rok 2003.

⁽⁴⁾ Między innymi: kalendarz oraz, gdy jest to konieczne, podstawa prawna oraz skutki dla budżetu.

ZAŁĄCZNIK XV

LISTA DOKUMENTÓW DOSTĘPNYCH BEZPOŚREDNIO W REJESTRZE

1. Dokumenty związane z działalnością Parlamentu

1.1. Regulamin Parlamentu Europejskiego

1.2. Dokumenty z posiedzeń plenarnych

- Projekty porządku dziennego
- Końcowe projekty porządku dziennego
- Porządki dzienne
- Pełne sprawozdania z posiedzeń
- Robocze wersje protokołów
- Końcowe wersje protokołów
- Listy obecności
- Wyniki głosowań imiennych
- Przyjęte teksty
- Skonsolidowane wersje tekstów
- Decyzje budżetowe
- Poprawki zawarte w sprawozdaniach
- Inne poprawki do rozpatrzenia na posiedzeniach plenarnych
- Poprawki do wspólnych propozycji rezolucji
- Projekty poprawek i propozycje zmian do projektu budżetu
- Propozycje rezolucji i propozycje decyzji
- Wspólne propozycje rezolucji

1.3. Dokumenty dotyczące działalności posłów

- Oświadczenia o korzyściach finansowych posłów
- Oświadczenia pisemne
- Pytania pisemne
- Pytania ustne złożone przez posła, grupę polityczną lub komisję parlamentarną
- Pytania przeznaczone na turę pytań

-
- Odpowiedzi na pytania pisemne
 - Odpowiedzi na pytania zadane w trakcie tury pytań
 - Propozycje rezolucji
 - Propozycje zmian w Regulaminie
 - Lista posłów
 - Lista asystentów posłów
- 1.4. Dokumenty komisji parlamentarnych
- Porządki dzienne
 - Protokoły
 - Dokumenty robocze
 - Projekty sprawozdań
 - Poprawki do projektów sprawozdań
 - Sprawozdania
 - Projekty opinii
 - Poprawki do projektów opinii
 - Opinie
 - Listy obecności
- 1.5. Dokumenty delegacji parlamentarnych
- Porządki dzienne
 - Protokoły
 - Dokumenty robocze
 - Listy obecności
 - Zalecenia i oświadczenia
- 1.6. Dokumenty dotyczące postępowania pojednawczego
- Wspólne dokumenty robocze
 - Wspólne projekty zatwierdzone przez komitet pojednawczy
 - Instrukcje do postępowania pojednawczego
 - Listy obecności
- 1.7. Dokumenty innych organów Parlamentu
- Pisma urzędowe Przewodniczącego na podstawie decyzji następujących organów: Prezydium, Konferencji Przewodniczących, Kolegium Kwestorów, Konferencja Przewodniczących Komisji, Konferencja Przewodniczących Delegacji

- Porządki dzienne
- Protokoły
- Streszczenia decyzji
- Sprawozdania z działalności Konferencji Przewodniczących Komisji

2. Materiały informacyjne

2.1. Biuletyn Parlamentu

- Działalność
- Kalendarz posiedzeń
- Biuletyn specjalny dotyczący Rad Europejskich
- Działalność Parlamentu Europejskiego poza sesjami

2.2. Materiały prasowe

- Komunikaty prasowe
- Direct info/News Report
- Direct agenda/News Alert
- Dossier/Background Notes
- Wiadomości dnia
- Briefing
- Tydzień

2.3. Opracowania i publikacje Parlamentu

- Opracowania
- Dokumenty robocze
- Briefingi
- Noty informacyjne
- Zestawienia

2.4. Dokumenty do dystrybucji, biura przedstawicielskie

3. Dokumenty urzędowe przekazane przez inne instytucje

Dokumenty urzędowe przekazane przez inne instytucje, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1049/2001, a także zgodnie z procedurami uzgodnionymi przez instytucje, zwłaszcza w ramach komitetu międzyinstytucjonalnego przewidzianego w art. 15 ust. 2 wyżej wymienionego rozporządzenia.

3.1. Komisja

- Dokumenty COM
- Dokumenty SEC
- Decyzje Kolegium członków Komisji
- Akty związane z procedurą „komitologii” (dokumenty dotyczące uprawnień kontrolnych Parlamentu, projekty aktów, porządki dzienne, protokoły, opinie oraz materiały informacyjne)

3.2. Rada

- Dokumenty i komunikaty przekazywane w ramach procedur legislacyjnych i budżetowych, procedury absolutorium, powoływania na stanowiska oraz zawierania umów

3.3. Europejski Bank Centralny

- Komunikaty

3.4. Europejski Bank Inwestycyjny

- Komunikaty

3.5. Komitet Regionów

- Komunikaty

3.6. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

- Komunikaty

3.7. Trybunał Obrachunkowy

- Komunikaty

3.8. Stosunki międzyinstytucjonalne

- Porozumienia międzyinstytucjonalne

4. Dokumenty zewnętrzne

4.1. Dokumenty pochodzące z Państw Członkowskich

4.2. Petycje (pod warunkiem uzyskania zgody składającego petycję)

4.3. Korespondencja urzędowa

5. Dokumenty administracyjne

Pisma urzędowe — notyfikacje Sekretariatu Generalnego o decyzjach podjętych przez Parlament.

—

ZAŁĄCZNIK XVI

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1049/2001 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Z DNIA 30 MAJA 2001 R. W SPRAWIE PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I KOMISJI ⁽¹⁾

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 255 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji, ⁽²⁾

działając zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu, ⁽³⁾

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W art. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej stawia na pierwszym miejscu koncepcję przejrzystości, głaszając, że Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia jeszcze bliższych związków między narodami Europy, w których decyzje są podejmowane tak otwarcie, jak to tylko możliwe i możliwie najbliżej obywatela.
- (2) Przejrzystość pozwala obywatelom na bliższe uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji i gwarantuje, że administracja cieszy się większą prawowitością, jest bardziej skuteczna i odpowiedzialna względem obywateli w systemie demokratycznym. Przejrzystość przyczynia się do umacniania zasad demokracji i szacunku dla praw podstawowych określonych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (3) Wnioski ze spotkań Rady Europejskiej, które odbyły się w Birmingham, Edynburgu i Kopenhadze kładły nacisk na potrzebę wprowadzania większej przejrzystości do prac instytucji Unii. Niniejsze rozporządzenie konsoliduje inicjatywy już podjęte przez te instytucje z zadaniem poprawienia przejrzystości procesu decyzyjnego.
- (4) Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie możliwie największego prawa do publicznego dostępu do dokumentów oraz wytyczenie ogólnych zasad i ograniczeń związanych z takim dostępem, zgodnie z art. 255 ust. 2 Traktatu WE.
- (5) Ponieważ kwestia dostępu do dokumentów nie jest objęta postanowieniami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Producentów Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny, zgodnie z deklaracją nr 41 załączoną do Aktu Końcowego Traktatu z Amsterdamu, sporządzić wytyczne na podstawie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do dokumentów objętych wyżej wspomnianymi Traktatami.
- (6) Szerszy dostęp do dokumentów powinien być udzielony w przypadkach, gdy instytucje sprawują władzę ustawodawczą, także na mocy delegowanych uprawnień, przy jednoczesnym zachowaniu skuteczności procesu podejmowania przez te instytucje decyzji. Dokumenty takie powinny być dostępne bezpośrednio w maksymalnym możliwym zakresie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, str. 43.

⁽²⁾ Dz.U. C 177 E z 27.6.2000, str. 70.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 3 maja 2001 r. i decyzja Rady z dnia 28 maja 2001 r.

- (7) Zgodnie z art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, prawa dostępu odnoszą się także do dokumentów związanych ze wspólną polityką zagraniczną i polityką bezpieczeństwa oraz współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych. Każda instytucja powinna przestrzegać własnych zasad bezpieczeństwa.
- (8) W celu zapewnienia pełnego wprowadzenia niniejszego rozporządzenia do wszelkich działań Unii, wszystkie agencje założone przez instytucje powinny stosować się do zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (9) W związku z wysoce sensytywną zawartością niektóre dokumenty powinny być traktowane w sposób specjalny. Ustalenia dotyczące informowania Parlamentu Europejskiego o treści takich dokumentów powinny być dokonane z mocy umowy pomiędzy instytucjami.
- (10) W celu zapewnienia większej przejrzystości w pracach instytucji dostęp do dokumentów powinien być udzielany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję nie tylko w przypadku dokumentów sporządzanych przez instytucje, lecz również dokumentów przez nie otrzymywanych. W tym kontekście przywołuje się, że deklaracja nr 35 załączona do Aktu Końcowego Traktatu z Amsterdamu stanowi, iż Państwo Członkowskie może zażądać, by Komisja czy Rada nie udostępniały stronom trzecim dokumentu pochodzącego z tego Państwa bez jego uprzedniej zgody.
- (11) Zasadniczo wszelkie dokumenty instytucji powinny być publicznie dostępne. Jednakże, w niektórych wypadkach należy chronić interes prywatny i publiczny za pomocą wyjątków. Instytucje powinny być uprawnione do ochrony swoich wewnętrznych konsultacji i rozważań tam, gdzie niezbędne jest chronienie ich możliwości wykonywania tych zadań. Przy ustanawianiu wyjątków instytucje powinny wziąć pod uwagę zasady ustawodawcze Wspólnoty dotyczące ochrony danych osobowych na wszelkich obszarach działalności Unii.
- (12) Wszelkie zasady dotyczące dostępu do dokumentów instytucji powinny być zgodne z niniejszym rozporządzeniem.
- (13) W celu zapewnienia, że prawo dostępu jest w pełni poszanowane, należy zastosować dwustopniową procedurę administracyjną, z dodatkową możliwością postępowania sądowego lub skargi do rzecznika praw obywatelskich.
- (14) Każda instytucja powinna podjąć kroki niezbędne do informowania opinii publicznej o nowych postanowieniach, jakie wchodzi w życie, oraz szkolenia personelu w pomaganiu obywatelom w korzystaniu z ich praw zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. W celu ułatwienia obywatelom korzystania z ich praw każda instytucja powinna zapewnić dostęp do rejestru dokumentów.
- (15) Nawet jeśli ani celem, ani przedmiotem niniejszego rozporządzenia nie jest wprowadzanie poprawek do krajowych ustawodawstw dotyczących dostępu do dokumentów, niniejszym objaśnia się jednoznacznie, że z mocy zasady lojalnej współpracy, jaką rządzą się stosunki między instytucjami a Państwami Członkowskimi, Państwa Członkowskie powinny zadbać o to, by nie utrudniać właściwego wprowadzania niniejszego rozporządzenia i powinny przestrzegać zasad bezpieczeństwa instytucji.
- (16) Niniejsze rozporządzenie nie narusza istniejących praw dostępu do dokumentów dla Państw Członkowskich, władz sądowniczych czy instytucji prawodawczych.
- (17) Zgodnie z art. 255 ust. 3 Traktatu WE, każda instytucja wprowadza do swojego regulaminu wewnętrznego szczegółowe postanowienia dotyczące dostępu do własnych dokumentów. Decyzja Rady 93/731/WE z dnia 20 grudnia 1993 r. dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Rady ⁽⁴⁾, decyzja Komisji 94/90/EWWiS, WE, Euratom z dnia 8 lutego 1994 r. dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Komisji ⁽⁵⁾ decyzja Parlamentu Europejskiego 97/632/WE, EWWiS, Euratom z dnia 10 lipca 1997 r. ⁽⁶⁾ dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, jak też i przepisy dotyczące poufnego charakteru dokumentów dotyczących Schengen, powinny być, w danym przypadku, zmienione lub uchylone,

⁽⁴⁾ Dz.U. L 340 z 31.12.1993, str. 43. Decyzja zmieniona decyzją 2000/527/WE (Dz.U. L 212 z 23.08.2000, str. 9).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 46 z 18.02.1994, str. 58. Decyzja zmieniona decyzją 96/567/WE, EWWiS, Euratom (Dz.U. L 247 z 28.09.1996, str. 45).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 263 z 25.09.1997, str. 27.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego rozporządzenia jest:

- a) określenie zasad, warunków i ograniczeń na bazie publicznego lub prywatnego interesu rządzącego prawem dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (dalej zwanych „instytucjami”) przewidzianych art. 255 Traktatu WE w taki sposób, by zapewnić możliwie najszerszy dostęp do dokumentów;
- b) ustalenie zasad zapewniających możliwie najłatwiejsze wykonanie tego prawa; i
- c) promowanie dobrych praktyk administracyjnych w odniesieniu do dostępu do dokumentów.

Artykuł 2

Beneficjenci i zakres

1. Każdy obywatel Unii, każda osoba fizyczna lub prawna zamieszkała lub mająca siedzibę w Państwie Członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami wytyczonymi w niniejszym rozporządzeniu.
2. W oparciu o te same zasady, warunki i ograniczenia, instytucje mogą udzielać dostępu do dokumentów wszelkimi osobom fizycznym lub prawnym niezamieszkałym i niemającym siedziby w Państwie Członkowskim.
3. Niniejsze rozporządzenie odnosi się do wszelkich dokumentów przechowywanych przez instytucje, tj. dokumentów sporządzanych lub otrzymywanych przez nie i pozostających w ich posiadaniu, na wszystkich obszarach działalności Unii Europejskiej.
4. Bez naruszenia art. 4 i 9, dokumenty zostaną udostępnione opinii publicznej po otrzymaniu pisemnego wniosku lub bezpośrednio w formie elektronicznej lub poprzez rejestr. W szczególności dokumenty sporządzone lub otrzymane w trybie procedury ustawodawczej zostaną bezpośrednio udostępnione zgodnie z art. 12.
5. Dokumenty sensorywne zgodnie z definicją art. 9 ust. 1 będą podlegały specjalnemu traktowaniu zgodnie z tym artykułem.
6. Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw publicznego dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje, który może wynikać z instrumentów prawa międzynarodowego czy aktów instytucji wprowadzających je.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „dokument” oznacza wszelkie treści bez względu na nośnik (zapisane na papierze, przechowywane w formie elektronicznej czy jako dźwięk, nagranie wizualne czy audiowizualne) dotyczące kwestii związanych z polityką, działalnością i decyzjami mieszczącymi się w sferze odpowiedzialności tych instytucji;
- b) „strona trzecia” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub każdy podmiot spoza rzeczonych instytucji, w tym Państwa Członkowskie czy instytucje niebędące instytucjami Wspólnoty oraz organizacje i państwa trzecie.

Artykuł 4

Wyjątki

1. Instytucja odmówi dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę:
 - a) interesu publicznego w odniesieniu do:
 - bezpieczeństwa publicznego,
 - kwestii obronnych i wojskowych,
 - stosunków międzynarodowych,
 - finansowej, monetarnej czy ekonomicznej polityki Wspólnoty lub Państwa Członkowskiego;
 - b) prywatności i integralności osoby fizycznej, w szczególności w odniesieniu do ustawodawstwa Wspólnoty związanych z ochroną danych osobowych.
2. Instytucje odmówią dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę:
 - interesów handlowych osoby fizycznej lub prawnej, w tym własności intelektualnej,
 - postępowania sądowego lub porady prawnej,
 - celu kontroli, śledztwa czy audytu,chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.
3. Dostęp do dokumentu sporządzonego przez instytucję do celów wewnętrznych lub otrzymanego przez instytucję, który odnosi się do spraw, w przypadku których decyzja nie została wydana przez instytucję, może zostać nieudzielony, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.

Dostęp do dokumentu zawierającego opinie do wykorzystania wewnętrznego jako część rozważań i konsultacji wstępnych w obrębie rzeczonoj instytucji nie zostanie udzielony nawet po podjęciu decyzji, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.
4. W odniesieniu do dokumentów stron trzecich, instytucja skonsultuje się z tą stroną trzecią z zamiarem oceny, czy wyjątek opisany w ust. 1 i 2 może mieć zastosowanie, chyba że jest jednoznaczne, że dokument ten zostanie ujawniony lub nie.
5. Państwo Członkowskie może zażądać od instytucji nieujawniania dokumentu pochodzącego od tego Państwa Członkowskiego bez jego uprzedniej zgody.
6. Jeśli wyjątki dotyczą jedynie części tego dokumentu, pozostałe części dokumentu powinny być ujawnione.
7. Wyjątki podane w ust. 1-3 będą miały zastosowanie wyłącznie na okres, przez który ochrona ta jest uzasadniona w oparciu o treść dokumentu. Wyjątki mogą obejmować maksymalny okres 30 lat. W przypadku dokumentów objętych wyjątkiem z powodów dotyczących prywatności oraz interesów handlowych oraz w wypadku dokumentów sensorywnych, wyjątki mogą, jeśli to konieczne, obowiązywać nadal po tym okresie.

Artykuł 5

Dokumenty w Państwach Członkowskich

Jeśli Państwo Członkowskie otrzyma od instytucji żądanie dotyczące dokumentu będącego w jego posiadaniu, o ile nie jest jednoznaczne, że dokument ten zostanie ujawniony lub nie, Państwo Członkowskie skonsultuje się z rzeczoną instytucją w celu podjęcia decyzji, która nie będzie naruszać realizacji celów niniejszego rozporządzenia.

Państwa Członkowskie mogą zamiast tego skierować żądanie do instytucji.

Artykuł 6

Wnioski

1. Wnioski o udzielenie dostępu do dokumentu będą składane w dowolnej formie pisemnej, także w formie elektronicznej, w jednym z języków wymienionych w art. 314 Traktatu WE oraz w wystarczająco precyzyjny sposób, by pozwolić instytucji na zidentyfikowanie dokumentu. Wnioskodawca nie jest zobowiązany do podania uzasadnienia wniosku.
2. Jeśli wniosek nie jest wystarczająco precyzyjny, instytucja zwróci się do wnioskodawcy o objaśnienie i udzieli wnioskodawcy wystarczającej pomocy w dokonaniu tego, na przykład dostarczając informacji o publicznych rejestrach dokumentów.
3. W przypadku wniosków odnoszących się do bardzo długich dokumentów lub bardzo dużej liczby dokumentów, rzeczona instytucja może nieformalnie porozumiewać się z wnioskodawcą w celu znalezienia optymalnego rozwiązania.
4. Instytucje zapewnią obywatelom pomoc i informację dotyczące metod i miejsc składania wniosków o dostęp do dokumentów.

Artykuł 7

Wstępne przetwarzanie wniosków

1. Wszelkie wnioski o dostęp do dokumentów będą niezwłocznie rozpatrzone. Wnioskodawca otrzyma potwierdzenie wpłynięcia wniosku. W ciągu 15 dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku instytucja udzieli dostępu do żadanego dokumentu lub i zapewni w tym okresie dostęp zgodnie z art. 10 lub, w pisemnej odpowiedzi, poda przyczyny całkowitej lub częściowej odmowy i poinformuje wnioskodawcę o jego prawie do złożenia wniosku potwierdzającego zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.
2. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy, wnioskodawca może w ciągu 15 dni roboczych od daty otrzymania odpowiedzi od instytucji złożyć wniosek potwierdzający, w którym zwróci się do instytucji o ponowne rozpatrzenie jej decyzji.
3. W przypadkach wyjątkowych, na przykład w wypadku wniosku odnoszącego się do bardzo długiego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, limit czasowy podany w ust. 1 może zostać rozszerzony o kolejne 15 dni roboczych, pod warunkiem, że wnioskodawca zostanie powiadomiony z wyprzedzeniem i z podaniem dokładnych powodów.
4. Brak odpowiedzi ze strony instytucji w ciągu określonego limitu czasowego uprawnia wnioskodawcę do złożenia wniosku potwierdzającego.

Artykuł 8

Przetwarzanie wniosków potwierdzających

1. Wniosek potwierdzający zostanie rozpatrzony niezwłocznie. W ciągu 15 dni roboczych od dnia rejestracji wniosku instytucja udzieli dostępu do żadanego dokumentu lub i zapewni w tym okresie dostęp zgodnie z art. 10 lub, w pisemnej odpowiedzi, poda przyczyny całkowitej lub częściowej odmowy. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy instytucja poinformuje wnioskodawcę o dostępnych dla niego środkach zaradczych, a mianowicie wszczęciu postępowania sądowego wobec instytucji lub złożeniu skargi u rzecznika praw obywatelskich, zgodnie z warunkami ustalonymi odpowiednio w art. 230 i 195 Traktatu WE.
2. W przypadkach wyjątkowych, na przykład w wypadku wniosku odnoszącego się do bardzo długiego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, limit czasowy podany w ust. 1 może zostać rozszerzony o kolejne 15 dni roboczych, pod warunkiem, że wnioskodawca zostanie powiadomiony z wyprzedzeniem i z podaniem dokładnych powodów.

3. Brak odpowiedzi ze strony instytucji w podanych limitach czasowych będzie uważany za odpowiedź odmowną i będzie uprawniał wnioskodawcę do wszczęcia postępowania sądowego wobec instytucji lub złożenia skargi u rzecznika praw obywatelskich, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu WE.

Artykuł 9

Traktowanie dokumentów sensytywnych

1. Dokumenty sensytywne to dokumenty pochodzące od instytucji lub utworzonych przez nie agencji, z Państw Członkowskich, państw trzecich lub Organizacji Międzynarodowych, zaklasyfikowane jako „TRES SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” lub „CONFIDENTIEL” zgodnie z przepisami obowiązującymi w danej instytucji, które chronią podstawowe interesy Państw Członkowskich w obszarach objętych art. 4 ust. 1 lit. a), a mianowicie w obszarze bezpieczeństwa publicznego, obrony i spraw wojskowych.
2. Wnioski o dostęp do dokumentów sensytywnych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 7 i 8 będą rozpatrywane wyłącznie przez osoby mające prawo zapoznania się z tymi dokumentami. Osoby te określą także, bez naruszenia art. 11 ust. 2, które odniesienia do dokumentów sensytywnych mogą być zawarte w rejestrze publicznym.
3. Dokumenty sensytywne zostaną ujęte w rejestrze lub ujawnione wyłącznie za zgodą instytucji, która je stworzyła.
4. Instytucja, która zdecyduje się odmówić dostępu do dokumentu sensytywnego poda powody swojej decyzji w sposób, który nie zaszkodzi interesom chronionym w art. 4.
5. Państwa Członkowskie podejmą odpowiednie kroki w celu zapewnienia, że przy rozpatrywaniu wniosków o dostęp do dokumentów sensytywnych przestrzegane są zasady niniejszego artykułu i art. 4.
6. Przepisy instytucji w odniesieniu do dokumentów sensytywnych zostaną ujawnione publicznie.
7. Komisja i Rada poinformują Parlament Europejski w kwestiach dotyczących dokumentów sensytywnych zgodnie z przepisami ustalonymi przez instytucje.

Artykuł 10

Dostęp po złożeniu wniosku

1. Wnioskodawca będzie miał dostęp do dokumentów przez zapoznanie się z nimi na miejscu lub przez otrzymanie kopii, w tym jeśli taka jest dostępna, kopii elektronicznej, zgodnie z preferencjami wnioskodawcy. Kosztami wytworzenia i przesłania kopii można obciążyć wnioskodawcę. Cena nie będzie przekraczała rzeczywistego kosztu wytworzenia i przesłania kopii. Zapoznanie się z dokumentem na miejscu, skopiowanie mniej niż 20 stron A4 i bezpośredni dostęp w formie elektronicznej lub poprzez rejestr będą bezpłatne.
2. Jeśli dokument został już ujawniony przez rzeczoną instytucję i jest łatwo dostępny dla wnioskodawcy, instytucja może wywiązać się ze swego obowiązku udostępnienia dokumentu poprzez poinformowanie wnioskodawcy w jaki sposób uzyskać żądany dokument.
3. Dokumenty będą dostarczane w istniejącej wersji i formacie (także w formacie elektronicznym lub alternatywnym, jak pismo Braille'a, duży druk lub taśma) z pełnym poszanowaniem preferencji wnioskodawcy.

Artykuł 11

Rejestry

1. Aby wprowadzić w życie prawa obywateli zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, każda instytucja zapewni dostęp publiczny do rejestru dokumentów. Dostęp do rejestru zostanie zapewniony w formie elektronicznej. Odniesienia do dokumentów będą wprowadzane w rejestrze niezwłocznie.
2. W przypadku każdego dokumentu rejestr będzie zawierał numer referencyjny (zawierający, jeśli istnieje, referencje międzyinstytucjonalne), przedmiot i krótki opis treści dokumentu oraz datę jego otrzymania lub sporządzenia oraz zapisania w rejestrze. Referencje zostaną sporządzone w sposób nienaruszający ochrony interesów zgodnie z art. 4.

3. Instytucje podejmą niezwłocznie kroki zmierzające do stworzenia rejestru i uruchomienia go do dnia 3 czerwca 2002 r.

Artykuł 12

Dostęp bezpośredni w formie elektronicznej lub poprzez rejestr

1. Tak, jak tylko będzie to możliwe, instytucje udostępnią dokumenty bezpośrednio w formie elektronicznej lub poprzez rejestr zgodnie z regulaminem rzeczonyj instytucji.
2. W szczególności dokumenty ustawodawcze, tj. dokumenty sporządzone lub otrzymane w związku z procedurami dotyczącymi przyjęcia aktów, które są prawnie wiążące dla lub w Państwach Członkowskich, będą dostępne bezpośrednio zgodnie z art. 4 i 9.
3. Jeśli to możliwe, inne dokumenty, w szczególności dokumenty odnoszące się do stworzenia polityki lub strategii, powinny być dostępne bezpośrednio.
4. Jeśli dostęp bezpośredni nie jest zapewniony przez rejestr, rejestr w możliwie największym stopniu wskaże położenie dokumentu.

Artykuł 13

Publikacja w Dzienniku Urzędowym

1. Poza aktami określonymi w art. 254 ust. 1 i 2 Traktatu WE i art. 163 akapit pierwszy Traktatu Euratom, następujące dokumenty będą publikowane w Dzienniku Urzędowym zgodnie z art. 4 i 9:
 - a) wnioski Komisji;
 - b) wspólne stanowiska przyjęte przez Radę zgodnie z procedurami określonymi w art. 251 i 252 Traktatu WE oraz przyczyny leżące u podstaw tych wspólnych stanowisk, jak również stanowiska Parlamentu Europejskiego dotyczące tych procedur;
 - c) decyzje ramowe i decyzje określone w art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
 - d) konwencje ustanowione przez Radę zgodnie z art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
 - e) konwencje podpisane przez Państwa Członkowskie w oparciu o art. 293 Traktatu WE;
 - f) umowy międzynarodowe zawarte przez Wspólnotę lub zgodnie z art. 24 Traktatu WE.
2. O ile to możliwe, w Dzienniku Urzędowym zostają opublikowane następujące dokumenty:
 - a) inicjatywy przedstawione Radzie przez Państwo Członkowskie zgodnie z art. 67 ust. 1 Traktatu WE lub zgodnie z art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
 - b) wspólne stanowiska wspomniane w art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
 - c) dyrektywy inne niż wspomniane w art. 254 ust. 1 i 2 Traktatu WE, decyzje inne niż określone w art. 254 ust. 1 Traktatu WE, zalecenia i opinie.
3. Każda instytucja może w swoim regulaminie postępowania określić, jakie inne dokumenty będą publikowane w Dzienniku Urzędowym.

*Artykuł 14***Informacje**

1. Każda instytucja podejmie odpowiednie kroki w celu informowania społeczeństwa o prawach, jakie ma ono w związku z niniejszym rozporządzeniem.
2. Państwa Członkowskie będą współpracowały z instytucjami w dostarczaniu obywatelom informacji.

*Artykuł 15***Praktyka administracyjna w instytucjach**

1. Instytucje stworzą dobre praktyki administracyjne w celu ułatwienia wykonania praw dostępu zagwarantowanych niniejszym rozporządzeniem.
2. Instytucje stworzą komitet międzyinstytucjonalny mający na celu zbadanie najlepszych praktyk, postępowanie w przypadku ewentualnych konfliktów i omawianie możliwych przyszłych ulepszeń w dostępie publicznym do dokumentów.

*Artykuł 16***Reprodukowanie dokumentów**

Niniejsze rozporządzenie nie będzie naruszało żadnych istniejących przepisów dotyczących prawa autorskiego, które mogą ograniczać prawa strony trzeciej do reprodukcji czy badania ujawnionych dokumentów.

*Artykuł 17***Sprawozdania**

1. Każda instytucja opublikuje corocznie sprawozdanie za poprzedni rok wyszczególniające liczbę przypadków, w których instytucja odmówiła prawa dostępu do dokumentów, przyczyny takich odmów oraz liczbę dokumentów sensytywnych nieujętych w rejestrze.
2. Najpóźniej do dnia 31 stycznia 2004 r. Komisja opublikuje sprawozdanie dotyczące wdrożenia zasad niniejszego rozporządzenia oraz poda zalecenia w tym, jeśli będą miały zastosowanie, propozycje zmian niniejszego rozporządzenia oraz program działań środków zaradczych, jakie mają zostać podjęte przez instytucje.

*Artykuł 18***Środki zmierzające do wprowadzenia w życie**

1. Każda instytucja dostosuje swój własny regulamin do przepisów niniejszego rozporządzenia. Zmiany wchodzi w życie z dniem 3 grudnia 2001 r.
2. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja zbada jego zgodność z rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom) nr 354/83 z dnia 1 lutego 1983 r. ⁽⁷⁾ dotyczącego otwarcia do użytku publicznego historycznych archiwów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, w celu zapewnienia możliwie najlepszych warunków dla zachowania i archiwizacji dokumentów.
3. W ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, Komisja zbada zgodność istniejących przepisów dotyczących dostępu do dokumentów z niniejszym rozporządzeniem.

(7) Dz.U. L 43 z 15.2.1983, str. 1.

*Artykuł 19***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 3 grudnia 2001 r.
